

**Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa
w Jeleniej Górze**

Wydział Nauk Medycznych i Technicznych

Sylabusy

Kierunek DIETETYKA

w zakresie *Dietoprofilaktyka i dietoterapia*

studia pierwszego stopnia

profil praktyczny

nabór od roku akademickiego 2019/2020

Jelenia Góra 2019

Spis treści

I. Moduł przedmiotów ogólnych	5
Podstawy filozofii z etyką zawodu dietetyka.....	5
Podstawy psychologii.....	8
Podstawy socjologii	11
Podstawy socjologii medycyny.....	14
Podstawy pedagogiki.....	16
Podstawy dydaktyki	19
Język angielski, poziom A1-B2.....	24
Język niemiecki, poziom A1-B2.....	31
Język niemiecki, poziom A2-B2.....	38
Język niemiecki, poziom B1-B2.....	45
Język rosyjski, poziom A1-B2.....	52
Język rosyjski, poziom A2-B2.....	57
Język rosyjski, poziom B1-B2.....	62
Język hiszpański, poziom A1-B2.....	67
Technologia informacyjna ogólna.....	73
Technologia informacyjna z ECDL.....	77
II. Moduł przedmiotów podstawowych	80
Anatomia człowieka.....	80
Fizjologia człowieka.....	84
Biologia medyczna	88
Patologia ogólna.....	91
Podstawy chemii.....	95
Biochemia ogólna	98
Biochemia żywności	102
Chemia żywności.....	106
Mikrobiologia ogólna i żywności	110
Parazytologia	114
Genetyka	118
Kwalifikowana pierwsza pomoc.....	122
III. Moduł przedmiotów kierunkowych.....	126
Żywnienie człowieka.....	126
Kliniczny zarys schorzeń	130
Farmakologia i farmakoterapia żywieniowa oraz interakcje leków z żywnością	135

Dietetyka kliniczna	140
Dietetyka pediatria	145
Edukacja żywieniowa.....	149
Wypożyczenie techniczne	152
Technologia żywności z towaroznawstwem	155
Technologia gastronomiczna	160
Pracownia żywienia i dietetyki.....	166
Analiza i ocena jakości żywności.....	176
Higiena i toksykologia żywności	179
Podstawy bezpieczeństwa żywności	182
Systemy zarządzania jakością żywności	186
Zagadnienia prawne i ekonomiczne w ochronie zdrowia	190
Organizacja pracy na stanowisku dietetyka	193
Język migowy w dietetyce.....	196
Metodologia badań naukowych	199
Seminarium licencjackie	202
IV. Moduł przedmiotów kierunkowych w zakresie –Dietoprofilaktyka i dietoterapia	205
Dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych	205
Dietoterapia chorób metabolicznych	209
Żywność kobiety ciężarnej i karmiącej.....	213
Profilaktyka zaburzeń odżywiania u młodzieży	217
Żywność osób starszych	220
Żywność w chorobach neurologicznych	224
Żywność w profilaktyce i leczeniu chorób nowotworowych.....	228
Podstawy poradnictwa żywieniowego	232
Podstawy diagnostyki laboratoryjnej stanu odżywiania.....	235
Żywność funkcjonalna	239
Rośliny lecznicze w dietoterapii.....	242
Podstawy biostatystyki w dietetyce	245
Podstawy psychodietetyki.....	249
Żywność modyfikowana genetycznie.....	252
Konserwanty w żywności.....	255
Diety niekonwencjonalne	259
Organizacja żywienia zbiorowego	263
V. Moduł praktyk zawodowych	266
Praktyka wstępna: w kuchni ogólnej i dziale żywienia – praktyka zawodowa	266
Praktyka w domu opieki społecznej – praktyka zawodowa	271

Praktyka w poradni lub oddziale chorób układu pokarmowego/chorób metabolicznych.....	276
Praktyka w oddziale chorób wewnętrznych	282
Praktyka z zakresu technologii potraw – praktyka zawodowa	288
Praktyka z zakresu żywienia dzieci w placówkach ochrony zdrowia– praktyka zawodowa	293
Praktyka z zakresu żywienia dzieci w placówce oświatowo-wychowawczej– praktyka zawodowa	299
Praktyka w szpitalu dla dorosłych – praktyka zawodowa.....	305
Praktyka z zakresu edukacji i poradnictwa żywieniowego – praktyka zawodowa.....	310

I. Moduł przedmiotów ogólnych

1.		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy filozofii z etyką zawodu dietetyka			
Nazwa angielska:		Foundations of Sociology with Ethics of a Dietician Profession			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	-	-	9	1
II Cel przedmiotu:					
C1 –Przyswojenie przez słuchacza podstawowej terminologii filozoficznej oraz opanowanie podstaw wiedzy z głównych działów filozofii: teorii bytu, teorii poznania, teorii wartości, filozofii człowieka, etyki i estetyki. C2 - Zdobycie wiedzy w zakresie głównych problemów i stanowisk w etyce oraz dylematów moralnych współczesności. C3 – Poznanie obowiązujących regulacji etycznych dotyczących zawodu dietetyka C4– Uświadomienie słuchaczowi wagi tradycji filozoficznej w dziedzictwie kulturowym Europy i świata oraz złożoności problemów moralnych związanych z pracą w zawodzie dietetyka i funkcjonowaniem placówek opiekuńczych i ochrony zdrowia					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady: EU 1 – Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z dziedziny filozofii, ma usystematyzowaną wiedzę ogólną z zakresu filozofii oraz uporządkowaną wiedzę szczegółową w obszarze podstawowych dziedzin filozofii, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki związanej z kształtowaniem systemu wartości. EU 2 – Student potrafi wyrażać swoje przekonania w publicznej prezentacji oraz skutecznie argumentować z wykorzystaniem poglądów znanych myślicieli oraz samodzielnie formułować wnioski w trakcie dyskusji naukowej. EU 3 – Student wykazuje postawę refleksyjną, jest gotowy do doskonalenia swego potencjału twórczego i świadomości etycznej celem sprostania wyzwaniom zawodowym i społecznym.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W. 1	Wprowadzenie do przedmiotu - etymologia terminu <i>filozofia</i> periodyzacja dziejów myśli				2

	filozoficznej, filozofia a nauki szczegółowe podział filozofii.	
W. 2	Zagadnienia ontologiczne: byt i jego natura, struktura bytu, byt a świadomość, prawidłowości	1
W. 3	świata, problem rozwoju.	
W. 4	Zagadnienia epistemologiczne: problem źródeł i granic poznania oraz problem prawdy (ujęcie	1
W. 5	klasyczne i nieklasyczne).	
W. 6	Filozofia człowieka (istota człowieka, wartość, sens i cel życia, godność, relacje z innymi, problem śmierci).	1
W. 7	Etyka – tradycja, podział, główne stanowiska. Etyczne problemy współczesności	2
W. 8	Etyka zawodowa a moralność. Rodzaje etyk zawodowych.	2
Suma godzin		9
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Podręczniki i teksty źródłowe	
2.	Foliogramy, materiały z literatury fachowej	
3.	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny)	
VII Metody dydaktyczne		
1.	Podająca – wykład informacyjny, objaśnienie	
2.	Problemowa – wykład problemowy, aktywizujący	
3.	Percepcyjno-oglądowa z pokazem multimedialnym	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)	
F2.	Kontrola obecności	
P1.	Końcowe zaliczenie pisemne – test sprawdzający wiedzę i umiejętności + esej	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9
Przygotowanie się do zajęć, pracy semestralnej		21
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. A. Anzenbacher, <i>Wprowadzenie do filozofii</i> , Kraków 1992		
2. A. Anzenbacher, <i>Wprowadzenie do etyki</i> , Kraków 2008		
3. J. Galarowicz, <i>Na ścieżkach prawdy. Wprowadzenie do filozofii</i> , Kraków 1992		
4. U. Nicola, <i>Filozofia</i> , Warszawa 2006		
5. M. Ossowska, <i>Normy moralne</i> , Warszawa (różne wydania)		
6. P. Singer (red.), <i>Przewodnik po etyce</i> , Warszawa 1998		
7. Wł. Tatarkiewicz, <i>Historia filozofii</i> , t.1-3, Warszawa (różne wydania)		
8. H. Wulff, S.A. Pedersen, R. Rosenberg, <i>Filozofia medycyny. Wprowadzenie</i> , PWN Warszawa 1993		
9. Teksty źródłowe z filozofii i etyki		
Literatura uzupełniająca:		
1. T.L. Beauchamp, J.F. Childress, <i>Zasady etyki medycznej</i> , Warszawa 1996		
2. S.T.Fry, <i>Etyka w praktyce pielęgniarstwa: zasady podejmowania decyzji</i> , Warszawa 1997		
3. J. Hartman, J. Woleński, <i>Wiedza o etyce</i> , wyd. Park 2008		
4. J. Hołówa, <i>Etyka w działaniu</i> , Warszawa 2001		
5. S. Jedynak (red.), <i>Słownik etyczny</i> , Lublin 1990		
6. Kuziak i inni, <i>Słownik myśli filozoficznej</i> , Bielsko-Biała 2006		
7. P. Vardy, P. Grosch, <i>Etyka. Poglądy i problemy</i> , Poznań 1995		
8. W. Szumowski, <i>Historia medycyny filozoficznie ujęta</i> , Poznań 2008		
9. <i>Powszechna Deklaracja Praw Człowieka</i> , teksty przyrzeczeń, ślubowania, kodeksy etyczne		

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W07, K_U09	C1, C2, C4	W.1-8	1,2,3	1,2,3	F2,P2
EU 2	K_U04, K_U11	C1, C2, C3	W. 1-8	1,2,3	1,2,3	F1,P2
EU 3	K_K02, K_K09	C1, C2, C3, C4	W.1-8	1,2,3	2,3	F1,P2

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem w formie testu, który obejmuje pytania jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, pytania prawda/fałsz – 50 pytań.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

Bardzo dobry – 50 – 48 punktów,

Dobry plus – 47 – 45 punktów,

Dobry – 44 – 39 punktów,

Dostateczny plus – 38 – 36 punktów,

Dostateczny – 35 – 30 punktów,

Niedostateczny – 29 – 0.

Ponadto, studenci zobowiązani są do napisania niewielkiej pracy pisemnej w formie eseju (około 5 stron tekstu znormalizowanego) na uzgodniony z prowadzącym temat.

XIII INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy psychologii			
Nazwa angielska:		Psychology			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	-	-	9	1
II Cel przedmiotu:					
C1 - Znajomość podstawowych pojęć psychologicznych, nurtów w psychologii i jej miejsca w systemie innych nauk					
C2 - Znajomość procesów i cech psychicznych oraz ich roli w regulacji zachowania					
C3 - Umiejętność dostrzegania związków między cechami psychicznymi a zachowaniem, oraz rozumienia przyczyn i konsekwencji zachowania człowieka					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się :					
EU 1 – Student potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia psychologiczne, umie posługiwać się nimi w dyskusji. Ma wiedzę na temat podstawowych teorii psychologicznych (behawioryzm, psychoanaliza, psychologia poznawcza, ewolucyjna) i potrafi wykorzystać ją interpretując zachowania człowieka.					
EU2 – Student zna podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka, co pozwala mu lepiej zrozumieć siebie i innych. Widzi różnice indywidualne i kulturowe dotyczące reakcji emocjonalnych. Uświadamia sobie związek między potrzebami, emocjami, a motywacją					
EU3 – Student zna pojęcie samowiedzy, samooceny i aspiracji. Dostrzega związek między samooceną i standardami osobistymi, a aspiracjami oraz sposobem komunikowania wiedzy o sobie w otoczeniu społecznym.					
EU4 – Student ma podstawową wiedzę na temat komunikacji werbalnej i niewerbalnej. Uświadamia sobie rolę komunikacji w relacjach interpersonalnych. Widzi różnice indywidualne w sposobach komunikowania się (również w aspekcie kulturowym) ich konsekwencje społeczne					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					
W. 1	Przegląd podstawowych teorii psychologicznych. Teoria psychodynamiczna, behawioryzm, psychologia humanistyczna, psychologia ewolucyjna. Systemowe rozumienie rodziny				1
W. 2	Samowiedza i jej składniki centralne i peryferyjne. Związek samooceny z aspiracjami. Dysonans poznawczy a potrzeba podtrzymywania samooceny.				1
W. 3	Autoprezentacja. Style autoprezentacji wg Jones i Pittman				1

W. 4	Komunikacja niewerbalna. Rodzaje komunikatów niewerbalnych. Ekspresja i komunikaty relacyjne	1
W. 5	Emocje. Kulturowe uwarunkowania emocji. Interpretacje emocji. Mózgowe mechanizmy emocji.	1
W. 6	Mechanizm motywacyjny. Pojęcie motywu. Motywacja a sprawność działania. Rola kar i nagród w procesie motywowania. Konflikty motywacyjne	2
W. 7	Upředzenia i stereotypy. Rodzaje stereotypów. Pojęcie postaw. Wpływ perswazji na ukryte i jawne upředzenia	1
W. 8	Wpływ społeczny. Narzędzia wpływu społecznego. Manipulacja	1
	Suma godzin	9
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Wykresy, podręczniki i teksty źródłowe	
2.	Foliogramy, materiały z prasy fachowej	
3.	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny)	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Wykład aktywizujący	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Kontrola obecności	
P1.	Końcowe zaliczenie pisemne – test	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9
Godziny kontaktowe z nauczycielem		6
Przygotowanie się do zaliczenia		15
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Myers D. Psychologia. Zysk i S – ka, Poznań, 2003		
2. Miedzińska B. Podstawy psychologii. 2010		
3. Kosslyn S., Rosenberg R. Psychologia. Znak, Kraków 2006		
Literatura uzupełniająca:		
4. Brockert S. Pokonać stres. PZWL, Warszawa 2003		
5. Le Doux J. Mózg emocjonalny. Media Rodzina 2000		
6. Seligman D. O inteligencji prawie wszystko. PWN, Warszawa 1995		
7. Bąk-Sosnowska Monika: Między ciałem a umysłem. Otyłość i odchudzanie się w ujęciu integracyjnym; Wydawnictwo Impuls 2011		
8. Everly G., Rosenberg R. Stres. Przyczyny, terapia i autoterapia. PWN 1992		
9. Goleman D. Inteligencja emocjonalna. Media Rodzina of Poznań 1999		
10. Nęcka E. Trening twórczości. GWP 2005		
11. Oatley K., Jenkins J. Zrozumieć emocje. PWN, Warszawa 2003		
12. Tomaszewski T. (red) Percepcja. Myślenie. Decyzje. PWN 1999		
13. Wieczorkowska – Wierzbńska Grażyna: Psychologiczne ograniczenia. Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania UW, Warszawa 2011		

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne
EU 1	K_W_11, K_U09	C1, C2	W.1, W. 2, W.3, W.6	1,3	1,2
EU 2	K_W_06	C1, C2, C3	W. 2, W.3, W.7	1,2,3	1,2
EU 3	K_W_01	C1, C2	W.1, W.2, W.3, W. 4, W. 5	1,3	1,2
EU 4	K_W_07, K_U04	C2, C3	W.6, W.8	1,3	1,2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na **pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu**

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

3.a

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy socjologii			
Nazwa angielska:		Basic sociology			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	-	-	19	1
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studentów ze specyfiką socjologii, z podstawowymi teoriami i pojęciami pomocnymi w analizie trwania i zmiany społeczeństwa. Tradycyjnymi i współczesnymi teoriami.					
C2 – Utrwalenie wiedzy o człowieku jako podmiocie życia społecznego, realizowanych zachowaniach i działaniach jako podstawy więzi społecznej i struktur społecznych.					
C3 – Utrwalanie umiejętności poprawnego analizowania przyczyn, przebiegu i skutków zjawisk i procesów społeczno-kulturowych, lokalnych i globalnych					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EU 1 - Posiada wiedzę o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach.					
EU 2 - Posiada wiedzę o rodzajach więzi społecznych i potrafi opisać rządzące nimi prawidłowości.					
EU 3 - Potrafi opisać i analizować konkretne zjawiska i procesy społecznych (kulturowych, politycznych, gospodarczych) o zasięgu lokalnym i globalnym.					
EU 4 - Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, instytucjach i organizacjach					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Socjologiczne spojrzenie na świat. Wiedza socjologiczna a wiedza potoczna. Główne nurty myślowe i metody badawcze. Miejsce socjologii wśród innych nauk. Badania socjologiczne i ich wpływ na życie codzienne.				2
W2	Koncepcje człowieka i człowieczeństwa. Człowiek a natura. Biologiczne uwarunkowania życia społecznego.				1
W3	Naukowe i potoczne rozumienie kultury. Pojęcie i sfera kultury. Kategorie kultury. Wielość				2

	kultur. Kultura symboliczna - wartości, normy i symbole. Kultura dominująca, kultura uprawniona (uprawomocniona), kapitał kulturowy. Kultura masowa i kultura popularna. Rola technicznych środków przekazu a zmiany kultury współczesnej. Telewizja i mediatyzacja kultury. Rola Internetu.	
W4	Interpretacje więzi społecznej. Procesy tworzenia się więzi. Komponenty więzi. Rozpad. Organizacja i dezorganizacja społeczna	1
W5	Zbiorowość a grupa. Odmiany grup społecznych. Struktury grupowe Społeczność lokalna. Małe grupy i społeczność lokalna.	1
W6	Zasada różnicowania a nierówności społeczne. Nierówności we współczesnym świecie. Źródła nierówności w Polsce.	1
W7	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji	1
Suma godzin		9
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	wykresy, diagramy, podręczniki i teksty przedmiotowo-metodyczne	
2.	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny) oraz komputery.	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	wykład informacyjny	
2.	wykład konwersatoryjny	
3.	dyskusja dydaktyczna	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Obecność na zajęciach	
P1.	Test sprawdzający wiedzę i umiejętności	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		15
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)		6
Przygotowanie się do zajęć		9
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Giddens, Socjologia. Warszawa 2007, PWN.		
2. P. Sztompka, M. Kucia, Socjologia. Lektury. Kraków 2005, Wydawnictwo ZNAK.		
3. Z. Bokszański i inni, Encyklopedia socjologii. Warszawa 1998-2003. Oficyna Wydawnicza n.		
4. P. Berger, Zaproszenie do socjologii. Warszawa 2001, PWN. Wyd. 7		
5. M. Marody M., A. Giza-Poleszczuk, Przemiany więzi społecznych. Warszawa 2004		
6. Szacka, Socjologia. Warszawa 2003.		
7. P. Sztompka, Socjologia. Analiza społeczeństwa. Kraków 2002, Wydawnictwo ZNAK.		
8. P. Sztompka, M. Bogunia-Borowska, Socjologia codzienności. Kraków 2008, Wyd. ZNAK.J.		
9. Turowski, Wielkie struktury społeczne. Lublin 2000, Wyd. KUL.		
10. M. Zdulski, I. Wrzesień, T. Zdulski, Ciernie miasta. Skinheadzi a ultrapravica w krajach Europy Środkowej. Jelenia Góra 2011, Wyd. KPSW.		
11. wyniki badań Centrum Badania Opinii Publicznej – www.cbos.pl		
Literatura uzupełniająca:		
1. Jasińska-Kania, Współczesne teorie socjologiczne. Warszawa 2006, T.1 i 2. Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR.		
2. L. Dyczewski, Kultura polska w procesie przemian. Lublin 1995, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.		
3. Kłoskowska, Kultura masowa. Warszawa 1980, PWN.		
4. Kłoskowska, Socjologia kultury. Warszawa 1996, PWN.		
5. P. Rybicki, Struktura społecznego świata. Warszawa 1975, PWN.		
6. J. Turowski, Małe struktury społeczne. Lublin 2000, Wyd. KUL.		
7. J. Szczepański, Elementarne pojęcia socjologii. Warszawa 1970, PAN.		

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_06, K_U04, K_U09, K_K05	C1, C2	W1, W2, W7	1,2	1,2,3	F1, P1
EU 2	K_W07, K_U05, K_U09, K_K05, K_K07	C2,	W3, W4, W5, W7	1,2	1,2,3	F1, P1
EU 3	K_W12, K_U09, K_K02	C3	W1,W6, W7	1,2	1,2,3	F1, P1
EU 4	K_W06, K_W07, K_U04, K_U05, K_U09, K_K01, K_K02, K_K04, K_05, K_K07, K_K11	C1, C2, C3	W1, W2,W3, W4, W5, W6	1,2	1,2,3	F1, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

3.b**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy socjologii medycyny			
Nazwa angielska:		Foundations of Medical Sociology			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Zakład Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	-	-	9	1
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Zapoznanie studentów z socjologicznym rozumieniem zdrowia i choroby C2- Nabycie umiejętności socjologicznej analizy społeczno-kulturowych uwarunkowań zdrowia oraz funkcjonowania instytucji medycznych					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU1 – Zna podstawowe pojęcia z zakresu socjologii medycyny i rozumie specyfikę socjologicznego podejścia do problematyki zdrowia i choroby. EU2 – Rozumie rolę chorego oraz znaczenia rodziny, środowiska oraz instytucji medycznych w powrocie chorego do zdrowia EU3 - Jest otwarty na wykorzystanie wiedzy z innych dyscyplin naukowych w rozstrzyganiu problemów społecznych.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W. 1	Socjologia medycyny jako dyscyplina naukowa - historia dyscypliny, socjologia dla medycyny a socjologia o medycynie, socjologia medycyny a socjologia ciała, zdrowia i niepełnosprawności.				2
W. 2	Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby (Parsons, Goffman, Freikson, Sokołowska i in.). Postawy społeczne wobec zdrowia i choroby. Zdrowie jako wartość.				1
W. 3	Socjologia doświadczenia choroby (Strauss, Glaser, Bury).				1
W. 4	Śmierć i umieranie w różnych kulturach. Postawy społeczne wobec chorych/niepełnosprawnych/umierających.				2
W. 5	Rola chorego. Rola pacjenta. Relacja personel medyczny-pacjent: bariery komunikacji.				1
W. 6	Rodzina wobec problemów zdrowia i choroby.				1
W. 7	Instytucje medycyny - przemiany, procesy medykalizacji i demedykalizacji, medycyna				1

	alternatywna. Szpital jako instytucja totalna - koncepcja E. Goffmana.					
Suma godzin		9				
VI. Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Wykresy, podręczniki i teksty źródłowe					
2.	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny)					
VII. Metody dydaktyczne:						
1.	wykład informacyjny					
2.	wykład konwersatoryjny					
3.	dyskusja dydaktyczna					
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1.	Aktywność na zajęciach					
P1.	Końcowe zaliczenie pisemne – test					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)		6				
Przygotowanie się do zajęć		15				
SUMA		30				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Giddens A., Sultton P.W. (2010) , Socjologia, Warszawa, PWN.						
2. Ostrowska A. (red.), (2009), Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy. Warszawa, Wyd. IFiS PAN.						
3. Galewicz W. (2019), Dobro i sprawiedliwość w opiece zdrowotnej. Kraków, Wyd. UJ						
4. Tobiasz-Adamczyk B.(2000), Wybrane elementy zdrowia i choroby. Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Skrzypek M. (2019), Socjologia medycyny w multidyscyplinarnych badaniach humanizujących biomedycynę. Lublin Wyd. KUL						
2. Uramowska-Żyto B. (2000), Zdrowie i choroba w świetle wybranych teorii socjologicznych. Warszawa PAN						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_06; K_U_09	C1	W1-W4	1,2	1-3	F1, P1
EU 2	K_W_07: K_W_11, K_U_04	C1, C2	W5-W7	1,2	1-3	F1, P1
EU 3	K_K_01	C1, C2	W1-W7	1,2	3	F1
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć						
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.						
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.						

4.a

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy pedagogiki			
Nazwa angielska:		Basics of pedagogy			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	-	-	9	1
II Cel przedmiotu:					
C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności pedagogicznych niezbędnych w pracy z pacjentem.					
C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności i konteksty działań pedagogicznych z pacjentem w różnym stanie emocjonalnym, a także z jego rodziną.					
C3 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności niezbędnych do planowania swojej pracy, zasad etycznych i postępowania w sytuacjach trudnych.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się :					
EU1- Student pozna podstawowe pojęcia stosowane w pedagogice między innymi takie jak: nauczanie, uczenie się, socjalizacja, opieka, pomoc					
EU2- Student pozna różne koncepcje pedagogiczne z uwzględnieniem najnowszych, a także inspiracje pedagogiczne z innych nauk					
EU3- Przestrzega wartości, powinności i sprawności moralnych w opiece.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykład					
W.1	Analiza podstawowych pojęć pedagogicznych (np. wychowanie, kształcenie, opieka, pomoc, środowisko, wsparcie społeczne) - poszukiwanie związków między pojęciami				2
W.2	Zasady i wyzwania w pracy, elementy pedagogiki w postępowaniu z małymi pacjentami. Dziecko jako podmiot w opiece				1
W.3	Praca z pacjentem w wieku postprodukcyjnym.				1
W.4	Sposoby postępowania z pacjentem trudnym, terminalnym.				1
W.5	Pedagogiczne postępowanie z rodziną pacjenta, zasady współpracy, wyzwania i problemy.				2

W.6	Zasady etycznego postępowania z pacjentem i jego rodziną.	1		
W.7	Sposoby sprawdzania efektów swojej pracy, ewaluacja, narzędzia ewaluacyjne.	1		
Suma godzin		9		
VI Narzędzia dydaktyczne:				
1.	Prezentacje multimedialne, filmy.			
2.	Wzory scenariuszy			
3.	Wzory narzędzi ewaluacyjnych			
VII Metody dydaktyczne				
1. Dyskusja dydaktyczna 2. Krótkie filmy instruktażowe 3. Drama, odgrywanie scenek 4. Projekt pisemny				
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)				
F1.	Scenariusz na zadany temat – multiprezentacja w grupach			
F2.	Recenzja wybranego artykułu			
P 1	Test pisemny			
IX Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)		6		
Przygotowanie się do zajęć		15		
SUMA		30		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1		
X Literatura podstawowa i uzupełniająca				
Literatura podstawowa:				
1. Dykcik W. (2010). Tendencje rozwoju pedagogiki specjalnej. Osiągnięcia naukowe i praktyka. Poznańskie Towarzystwo Pedagogiczne, Poznań. 2. Kosakowski, C. (2006). Relacje teoria – praktyka w pedagogice specjalnej (w:) Pomiędzy teorią a praktyką. Dyskursy pedagogiki specjalnej 5 (red.) Cz. Kosakowski, A. Krauze, S. Przybyliński. Olsztyn: Wydawnictwo UWM 3. Pedagogika: podręcznik akademicki (t. 1, 2), pod red. Z. Kwiecińskiego, Z. Śliwerskiego, BWN PWN, Warszawa (2003) 4. Jaworska T., Leppert R. (red.), Wprowadzenie do pedagogiki, Impuls, Kraków 2001				
Literatura uzupełniająca:				
1. Grzegorzewska, M. (1985). Pedagog w służbie dzieci niepełnosprawnych (red.) E. Żabczyńska. Warszawa: Wydawnictwo WSPS. 2. Śliwerski B. (2006a). Wprowadzenie [w] Pedagogika. Tom 1: Podstawy nauk o wychowaniu /red./ B. Śliwerski. Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, Gdańsk				
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI				
Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne
EU 1	C1	W.1, 2, 3.	1, 2	1, 2.
EU 2	C2	W. 4, 5.	1, 2	1, 2, 3.
EU 3	C3	W6, 7.	1, 2, 3	1, 2, 3, 4.

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	
1.	Studenci w grupach przygotowują prezentację wybranych scenariuszy zajęć do pracy z dzieckiem małym.,
2.	Studenci recenzują wybrany artykuł dot. postępowania z pacjentem w podeszłym wieku, terminalnym.
3.	Test pisemny z omawianych na wykładzie zagadnień (sprawdzenie wiadomości i umiejętności)
XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE	
1.	Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2.	Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3.	Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

4.b

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy dydaktyki			
Nazwa angielska:		Basics of didactics			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
W zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	-	-	9	1
II Cel przedmiotu:					
C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności niezbędnych do komunikowania się z pacjentem.					
C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności i konteksty działań pedagogicznych, sposobów postępowania z pacjentem i ewaluacji.					
C3 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności niezbędnych do planowania pracy z pacjentem.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU1.- Charakteryzuje istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji.					
EU2 -Student ma wiedzę dotyczącą procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego, odnosi ją do działalności dydaktycznej.					
EU3 - Student posiada samowiedzę dot. własnego profesjonalizmu , rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie edukacji medycznej osób.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykład					
W. 1	Pojęcia podstawowe w dydaktyce, dydaktyka jako nauka teoretyczna i praktyczna.				1
W.2	Zasady i wyzwania w pracy dietetyka.				1
W.3	Przygotowanie scenariusza (konspektu) spotkania z pacjentem, zasady pisania konspektów				2
W.4	Sposoby postępowania z pacjentem trudnym w oparciu o zasady dydaktyki.				1
W.5	Postępowanie z rodziną pacjenta, zasady współpracy, wyzwania i problemy.				2
W.6	Zasady etycznego postępowania z pacjentem i jego rodziną.				1
W.7	Sposoby sprawdzania efektów swojej pracy, ewaluacja, narzędzia ewaluacyjne.				1
Suma godzin					9
VI Narzędzia dydaktyczne:					
1.	Prezentacje multimedialne, filmy.				
2.	Wzory scenariuszy				

3.	Wzory narzędzi ewaluacyjnych			
VII Metody dydaktyczne				
Dyskusja dydaktyczna Krótkie filmy instruktażowe Drama, odgrywanie scenek Projekt pisemny				
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)				
F1.	Mniejsze formy pisemne – praca w grupach			
F2.	Realizacja prostego scenariusza			
P1.	Test sprawdzający wiedzę i umiejętności			
IX Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności			Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)			15	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)			6	
Przygotowanie się do zajęć			15	
SUMA			30	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU			1	
X Literatura podstawowa i uzupełniająca				
Literatura podstawowa:				
1. Cz. Kupisiewicz, Podstawy dydaktyki, WSiP, Warszawa 2005 .				
2. K. Kruszewski (red)-Sztuka nauczania . Czynności nauczyciela .Warszawa 2012				
3. Cz. Kupisiewicz – Podstawy dydaktyki ogólnej. Warszawa 2003				
4. W. Okoń – Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa 2005				
Literatura uzupełniająca:				
1. Rajewski A., Rybkowski J. (1999), Podstawy psychopatologii. Materiały dydaktyczne dla studentów, AM w Poznaniu.				
2. F.Bereźnicki –Podstawy dydaktyki .Kraków 2007				
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI				
Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne
EU1	C1	W1, 2, 3.	1, 2	1, 2.
EU 2	C2	W. 4, 5.	1, 2	1, 2, 3.
EU 3	C3	W.6, 7.	1, 2, 3	1, 2, 3, 4.
XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ				
1.Studenci opracują konspekt do zajęć z wybranego przez siebie tematu- praca grupowa.				
2.Student pisze scenariusz postępowania z pacjentem i jego rodziną.				
3.Test pisemny (sprawdzenie wiadomości i umiejętności).				
XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć				
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.				
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.				

5		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Ochrona własności intelektualnej			
Nazwa angielska:		Legal protection of intellectual property.			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	-	-	9	1
II Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu ochrony praw autorskich, patentowych i innych z tym związanych.					
C2 – Dostarczenie zestawu narzędzi prawnych i niezbędnej wiedzy pozwalających ocenić i wspomagać stosowanie ochrony własności intelektualnej w przedsiębiorstwie.					
C3 – Zapoznanie studentów z wymaganiami niezbędnymi do opracowywania zgłoszeń z zakresu prawa wynalazczego i patentowego.					
C4 - Zapoznanie studentów z procedurami ochrony własności intelektualnej, przepisami karnymi i sankcjami oraz postępowaniem odszkodowawczym w tym zakresie.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się: wykład					
Wiedza:					
EU 1 –Posiada wiedzę na temat podstawowych założeń i historii ochrony własności intelektualnej, prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz prawa własności przemysłowej					
EU 2 – Zna podstawowe pojęcia z zakresu własności intelektualnej oraz przepisy regulujące prawo własności intelektualnej.					
EU 3 – Wykazuje znajomość organów zajmujących się ochroną własności intelektualnej i procedur prawnych obowiązujących w tym zakresie.					
Umiejętności:					
EU 4 – Potrafi posługiwać się tekstami ustaw regulujących prawa autorskie i własność przemysłową					
Kompetencje społeczne					
EU 5 – Posiada kompetencje w zakresie odróżniania dóbr chronionych prawami wyłącznymi oraz dziedzinie oceny znaczenia gospodarczego ochrony własności intelektualnej					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykład					Liczba godzin
Wyk. 1	Wykład wprowadzający – ogólne informacje o przedmiocie. Przedstawienie treści programowych, zalecanych źródeł oraz zasad klasyfikacji. Pojęcie, rodzaje i cechy charakterystyczne praw własności intelektualnej. Podstawy prawne istnienia oraz				2

	ochrony praw własności intelektualnej w Polsce. Prawa autorskie i prawa pokrewne – kwestie podstawowe.					
Wyk. 2	Podstawowe informacje o prawach własności przemysłowej. Poszczególne rodzaje takich praw i sposoby ich ochrony.	1				
Wyk. 3	Przedmiot i podmiot prawa autorskiego w Polsce i w Unii Europejskiej.	2				
Wyk. 4	Autorskie prawa osobiste.	1				
Wyk. 5	Autorskie prawa majątkowe.	1				
Wyk. 6	Prawa pokrewne.	1				
Wyk. 7	Ochrona praw autorskich i praw pokrewnych.	1				
Suma godzin		9				
VI Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Podręczniki, akty prawne, orzeczenia sądowe.					
2.	Foliogramy, przeźrocza, prezentacje.					
VII Metody dydaktyczne:						
1	Wykład. Dyskusja.					
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1.	Dodatkowe punkty za aktywność.					
P1.	Test sprawdzający wiedzę i umiejętności.					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)		6				
Samodzielne napisanie referatu.		5				
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego		10				
Suma		30				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1				
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie i prawa pokrewne, Wolters Kluwer Warszawa 2016,						
2. R. Golat, Prawo autorskie i prawa pokrewne, wyd. C.H. Beck 2016,						
3. T. Szymanek, Prawo własności przemysłowej, Warszawa 2008,						
4. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych, Dz.U. z 2006 roku Nr 90, poz. 631 z późn. zm.,						
5. Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 roku – Prawo własności przemysłowej, Dz.U. z 2003 roku Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.						
Literatura uzupełniająca:						
1. J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie, Wolters Kluwer Polska Warszawa 2008,						
2. M. Poźniak-Niedzielska, J. Szczotka, M. Mozgawa, Prawo autorskie i prawa pokrewne, zarys wykładu, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz, Warszawa, Lublin 2007,						
3. J. Sieńczyło – Chłabicz (red), Prawo własności intelektualnej. LexisNexis Polska, 2009						
4. G. Michniewicz, Ochrona własności intelektualnej. Wydawnictwo C. H. Beck, 2010						
5. E. Nowińska, Polskie prawo własności intelektualnej: prawo autorskie, prawo wynalazcze, prawo znaków towarowych. Twigger 1998.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

	programu (PEK)					
EU 1	K_W_15	C1-C4	Wyk1-Wyk 2- Wyk 3	1, 2	1	F1,F2,P1
EU 2	K_W_15	C1-C4	Wyk 2-Wyk 6	1, 2	1	F1,F2,P1
EU 3	K_W_15	C1-C4	Wyk 5 - Wyk 7	1, 2	1	F1,F2,P1
EU 4	K_U_10	C1-C4	Wyk 2-Wyk 7	1, 2	1	F1,F2,P1
EU 5	K_K01	C1-C4	Wyk 2-Wyk 7	1, 2	1	Dyskusje, wyrażanie własnych opinii przez studenta, samodzielna praca

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

1) Test pisemny obejmujący całość materiału przewidzianego do realizacji.

Przełożenie osiągniętej punktacji na oceny:

5-5,5 pkt – 3,0,

6-6,5 pkt – 3,5,

7-7,5 pkt – 4,0,

8-9,5 pkt – 4,5,

10-11 pkt – 5,0.

Studenci, którzy nie pojawią się w terminie sprawdzianu testowego albo otrzymają z niego ocenę niedostateczną, mają możliwość przystąpienia do weryfikacji (poprawki) ustnej, w ramach której zadawane są dwa pytania z zakresu materiału objętego programem wykładu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymują osoby, które wyczerpująco odpowiedzą na oba zadane pytania.

Odpowiedź niepełna, w zależności od jej kompletności, powoduje otrzymanie oceny plus dobrej, dobrej lub plus dostatecznej.

Pobieżna odpowiedź na oba zadane pytania albo bardziej kompletna odpowiedź na tylko jedno pytanie powoduje otrzymanie przez Studenta oceny dostatecznej. W innych przypadkach ocena jest niedostateczna.

2) Elementem mogącym poprawić ocenę o pół stopnia jest czynny udział i aktywność Studenta na wykładzie – odpowiedź na zadane pytania, zadawanie pytań uzasadnionych przebiegiem wykładu, dyskusja wpisująca się w przebieg wykładu.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć.

2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

6.a**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Język angielski, poziom A1-B2				
Nazwa angielska:	ENGLISH LANGUAGE COURSE, LEVEL A1-B2				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji/				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem				80	8
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych, ze szczególnym uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę oraz dyscypliny pokrewne. C2 - Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności zastosowania struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych. C3 - Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w celu poszerzenia wiedzy językowej oraz podniesienia kompetencji komunikacyjnych w zakresie czterech sprawności językowych. C4 - Doskonalenie umiejętności samokształcenia, samooceny i diagnozowania potrzeb nakierowanych na podnoszenie kompetencji językowych. C5 - Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego. C6 - Poszerzenie wiedzy ogólnej dotyczącej elementów geografii, historii, zawodu dietetyka, kultury krajów anglojęzycznych i innych, z uwzględnieniem tendencji globalistycznych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 – brak wymagań.					

Semestr 3 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język angielski</i> w semestrze 2; Semestr 4 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język angielski</i> w semestrze 3; Semestr 5 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język angielski</i> w semestrze 4; Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego		
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:		
EU 1 - Ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym i potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych.		
EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych struktur gramatycznych, rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu dokonać ich korekty.		
EU 3 - Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń ze słuchania. Potrafi zrozumieć wybrane, określone w treściach programowych, sytuacje komunikacyjne.		
EU 4 - Student rozumienie tekstu czytane w wersjach autentycznych i uproszczonych.		
EU 5 – Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówieniu) w typowych sytuacjach życia codziennego i zawodowego stosując zasady poprawnej wymowy i intonacji.		
EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy stosując zasady ortografii i interpunkcji np. wiadomość, ogłoszenie, notatkę, list prywatny i formalny, mail, relację wydarzeń, opis.		
EU 7 – Student ma umiejętność korzystania z różnorodnych źródeł informacji w języku angielskim (słowniki, leksykony, internet, prasa, bazy danych) oraz ich dokumentowania.		
V. Treści programowe:		
Forma zajęć: Ćwiczenia - semestr 2		Liczba godzin
1	Dane personalne, kraje i narodowości. Formularze osobowe. Zwroty grzecznościowe, Liczebniki 1-20, Dni tygodnia. Czasownik <i>to be</i> w czasie teraźniejszym: formy pełne i skrócone, zdania oznajmujące, nazwy krajów i narodowości	1
2	Praca i rodzina. Przedimki nieokreślone: <i>a/an</i> , Liczba mnoga rzeczowników. Zaimki wskazujące: <i>this/that, these/those</i> . Obyczaje, sposób życia. Czas Present Simple.	1
3	Opisywanie przedmiotów i ludzi. Przymiotniki, Związki przymiotników i rzeczowników. Zdania oznajmujące, pytające i przeczące w czasie <i>simple present</i> – ćwiczenia.	1
4	Czas. Czynności dnia codziennego, Godziny. Określanie czasu. Przysłowki częstotliwości.	1
5	Życie codzienne – w kawiarni/ulubiony dzień. Kawiarniane menu, zwroty grzecznościowe, czynności dnia codziennego. Przysłowki <i>at, for, in, to</i> . Związki wyrazowe. Forma dzierżawcza ‘s.	1
7	Święta i czas wolny. Nazwy świąt, miesiące, daty, przymiotki związane z czasem. Czynności czasu wolnego, preferencje. Czasowniki: <i>like/love/hate</i> . Zaimki dopełnieniowe: <i>me, him etc.</i>	1
8	Życie codzienne – umiejętności. Rodzaje umiejętności. Czasownik <i>can/can't</i> .	1
9	Zakupy. Nazwy ubrań, Zwroty związane z kupowaniem ubrań. Przymiotniki opisujące osobowość. Preferencje.	1
12	Czasownik <i>to be</i> w czasie <i>simple past</i> . Słowotwórstwo: tworzenie rzeczowników przez dodanie końcówek.	1

13	Podróże. Podróż samolotem, Określniki czasu przeszłego. Czas <i>simple past</i> : czasowniki regularne i nieregularne.	2
14	Życie codzienne – robienie zakupów. Wakacje. Zakupy w sklepie z pamiątkami, zwiedzanie. Czas <i>simple past</i> : zdania oznajmujące, przeczące i pytające. Przysłówki: <i>by, for, in, out, to</i> .	2
16	Dom. Pomieszczenia, meble. Konstrukcje <i>there is/there are, there was/there were</i> . Przysłówki miejsca.	2
17	Życie codzienne – życie sąsiedzkie. Czynności dnia codziennego. Czas <i>present continuous</i> .	2
18	Miejsce zamieszkania – miasto. Miejsca warte polecenia w Londynie. Miejsca warte polecenia w mieście. Czesy <i>present simple</i> i <i>present continuous</i> . Omówienie projektów przygotowywanych przez studentów.	2
19	Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne. Przedimki nieokreślone <i>a/an, some/ any</i> . Pytania <i>how much/how many?</i> Przysłówki ‘ilościowe’: <i>(quite) a lot, much etc.</i>	2
21	Minione wakacje. Czas <i>past simple</i> c.d. (czasowniki regularne i nieregularne). Opisywanie czynności wykonywanych w określonym momencie w przeszłości (<i>past continuous</i>), opis fotografii z przeszłości; przyimki w okolicznikach czasu i miejsca.	2
22	Czas <i>present continuous</i> i forma <i>be going to</i> w wyrażeniach dotyczących planów na przyszłość (praca, wakacje, studia, zakładanie rodziny).	2
23	Wyrażanie opinii na temat przyszłości; formy <i>will/won't</i> ; wyrażanie obietnic, propozycji i decyzji; czasowniki z przyimkiem <i>back</i> .	2
25	Konflikty w rodzinie i wśród przyjaciół. Doświadczenia i czynności już wykonane i jeszcze niewykonane; czas <i>present perfect</i> z <i>yet, just i already</i> .	2
26	Tempo współczesnego życia. Porównania z przeszłością; <i>stopień wyższy przymiotników</i> ; konstrukcje: <i>as ... as, less ... than</i> .	2
28	Spotkania towarzyskie - imprezy kulturalne, prowadzenie rozmów na temat zachowań w towarzystwie; konstrukcje: <i>czasownik + bezokolicznik, czasownik + czasownik z -ing</i> .	2
29	Nauka języków obcych - ulubione i sprawdzone metody nauki. Jak ważna jest znajomość języka obcego we współczesnym świecie. Formułowanie nakazów, zakazów i reguł postępowania; czasowniki: <i>have to, don't have to, must, musn't</i> ; użycie modyfikatorów typu: <i>a bit, really</i> .	2
32	Wydarzenia, czynności uzależnione od spełnienia różnych warunków; pierwszy okres warunkowy (<i>if + present, will + infinitive</i>); tworzenie zdań warunkowych podobnych w treści do tzw. „praw Murphy’ego”; czasowniki często mylone, błędnie stosowane.	2
33	Opisywanie hipotetycznie możliwych wydarzeń; tematyka – zwierzęta ; drugi okres warunkowy (<i>if + past, would + infinitive</i>).	2
35	Podejmowanie decyzji w różnych sytuacjach życiowych; wyrażanie możliwości i przypuszczeń z zastosowaniem <i>may i might</i> .	2
36	Formułowanie problemów i udzielanie rad w opisanych sytuacjach np. nieporozumienia wśród przyjaciół, współpracowników i współlokatorów, problemy zdrowotne; zastosowanie <i>should i shouldn't</i> ; przykłady na stosowanie połączeń z	2

	czasownikiem <i>get</i> .	
38	Wspomnienia z dzieciństwa i lat szkolnych. Formułowanie wypowiedzi z zastosowaniem konstrukcji <i>used to</i> i <i>didn't use to</i> .	2
40	Wynalazki i wynalazcy; Strona bierna w wybranych czasach; czasowniki: <i>invent, discover</i> .	2
42	Sposoby spędzania wolnego czasu; wyrażenia: <i>something, anything, nothing;</i> przymiotniki z końcówką <i>-ed</i> i <i>-ing</i> .	2
43	Wpływ trybu życia na zdrowie; określenia liczby i ilości – <i>too..., not enough, a lot, many, much, a few, a little</i> .	2
44	Ciekawe zawody, Analiza ofert pracy z różnych źródeł (prasa, ogłoszenia on-line). Formułowanie pytań z prośbą o szczegóły zatrudnienia w wybranych zawodach. Przygotowanie i przeprowadzenie rozmowy w sprawie pracy (job interview); praca w parach.	2
46	Elementy anatomii człowieka.	2
47	Układ trawienny, budowa i działanie. Niedyspozycje trawienne, sposoby leczenia.	2
48	Witaminy, tłuszcze, białka i węglowodany – ich źródła oraz znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Zajęcia w części przygotowane i zaprezentowane przez studentów w formie projektów, quizów i plakatów.	2
49	Zasady prawidłowego odżywiania. Układanie jadłospisów dla osób ze specjalnymi potrzebami: dzieci, młodzieży i sportowców. Zajęcia w całości przygotowane i prowadzone przez studentów.	2
50	Edukacja żywieniowa. Rola reklam w wyborze produktów spożywczych	2
51	Organizacja poradnictwa żywieniowego. Rola dietetyka w ochronie zdrowia. Analiza wybranych przykładów CV; pisanie własnego CV i listu motywacyjnego.	2
52	Podsumowanie i powtórzenie wybranych zagadnień. Test.	2
53	Przyczyny zakażeń szpitalnych, procedury zachowania higieny w szpitalach, domach i miejscach publicznych typu restauracja. Struktury gramatyczne wyrażające przymus, konieczność: <i>must, have to, need to, need + verb-ing, not have to</i> .	2
54	Opieka nad osobami starszymi. Odżywianie seniorów.	2
55	Otyłość – wpływ stylu życia i odżywiania na współczesne społeczeństwo. Zajęcia częściowo przygotowane przez studentów.	2
56	Schorzenia związane z niewłaściwym przyswajaniem pożywienia. Prezentacje studentów.	2
57	Diety specjalne np. dla cukrzyków. Diety np. proteinowa, warzywno-owocowa - moda czy konieczność. Prezentacje studentów. <i>Mowa zależna (zdania twierdzące i przeczące).</i>	2
58	Żywność genetycznie modyfikowana (umiejętność odczytywania danych z opisów produktów dostępnych w sklepach). Współczesne rolnictwo, uprawy charakterystyczne dla danych regionów świata. Struktury: for + rzeczownik, for + -ing, to + bezokolicznik, ... so that..., because, so stosowane do wyrażania powodów.	2

59	Wybrane zagadnienia z ekologii i ochrony środowiska. Wpływ zanieczyszczeń środowiskowych na jakość pożywienia i życia ludzi. <i>Mowa zależna (pytania i nakazy).</i>	2
Suma godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenie i teksty przedmiotowo-metodyczne, słowniki, leksykony, fotografie, rysunki i ilustracje.	
2	Wykresy, diagramy, foliogramy, przeźrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania MP3, nagrania radiowe i telewizyjne, audycje radiowe.	
3	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), internet multimedialne programy komputerowe (słowniki, translatory).	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl, kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1 sem. 2 / sem. 3 / sem. 4 / sem. 5	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: ocena bardzo dobra - 100% -92% ocena dobra plus - 91% - 83% ocena dobra - 82% - 74% ocena dostateczna plus - 73 %- 63% ocena dostateczna - 62% - 52% ocena niedostateczna - 51% i poniżej	
F2 / sem.2 / sem. 3 / sem. 4 / sem. 5	Projekty, indywidualne i grupowe, sprawdzające wiedzę i umiejętność prezentacji.	
P1	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte, sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych, takich jak: słuchanie, czytanie, pisanie, mówienie oraz testy leksykalno-gramatyczne.	
P2. / sem. 5	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: 1. czytanie – (<i>reading</i>). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst, a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>prawda fałsz</i> . Na tę część przewiduje się 10 pkt. 2. zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (<i>English in Use</i>) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta (<i>cloze test</i>), transformacje (<i>sentence transformations</i>) lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości (<i>multiple choice test</i>). Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu. Na tę część przewiduje się 20 pkt. 3. słuchanie – (<i>listening</i>). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu	

	to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. 4. mówienie – (<i>speaking</i>). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: ocena bardzo dobra - 100% -92% ocena dobra plus - 91% - 83% ocena dobra - 82% - 74% ocena dostateczna plus - 73 %- 63% ocena dostateczna - 62% - 52% ocena niedostateczna - 51% i poniżej
--	---

IX. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)	32
Przygotowanie do zajęć	100
Przygotowanie do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1 - 60	1, 2, 3	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09,	C2, C3, C4	Lek. 1 - 60	1, 2, 3	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1 - 60	1, 2, 3	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1 - 60	1, 2, 3	F, P

EU 5	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1 – 60	1, 2, 3	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 3, 6, 10, 12, 14, 16, 18, 21, 27, 29, 31, 35, 37, 41, 44, 48, 49, 50, 51, 57, 58, 60	1, 2, 3	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1 - 60	1, 2, 3	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT					

6.b

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Język niemiecki, poziom A1-B2			
Nazwa angielska:		The German Course, level A1-B2			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/Warsztat	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2		20		20	2
3		20		20	2
4		20		20	2
5		20		20	2
Razem				80	8
II. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 – bez wymagań wstępnych					
Semestr 3 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu Język niemiecki w semestrze 2					
Semestr 4 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu Język niemiecki w semestrze 3					
Semestr 5 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu Język niemiecki w semestrze 4					
Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego					
III. Cel przedmiotu:					
C1 – Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kierunkowych kształcenia					
C2 – Umiejętność wypowiadania się w formie ustnej i pisemnej na różnorodne tematy, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kierunkowych kształcenia					
C3 – Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych					
C4 – Doskonalenie i dalszy rozwój wszystkich sprawności językowych studentów oraz umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji					

C5 – Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego.

IV. Efekty uczenia się

EU 1 – Student ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym (ze szczególnym uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę i dyscypliny pokrewne), potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych, ma świadomość popełnianych błędów i potrafi dokonać ich korekty.

EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych struktur gramatycznych, rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu dokonać ich korekty.

EU 3 – Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń na słuchanie. Potrafi zrozumieć wybrane (określone w treściach programowych) sytuacje komunikacyjne. Rozróżnia styl formalny i nieformalny, rozpoznaje ton i nastawienie mówiącego.

EU 4 – Student rozumie teksty czytane, w wersjach autentycznych i uproszczonych. Potrafi wykorzystać uzyskane informacje w celu określenia głównej myśli. Ma świadomość stylu formalnego i nieformalnego.

EU 5 – Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówieniu) w typowych sytuacjach życia codziennego.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy (wiadomość, notatkę, list prywatny, list o charakterze formalnym, podanie o pracę, CV, opis, relację, formularz informacyjny).

EU 7 – Student zna zasady prawidłowej wymowy i intonacji w języku niemieckim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 8 – Student zna zasady ortografii i interpunkcji w języku niemieckim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 9 – Student posiada umiejętność pracy samodzielnej, w parach oraz w grupie, pełniąc przy tym różne role społeczne, realizując zadania przewidziane treściami programowymi oraz dokonując ich prezentacji.

EU 10 – Student ma umiejętność konstruktywnego i efektywnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczników, słowników, leksykonów, baz danych, Internetu, prasy, itd.). Potrafi udokumentować pozyskane informacje.

EU 11 – Ma świadomość ciągłego procesu uczenia się. Ocenia swój poziom językowy na tle grupy. Potrafi uzupełniać i doskonalić wiedzę.

V. Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty		Liczba godzin
1	Alfabet niemiecki, ćwiczenia wymowy głosek, różnice w zapisie i wymowie	1
2	Liczebniki – budowa, zapis, ćwiczenia na słuchanie i mówienie	1
3	Czasowniki heißen, kommen, wohnen, haben und sein – koniugacja. Budowanie zdań z użyciem form czasownikowych. Ćwiczenia na mówienie	1
4	Państwa w Europie – nazwy, języki, stolicy, obywatele; quiz	1
5	Zdania orzekające i zdania pytające. Akcent zdaniowy – budowa i użycie; ćwiczenia na pisanie	1
6	Rzeczownik i jego rodzaj – wskazówki praktyczne w nauce rodzajnika; rzeczownik I i IV przypadku	1
8	Przeczenia w języku niemieckim – funkcja, sposób użycia.	1
9	Miasto – bogacenie słownictwa. Zwiedzamy Berlin – Prezentacja. Präteritum czasowników sein i haben.	1
10	Przymyki in, durch, über. Pytamy o drogę w Jeleniej Górze. Zbytki Jeleniej Góry – projekt przygotowany przez studentów	1
11	Czasownik rozdzielnie złożony. Czynności dnia codziennego. Opis dnia wolnego i dnia pracy.	1
12	Czas przeszły Perfekt. Tworzenie czasu (Partizip II, czasowniki posiłkowy sein i haben). Ćwiczenia gramatyczne. Pisanie krótkiego tekstu z Urlopu.	2

13	Artykuły spożywcze i napoje. Podział, nazewnictwo, konfekcjonowanie, cena w pytaniach i odpowiedziach. Piszemy reklamę – jednostka przygotowana i prowadzona przez studentów	2
15	Pozyskiwanie i przekazywanie informacji dotyczących danych personalnych, pochodzenia, miejsca zamieszkania, języka komunikacji, zawodu, zainteresowań, itd. Zdania pytające z wykorzystaniem zaimków pytajnych, alfabet i liczebniki	1
16	Charakterystyka osób, wyrażanie opinii na ich temat, przymiotniki opisujące cechy charakteru. Spotkanie w kawiarni: powitania, uprzejmości. Budowanie zdań pytających i udzielanie informacji. Koniugacja czasownika w czasie teraźniejszym Präsens – zasady i odstępstwa od nich.	2
17	Świat rzeczy. Rodzajnik określony i nieokreślony rzeczownika - odmiana i użycie w rodzajnikach w różnych kontekstach. Nazewnictwo wybranych produktów przemysłowych. Liczba mnoga rzeczownika. Rzeczowniki złożone – ćwiczenia poprawnego czytania.	2
18	Tworzenie nazw zawodów – odpowiedniki męskie i żeńskie w nazewnictwie; wybrane zawody w branży spożywczej. Opis podstawowych czynności związanych z wykonywaniem danego zawodu. Użycie czasowników modalnych: <i>müssen, sollen, können</i> . Gra zespołowa - „zgadnij kim jestem”	2
19	Podsumowanie materiału z ćwiczeń 15-18. Test sprawdzający	2
20	Opis podstawowych czynności związanych z wykonywaniem danego zawodu. Użycie czasowników modalnych: <i>müssen, sollen, können</i>	2
21	Odmiana przymiotnika bez rodzajnika oraz po <i>einige, viele, wenige, andere, verschiedene, mehrere</i> oraz liczebnikach głównych	2
22	Zakupy w hurtowni spożywczej. Gromadzenie słownictwa i zwrotów dla poszczególnych działów towarowych; niezbędne wyrażenia dot. ceny, wagi, rozmiaru, ilości towaru. Omówienie przygotowań do prac projektowych pt. "Formy realizacji zakupów na wybranych przykładach stron internetowych"?	2
23	Zdania warunkowe (der Konditionalsatz) z „wenn” lub z „falls” - przykłady użycia, ćwiczenia praktyczne	2
24	Warunki i czynniki atmosferyczne w powiązaniu z porami roku oraz ich wpływ na zdrowie i samopoczucie człowieka – słownictwo i zwroty; zaimek wskazujący, zaimek dzierżawczy w praktycznym użyciu	2
25	Prezentacja i ocena prac projektowych	2
27	Szkolnictwo w Niemczech - prezentacja typów szkół publicznych; szanse i możliwości dla polskiego studenta i ucznia; powtórka z użycia czasu Perfekt i Präteritum	2
28	Orientacja w przestrzeni; ruch i bezruch; wydawanie poleceń, nakazów i zakazów; tryb rozkazujący w połączeniu z przyimkami: <i>an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen</i>	2
29	Przeszłość w relacji: Präteritum czasowników <i>haben, sein</i>	2
30	Ośrodki przemysłu spożywczego na Dolnym Śląsku dawniej i dziś - projekt grupowy na podstawie archiwaliów; przysłowki czasu: <i>damals, früher, heute, jetzt</i>	2
31	Test sprawdzający leksykalno-gramatyczny. Dyktando	2
32	Relacje z przeszłości z użyciem czasu Perfekt; praca w parach i zespołach	2
33	Kuchnia polska i niemiecka – cechy, charakterystyka. Potrawy w porównaniach. Stopniowanie przymiotników	2

34	Czas wolny i sposoby jego spędzania; zaimek osobowy w III przypadku; zdanie przydawkowe w definicjach potraw regionalnych	2
35	Media wczoraj i dziś; pisanie wiadomości e-mail i sms; poznanie nowego słownictwa, budowa zdań złożonych podrzędnie ze spójnikami <i>weil, ob</i>	2
36	Życie na wsi i w mieście; porównania; czytanie i rozumienie treści ogłoszeń; zmiana miejsca zamieszkania; zdania z użyciem <i>als</i>	2
37	Rodzaje środków transportu; mobilność wyzwaniem współczesnego człowieka; poznanie nowego słownictwa, użycie przyimka „mit”; ćwiczenie umiejętności rozumienia komunikatów słownych i prawidłowego reagowania na nie	2
39	Elementy anatomii człowieka. Nazewnictwo i ćwiczenie wymowy	2
40	Układ trawienny, budowa i działanie. Niedyspozycje trawienne – nazwy łacińskie i niemieckie	2
41	Zasady prawidłowego odżywiania. Układanie jadłospisów dla osób ze specjalnymi potrzebami: dzieci, młodzieży i sportowców. Prezentacje studentów na podstawie nowego materiału leksykalnego	2
42	Edukacja żywieniowa. Rola reklam w wyborze produktów spożywczych	2
43	Organizacja poradnictwa żywieniowego. Rola dietetyka w ochronie zdrowia. Analiza wybranych przykładów CV; pisanie własnego CV i listu motywacyjnego.	2
44	Podsumowanie i powtórzenie wybranych zagadnień. Test kontrolny	2
45	Opieka nad osobami starszymi. Odżywianie seniorów. Przygotowanie diety z użyciem strony biernej	2
46	Otyłość – wpływ stylu życia i odżywiania na współczesne społeczeństwo. Zajęcia przygotowane w części przez studentów.	2
47	Schorzenia związane z niewłaściwym przyswajaniem pożywienia. Prezentacje własne studentów	2
48	Nomenklatura diet. Prezentacje studentów. Mowa zależna	2
49	Podstawy dietetyki ogólnej – analiza informacji zawartych w materiale	2
50	Wybrane zagadnienia z ekologii i ochrony środowiska. Wpływ zanieczyszczeń środowiskowych na jakość pożywienia i życia ludzi. Mowa zależna (pytania i nakazy)	2
51	Podsumowanie i powtórzenie materiału. Test kontrolny z wybranych zagadnień.	2
Suma godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	diagramy, podręczniki, czasopisma	
2.	foliogramy, przeźrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania radiowe i telewizyjne	
3.	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny) oraz komputery z dostępem do sieci internetowej	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl,	

	kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1.	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: - ocena bardzo dobra - 100% -92% - ocena dobra plus - 91% - 83% - ocena dobra - 82% - 74% - ocena dostateczna plus - 73 %- 63% - ocena dostateczna - 62% - 52%
F2.	Projekty indywidualne/grupowe, sprawdzające wiedzę połączoną z umiejętnością prezentacji
P1.	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych oraz testy leksykalno gramatyczne
P2.	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: - czytanie – (Lesen). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>richtig / falsch</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. - zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (Praktisches Deutsch) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości. Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. - śłuchanie – (Hören). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. - mówienie – (Sprechen). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: - ocena bardzo dobra - 100% -92% - ocena dobra plus - 91% - 83% - ocena dobra - 82% - 74% - ocena dostateczna plus - 73 %- 63% - ocena dostateczna - 62% - 52%
IX. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	32

Przygotowanie się do zajęć	100
Przygotowanie się do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. H.Funk, Ch.Kuhn, S.Demme, *studio d, A1/A2*, wyd. Cornelsen
2. U.Firnhaber-Sensen, M.Rodi, *Deutsch im Krankenhaus*, Langenscheidt 2009
3. M.L.Götz, U.Rabast, *Diättherapie*, wyd. Thieme 1999
4. U.Wachtel, R. Hilgarth, *Ernährung und Diätetik in Pädiatrie und Jugendmedizin*, wyd. Thieme 2000
5. H.Kasper, *Ernährungsmedizin und Diätetik*, wyd. Urban & Fischer Verlag
6. C.A. Schlieper, *Grundfragen der Ernährung*, Dr. Felix Büchner Handwerk und Technik, Hamburg 1986
7. L.Dienst, R.Koll, B. Rabofski, *Deutsch für den Beruf*, Hueber-Verlag 2007
8. A.Höffgen, *Deutsch lernen für den Beruf*, Hueber-Verlag 2009
9. G.Motta G., B.Ćwikowska, **direkt. Podręcznik z ćwiczeniami do języka niemieckiego**, wyd. LektorKlett, 2006
10. *eurolingua Deutsch 3. Kurs und Arbeitsbuch*, wyd. Cornelsen 2007
11. *PONS Kompaktwörterbuch Polnisch-Deutsch/Deutsch-Polnisch*

Literatura uzupełniająca:

1. M.Reimann, *Grundstufen-Grammatik für Deutsch als Fremdsprache*, wyd. Max Huber Verlag 2004
2. **M. Müller, P. Rusch, Th. Scherling, L. Wertenschlag, współpraca: Ch. Lemcke, R. Schmidt, H. Schmitz, *Optimal B1*, wyd. Langenscheidt 2009**

Czasopisma:

1. Deutsch aktuell
2. Deutsch perfekt

Materiały online:

http://www.naturheilpraxis.de/tip/a_diaeternaehrung.html
<http://bildwoerterbuch.pons.eu/>
<http://www.pons.de>
<http://synonyme.woxikon.de/synonyme/>

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09	C2, C3, C4	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 5	K_W_15, K_U_09, K_U_11	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P

EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 8	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 9	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU10	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	Lek. 1-51	1, 2, 3	F, P
EU 11	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,	Lek. 1-51	1, 2	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
1.Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2.Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3.Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT					

6.c

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	<i>Język niemiecki, poziom A2-B2</i>
Nazwa angielska:	The German Course, level A2-B2
Kierunek studiów:	Dietetyka
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji
Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu:	wybieralny

I. Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	Wykład	C/Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem	-	-	-	80	8

II. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Semestr 2 - znajomość języka niemieckiego na poziomie A1.
 Semestr 3 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu *Język niemiecki* w semestrze 2
 Semestr 4 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu *Język niemiecki* w semestrze 3
 Semestr 5 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu *Język niemiecki* w semestrze 4
 Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego

III. Cel przedmiotu:

C1 – Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kierunkowych kształcenia
C2 – Umiejętność wypowiadania się w formie ustnej i pisemnej na różnorodne tematy, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kierunkowych kształcenia
C3 – Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych
C4 – Doskonalenie i dalszy rozwój wszystkich sprawności językowych studentów oraz umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji
C5 – Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego.

IV. Efekty uczenia się

EU 1 – Student ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym (ze szczególnym uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę i dyscypliny pokrewne), potrafi ją wykorzystać w ramach

czterech sprawności językowych, ma świadomość popełnianych błędów i potrafi dokonać ich korekty.

EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych struktur gramatycznych, rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu dokonać ich korekty.

EU 3 – Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń na słuchanie. Potrafi zrozumieć wybrane (określone w treściach programowych) sytuacje komunikacyjne. Rozróżnia styl formalny i nieformalny, rozpoznaje ton i nastawienie mówiącego.

EU 4 – Student rozumie teksty czytane, w wersjach autentycznych i uproszczonych. Potrafi wykorzystać uzyskane informacje w celu określenia głównej myśli. Ma świadomość stylu formalnego i nieformalnego.

EU 5 – Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówieniu) w typowych sytuacjach życia codziennego.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy (wiadomość, notatkę, list prywatny, list o charakterze formalnym, podanie o pracę, CV, opis, relację, formularz informacyjny).

EU 7 – Student zna zasady prawidłowej wymowy i intonacji w języku niemieckim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 8 – Student zna zasady ortografii i interpunkcji w języku niemieckim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 9 – Student posiada umiejętność pracy samodzielnej, w parach oraz w grupie, pełniąc przy tym różne role społeczne, realizując zadania przewidziane treściami programowymi oraz dokonując ich prezentacji.

EU 10 – Student ma umiejętność konstruktywnego i efektywnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczników, słowników, leksykonów, baz danych, Internetu, prasy, itd.). Potrafi udokumentować pozyskane informacje.

EU 11 – Ma świadomość ciągłego procesu uczenia się. Ocenia swój poziom językowy na tle grupy. Potrafi uzupełniać i doskonalić wiedzę.

V. Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty		Liczba godzin
1.	Pozyskiwanie i przekazywanie informacji dotyczących danych personalnych, pochodzenia, miejsca zamieszkania, języka komunikacji, zawodu, zainteresowań, itd. Zdania pytające z wykorzystaniem zaimków pytajnych, alfabet i liczebniki	1
2.	Charakterystyka osób, wyrażanie opinii na ich temat, przymiotniki opisujące cechy charakteru. Spotkanie w kawiarni: powitania, uprzejmości. Budowanie zdań pytających i udzielanie informacji. Koniugacja czasownika w czasie teraźniejszym Präsens – zasady i odstępstwa od nich.	1
3.	Świat rzeczy. Rodzajnik określony i nieokreślony rzeczownika - odmiana i użycie w rodzajnikach w różnych kontekstach. Nazewnictwo wybranych produktów przemysłowych. Liczba mnoga rzeczownika. Rzeczowniki złożone – ćwiczenia poprawnego czytania.	1
4.	Tworzenie nazw zawodów – odpowiedniki męskie i żeńskie w nazewnictwie; wybrane zawody w branży spożywczej. Opis podstawowych czynności związanych z wykonywaniem danego zawodu. Użycie czasowników modalnych: <i>müssen, sollen, können</i> . Gra zespołowa - „zgadnij kim jestem”	2
5.	Opis podstawowych czynności związanych z wykonywaniem danego zawodu. Użycie czasowników modalnych: <i>müssen, sollen, können</i>	2
6.	Odmiana przymiotnika bez rodzajnika oraz po <i>einige, viele, wenige, andere, verschiedene, mehrere</i> oraz liczebnikach głównych	2
7.	Zakupy w hurtowni spożywczej. Gromadzenie słownictwa i zwrotów dla poszczególnych działów towarowych; niezbędne wyrażenia dot. ceny, wagi, rozmiaru, ilości towaru. Omówienie przygotowań do prac projektowych pt. "Formy realizacji zakupów na wybranych przykładach stron internetowych"?	1
8.	Zdania warunkowe (der Konditionalsatz) z „wenn” lub z „falls” - przykłady użycia, ćwiczenia praktyczne	2
9.	Warunki i czynniki atmosferyczne w powiązaniu z porami roku oraz ich wpływ na	2

	zdrowie i samopoczucie człowieka – słownictwo i zwroty; zaimek wskazujący, zaimek dzierżawczy w praktycznym użyciu	
10.	Prezentacja i ocena prac projektowych	2
11.	Szkolnictwo w Niemczech - prezentacja typów szkół publicznych; szanse i możliwości dla polskiego studenta i ucznia; powtórka z użycia czasu Perfekt i Präteritum	2
12.	Orientacja w przestrzeni; ruch i bezruch; wydawanie poleceń, nakazów i zakazów; tryb rozkazujący w połączeniu z przyimkami: <i>an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen</i>	2
13.	Przeszłość w relacji: Präteritum czasowników <i>haben, sein</i>	2
14.	Ośrodki przemysłu spożywczego na Dolnym Śląsku dawniej i dziś - projekt grupowy na podstawie archiwaliów; przysłowki czasu: <i>damals, früher, heute, jetzt</i>	2
15.	Relacje z przeszłości z użyciem czasu Perfekt; praca w parach i zespołach	2
16.	Kuchnia polska i niemiecka – cechy, charakterystyka. Potrawy w porównaniach. Stopniowanie przymiotników	2
17.	Czas wolny i sposoby jego spędzania; zaimek osobowy w III przypadku; zdanie przydawkowe w definicjach potraw regionalnych	2
18.	Media wczoraj i dziś; pisanie wiadomości e-mail i sms; poznanie nowego słownictwa, budowa zdań złożonych podrzędnie ze spójnikami <i>weil, ob</i>	2
19.	Życie na wsi i w mieście; porównania; czytanie i rozumienie treści ogłoszeń; zmiana miejsca zamieszkania; zdania z użyciem <i>als</i>	2
20.	Rodzaje środków transportu; mobilność wyzwaniem współczesnego człowieka; poznanie nowego słownictwa, użycie przyimka „mit”; ćwiczenie umiejętności rozumienia komunikatów słownych i prawidłowego reagowania na nie	2
21.	Elementy anatomii człowieka. Nazewnictwo i ćwiczenie wymowy	2
22.	Układ trawienny, budowa i działanie. Niedyspozycje trawienne – nazwy łacińskie i niemieckie	2
23.	Zasady prawidłowego odżywiania. Układanie jadłospisów dla osób ze specjalnymi potrzebami: dzieci, młodzieży i sportowców. Prezentacje studentów na podstawie nowego materiału leksykalnego	2
24.	Edukacja żywieniowa. Rola reklam w wyborze produktów spożywczych	2
25.	Organizacja poradnictwa żywieniowego. Rola dietetyka w ochronie zdrowia. Analiza wybranych przykładów CV; pisanie własnego CV i listu motywacyjnego.	2
26.	Opieka nad osobami starszymi. Odżywianie seniorów. Przygotowanie diety z użyciem strony biernej	2
27.	Otyłość – wpływ stylu życia i odżywiania na współczesne społeczeństwo. Zajęcia przygotowane w części przez studentów.	2
28.	Schorzenia związane z niewłaściwym przyswajaniem pożywienia. Prezentacje własne studentów	2
29.	Nomenklatura diet. Prezentacje studentów. Mowa zależna	2

30.	Podstawy dietetyki ogólnej – analiza informacji zawartych w materiale	2
31.	Wybrane zagadnienia z ekologii i ochrony środowiska. Wpływ zanieczyszczeń środowiskowych na jakość pożywienia i życia ludzi. Mowa zależna (pytania i nakazy)	2
32.	Metody zmiany nawyków żywieniowych i stylu życia. Praca projektowa	2
33.	Bilans energetyczny, a zapotrzebowanie energetyczne organizmu. Próba dyskusji	2
34.	Żywność człowieka a przewlekłe choroby zakaźne. Prezentacja	2
35.	Choroby narządów wewnętrznych (wątroba, żołądek, trzustka, jelita, nerki). Objawy i leczenie – poznanie nowego materiału leksykalnego; interpretacja typowych pytań pacjenta stawianych w języku niemieckim	2
36.	Żywność w szpitalach. Czytanie i tłumaczenie dokumentacji medycznej	2
37.	Prawo żywnościowe. Styl oficjalny aktów prawnych	2
38.	Żywność wzbogacana. Prezentacje własne studentów	2
39.	Suplementy diety. Prezentacje własne studentów	2
40.	Substancje dodatkowe w żywności – podsumowanie. Sporządzanie notatek na podstawie wysłuchanego tekstu	2
41.	Leki a żywność. Alergeny żywności. Czytanie i rozumienie informacji	2
42.	Zapobieganie chorobom zależnym od procesu żywienia – próba prowadzenia poradnictwa w języku niemieckim	2
Suma godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	diagramy, podręczniki, czasopisma	
2.	foliogramy, przeźrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania radiowe i telewizyjne	
3.	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny) oraz komputery z dostępem do sieci internetowej	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl, kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: - ocena bardzo dobra - 100% -92% - ocena dobra plus - 91% - 83% - ocena dobra - 82% - 74% - ocena dostateczna plus - 73 %- 63% - ocena dostateczna - 62% - 52%	

F2.	Projekty indywidualne/grupowe, sprawdzające wiedzę połączoną z umiejętnością prezentacji
P1.	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych oraz testy leksykalno gramatyczne
P2.	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: 1. czytanie – (Lesen). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>richtig / falsch</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. 2. zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (Praktisches Deutsch) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości. Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. 3. słuchanie – (Hören). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. 4. mówienie – (Sprechen). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
IX. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	32
Przygotowanie się do zajęć	100
Przygotowanie się do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa: 1. H.Funk, Ch.Kuhn, S.Demme, <i>studio d</i>, A2, wyd. Cornelsen 2006 2. U.Firnhaber-Sensen, M.Rodi, <i>Deutsch im Krankenhaus</i>, Langenscheidt 2009 3. M.L.Götz, U.Rabast, <i>Diättherapie</i>, wyd. Thieme 1999	

4. U.Wachtel, R. Hilgarth, *Ernährung und Diätetik in Pädiatrie und Jugendmedizin*, wyd. Thieme 2000
5. H.Kasper, *Ernährungsmedizin und Diätetik*, wyd. Urban & Fischer Verlag
6. C.A. Schlieper, *Grundfragen der Ernährung*, Dr. Felix Büchner Handwerk und Technik, Hamburg 1986
7. L.Dienst, R.Koll, B. Rabofski, *Deutsch für den Beruf*, Hueber-Verlag 2007
8. A.Höffgen, *Deutsch lernen für den Beruf*, Hueber-Verlag 2009
9. G.Motta G., B.Ćwikowska, **direkt. Podręcznik z ćwiczeniami do języka niemieckiego**, wyd. LektorKlett, 2006
10. *eurolingua Deutsch 3*. Kurs und Arbeitsbuch, wyd. Cornelsen 2007
11. PONS Kompaktwörterbuch Polnisch-Deutsch/Deutsch-Polnisch

Literatura uzupełniająca:

1. M.Reimann, *Grundstufen-Grammatik für Deutsch als Fremdsprache*, wyd. Max Huber Verlag 2004
2. M. Müller, P. Rusch, Th. Scherling, L. Wertenschlag, **współpraca: Ch. Lemcke, R. Schmidt, H. Schmitz, Optimal B1**, wyd. Langenscheidt 2009

Czasopisma:

1. Deutsch aktuell
2. Deutsch perfekt

Materiały online:

http://www.naturheilpraxis.de/tip/a_diaeternaehrung.html
<http://bildwoerterbuch.pons.eu/>
<http://www.pons.de>
<http://synonyme.woxikon.de/synonyme/>

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	War. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49	1, 2, 3	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09	C2, C3, C4	War. 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 31, 35, 37, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49	1, 2, 3	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49	1, 2, 3	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35,	1, 2, 3	F, P

			36, 37, 38, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49		
EU 5	K_W_15, K_U_09, K_U_11	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49	1, 2, 3	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36, 37, 38, 41, 42, 43, 46, 47, 48, 49	1, 2, 3	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-49	1, 2, 3	F, P
EU 8	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-49	1, 2, 3	F, P
EU 9	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-49	1, 2, 3	F, P
EU10	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-49	1, 2, 3	F, P
EU 11	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,	War. 1-49	1, 2	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT					

6.d		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Język niemiecki, poziom B1-B2			
Nazwa angielska:		The German Course, level B1-B2			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem	-	-	-	80	8
II. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 - znajomość języka niemieckiego na poziomie A2. Semestr 3 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu <i>Język niemiecki</i> w semestrze 2 Semestr 4 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu <i>Język niemiecki</i> w semestrze 3 Semestr 5 - uzyskanie zaliczenia na ocenę z przedmiotu <i>Język niemiecki</i> w semestrze 4 Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego					
III. Cel przedmiotu:					
C1 – Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kierunkowych kształcenia C2 – Umiejętność wypowiadania się w formie ustnej i pisemnej na różnorodne tematy, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień kierunkowych kształcenia C3 – Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych C4 – Doskonalenie i dalszy rozwój wszystkich sprawności językowych studentów oraz umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji C5 – Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego.					
IV. Efekty uczenia się					
EU 1 – Student ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym (ze szczególnym					

uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę i dyscypliny pokrewne), potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych, ma świadomość popełnianych błędów i potrafi dokonać ich korekty.

EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych struktur gramatycznych, rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu dokonać ich korekty.

EU 3 – Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń na słuchanie. Potrafi zrozumieć wybrane (określone w treściach programowych) sytuacje komunikacyjne. Rozróżnia styl formalny i nieformalny, rozpoznaje ton i nastawienie mówiącego.

EU 4 – Student rozumie teksty czytane, w wersjach autentycznych i uproszczonych. Potrafi wykorzystać uzyskane informacje w celu określenia głównej myśli. Ma świadomość stylu formalnego i nieformalnego.

EU 5 – Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówieniu) w typowych sytuacjach życia codziennego.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy (wiadomość, notatkę, list prywatny, list o charakterze formalnym, podanie o pracę, CV, opis, relację, formularz informacyjny).

EU 7 – Student zna zasady prawidłowej wymowy i intonacji w języku niemieckim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 8 – Student zna zasady ortografii i interpunkcji w języku niemieckim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 9 – Student posiada umiejętność pracy samodzielnej, w parach oraz w grupie, pełniąc przy tym różne role społeczne, realizując zadania przewidziane treściami programowymi oraz dokonując ich prezentacji.

EU 10 – Student ma umiejętność konstruktywnego i efektywnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczników, słowników, leksykonów, baz danych, Internetu, prasy, itd.). Potrafi udokumentować pozyskane informacje.

EU 11 – Ma świadomość ciągłego procesu uczenia się. Ocenia swój poziom językowy na tle grupy. Potrafi uzupełniać i doskonalić wiedzę.

V. Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty		Liczba godzin
1.	Powtórzenie czasu Präteritum; tworzenie zdań pobocznych. Präteritum czasowników nieregularnych	2
2.	Zdania z przyimkiem <i>während</i> . Relacje historyczne – prezentacje wydarzeń historycznych – prezentacje przygotowane przez studentów	2
3.	Stres w życiu codziennym. Przyczyny i sposoby radzenia sobie z nim; dawanie rad dostosowanych do konkretnych przypadków (tekst)	2
4.	Role w życiu społecznym. Próba dyskusji na temat ról typowo damskich i męskich. Ćwiczenia na mówienie (argumentowanie, zaprzeczanie, uzasadnianie)	2
5.	Bezokolicznik z zu. Czytanie tekstu; udzielanie wywiadu na wybrany temat – praca w grupach	2
6.	Zdrobnienia w j. niemieckim. Odmiana rzeczowników z przymiotnikiem (z i bez rodzajnika)	2
7.	Wyrażania życzeń (realne i nierealne); Konjunktiv II (Präsens): <i>wäre, hätte, würde, könnte</i>	2
8.	Środowisko naturalne człowieka. Klimat, problemy lokalne i globalne – jednostka przygotowana i prowadzona częściowo przez studentów	2
9.	Konstrukcja <i>nicht ... sondern</i> . Czytanie i łączenie informacji	2
10.	Czas przyszły Futur I. Budowa, użycie. Przyczyna i skutek – anomalie pogodowe	2
11.	Orientacja w przestrzeni; ruch i bezruch; wydawanie poleceń, nakazów i zakazów; tryb rozkazujący w połączeniu z przyimkami: <i>an, auf, hinter, neben, in, über, unter, vor, zwischen</i>	2
12.	Przeszłość w relacji: Präteritum czasowników <i>haben, sein</i>	2

13.	Kuchnia polska i niemiecka – cechy, charakterystyka. Potrawy w porównaniach. Stopniowanie przymiotników	2
14.	Czas wolny i sposoby jego spędzania; zaimek osobowy w III przypadku; zdanie przydawkowe w definicjach potraw regionalnych	2
15.	Media wczoraj i dziś; pisanie wiadomości e-mail i sms; poznanie nowego słownictwa, budowa zdań złożonych podrzędnie ze spójnikami <i>weil, ob</i>	2
16.	Życie na wsi i w mieście; porównania; czytanie i rozumienie treści ogłoszeń; zmiana miejsca zamieszkania; zdania z użyciem <i>als</i>	2
17.	Rodzaje środków transportu; mobilność wyzwaniem współczesnego człowieka; poznanie nowego słownictwa, użycie przyminka „mit”; ćwiczenie umiejętności rozumienia komunikatów słownych i prawidłowego reagowania na nie	2
18.	Elementy anatomii człowieka. Nazewnictwo i ćwiczenie wymowy	2
19.	Układ trawienny, budowa i działanie. Niedyspozycje trawienne – nazwy łacińskie i niemieckie	2
20.	Zasady prawidłowego odżywiania. Układanie jadłospisów dla osób ze specjalnymi potrzebami: dzieci, młodzieży i sportowców. Prezentacje studentów na podstawie nowego materiału leksykalnego	2
21.	Edukacja żywieniowa. Rola reklam w wyborze produktów spożywczych	2
22.	Organizacja poradnictwa żywieniowego. Rola dietetyka w ochronie zdrowia. Analiza wybranych przykładów CV; pisanie własnego CV i listu motywacyjnego.	2
23.	Podsumowanie i powtórzenie wybranych zagadnień. Test kontrolny z wybranych zagadnień	2
24.	Opieka nad osobami starszymi. Odżywianie seniorów. Przygotowanie diety z użyciem strony biernej	2
25.	Otyłość – wpływ stylu życia i odżywiania na współczesne społeczeństwo. Zajęcia przygotowane w części przez studentów.	2
26.	Schorzenia związane z niewłaściwym przyswajaniem pożywienia. Prezentacje własne studentów	2
27.	Nomenklatura diet. Prezentacje studentów. Mowa zależna	2
28.	Podstawy dietetyki ogólnej – analiza informacji zawartych w materiale	2
29.	Wybrane zagadnienia z ekologii i ochrony środowiska. Wpływ zanieczyszczeń środowiskowych na jakość pożywienia i życia ludzi. Mowa zależna (pytania i nakazy)	2
30.	Metody zmiany nawyków żywieniowych i stylu życia. Praca projektowa	2
31.	Bilans energetyczny, a zapotrzebowanie energetyczne organizmu. Próba dyskusji	2
32.	Żywność człowieka a przewlekłe choroby zakaźne. Prezentacja	2
33.	Choroby narządów wewnętrznych (wątroba, żołądek, trzustka, jelita, nerki). Objawy i leczenie – poznanie nowego materiału leksykalnego; interpretacja typowych pytań pacjenta stawianych w języku niemieckim	2
34.	Żywność w szpitalach. Czytanie i tłumaczenie dokumentacji medycznej	2

35.	Prawo żywnościowe. Styl oficjalny aktów prawnych	2
36.	Żywność wzbogacana. Prezentacje własne studentów	2
37.	Suplementy diety. Prezentacje własne studentów	2
38.	Substancje dodatkowe w żywności – podsumowanie. Sporządzanie notatek na podstawie wysłuchanego tekstu	2
39.	Leki a żywność. Alergeny żywności. Czytanie i rozumienie informacji	2
40.	Zapobieganie chorobom zależnym od procesu żywienia – próba prowadzenia poradnictwa w języku niemieckim	2
Suma godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	diagramy, podręczniki, czasopisma	
2.	foliogramy, przeźrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania radiowe i telewizyjne	
3.	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny) oraz komputery z dostępem do sieci internetowej	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl, kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%	
F2.	Projekty indywidualne/grupowe, sprawdzające wiedzę połączoną z umiejętnością prezentacji	
P1.	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych oraz testy leksykalno gramatyczne	
P2.	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: 1. czytanie – (Lesen). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>richtig / falsch</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. 2. zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (Praktisches Deutsch) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości. Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. 3. słuchanie – (Hören). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia,	

	audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. 4. mówienie – (Sprechen). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
IX. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	32
Przygotowanie się do zajęć	100
Przygotowanie się do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa: 1. H.Funk, Ch.Kuhn, B.Winzer, <i>studio d, B1</i>, wyd. Cornelsen 2006 2. U.Firnhaber-Sensen, M.Rodi, <i>Deutsch im Krankenhaus</i>, Langenscheidt 2009 3. M.L.Götz, U.Rabast, <i>Diättherapie</i>, wyd. Thieme 1999 4. U.Wachtel, R. Hilgarth, <i>Ernährung und Diätetik in Pädiatrie und Jugendmedizin</i>, wyd. Thieme 2000 5. H.Kasper, <i>Ernährungsmedizin und Diätetik</i>, wyd. Urban & Fischer Verlag 6. C.A. Schlieper, <i>Grundfragen der Ernährung</i>, Dr. Felix Büchner Handwerk und Technik, Hamburg 1986 7. L.Dienst, R.Koll, B. Rabofski, <i>Deutsch für den Beruf</i>, Hueber-Verlag 2007 8. A.Höffgen, <i>Deutsch lernen für den Beruf</i>, Hueber-Verlag 2009 9. G.Motta G., B.Ćwikowska, <i>direkt. Podręcznik z ćwiczeniami do języka niemieckiego</i>, wyd. LektorKlett, 2006 10. <i>eurolingua Deutsch 3</i>. Kurs und Arbeitsbuch, wyd. Cornelsen 2007 11. PONS Kompaktwörterbuch Polnisch-Deutsch/Deutsch-Polnisch Literatura uzupełniająca: 1. M.Reimann, <i>Grundstufen-Grammatik für Deutsch als Fremdsprache</i>, wyd. Max Huber Verlag 2004 2. M. Müller, P. Rusch, Th. Scherling, L. Wertenschlag, współpraca: Ch. Lemcke, R. Schmidt, H. Schmitz, <i>Optimal B1</i>, wyd. Langenscheidt 2009 Czasopisma: 1. Deutsch aktuell 2. Deutsch perfekt Materiały online: http://www.naturheilpraxis.de/tip/a_diaeternaehrung.html http://bildwoerterbuch.pons.eu/ http://www.pons.de http://synonyme.woxikon.de/synonyme/	
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI	

PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09	C2, C3, C4	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 5	K_W_15, K_U_09, K_U_11	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 8	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 9	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 10	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-50	1, 2, 3	1	F, P
EU 11	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,	War. 1-50	1, 2	1	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT						

Nazwa przedmiotu/modułu:	Język rosyjski, poziom A1-B2				
Nazwa angielska:	THE RUSSIAN LANGUAGE COURSE, LEVEL A1-B2				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/ Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem				80	8
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych. C2 - Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych. C3 - Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w celu poszerzenia wiedzy językowej oraz podniesienia kompetencji komunikacyjnych w zakresie czterech sprawności językowych. C4 - Doskonalenie umiejętności samokształcenia, samooceny i diagnozowania potrzeb nakierowanych na podnoszenie kompetencji językowych. C5 - Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego. C6 - Poszerzenie wiedzy ogólnej dotyczącej elementów geografii, historii, kultury Rosji i innych z uwzględnieniem tendencji globalistycznych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 – brak wymagań. Semestr 3 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 2; Semestr 4 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 3; Semestr 5 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 4; Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU 1 – Student ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym (ze szczególnym uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę i dyscypliny pokrewne), potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych, ma świadomość popełnianych błędów i potrafi dokonać ich korekty. EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych struktur gramatycznych, rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu dokonać ich korekty. EU 3 – Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń na słuchanie. Potrafi zrozumieć wybrane (określone w treściach programowych) sytuacje komunikacyjne. Rozróżnia styl formalny i nieformalny, rozpoznaje ton i nastawienie mówiącego.					

EU 4 – Student rozumie teksty czytane, w wersjach autentycznych i uproszczonych. Potrafi wykorzystać uzyskane informacje w celu określenia głównej myśli. Ma świadomość stylu formalnego i nieformalnego.

EU 5 – Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówieniu) w typowych sytuacjach życia codziennego.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy (wiadomość, notatkę, list prywatny, list o charakterze formalnym, podanie o pracę, CV, opis, relację, formularz informacyjny).

EU 7 – Student zna zasady prawidłowej wymowy i intonacji w języku angielskim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 8 – Student zna zasady ortografii i interpunkcji w języku angielskim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 9 – Student posiada umiejętność pracy samodzielnej, w parach oraz w grupie, pełniąc przy tym różne role społeczne, realizując zadania przewidziane treściami programowymi oraz dokonując ich prezentacji.

EU 10 – Student ma umiejętność konstruktywnego i efektywnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczników, słowników, leksykonów, baz danych, Internetu, prasy itd.). Potrafi udokumentować pozyskane informacje.

EU 11 – Ma świadomość ciągłego procesu uczenia się. Ocenia swój poziom językowy na tle grupy. Potrafi uzupełniać i doskonalić wiedzę

V. Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty - semestr 2		Liczba godzin
1	Вот и Россия – elementy wiedzy o Rosji, języku rosyjskim. Zapoznanie z alfabetem rosyjskim. Samogłoski i spółgłoski. Wymowa.	2
2	Nauka alfabetu rosyjskiego – litery pisane i drukowane.	2
3	Poznajemy się! Как Вас зовут? Что вы делаете? Biernik zaimków osobowych. Intonacja zdań pytających i oznajmujących. Odmiana czasowników. Określanie miejsca там, здесь.	2
5	Biernik zaimków osobowych. Intonacja zdań pytających i oznajmujących.	1
6	Odmiana czasowników. Określanie miejsca там, здесь.	2
7	Praca. Nazwy zawodów. Liczba mnoga rzeczowników. Utrwalenie odmiany czasowników.	2
8	Moja rodzina. Zaimki dzierżawcze. Wyrażenie: у меня есть... Opowiadanie „Моя семья”. Intonacja zdań pytających i twierdzących. Akcent w zdaniu.	2
9	Pogoda i klimat. Nazwy państw. Odpowiedzi na pytanie: Где вы живёте? Где вы были? Prognoza pogody.	2
10	Określanie wieku: Мне года/лет. Liczebniki od 1–100. Czas przeszły czasowników.	2
12	Mój dzień. Określenia czynności, określenie czasu. Przyimki в і на. Przymiotniki. Przysłowki czasu.	2
13	Sankt-Petersburg. Zwiedzanie zabytków. Wirtualny Sankt-Petersburg. Rodzaje przymiotników. Przysłowki.	2
14	Sklep odzieżowy. Nazwy różnych części garderoby. Dialogi w sklepie. Przymiotniki określające kolory. Czasowniki: любить, хотеть. Reklama sklepu.	2
15	Kraje i języki. Przyjaciele. Nazwy państw, mieszkańców, języków. Konstrukcje z czasownikiem писать. Formy rzeczownika w miejscowniku po przyimku о. List prywatny.	2
16	Kiedy to było? Liczebniki porządkowe. Określanie daty. Miejscownik przymiotników miękko- i twardotematowych.	2
18	Dom i mieszkanie. Pomieszczenia, meble, wyposażenie. Zaimki dzierżawcze: мой, твой, наш, ваш ...	2
19	Sklep spożywczy. Nazwy produktów. Zakupy. Odmiana czasowników 2 koniugacji.	1
20	Tygodniowy plan zajęć. Dni tygodnia. Zajęcia powtarzające się w poszczególne dni tygodnia – plan zajęć. Odmiana czasowników z sufiksem –ова/ева. Konstrukcja: у меня был.	1
21	Letni wypoczynek. Formy wypoczynku letniego. Czasownik: мочь, уметь.	2
22	Kultura: teatr, kino, telewizja, księgarnia. Zaimek: свой.	1

23	Korzystanie z informacji w Internecie /program, zakupy, repertuar/ - zajęcia w pracowni komputerowej. Zakładanie konta na stronach rosyjskich. Redakcja i wysyłanie e-maili.	1
24	Transport miejski. Czasowniki: ехать, идти. Przysłówki miejsca. Osoby niepełnosprawne w komunikacji miejskiej.	2
25	Turystyka. Где вы были? Куда вы ходили? Wypoczynek aktywny. Korzystanie z informacji biur podróży w Internecie. Wyżywienie podczas wypoczynku.	2
27	Cudzoziemcy w Rosji. Zasady zachowania. Wyrażanie uprzejmości, zawieranie znajomości. Dokumenty tożsamości. Poruszanie się po kraju.	2
28	Rozmowy przez telefon. Udzielanie informacji odnośnie godzin pracy i zakresu udzielanych porad. Zwroty używane podczas rozmów telefonicznych. Tryb rozkazujący.	2
29	Biografia. Ulubione zajęcia, zainteresowania. Plany na przyszłość osobiste i zawodowe.	2
30	Czasowniki :заниматься, интересоваться, увлекаться . Formy rzeczowników i przymiotników w narzędnik. CV. List motywacyjny.	2
32	Porównanie przeszłości z teraźniejszością. List o charakterze prywatnym. Formularz informacyjny.	2
33	Jak dbać o zdrowie pod kątem żywienia. Narzędnik rzeczowników, przymiotników i zaimków.	2
34	Biblioteka Zwroty związane z odwiedzinami w instytucjach kultury. Rosyjska literatura fachowa.	2
35	Sport. Rodzaje dyscyplin sportowych. Sposób odżywiania sportowców różnych dyscyplin. Specjalne diety.	2
36	Wyższa uczelnia. Organizacja uczelni. Zdawanie egzaminów, zajęcia, wykłady, nauka języków obcych. Przedmioty i ich zakres na wydziale <i>Dietetyki</i>	2
37	Kuchnia rosyjska. Restauracja. Nazwy potraw. Przepisy. Dialogi w restauracji. Historia kuchni rosyjskiej.	2
38	Prezentacje studentów na wybrane tematy związane z wybranym kierunkiem - <i>Dietetyką</i>	2
40	Budowa anatomiczna człowieka.	2
41	Zdrowie. Choroby, objawy chorób i ich leczenie.	2
42	Układ pokarmowy i choroby z nim związane. Prace zespołowe.	2
43	Diety i stosunek do ludzi chorych	2
44	Żywność – artykuły spożywcze, posiłki, potrawy. Układanie jadłospisów, przepisy kulinarne, zdrowa żywność.	2
45	Zdrowy styl życia. Uprawianie turystyki pieszej, gimnastyka. Spacerowanie na świeżym powietrzu.	1
46	Podsumowanie materiału i test sprawdzający materiał z ćw. 40-45.	1
47	Szpital. Zwroty: вызывать скорую помощь, диагнозы, принимать лекарства.	1
48	Opieka nad chorymi w różnym wieku. Podawanie leków, odżywianie.	1
49	Ochrona zdrowia – przechowanie produktów żywnościowych, mycie owoców i warzyw, przestrzeganie terminów ważności, właściwe odżywianie.	1
50	Środowisko człowieka a choroby. Zanieczyszczenie środowiska, choroby alergiczne, immunologiczne, zakaźne i pasożytnicze.	1
51	Pierwsza pomoc.	1
52	Plany na przyszłość. Zostanę dietetykiem. Moje przyszłe miejsce pracy.	1
Razem godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenia i teksty przedmiotowo-metodyczne, fotografie, rysunki i ilustracje.	
2	Nagrania na płytach CD; krótkie filmy edukacyjne; wykresy; wzory reklam, foldery.	
3	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), Internet.	
VII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach.	

	Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
F2	Projekty, indywidualne i grupowe, sprawdzające wiedzę i umiejętność prezentacji.
P1	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte, sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych, takich jak: słuchanie, czytanie, pisanie, mówienie oraz testy leksykalno-gramatyczne.
P2	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: czytanie (чтение). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>prawda/fałsz</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (Грамматика. Лексика) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości . Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. słuchanie – (аудирование). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. mówienie – (говорение). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: • Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
VIII. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)	32
Przygotowanie do zajęć	100
Przygotowanie do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8
IX. Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
1. Чернышов Станислав: <i>Поехали! Русский язык для взрослых. Начальный курс</i> . Златоуст, Санкт - Петербург 2012. Płyta CD.	
2. Чернышов Станислав: <i>Поехали! Русский язык для взрослых. Базовый курс</i> . Златоуст, Санкт - Петербург 2012. Płyta CD.	
3. Roman Hajczuk: <i>Русский язык в медицине</i> , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008	
4. Zasoby Internetu w języku rosyjskim związane z dietetyką.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Runowska Marta, Białko Ewelina: <i>Rosyjski .Gramatyka. Praktyczne repetytorium dla początkujących i</i>	

zaawansowanych, Edgard, Warszawa 2011.

2. Buczel Anna: Repetytorium leksykalno-tematyczne. Rosyjski. Edgard, Warszawa 2009.

3. Rosyjski dla początkujących i średniozaawansowanych (A1-B1). Rea, 2012.

X. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09	C2, C3, C4	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 5	K_W_15, K_U_09, K_U_11	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 – 54	1, 2, 3	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 8, 15, 23, 30, 32, 35, 38	1, 2, 3	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 – 54	1, 2, 3	F, P
EU 8	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 8, 15, 23, 30, 32, 35, 38	1, 2, 3	F, P
EU 9	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 10	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 11	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,	War. 1 – 54	1, 2	F, P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

6.f

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Język rosyjski, poziom A2-B2				
Nazwa angielska:	THE RUSSIAN LANGUAGE COURSE, LEVEL A2-B2				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem				80	8
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych. C2 - Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych. C3 - Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w celu poszerzenia wiedzy językowej oraz podniesienia kompetencji komunikacyjnych w zakresie czterech sprawności językowych. C4 - Doskonalenie umiejętności samokształcenia, samooceny i diagnozowania potrzeb nakierowanych na podnoszenie kompetencji językowych. C5 - Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego. C6 - Poszerzenie wiedzy ogólnej dotyczącej elementów geografii, historii, kultury Rosji i innych z uwzględnieniem tendencji globalistycznych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 – znajomość języka rosyjskiego na poziomie A2 Semestr 3 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 2; Semestr 4 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 3; Semestr 5 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 4; Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU 1 – Student ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym (ze szczególnym uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę i dyscypliny pokrewne) potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych, a w przypadku wystąpienia błędu, dokonać jego korekty. EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych programowo struktur gramatycznych,					

rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu, dokonać ich korekty.

EU 3 - Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń na słuchanie. Potrafi zrozumieć wybrane (określone w treściach programowych) sytuacje komunikacyjne. Rozróżnia styl formalny i nieformalny, rozpoznaje ton i nastawienie mówiącego.

EU 4 - Student rozumie teksty czytane w wersjach autentycznych i uproszczonych. Potrafi wykorzystać uzyskane informacje w celu określenia głównej myśli. Ma świadomość stylu formalnego i nieformalnego.

EU 5 – Student potrafi wykorzystać wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówienie) w typowych sytuacjach życia codziennego.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy (wiadomość, notatkę, list prywatny, list o charakterze formalnym, podanie o pracę, CV, opis, relację, formularz informacyjny).

EU 7 – Student zna zasady prawidłowej wymowy i intonacji w języku rosyjskim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 8 – Student zna zasady ortografii i interpunkcji w języku rosyjskim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 9 – Student posiada umiejętność pracy samodzielnej, w parach oraz w grupie, pełniąc przy tym różne role społeczne, realizując zadania przewidziane treściami programowymi oraz dokonując ich prezentacji.

EU 10 – Student ma umiejętność konstruktywnego i efektywnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczników, słowników, leksykonów, baz danych, Internetu, prasy itd.). Potrafi udokumentować pozyskane informacje.

EU 11 – Student ma świadomość ciągłego procesu uczenia się. Ocenia swój poziom językowy na tle grupy. Potrafi uzupełniać i doskonalić wiedzę

V. Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty - semestr 2		Liczba godzin
1.	Elementy wiedzy o Rosji, o języku rosyjskim. Zwroty przy powitaniu. Pytania o nowości i informowanie o nich. Ćwiczenia sytuacyjne.	2
2.	Poznajemy się! Dane personalne. Как Вас зовут? Как ваша фамилия? Życiorys tabelaryczny i opisowy.	2
3.	Kim oni są? Кто это? Что это? Кто он/она? Rodzaje rzeczowników. Zaimki osobowe.	2
4.	Biernik zaimków osobowych. Intonacja zdań pytających i oznajmujących.	1
5.	Odmiana czasowników. Określanie miejsca там, здесь.	2
6.	Praca. Nazwy zawodów. Liczba mnoga rzeczowników. Utrwalenie odmiany czasowników.	2
7.	Moja rodzina. Zaimki dzierżawcze. Wyrażenie: у меня есть... Opowiadanie „Моя семья”. Intonacja zdań pytających i twierdzących. Akcent w zdaniu.	2
8.	Pogoda i klimat. Nazwy państw. Odpowiedzi na pytanie: Где вы живёте? Где вы были?. Prognoza pogody.	2
9.	Określanie wieku: Мне года/лет. Liczebniki od 1 – 100. Czas przeszły czasowników.	2
10.	Mój dzień. Określenia czynności, określenie czasu. Przyimki в і на. Przymiotniki. Przysłowki czasu.	2
11.	Sankt-Petersburg. Zwiedzanie zabytków. Wirtualny Sankt-Petersburg. Rodzaje przymiotników. Przysłowki.	2
12.	Sklep odzieżowy. Nazwy różnych części garderoby. Dialogi w sklepie. Przymiotniki określające kolory. Czasowniki: любить, хотеть. Reklama sklepu.	2
13.	Kraje i języki. Przyjaciele. Nazwy państw, mieszkańców, języków. Konstrukcje z czasownikiem писать. Formy rzeczownika w miejscowniku po przyimku о. List prywatny.	2
14.	Kiedy to było? Liczebniki porządkowe. Określanie daty. Miejscownik przymiotników miętko- i twardotematowych.	2
15.	Dom i mieszkanie. Pomieszczenia, meble, wyposażenie. Zaimki dzierżawcze: мой, твой, наш, ваш...	2
16.	Sklep spożywczy. Nazwy produktów. Zakupy. Odmiana czasowników 2 koniugacji.	2
17.	Tygodniowy plan zajęć. Dni tygodnia. Zajęcia powtarzające się w poszczególne dni tygodnia – plan zajęć. Odmiana czasowników z sufiksem –ова/ева.	2

	Konstrukcja: у меня был.	
18.	Letni wypoczynek. Formy wypoczynku letniego. Czasownik: мочь, уметь.	2
19.	Kultura: teatr, kino, telewizja, księgarnia. Zaimek: свой.	2
20.	Transport miejski. Czasowniki: ехать, идти. Przysłowki miejsca. Osoby niepełnosprawne w komunikacji miejskiej.	2
21.	Turystyka. Где вы были? Куда вы ходили? Wypoczynek aktywny. Korzystanie z informacji biur podróży w Internecie. Wyżywienie podczas wypoczynku.	2
22.	Cudzoziemcy w Rosji. Zasady zachowania. Wyrażanie uprzejmości, zawieranie znajomości. Dokumenty tożsamości. Poruszanie się po kraju.	1
23.	Rozmowy przez telefon. Udzielanie informacji odnośnie godzin pracy i zakresu udzielanych porad. Zwroty używane podczas rozmów telefonicznych. Tryb rozkazujący.	1
24.	Biografia. Ulubione zajęcia, zainteresowania. Plany na przyszłość osobiste i zawodowe.	2
25.	Czasowniki: заниматься, интересоваться, увлекаться. Formy rzeczowników i przymiotników w narzędnik. CV. List motywacyjny.	2
26.	Porównanie przeszłości z teraźniejszością. List o charakterze prywatnym. Formularz informacyjny.	2
27.	Jak dbać o zdrowie pod kątem żywienia. Narzędnik rzeczowników, przymiotników i zaimków.	2
28.	Biblioteka. Zwroty związane z odwiedzinami w instytucjach kultury. Rosyjska literatura fachowa.	2
29.	Sport. Rodzaje dyscyplin sportowych. Sposób odżywiania sportowców różnych dyscyplin. Specjalne diety.	2
30.	Wyższa uczelnia. Organizacja uczelni. Zdawanie egzaminów, zajęcia, wykłady, nauka języków obcych. Przedmioty i ich zakres na wydziale <i>Dietetyki</i>	2
31.	Kuchnia rosyjska. Restauracja. Nazwy potraw. Przepisy. Dialogi w restauracji. Historia kuchni rosyjskiej.	2
32.	Prezentacje studentów na wybrane tematy związane z wybranym kierunkiem – <i>Dietetyką</i> .	2
33.	Budowa anatomiczna człowieka.	2
34.	Zdrowie. Choroby, objawy chorób i ich leczenie.	2
35.	Układ pokarmowy i choroby z nim związane. Prace zespołowe.	2
36.	Diety i stosunek do ludzi chorych	2
37.	Żywienie – artykuły spożywcze, posiłki, potrawy. Układanie jadłospisów, przepisy kulinarne, zdrowa żywność	2
38.	Zdrowy styl życia. Uprawianie turystyki pieszej, gimnastyka. Spacerowanie na świeżym powietrzu.	2
39.	Szpital. Zwroty: вызвать скорую помощь, диагнозы, принимать лекарства.	2
40.	Opieka nad chorymi w różnym wieku. Podawanie leków, odżywianie.	2
41.	Ochrona zdrowia – przechowanie produktów żywnościowych, mycie owoców i warzyw, przestrzeganie terminów ważności, właściwe odżywianie.	2
42.	Środowisko człowieka a choroby. Zanieczyszczenie środowiska, choroby alergiczne, immunologiczne, zakaźne i pasożytnicze.	2
43.	Pierwsza pomoc.	2
44.	Plany na przyszłość. Zostanę dietetykiem. Moje przyszłe miejsce pracy.	2
Razem godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenia i teksty przedmiotowo-metodyczne, fotografie, rysunki i ilustracje.	
2	Nagrania na płytach CD; krótkie filmy edukacyjne; wykresy; wzory reklam, foldery.	
3	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), Internet.	
VII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco:	

	• ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
F2	Projekty, indywidualne i grupowe, sprawdzające wiedzę i umiejętność prezentacji.
P1	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte, sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych, takich jak: słuchanie, czytanie, pisanie, mówienie oraz testy leksykalno-gramatyczne.
P2	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: • czytanie (чтение). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>prawda/fałsz</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. • zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (Грамматика. Лексика) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości . Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. • słuchanie – (аудирование). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. • mówienie – (говорение). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
VIII. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)	32
Przygotowanie do zajęć	100
Przygotowanie do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8
IX. Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
1. Чернышов Станислав: <i>Поехали! Русский язык для взрослых. Начальный курс</i> . Златоуст, Санкт - Петербург 2012. Płyta CD.	
2. Чернышов Станислав: <i>Поехали! Русский язык для взрослых. Базовый курс</i> . Златоуст, Санкт - Петербург 2012. Płyta CD.	
3. Roman Hajczuk: <i>Русский язык в медицине</i> , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008	
4. Zasoby Internetu w języku rosyjskim związane z dietetyką.	

Literatura uzupełniająca:

1. Runowska Marta, Białko Ewelina: Rosyjski .Gramatyka. Praktyczne repetytorium dla początkujących i zaawansowanych, Edgard, Warszawa 2011.
2. Buczel Anna: Repetytorium leksykalno-tematyczne. Rosyjski. Edgard, Warszawa 2009.
3. Rosyjski dla początkujących i średniozaawansowanych (A1-B1). Rea, 2012.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09	C2, C3, C4	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 5	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 – 54	1, 2, 3	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 8, 15, 23, 30, 32, 35, 38	1, 2, 3	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 8	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 8, 15, 23, 30, 32, 35, 38	1, 2, 3	F, P
EU 9	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 10	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 11	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,	War. 1 – 54	1, 2	F, P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

6.g**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Język rosyjski, poziom B1-B2				
Nazwa angielska:	THE RUSSIAN LANGUAGE COURSE, LEVEL B1-B2				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem				80	8
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych.					
C2 - Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności w zakresie struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych.					
C3 - Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w celu poszerzenia wiedzy językowej oraz podniesienia kompetencji komunikacyjnych w zakresie czterech sprawności językowych.					
C4 - Doskonalenie umiejętności samokształcenia, samooceny i diagnozowania potrzeb nakierowanych na podnoszenie kompetencji językowych.					
C5 - Rozwijanie świadomości i znaczenia języka obcego dla utrzymania i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego.					
C6 - Poszerzenie wiedzy ogólnej dotyczącej elementów geografii, historii, kultury Rosji i innych z uwzględnieniem tendencji globalistycznych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 – znajomość języka rosyjskiego na poziomie B1					
Semestr 3 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 2;					
Semestr 4 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 3;					
Semestr 5 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu <i>Język rosyjski</i> w semestrze 4;					
Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest ukończenie kursu semestralnego					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU 1 – Student ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym (ze szczególnym uwzględnieniem języka zawodowego obejmującego dietetykę i dyscypliny pokrewne) potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych, a w przypadku wystąpienia błędu, dokonać jego korekty.					
EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych programowo struktur gramatycznych,					

rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu, dokonać ich korekty.

EU 3 – Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń na słuchanie. Potrafi zrozumieć wybrane (określone w treściach programowych) sytuacje komunikacyjne. Rozróżnia styl formalny i nieformalny, rozpoznaje ton i nastawienie mówiącego.

EU 4 – Student rozumie teksty czytane w wersjach autentycznych i uproszczonych. Potrafi wykorzystać uzyskane informacje w celu określenia głównej myśli. Ma świadomość stylu formalnego i nieformalnego.

EK 5 – Student potrafi wykorzystać wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówienie) w typowych sytuacjach życia codziennego.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy (wiadomość, notatkę, list prywatny, list o charakterze formalnym, podanie o pracę, CV, opis, relację, formularz informacyjny).

EU 7 – Student zna zasady prawidłowej wymowy i intonacji w języku rosyjskim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 8 – Student zna zasady ortografii i interpunkcji w języku rosyjskim. Potrafi je zastosować w praktyce.

EU 9 – Student posiada umiejętność pracy samodzielnej, w parach oraz w grupie, pełniąc przy tym różne role społeczne, realizując zadania przewidziane treściami programowymi oraz dokonując ich prezentacji.

EU 10 – Student ma umiejętność konstruktywnego i efektywnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczników, słowników, leksykonów, baz danych, Internetu, prasy itd.). Potrafi udokumentować pozyskane informacje.

EU 11 – Student ma świadomość ciągłego procesu uczenia się. Ocenia swój poziom językowy na tle grupy. Potrafi uzupełniać i doskonalić wiedzę

V. Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty - semestr 2		Liczba godzin
1.	Wspomnienia z wakacji. Korespondencja e-mail. Rzeczowniki rodzaju męskiego zakończone na spółgłoskę: ж, ш, ч, щ, ц. Określenie narodowości. Rosja – godło, flaga i hymn. Prezentacja multimedialna.	2
2.	Miejsce zamieszkania – adres. Liczebniki porządkowe – odmiana. Połączenia rzeczowników z liczebnikami 2, 3, 4 i zakończonymi na 2, 3, 4. Mieszkanie, pomieszczenia, wyposażenie. Czasowniki: подниматься, спускаться. Przymiotniki zakończone na к, г, х.	2
3.	Święta rodzinne i uroczystości. Składanie życzeń. Czasowniki поздравить, желать. Wyrażenie Друг друга. Określanie daty. Liczebniki główne do 1000.	2
4.	Spędzanie czasu wolnego: kino, dyskoteka. Tryb rozkazujący.	2
5.	W sklepie przemysłowym. Nazwy urządzeń technicznych. Stopień wyższy przymiotników i przysłówków.	2
6.	Sankt-Petersburg; obiekty i zabytki miasta. Formy gramatyczne rzeczowników rodzaju żeńskiego typu: жизнь, экскурсия. Czasownik Ждать.	2
7.	Nazwy potraw i napojów. Typowe potrawy rosyjskie. Zamawianie posiłków. Stopień najwyższy przymiotników i przysłówków. Czasowniki: есть, пить	2
8.	Kultura fizyczna i sport. Organy wewnętrzne człowieka. Czasowniki бежать, бегать. Zaimki wskazujące.	2
9.	Turystyka. Świat zwierząt i roślin. Środowisko : zagrożenia i ochrona. Czasowniki: дать, давать, чь.	2
10.	Rodzina, krewni, znajomi, zainteresowania. Wyrażanie emocji. Relacja. Opis.	2
11.	Moskwa. Zwiedzanie zabytków. Wirtualna Moskwa. Prezentacje multimedialne.	2
12.	Sklep odzieżowy. Nazwy różnych części garderoby. Dialogi w sklepie. Przymiotniki określające kolory. Czasowniki: любить, хотеть. Reklama sklepu.	2
13.	Kraje i języki. Przyjaciele. Nazwy państw, mieszkańców, języków. Konstrukcje z czasownikiem писать. Formy rzeczownika w miejscowniku po przyimku о. List prywatny.	2
14.	Charakterystyka człowieka, wygląd zewnętrzny. Cechy charakteru.	2
15.	Środki transportu – podróż koleją. Pomieszczenia dworcowe, rozkład jazdy, zakup biletów. Przysłówki typu: по-новому, по-моему, по-русски	2
16.	Sklep spożywczy. Nazwy produktów. Zakupy. Dialogi w sklepie. Formy grzecznościowe.	2
17.	Tygodniowy plan zajęć. Zajęcia powtarzające się w poszczególne dni tygodnia – plan	2

	zajęć. Odmiana czasowników z sufiksem –ова/ева.	
18.	Formy wypoczynku letniego. Czasownik: мочь, уметь.	2
19.	Podróż samochodem: zakup paliwa, awaria – naprawa. Obiekty kulturalne Rosji. Przyimki określające przyczynę: от, из-за, по.	2
20.	Podróż samolotem – wyjazd za granicę. Pieniądze w Rosji, wymiana pieniędzy, karta kredytowa. Konstrukcje przyimkowe: за...до... і через... после... określające czas.	2
21.	Problemy życiowe współczesnej młodzieży. List o charakterze prywatnym. Formularz informacyjny.	2
22.	Jak dbać o zdrowie pod kątem żywienia. Narzędnik rzeczowników, przymiotników i zaimków.	2
23.	Biblioteka Zwroty związane z odwiedzinami w instytucjach kultury. Rosyjska literatura fachowa.	2
24.	Sport. Rodzaje dyscyplin sportowych. Sposób odżywiania sportowców różnych dyscyplin. Specjalne diety.	2
25.	Wyższa uczelnia. Organizacja uczelni. Zdawanie egzaminów, zajęcia, wykłady, nauka języków obcych. Przedmioty i ich zakres na wydziale <i>Dietetyki</i>	2
26.	Kuchnia rosyjska. Restauracja. Nazwy potraw. Przepisy. Dialogi w restauracji. Historia kuchni rosyjskiej.	2
27.	Prezentacje studentów na wybrane tematy związane z wybranym kierunkiem - <i>Dietetyką</i>	2
28.	Budowa anatomiczna człowieka	4
29.	Zdrowie. Choroby, objawy chorób i ich leczenie.	2
30.	Układ pokarmowy i choroby z nim związane. Prace zespołowe.	2
31.	Diety i stosunek do ludzi chorych	2
32.	Żywność – artykuły spożywcze, posiłki, potrawy. Układanie jadłospisów, przepisy kulinarne, zdrowa żywność	2
33.	Zdrowy styl życia. Uprawianie turystyki pieszej, gimnastyka. Spacerowanie na świeżym powietrzu.	2
34.	Szpital. Zwroty: вызвать скорую помощь, диагноз, принимать лекарства.	2
35.	Opieka nad chorymi w różnym wieku. Podawanie leków, odżywianie.	2
36.	Ochrona zdrowia – przechowanie produktów żywnościowych, mycie owoców i warzyw, przestrzeganie terminów ważności, właściwe odżywianie	2
37.	Środowisko człowieka a choroby. Zanieczyszczenie środowiska, choroby alergiczne, immunologiczne, zakaźne i pasożytnicze.	2
38.	Pierwsza pomoc.	2
39.	Plany na przyszłość. Zostanę dietetykiem. Moje przyszłe miejsce pracy.	2
Suma godzin		30
Razem godzin		80
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenia i teksty przedmiotowo-metodyczne, fotografie, rysunki i ilustracje.	
2	Nagrania na płytach CD; krótkie filmy edukacyjne; wykresy; wzory reklam, foldery.	
3	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), Internet.	
VII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy praktyczne, pisemne i ustne, oceniające bieżące przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo (indywidualne, w parach, w grupach) w zajęciach. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%	
F2	Projekty, indywidualne i grupowe, sprawdzające wiedzę i umiejętność prezentacji.	
P1	Testy praktyczne, otwarte i zamknięte, sprawdzające znajomość poszczególnych umiejętności językowych, takich jak: słuchanie, czytanie, pisanie, mówienie oraz testy leksykalno-gramatyczne.	
P2	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego	

	przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: • czytanie (чтение). Pytania mają na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>prawda/fałsz</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. • zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: (Грамматика. Лексика) – zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości . Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. • słuchanie – (аудирование). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. • mówienie – (говорение). W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu i jest obliczana w następujący sposób: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
--	--

VIII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)	32
Przygotowanie do zajęć	100
Przygotowanie do egzaminu	28
SUMA	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8

IX. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Чернышов Станислав: *Поехали! Русский язык для взрослых. Начальный курс*. Златоуст, Санкт - Петербург 2012. Płyta CD.
2. Чернышов Станислав: *Поехали! Русский язык для взрослых. Базовый курс*. Златоуст, Санкт - Петербург 2012. Płyta CD.
3. Roman Hajczuk: *Русский язык в медицине*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
4. Zasoby Internetu w języku rosyjskim związane z dietetyką.

Literatura uzupełniająca:

1. Runowska Marta, Biało Ewelina: *Rosyjski .Gramatyka. Praktyczne repetytorium dla początkujących i zaawansowanych*, Edgard, Warszawa 2011.
2. Buczel Anna: *Repetytorium leksykalno-tematyczne. Rosyjski*. Edgard, Warszawa 2009.
3. *Rosyjski dla początkujących i średniozaawansowanych (A1-B1)*. Rea, 2012.

X. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P

		C6,			
EU 2	K_W_15, K_U_09	C2, C3, C4	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 5	K_W_15, K_U_09, K_U_11	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 – 54	1, 2, 3	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 8, 14, 15, 23, 30, 35, 38	1, 2, 3	F, P
EU 7	K_W_15	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 8	K_W_15	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 8, 14, 15, 23, 30, 35, 38	1, 2, 3	F, P
EU 9	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 10	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 54	1, 2, 3	F, P
EU 11	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3, C4,	War. 1 – 54	1, 2	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ					
Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.					
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Humanistycznych i społecznych budynek nr 11 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WPT					

6.h

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Język hiszpański, poziom A1-B2				
Nazwa angielska:	Spanish Language Course, level A1-B2				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Społecznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	C/Warsztaty	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
3	-	20	-	20	2
4	-	20	-	20	2
5	-	20	-	20	2
Razem:				80	8
II Cel przedmiotu					
C1 - Utrwalenie i rozwijanie umiejętności leksykalnych w czterech sprawnościach językowych z uwzględnieniem słownictwa zawodowego. C2 - Usystematyzowanie wiedzy i rozwijanie umiejętności zastosowania struktur gramatycznych zawartych w treściach programowych. C3 - Doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w celu poszerzenia wiedzy językowej oraz podniesienia kompetencji komunikacyjnych w zakresie czterech sprawności językowych. C4 – Doskonalenie umiejętności samokształcenia nakierowanej na podnoszenie kompetencji językowych. C5 - Rozwijanie świadomości roli języka obcego w utrzymaniu i rozwoju więzi społecznej na różnych poziomach życia prywatnego i zawodowego. C6 - Poszerzenie wiedzy ogólnej dotyczącej elementów geografii, historii, kultury, literatury i sztuki, oraz znajomości norm i obyczajów w krajach i obszarach hiszpańskojęzycznych i innych z uwzględnieniem tendencji globalistycznych.					
III Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Semestr 2 - znajomość języka hiszpańskiego na poziomie A1; Semestr 3 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu Język hiszpański w semestrze 2. Semestr 4 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu Język hiszpański w semestrze 3. Semestr 5 – uzyskanie zaliczenia z przedmiotu Język hiszpański w semestrze 4. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie kursu semestralnego.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się					
EU 1 - Ma uporządkowaną wiedzę leksykalną w przewidzianym obszarze tematycznym i potrafi ją wykorzystać w ramach czterech sprawności językowych.					

EU 2 – Student zna zasady tworzenia i stosowania wymaganych struktur gramatycznych, rozumie zasadność ich stosowania, potrafi z nich poprawnie korzystać w zakresie czterech sprawności językowych, a w przypadku błędu dokonać ich korekty.

EU 3 - Student właściwie rozpoznaje, interpretuje, selekcjonuje oraz koryguje informacje pozyskane w ramach ćwiczeń ze słuchania. Potrafi zrozumieć wybrane, określone w treściach programowych, sytuacje komunikacyjne.

EU 4 - Student rozumienie tekstu czytane w wersjach autentycznych i uproszczonych. **EK 5** – Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę leksykalną i gramatyczną do efektywnego podejmowania różnych ról w procesie komunikacyjnym (mówieniu) w typowych sytuacjach życia codziennego i zawodowego stosując zasady poprawnej wymowy i intonacji.

EU 6 – Student potrafi napisać, uzupełnić i skorygować krótki i dłuższy tekst użytkowy stosując zasady ortografii interpunkcji np. wiadomość, ogłoszenie, notatkę, list prywatny i formalny, mail, relację wydarzeń, opis.

EU 7 – Student ma umiejętność korzystania z różnorodnych źródeł informacji w języku hiszpańskim (słowników, leksykonów, internetu, prasy, bazy danych) oraz ich dokumentowania.

V Treści programowe:

Forma zajęć: warsztaty		Liczba godzin
1.	Abecadło i wymowa. Powitania, pożegnania, znaki zapytania i wykrzyknikowe, polecenia nauczyciela, literowanie. Zaimki osobowe, czasownik <i>llamarse</i> w czasie teraźniejszym, rodzajniki określone i nieokreślone, liczba mnoga rzeczowników, rodzaj żeński rzeczowników	2
2.	Dane osobowe. Zdania pytające i przeczące, uzyskiwanie informacji. Czasowniki nieregularne: <i>ser i estar</i> , zaimki wskazujące. Formuły grzecznościowe, miejsca i zawody, kraje i narodowości	2
3.	Położenie osób i przedmiotów. Opisywanie osób i przedmiotów w przestrzeni. Czasowniki nieregularne <i>estar i haber</i> , użycie <i>mucho i poco</i> , użycie <i>cúanto</i> , przymiotnik jego liczba i rodzaj.	2
4.	Wyrażanie posiadania. Zaimki dzierżawcze nieakcentowane, przyimki, rodzajnik ściągnięty. Opowiadanie o zajęciach i zainteresowaniach. Zawody i słownictwo z nimi związane, czasowniki regularne i nieregularne: <i>querer, hacer</i> , zaimki pytające: <i>cómo, cuál, quién</i> Rodzajnik ściągnięty <i>a + el = al</i> . Wyrażanie ilości. Zdania przyczynowe: <i>porque, es que</i> , biernik osobowy, liczebniki główne 0-10.	2
5.	Czas teraźniejszy(cd.) mówienie o czynnościach codziennych i aktualnych wydarzeniach <i>Presente de indicativo, gerundio, estar + gerundio</i> .	2
6.	Czas. Liczby 10-100, godziny, daty, czasowniki nieregularne, miesiące, dni tygodnia Mówienie o codzienności, zadawanie pytań o czas.	2
7.	Czasownik <i>gustar</i> , opis miejsc i ludzi, przymiotniki służące do opisu wyglądu. Rodzina. Przymiotniki służące do opisu osób, części ciała. Potwierdzanie i negowanie słowami <i>también, tampoco</i> . <i>Hiszpański i jego użytkownicy</i> .	2
8.	Zakupy. Kolory, wzory, materiały. Liczebniki od 100- 1 000 000, peryfraza <i>tener + que + infinitivo</i> , stopniowanie przymiotnika i przysłowka. Postaci kultury hiszpańskiej i latynoamerykańskiej.	2
9.	Robienie planów na przyszłość. Peryfraza <i>Ir + a + infinitivo</i> , pogoda, aktywności w czasie wolnym, pory roku.	2
10.	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji uzyskanych podczas realizacji materiału. Test i ustne wypowiedzi.	2
11.	Zdrowie. Czasownik <i>doler</i> , problemy ze zdrowiem, lekarstwa, w aptece.	2
12.	Upodobania. Kino, teatr, sport, zaimki nieokreślone, zdania pytające zależne, czasowniki <i>poner/ponerse</i>	2
13.	Wakacje. Opisywanie czynności przyszłych –czas <i>Futuro Imperfecto</i> , wakacje, w biurze podróży, dokąd na wakacje. Plany na przyszłość. Zdania warunkowe I typu, zdania przyczynowe z <i>como i porque</i> , horoscopy.	2
14.	Czas przeszły dokonany – <i>pretérito perfecto de indicativo</i> , czynności życia codziennego, miejsce zaimków zwrotnych w czasie przeszłym <i>p. perfecto</i> .	2
15.	Podróże. Dworzec kolejowy, zaimki dzierżawcze akcentowane, narzędzia, czas przeszły dokonany <i>pret. perfecto cd</i> .	2
16.	Wyrażanie konieczności. Peryfraza <i>haber + que + infinitivo</i> kontra peryfraza <i>tener +</i>	2

	<i>que + infinitivo</i> , powtórka czasowników nieregularnych w czasie <i>presente</i> ze wszystkimi rodzajami oboczności: e>ie, o>ue, e>i, u>ue	
17.	Zaimiki względne, czas przeszły dokonany – <i>pretérito indefinido</i> , okoliczniki czasu, czasowniki z obocznościami w czasie <i>pretérito indefinido</i>	2
18.	Na hiszpańskim wybrzeżu. Sztuka artystów i architektów hiszpańskich, zarys kultury latynoamerykańskiej i jej powiązania z kulturą Hiszpanii.	2
19.	Czas przeszły niedokonany – <i>pretérito imperfecto de indicativo</i> , czasy przeszłe zestawienie. Podsumowanie.	2
20.	Peryfrazy <i>volver + a + infinitivo</i> , <i>tardar + en + infinitivo</i> , <i>seguir + gerundio</i> , użycie <i>todo</i> , wyrażanie przypuszczenia. Tryb rozkazujący – Imperativo. Formy rozkazu również w formie przeczącej (elementy trybu <i>subjuntivo</i>) zdania warunkowe z użyciem trybu rozkazującego.	2
21.	Powtórka czasów przeszłych, opisywanie miejsc i sytuacji z przeszłości.	2
22.	Czasowniki wzajemne typy – <i>se conocieron</i> , <i>se dieron</i> , wyrażanie trwania czynności rozpoczętej w przeszłości.	2
23.	Presente de subjuntivo. Formy trybu łączącego <i>presente de subjuntivo</i> , wyrażanie pragnień i nadziei poprzez czasowniki typu: <i>querer</i> , <i>esperar</i> , <i>deser</i> .	2
24.	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji uzyskanych podczas realizacji materiału. Test i ustne wypowiedzi.	2
25.	Wyrażanie pragnień poprzez <i>ojalá</i> , życzenia. reportaż, natura i środowisko, parki naturalne.	2
26.	Reportaż, natura i środowisko, parki naturalne.	2
27.	U lekarza. Części ciała i narządy wewnętrzne, ulotki leków, wizyta u lekarza, zdania względne i wybór między trybem <i>subjuntivo</i> a <i>indicativo</i> .	2
28.	Porównanie <i>subjuntivo/indicativo</i> , wyrażenia typu: <i>es seguro/evidente, está visto</i> etc., fragmenty tekstów z prasy hiszpańskiej.	2
29.	Kino; typy filmów, reżyserzy hiszpańscy, wyrażanie opinii za i przeciw.	2
30.	Test obejmujący materiał z ćwiczeń 25 - 28	2
31.	Warunek – <i>condicional</i> , rodzajnik neutralny <i>lo</i> .	2
32.	Rozmowa kwalifikacyjna. Pisanie CV, ogłoszenia w sprawie pracy.	2
33.	Czas zaprzeczony – <i>pretérito pluscuamperfecto</i> , porównanie wszystkich czasów przeszłych: <i>perfecto, indefinido, imperfecto, pluscuamperfecto</i> .	2
34.	List formalny, rozumienie tekstu narracyjnego.	2
35.	Podsumowanie materiału z lekcji 31 -34. Test. Prezentacja projektów	2
36.	Wynajem mieszkania. Ogłoszenia prasowe, instrukcje obsługi sprzętów domowego użytku, powtórka trybu rozkazującego i peryfraz służących do mówienia o obowiązku.	2
37.	Zdania celowe: <i>para + infinitivo, para que + subjuntivo</i> .	2
38.	Zdania warunkowe II typu, życie w Hiszpanii.	2
39.	Ślub. Zwyczaje ślubne w Hiszpanii. Tradycje związane uroczystościami.	2
40.	Podsumowanie materiału z ćwiczeń 36 – 39. Test.	2
41.	Opisywanie uczuć, związków międzyludzkich, odnalezienie się w sytuacjach formalnych, opowiadanie o doświadczeniach, opisywanie uczuć i reakcje.	2
42.	<i>Pretérito perfecto de subjuntivo</i> . Wyrażanie przypuszczenia, ocenianie, czasowniki wymagające konkretnych przyimków.	2
43.	List nieformalny. Przesady.	2
44.	Rozumienie informacyjnych tekstów prasowych i informacyjnych programów telewizyjnych.	2
45.	Podsumowanie materiału z ćwiczeń 41 -44. Test. Prezentacja projektów	2
46.	Gazeta, sekcje w gazecie, hiszpańskie gazety.	2
47.	Podróże i wycieczki (biuro podróży, punkt informacji turystycznej, broszury informacyjne, planowanie podróży); opis obiektu turystycznego. Prezentacja projektów na temat wybranych atrakcji turystycznych.	2
48.	Sposoby spędzania wolnego czasu, regionalne fiesty hiszpańskie. Wyrażenia typu: <i>comerse a besos, echar una mano a alguien</i> .	2
49.	Śródziemnomorska kuchnia. Co jedzą Hiszpanie? Narzędzia kuchenne, przyprawy, przepisy.	2
Suma godzin		80

VI Narzędzia dydaktyczne	
1.	Tablica szkolna, podręczniki, ćwiczenie i teksty przedmiotowo-metodyczne, fotografie, rysunki i ilustracje, słowniki, leksykony
2.	Wykresy, diagramy, foliogramy, przeźrocza, nagrania magnetofonowe, nagrania MP3, nagrania radiowe i telewizyjne, audycje radiowe
3.	urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny), internet multimedialne programy komputerowe
VII Metody dydaktyczne	
1.	Metoda ekspozycyjno - interakcyjna – elementy różnych metod zależnie od potrzeb, np. dyskusja, dryl, kooperacja uczniów, rozmowa S i S oraz S i N, projekt, burza mózgów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1/sem. 2 / sem. 3 / sem. 4 / sem. 5	Sem. 2 Testy pisemne sprawdzające umiejętności leksykalne, gramatyczne, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem na poziomie A1: testy wielokrotnego wyboru, test typu prawda/fałsz, uzupełnianie tekstu słowami i zwrotami, transformacje zdań (np. układanie pytań), podawanie synonimów lub antonimów słów, korekta błędów, tłumaczenia wyrazów w kontekście na język hiszpański. Sem. 3 Testy pisemne sprawdzające umiejętności leksykalne, gramatyczne, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem na poziomie A2: testy wielokrotnego wyboru, test typu prawda/fałsz, uzupełnianie tekstu słowami i zwrotami, transformacje zdań (np. układanie pytań), podawanie synonimów lub antonimów słów, korekta błędów, ćwiczenia słowotwórcze (np. podawanie przymiotnika pochodzącego od danego rzeczownika), tłumaczenia wyrazów w kontekście na język hiszpański. Sem. 4 Testy pisemne sprawdzające umiejętności leksykalne, gramatyczne, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem na poziomie B1: testy wielokrotnego wyboru, test typu prawda/fałsz, uzupełnianie tekstu słowami i zwrotami, transformacje zdań (np. układanie pytań, tworzenie strony biernej), podawanie synonimów lub antonimów słów, korekta błędów, ćwiczenia słowotwórcze (np. podawanie przymiotnika pochodzącego od danego rzeczownika), definiowanie słów i fraz, tłumaczenia wyrazów w kontekście na język hiszpański. Sem. 5 Testy pisemne sprawdzające umiejętności leksykalne, gramatyczne, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem na poziomie B2: testy wielokrotnego wyboru, test typu prawda/fałsz, uzupełnianie tekstu słowami i zwrotami, transformacje zdań (np. układanie pytań, tworzenie strony biernej), podawanie synonimów lub antonimów słów, korekta błędów, ćwiczenia słowotwórcze (np. podawanie przymiotnika pochodzącego od danego rzeczownika), definiowanie słów i fraz, tłumaczenia wyrazów w kontekście na język hiszpański. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%
	Projekt indywidualny lub w parach. Sem. 2 Projekt pt. Mi favorito (Moje ulubione) polegający na opisie ulubionego miejsca, osoby, zwierzęcia i książki, bądź filmu. Jedna, wybrana przez studenta część projektu jest prezentowana pisemnie w języku hiszpańskim. Projekt przewiduje 8-10 zdań. Sem. 3 Projekt pt. Cuando era niño (Gdy byłem dzieckiem), Polegający na napisaniu o marzeniach i wspomnieniach z dzieciństwa. Projekt zawiera co najmniej 15 zdań. Student prezentuje projekt ustnie. Sem. 4 Projekt pt. Interiew (Wywiad) polegający na przeprowadzeniu w języku polskim wywiadu z osobą ze środowiska zawodowego i przetłumaczeniu go na język hiszpański. Wywiad powinien zawierać co

	najmniej 10 pytań oraz informację o osobie pytanej (minimum 5 zdań). Student potrafi zaprezentować wyniki wywiadu ustnie w języku hiszpańskim. Sem. 5 Projekt pt. Artículos profesionales (artykuły z dziedziny zawodowej) polegający na przeczytaniu 3 artykułów lub fragmentów książek dotyczących dziedziny studiów studenta. Każdy z artykułów powinien mieć objętość co najmniej 2000 słów. Student streszcza każdy z artykułów i prezentuje ustnie wybrany przez siebie artykuł. Kryteria oceny: a) język, styl, kompozycja (0 - 5 punktów) b) strona merytoryczna (0 – 5 punktów) c) kreatywność (0 – 5 punktów) d) umiejętność prezentacji ustnej (0 - 5 punktów). Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: od 0 do 11 punktów – niedostateczny od 12 do 14 punktów – dostateczny od 15 do 17 punktów – dobry od 18 do 20 punktów – bardzo dobry														
P2/. sem. 5	Egzamin sprawdzający wiedzę, umiejętności i kompetencje personalno – społeczne z całego przedmiotu. Egzamin składa się ze sprawdzenia poziomu kompetencji następujących umiejętności: czytanie –(<i>comprensión lectora</i>). Pytania ma ją na celu sprawdzenie poszczególnych umiejętności związanych z rozumieniem czytanego tekstu. Pytania mogą występować jako test wielokrotnego wyboru – czyli tekst a później odpowiedzi do niego (a, b, c, d) czy uzupełnianie tekstu lub zadania typu <i>verdad o falsz</i>. Na tę część przewiduje się 10 pkt. zastosowanie struktur leksykalno-gramatycznych: -(<i>gramática</i>). Zadania obejmują uzupełnianie pustych miejsc w tekście na zasadzie własnych odpowiedzi studenta, transformacje, lub uzupełnienie jedną z wielu podanych możliwości. Innymi zadaniami są np.: korekta błędów, słowotwórstwo, podanie form synonimicznym lub antonimów, zdefiniowanie słów, fraz, idiomów lub, analogicznie, wyjaśnienie znaczenia ww. za pomocą podania definicji, synonimu, antonimu . Na tę część przewiduje się 20 pkt. słuchanie – -(<i>compresión auditiva</i>). Materiał jest odsłuchany dwukrotnie. Zadania do słuchanego tekstu to: wypełnianie luk w formularzu, dopasowanie prawidłowej odpowiedzi, wybranie poprawnej odpowiedzi z podanych, zadania typu prawda lub fałsz itp. Teksty użyte to np.: dialogi, komunikaty, przemówienia, audycje radiowe, wiadomości na sekretarce. Na tę część przewiduje się 10 pkt. mówienie –-(<i>expresión oral</i>).W zadaniu pierwszym student omawia wylosowany przez siebie temat. W zadaniu drugim student omawia i interpretuje wylosowaną fotografię lub obrazek. Student oceniany jest przez komisję. Na tę część przewiduje się 10 pkt. Ocena z egzaminu jest średnią arytmetyczną z wszystkich części egzaminu. Przeliczenie punktów na oceny wygląda następująco: • ocena bardzo dobra - 100% -92% • ocena dobra plus - 91% - 83% • ocena dobra - 82% - 74% • ocena dostateczna plus - 73 %- 63% • ocena dostateczna - 62% - 52%osób:														
IX Obciążenie pracą studenta															
	<table> <tr> <th>Forma aktywności</th><th>Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th></tr> <tr> <td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)</td><td>80</td></tr> <tr> <td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)</td><td>32</td></tr> <tr> <td>Przygotowanie się do zajęć</td><td>100</td></tr> <tr> <td>Przygotowanie do egzaminu</td><td>28</td></tr> <tr> <td>SUMA</td><td>240</td></tr> <tr> <td>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU</td><td>8</td></tr> </table>	Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	32	Przygotowanie się do zajęć	100	Przygotowanie do egzaminu	28	SUMA	240	SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności														
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	80														
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	32														
Przygotowanie się do zajęć	100														
Przygotowanie do egzaminu	28														
SUMA	240														
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	8														
X Literatura podstawowa i uzupełniająca															

Literatura podstawowa:

Dueñas Romero C., Hermoso González A., **Eco Curso modular de español lengua extranjera A1-B2**, Edelsa Grupo Didascalía, S.A., 2004 (książka dla ucznia, ćwiczenia, płyta CD, przewodnik dla nauczyciela)

. Martín F., Morales M., **Nuevo ven A1 /A2**, Edelsa Grupo Didascalía, S.A., 2005

. Martín F., Morales M., **Nuevo ven B1 /B2** Edelsa Grupo Didascalía, S.A., 2005

Literatura uzupełniająca:

Castro F., *Uso de la gramática española Elemental*, Edelsa Grupo Didascalía S.A, 2006.

Castro F., *Uso de la gramática española Intermedio*, Edelsa Grupo Didascalía S.A, 2000.

Castro F., *Uso de la gramática española Avanzado*, Edelsa Grupo Didascalía S.A, 2001.

Wawrykiewicz A., *Hiszpański Gramatyka funkcjonalna z ćwiczeniami*, Wydawnictwo Europa, 1997.

Cerrolaza M., Cerrolaza Ó, Llovet B., *Planeta Español lengua extranjera, Libro de referencia grammatical: fichas y ejercicios*, Edelsa Grupo Didascalía, S.A., 2003.

Dutkowska J., *Manos a la obra, gramática y ejercicios*, Wydawnictwo Idea, Kraków 2005.

Wawrykiewicz A., *La mar de palabras*, Wydawnictwo Europa, 2001.

Pinilla R., Acquaroni R., *Bien dicho el español por destrezas*, SGEL, 2000.

Murcia Soriano A., *Polsko- Hiszpański słownik tematyczny*, Harald G Dictionaries, 1997.

Clave Diccionario de uso del español actual, SM, 2001.

Czasopisma:

El País

El mundo

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_09	C1, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 60	1, 2, 3	1	F, P
EU 2	K_W_15, K_U_09, K_K_01	C2, C3, C4	War. 1 - 60	1, 2, 3	1	F, P
EU 3	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 60	1, 2, 3	1	F, P
EU 4	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 60	1, 2, 3	1	F, P
EU 5	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1 - 60	1, 2, 3	1	F, P
EU 6	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 2, 6, 7, 10, 19, 20, 22, 24, 29, 30, 33, 37, 40, 44, 47, 50, 52, 53, 58, 59, 60	1, 2, 3	1	F, P
EU 7	K_W_15, K_U_09	C1, C2, C3, C4, C5, C6,	War. 1-60	1, 2, 3	1	F, P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Na zajęciach rozpoczynających kurs studentom przedstawione są informacje dotyczące wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez nich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania i zaliczania kursu w zależności od stopnia opanowania efektu.

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacje o miejscu odbywania się zajęć (budynek/sala) oraz terminu (dzień tygodnia/godzina) – wg harmonogramu zajęć.

7.a

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Technologia informacyjna ogólna				
Nazwa angielska:	Information Technology				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Informatyczno-Technicznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	W	C	L	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Zapoznanie z elementami budowy i tworzenia dokumentów tekstowych przy użyciu edytora tekstu. WYROBIENIE umiejętności tworzenia, opracowywania i formatowania dokumentów tekstowych.					
C2 - Przedstawienie wiedzy na temat idei, zasad działania i możliwości obliczeniowych arkusza kalkulacyjnego. WYROBIENIE umiejętności tworzenia i formatowania tabel obliczeniowych, przeprowadzania obliczeń i graficznego prezentowania danych.					
C3 - Zapoznanie studentów z elementami prezentacji multimedialnych i możliwościami ich tworzenia przy pomocy odpowiedniego oprogramowania. WYROBIENIE umiejętności tworzenia i formatowania prezentacji oraz jej prezentowania.					
C4 - Zapoznanie studentów z wiedzą na temat korzystania z Internetu i jego usług, wyrobienie umiejętności wyszukiwania, przeglądania i pozyskiwania zasobów internetowych.					
C5 - Przedstawienie wiedzy na temat różnych rodzajów komunikacji elektronicznej. WYROBIENIE umiejętności korzystania z usługi e-mail do wymiany informacji i dokumentów.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak wymagań wstępnych.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU1 -Posiada wiedzę na temat zasad wprowadzania i edycji dokumentów tekstowych oraz zarządzania nimi. Potrafi tworzyć, edytować i formatować, zapisywać, otwierać dokumenty.					
EU2 -Ma umiejętność tworzenia i formatowania różnych obiektów umieszczanych w dokumentach tekstowych oraz stosowania korespondencji seryjnej.					
EU3 - Posiada podstawową wiedzę na temat przeznaczenia, budowy i możliwości arkusza kalkulacyjnego. Ma umiejętność pracy z arkuszami kalkulacyjnymi i formatowania ich zawartości. Umie wprowadzać dane różnego rodzaju					

i odpowiednio je formatować.

EU4 - Potrafi planować i wykonywać różnego rodzaju obliczenia z wykorzystaniem funkcji wbudowanych i sposobów adresowania oraz przedstawiać ich wyniki w formie wykresów.

EU5 - Posiada podstawową wiedzę na temat tworzenia i odtwarzania prezentacji multimedialnych. Potrafi stosować program do tworzenia grafiki prezentacyjnej do tworzenia, opracowywania, zachowywania prezentacji multimedialnej. Umie tworzyć zawartość prezentacji umieszczając w niej elementy i obiekty różnego rodzaju oraz formatować je.

EU6 - Potrafi planować efekty animacyjne i dołączać je do elementów i obiektów animacji. Posiada umiejętność sprawnego i elastycznego przeprowadzania pokazów medialnych.

EU7 - Posiada uporządkowaną wiedzę na temat korzystania z Internetu, rozróżniania jego usług, budowy stron WWW. Potrafi sprawnie korzystać z przeglądarki internetowej, wykorzystywać wyszukiwarki internetowe oraz formularze. Umie pobierać i zachowywać informacje pozyskane z Internetu. Potrafi docenić przydatność Internetu dla potrzeby uczenia się przez całe życie oraz doskonalenia warsztatu zawodowego.

EU8 - Ma podstawową wiedzę na temat komunikacji elektronicznej, zna zasady działania i bezpiecznego korzystania z usługi e-mail. Potrafi sprawnie i bezpiecznie używać usługi e-mail w celu wymiany informacji i załączanych dokumentów

V. Treści programowe:

Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – praca z edytorem tekstów, operowanie dokumentami i wprowadzanie tekstu, operowanie akapitami, formatowanie treści dokumentu.	2
Ćw.2	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – operowanie obiektami i korespondencja seryjna.	2
Ćw.3	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – przygotowanie dokumentu do druku, formatowanie wydruków. Przetwarzanie dokumentów tekstowych – sprawdzian praktyczny.	2
Ćw.4	Arkusze kalkulacyjne – praca z programem do obsługi arkusza kalkulacyjnego, operowanie dokumentami, wprowadzanie, zaznaczanie, edycja, sortowanie danych.	2
Ćw.5	Arkusze kalkulacyjne – tworzenie i wprowadzanie formuł obliczeniowych.	2
Ćw.6	Arkusze kalkulacyjne – formatowanie danych i arkusza, tworzenie i formatowanie wykresów. Arkusze kalkulacyjne – sprawdzian praktyczny.	2
Ćw.7	Tworzenie prezentacji – praca z programem do tworzenia prezentacji, operowanie dokumentami prezentacji, opracowywanie prezentacji z użyciem wzorców, tekstów, list i tabel, opracowywanie prezentacji z użyciem wykresów, elementów i obiektów graficznych.	2
Ćw.8	Tworzenie prezentacji – opracowywanie prezentacji z użyciem efektów animacji, przygotowanie prezentacji do pokazu i przeprowadzanie pokazu. Tworzenie prezentacji – sprawdzian praktyczny.	2
Ćw.9	Korzystanie z zasobów WWW – podstawy używania i konfigurowania przeglądarki, nawigowanie i zakładki w przeglądarce, stosowanie formularzy, wyszukiwanie, pobieranie i drukowanie informacji. Komunikacja elektroniczna – korzystanie z usługi poczty e-mail.	2
Ćw.10	Korzystanie z zasobów WWW i Komunikacja elektroniczna – sprawdzian praktyczny.	2
Suma godzin		20

VI. Narzędzia dydaktyczne:

1.	Komputer ze stosownym oprogramowaniem i dostępem do Internetu.
2.	Projektor multimedialny.
3.	Zasoby internetowe.

VII Metody dydaktyczne:

1.	Ćwiczenia praktyczne w laboratorium komputerowym.
2.	Pokazy i analiza przykładowych rozwiązań listy zadań ćwiczeniowych.
3.	Metoda kierowania samodzielną pracą studenta. Metody aktywizujące oparte o pracę własną studenta (indywidualną bądź zespołową).

VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)

F1	Przygotowanie indywidualne studenta do zajęć – ocena rozwiązań listy zadań.
F2	Aktywność studenta na zajęciach w rozwiązywaniu zadań ćwiczeniowych.
P1	Sprawdzian praktyczny – tworzenie, edycja, formatowanie dokumentów tekstowych i korespondencji seryjnej.
P2	Sprawdzian praktyczny – tworzenie, edycja, formatowanie, wykonywanie obliczeń i tworzenie wykresów w arkuszu kalkulacyjnym.
P3	Sprawdzian praktyczny – tworzenie, edycja, formatowanie, dołączanie efektów animacji prezentacji multimedialnej.
P4	Sprawdzian praktyczny – korzystanie z usług i zasobów internetowych.

IX. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	20
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)	12
Przygotowanie do zajęć	28
SUMA	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1. Mirosława Kopertowska-Tomczak, *ECDL. Przetwarzanie tekstów. Moduł 3*, Mikom
2. Mirosława Kopertowska-Tomczak, *ECDL. Arkusze kalkulacyjne. Moduł 4*, Mikom
3. Mirosława Kopertowska-Tomczak, *ECDL. Grafika menedżerska i prezentacyjna. Moduł 6*, Mikom
4. Alicja Żarowska, Waldemar Węglarz, *ECDL. Przeglądanie stron internetowych i komunikacja. Moduł 7*, Mikom

Literatura uzupełniająca

1. Halina Nowakowska, Zdzisław Nowakowski, *ECDL. Użytkowanie komputerów. Moduł 2*, Mikom
2. Mirosława Kopertowska, Witold Sikorski, *Przetwarzanie tekstu. Poziom zaawansowany*, Mikom
3. Mirosława Kopertowska, Witold Sikorski, *Arkusze kalkulacyjne. Poziom zaawansowany*, Mikom
4. Mirosława Kopertowska, Witold Sikorski, *Grafika menedżerska i prezentacyjna. Poziom zaawansowany*, Mikom

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_07	C1	Ćw.1, Ćw.2	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2
EU 2	K_W_15, K_U_07	C1	Ćw.3, Ćw.4	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2
EU 3	K_W_15, K_U_07	C2	Ćw.4, Ćw.5,	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P1
EU 4	K_W_15, K_U_07	C2	Ćw.6, Ćw.7	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2,
EU 5	K_W_15, K_U_07	C3	Ćw.8, Ćw.9, Ćw.10	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P2
EU 6	K_W_15, K_U_07	C3	Ćw.11	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2
EU 7	K_W_15, K_U_07	C4	Ćw.11, Ćw.12, Ćw.13	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P3
EU 8	K_W_15, K_U_07	C5	Ćw.14, Ćw.15	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P4

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe

informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest:

- minimum 80% obecności na zajęciach,
- otrzymanie pozytywnej oceny z czterech sprawdzianów praktycznych,
- przygotowanie indywidualne studenta do zajęć,
- aktywność studenta na zajęciach.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w sali komputerowej 229 Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Ćwiczenia realizowane na komputerze klasy PC z dostępem do Internetu oraz z oprogramowaniem Microsoft Office 2013 (dopuszczalne niższe generacje np. Microsoft Office 2010 lub Open Office).

7.b

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Technologia informacyjna z ECDL				
Nazwa angielska:	Information Technology with ECDL				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne/ I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Informatyczno-Technicznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	W	C	L	Łącznie	ECTS
2	-	20	-	20	2
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Przygotowanie do egzaminu ECDL - Moduł 3. Przetwarzanie tekstów. C2 - Przygotowanie do egzaminu ECDL - Moduł 4. Arkusze kalkulacyjne. C3 - Przygotowanie do egzaminu ECDL - Moduł 6. Grafika menedżerska i prezentacyjna. C4 - Przygotowanie do egzaminu ECDL - Moduł 7. Przeglądanie stron internetowych i Komunikacja.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wyrażona na piśmie chęć do przystąpienia na własny koszt do egzaminów ECDL oraz zaliczony pozytywnie praktyczny test kwalifikacyjny					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU1 - Posiada wiedzę na temat zasad wprowadzania i edycji dokumentów tekstowych oraz zarządzania nimi. Potrafi tworzyć, edytować i formatować, zapisywać, otwierać dokumenty stosownie do umiejętności określonych w Sylabusie ECDL Core dla Modułu M3 - Przetwarzanie tekstów. EU2 - Ma umiejętność tworzenia i formatowania różnych obiektów umieszczanych w dokumentach tekstowych oraz stosowania korespondencji seryjnej stosownie do umiejętności określonych w Sylabusie ECDL Core dla Modułu M3 - Przetwarzanie tekstów. EU3 - Posiada podstawową wiedzę na temat przeznaczenia, budowy i możliwości arkusza kalkulacyjnego. Ma umiejętność pracy z arkuszami kalkulacyjnymi i formatowania ich zawartości. Umie wprowadzać dane różnego rodzaju i odpowiednio je formatować stosownie do umiejętności określonych w Sylabusie ECDL Core dla Modułu M4 - Arkusze kalkulacyjne. EU4 - Potrafi planować i wykonywać różnego rodzaju obliczenia z wykorzystaniem funkcji wbudowanych i sposobów adresowania oraz przedstawiać ich wyniki w formie wykresów stosownie do umiejętności określonych w Sylabusie ECDL Core dla Modułu M4 - Arkusze kalkulacyjne. EU5 - Posiada podstawową wiedzę na temat tworzenia i odtwarzania prezentacji multimedialnych. Potrafi stosować program do tworzenia grafiki prezentacyjnej do tworzenia, opracowywania, zachowywania prezentacji multimedialnej. Umie tworzyć zawartość prezentacji umieszczając w niej elementy i obiekty różnego rodzaju oraz formatować je stosownie do umiejętności określonych w Sylabusie ECDL Core dla Modułu M6 - Grafika menedżerska i prezentacyjna. EU6 - Potrafi planować efekty animacyjne i dołączać je do elementów i obiektów animacji. Posiada umiejętność sprawnego i elastycznego przeprowadzania pokazów medialnych stosownie do umiejętności określonych w Sylabusie ECDL Core dla Modułu M6 - Grafika menedżerska i prezentacyjna. EU7 - Posiada uporządkowaną wiedzę na temat korzystania z Internetu, rozróżniania jego usług, budowy stron WWW. Potrafi sprawnie korzystać z przeglądarki internetowej, wykorzystywać wyszukiwarki internetowe oraz formularze. Umie					

pobierać i zachowywać informacje pozyskane z Internetu stosownie do umiejętności określonych w Syllabusie ECDL Core dla Modułu M7 - Przeglądanie stron internetowych i komunikacja. Potrafi docenić przydatność Internetu dla potrzeby uczenia się przez całe życie oraz doskonalenia warsztatu zawodowego.

EU8 - Ma podstawową wiedzę na temat komunikacji elektronicznej, zna zasady działania i bezpiecznego korzystania z usługi e-mail. Potrafi sprawnie i bezpiecznie używać usługi e-mail w celu wymiany informacji i załączanych dokumentów stosownie do umiejętności określonych w Syllabusie ECDL Core dla Modułu M7 - Przeglądanie stron internetowych i komunikacja.

V. Treści programowe:		
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – wybrane zagadnienia – operowanie akapitem, tworzenie korespondencji seryjnej, korzystanie z funkcji pomoc..	2
Ćw.2	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – przekrojowe zadania warsztatowe.	2
Ćw.3	Przetwarzanie dokumentów tekstowych – podsumowanie zadań i sprawdzian praktyczny.	2
Ćw.4	Arkusze kalkulacyjne – wybrane zagadnienia – formuły obliczeniowe, rodzaje adresowania, funkcje, ustawienia wydruku.	2
Ćw.5	Arkusze kalkulacyjne – przekrojowe zadania warsztatowe.	2
Ćw.6	Arkusze kalkulacyjne – sprawdzian praktyczny.	2
	Tworzenie prezentacji – wybrane zagadnienia – schemat organizacyjny, tworzenie i edycja wykresów, wzorce slajdów.	
Ćw.7	Tworzenie prezentacji – przekrojowe zadania warsztatowe.	2
Ćw.8	Tworzenie prezentacji – podsumowanie zadań i sprawdzian praktyczny.	2
Ćw.9	Korzystanie z zasobów WWW – wybrane zagadnienia – bezpieczeństwo w sieci Web, pojęcia i terminy komunikacji elektronicznej.	2
Ćw.10	Korzystanie z zasobów WWW – przekrojowe zadania warsztatowe. Sprawdzian praktyczny	2
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Komputer ze stosownym oprogramowaniem i dostępem do Internetu.	
2.	Projektor multimedialny.	
3.	Zasoby internetowe.	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Ćwiczenia praktyczne w laboratorium komputerowym.	
2.	Pokazy i analiza przykładowych rozwiązań listy zadań ćwiczeniowych.	
3.	Metoda kierowania samodzielną pracą studenta. Metody aktywizujące oparte o pracę własną studenta (indywidualną bądź zespołową).	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Przygotowanie indywidualne studenta do zajęć.	
F2	Aktywność studenta na zajęciach na zajęciach.	
P1	Sprawdzian praktyczny – tworzenie, edycja, formatowanie dokumentów tekstowych i korespondencji seryjnej.	
P2	Sprawdzian praktyczny – tworzenie, edycja, formatowanie, wykonywanie obliczeń i tworzenie wykresów w arkuszu kalkulacyjnym.	
P3	Sprawdzian praktyczny – tworzenie, edycja, formatowanie, dołączanie efektów animacji prezentacji multimedialnej.	
P4	Sprawdzian praktyczny – korzystanie z usług i zasobów internetowych.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		30
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)		12
Przygotowanie do zajęć		28
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa						
1. Mirosława Kopertowska-Tomczak, <i>ECDL. Przetwarzanie tekstów. Moduł 3</i> , Mikom						
2. Mirosława Kopertowska-Tomczak, <i>ECDL. Arkusze kalkulacyjne. Moduł 4</i> , Mikom						
3. Mirosława Kopertowska-Tomczak, <i>ECDL. Grafika menedżerska i prezentacyjna. Moduł 6</i> , Mikom						
4. Alicja Żarowska, Waldemar Węglarz, <i>ECDL. Przeglądanie stron internetowych i komunikacja. Moduł 7</i> , Mikom						
Literatura uzupełniająca						
1. Halina Nowakowska, Zdzisław Nowakowski, <i>ECDL. Użytkowanie komputerów. Moduł 2</i> , Mikom						
2. Mirosława Kopertowska, Witold Sikorski, <i>Przetwarzanie tekstu. Poziom zaawansowany</i> , Mikom						
3. Mirosława Kopertowska, Witold Sikorski, <i>Arkusze kalkulacyjne. Poziom zaawansowany</i> , Mikom						
4. Mirosława Kopertowska, Witold Sikorski, <i>Grafika menedżerska i prezentacyjna. Poziom zaawansowany</i> , Mikom						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_15, K_U_07	C1	Ćw.1, Ćw.2	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2
EU 2	K_W_15, K_U_07	C1	Ćw.3, Ćw.4	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2
EU 3	K_W_15, K_U_07	C2	Ćw.4, Ćw.5,	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P1
EU 4	K_W_15, K_U_07	C2	Ćw.6, Ćw.7	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2,
EU 5	K_W_15, K_U_07	C3	Ćw.8, Ćw.9, Ćw.10	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P2
EU 6	K_W_15, K_U_07	C3	Ćw.11	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2
EU 7	K_W_15, K_U_07	C4	Ćw.11, Ćw.12, Ćw.13	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P3
EU 8	K_W_15, K_U_07	C4	Ćw.14, Ćw.15	1, 2, 3	1, 2, 3	F1, F2, P4
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu. Warunkiem zaliczenia warsztatów jest: - minimum 80% obecności na zajęciach, - otrzymanie pozytywnej oceny z czterech sprawdzianów praktycznych, - przygotowanie indywidualne studenta do zajęć, aktywność studenta na zajęciach.						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
Zajęcia odbywają się w sali komputerowej 229 Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT Ćwiczenia realizowane na komputerze klasy PC z dostępem do Internetu oraz z oprogramowaniem Microsoft Office 2013 (dopuszczalne niższe generacje np. Microsoft Office 2010 lub Open Office).						

II. Moduł przedmiotów podstawowych

8		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Anatomia człowieka			
Nazwa angielska:		Human Anatomy			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Nieraktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	-	20	-	1+2
Razem	-	-	-	29	3
II Cel przedmiotu:					
C 1 – Zapoznanie studenta z budową i funkcją układów: biernego i czynnego ruchu, mięśniowego, pokarmowego, oddechowego, moczowo-płciowego, naczyniowego, wewnątrzwydzielniczego oraz nerwowego.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wiedza					
EU 1 – Student zna podstawowe pojęcia stosowane w anatomii, budowę tkanek oraz podział, budowę i funkcjonowanie poszczególnych układów organizmu.					
Umiejętności					
EU2 - Student swobodnie operuje terminologią i aparaturą pojęciową z zakresu anatomii. Potrafi wskazać szczegóły na schematach i modelach anatomicznych.					
kompetencje społeczne					
EU3. - systematycznie wzbogaca wiedzę z zakresu anatomii oraz nabywa umiejętności w tym zakresie przydatne w zawodzie dietetyka, dążąc do profesjonalizmu					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
Wykl. 1-2	Anatomia i jej miejsce wśród nauk biologicznych. Terminologia anatomiczna. Plan budowy ciała ludzkiego (okolice, osie i płaszczyzny). Charakterystyka tkanki chrzęstnej i kostnej. Kształt kości i ich struktura. Charakterystyka tkanki mięśniowej. Rodzaje mięśni, narządy				3

	pomocnicze mięśni.	
Wykl. 3	Anatomia układu sercowo-naczyniowego. Wprowadzenie do budowy anatomicznej układu oddechowego oraz narządów jamy brzusznej.	2
Wykl. 4	Układ pokarmowy. Szczegółowa budowa anatomiczna oraz wzajemne relacje układu pokarmowego, wewnątrzwydzielniczego oraz autonomicznego.	2
Wykl. 5	Wprowadzenie do układu nerwowego. Ośrodkowy układ nerwowy - budowa mózgowia i rdzenia kręgowego. Obwodowy układ nerwowy – nerwy rdzeniowe i czaszkowe. Układ autonomiczny - część współczulna i przywspółczulna. Narządy zmysłów.	2
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab.1	Budowa szkieletu - kości czaszki, kości osiowy, kości kończyny górnej i kończyny dolnej. Kręgosłup jako całość.	1
Lab.2	Budowa i rodzaje mięśni szkieletu. Podział, przebieg i funkcje mięśni klatki piersiowej, brzucha, kończyny górnej i dolnej.	1
Lab.3	Kolokwium I – pisemne, obejmujące zagadnienia z układu kostno-mięśniowego.	2
Lab.4	Podział, budowa i funkcja układu oddechowego.	1
Lab.5	Budowa układu moczowo-płciowego.	1
Lab.6	Budowa serca. Krążenie małe i duże. Układ krwionośny.	1
Lab.7	Układ wewnątrzwydzielniczy.	1
Lab.8	Budowa i funkcje narządów układu pokarmowego.	1
Lab.9	Podział i budowa układu pokarmowego w nawiązaniu do funkcji poszczególnych jego odcinków.	2
Lab.10	Podział, budowa i funkcja układów: oddechowego i moczowo-płciowego.	1
Lab.11	Budowa narządów układu limfatycznego.	1
Lab.12	Kolokwium II – pisemne, obejmujące całość zagadnień z narządów wewnętrznych.	2
Suma godzin		20
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Atlasy, plansze i schematy anatomiczne, folie z rysunkami, modele anatomiczne	
2.	Prezentacje multimedialne	
3.	Quizy anatomiczne	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Przekaz wiedzy z wykorzystaniem urządzeń interkomunikacyjnych	
2.	Uzupełnianie schematów anatomicznych, wskazywanie szczegółów anatomicznych na szkielecie, modelach i człowieku żywym, rozwiązywanie quizów anatomicznych.	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Uzupełnianie schematów anatomicznych, quizy anatomiczne	
F2	Kolokwia częściowe	
F3	Aktywność podczas zajęć	
P1	Egzamin pisemny – test	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		29
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji)		6

średnio na studenta)	
Przygotowanie do zajęć	40
Przygotowanie do egzaminu	15
SUMA GODZIN	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa

1. Ignasiak Z., Anatomia człowieka układu ruchu, Urban&Partner, Wrocław 2007
2. Ignasiak Z., Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego, Urban&Partner, Wrocław 2008
3. Atlasy anatomii człowieka

Literatura uzupełniająca

1. Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, t. I-V. PZWL, Warszawa 1989-1993.
2. Marciniak T.: Anatomia prawidłowa człowieka, t. I-III. Wrocław 1991.
3. Sokołowska-Pituchowa J.: Anatomia człowieka. PZWL, Warszawa 1992.
4. Feneis H.: Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego. Tłum. z J. niem. PZWL, Warszawa 1991 r.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_01,	C1	wykłady 1-8, ćwicz.1-15	1, 2	F,P
EU 2	K_U_09	C1	ćwicz. 1-14	1, 3	F,P
EU3	K_K_01	C1	wykłady 1-8, ćwicz.1-15		F,P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym po semestrze 1 w formie testu. Test obejmuje pytania jednokrotnego wyboru - 50 pytań

Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen

Bardzo dobry – 50 – 48 punktów.

Dobry plus – 47 – 45 punktów

Dobry – 44 - 39 punktów.

Dostateczny plus – 38 - 36 punktów

Dostateczny - 35 – 30 punktów.

Niedostateczny - 29 – 0

Laboratorium

1. Uzupełnianie schematów anatomicznych, quizy anatomiczne (praca w zespołach lub indywidualna).

Punkty za umiejętności i aktywność na laboratoriach

Podsumowanie pracy w semestrze:

1-2 pkt – ocena niedostateczna

3 pkt – ocena dostateczna

4 pkt – ocena dobra

5 pkt – ocena bardzo dobra

2. Kolokwia cząstkowe:

I - anatomia biernego układu ruchu,

II - anatomia czynnego układu ruchu,

III - anatomia narządów wewnętrznych).

Każde kolokwium zawiera 7 pytań, każde pytanie oceniane w skali: 0 pkt., 0,5 lub 1 pkt.

Suma pkt. za kolokwium:

mniej niż 3 pkt.- ocena ndst.

3-3,5 pkt. – ocena dostateczna

4-4,5 pkt. – ocena dostateczna plus

5-5,5 pkt. – ocena dobra

6-6,5 pkt. – ocena dobra plus

7,0 pkt. – ocena bardzo dobra

Laboratoria zaliczane są na ocenę stanowiącą średnią arytmetyczną z ocen F i P zaokrągloną w sposób następujący:

1. **poniżej 2,50** – ocena **ndst.**
2. **2,50-3,74** ocena **dst.**
3. **3,75- 4,74** ocena **db.**
4. **4,75 i wyżej** ocena **bdb.**

Osoby nieobecne na kolokwium będą miały przywrócony pierwszy termin, jeżeli okażą zwolnienie lekarskie.

W przeciwnym razie przysługuje im tylko termin poprawkowy, a za pierwszy termin otrzymają ocenę niedostateczną, wliczoną do średniej.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć.
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

9		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Fizjologia człowieka			
Nazwa angielska:		Human Physiology			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	–	20	–	1+2
Razem	–	–	–	29	3
II Cel przedmiotu:					
C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą wpływu regulacji neurohormonalnej na przemianę materii i umiejętności dostosowania bilansu energetycznego w zależności od tej regulacji C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą gospodarki wodno-elektrolitowej i równowagi kwasowo-zasadowej, fizjologii układu oddechowego, krążenia, gruczołów wydzielania wewnętrznego i narządów zmysłu. C3 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą fizjologii układu pokarmowego niezbędną do zdobycia umiejętności układania diety					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady: EU 1 – Student potrafi omówić organizację i zasady regulacji czynności fizjologicznych, funkcje komórki, tkanek pobudliwych czynności i rodzaje włókien nerwowych. EU 2 – Student potrafi omówić funkcje centralnego systemu nerwowego. EU 3 – Student potrafi omówić fizjologię czucia i narządów zmysłu. Rozumie pojęcie metabolizmu i bilansu energetycznego. Laboratoria: EU 4 –Student potrafi opisać mechanizmy regulacji homeostazy, zna i umie określić wpływ poszczególnych hormonów na metabolizm człowieka. EU 5 – Student zna znaczenie regulacji nerwowej w utrzymaniu bilansu wyrównanego. EU 6 – Student zna fizjologię układu trawiennego oraz układów krążenia i oddychania. EU 7 – Student na podstawie zdobytej wiedzy potrafi wskazać na przyczyny wystąpienia zaburzeń w utrzymaniu prawidłowej masy ciała.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba

		godzin
W1	Organizacja i zasady regulacji czynności fizjologicznych ustroju. Komórka jako jednostka czynnościowa. Tkanki pobudliwe. Czynności i rodzaje włókien nerwowych.	2
W2	Podział i fizjologia mięśni.	2
W3	Fizjologia centralnego systemu nerwowego.	2
W4	Fizjologia czucia, fizjologia narządu wzroku i słuchu.	2
W5	Czucie smaku. Metabolizm. Bilans energetyczny. Podsumowanie wiedzy.	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: Laboratoria		Liczba godzin
LAB.1	Mózgowe mechanizmy regulacji homeostatycznej organizmu człowieka. Ośrodki podwzgórza. Podwzgórze a: termoregulacja; mechanizm pobierania pokarmu; regulacja gospodarki wodno-elektrolitowej oraz czynności utrzymania gatunku. Czynność układu limbicznego. Stres a reakcje homeostatyczne.	2
LAB.2	Czynność układu autonomicznego. Organizacja czynnościowa układu współczulnego, przywspółczulnego i ich oddziaływanie. Rodzaje uwalnianych mediatorów na poszczególne grupy receptorów. Funkcja wewnątrzjelitowej części układu wegetatywnego.	2
LAB.3	Fizjologia układu pokarmowego. Trawienie , wchłanianie –definicje. Mechanizmy żucia i połykania. Rola śliny. Czynność przełyku, dolny zwieracz przełyku. Czynność motoryczna i wydzielnicza żołądka i jelita cienkiego. Bariera śluzówkowa żołądka. Czynność motoryczna jelita grubego. Rola fizjologicznej flory bakteryjnej jelita grubego. Mechanizm defekacji.	2
LAB.4	Mechanizmy regulacji w układzie trawiennym. Regulacja nerwowa i hormonalna czynności motorycznej i wydzielniczej. Funkcja wątroby. Zewnątrz- i wewnątrzwydzielnicza czynność trzustki.	2
LAB.5	Mechanizmy procesów trawienia i wchłaniania tłuszczu, węglowodanów, białek w poszczególnych odcinkach układu trawiennego. Metody badania prawidłowych funkcji układu pokarmowego.	2
LAB.6	Czynność układu dokrewnego. Funkcje hormonów. Podział i mechanizmy działania hormonów. Hormony podwzgórza i przysadki mózgowej. Znaczenie hormonów nadnerczy i tarczycy w organizmie.	2
LAB.7	Fizjologia krwi. Właściwości krwi. Elementy morfotyczne krwi obwodowej. Cytokiny. Hemostaza. Grupy krwi układu ABO i Rh. Normy hematologiczne.	2
LAB.8	Fizjologia układu sercowo-naczyniowego. Elektrofizjologia serca. Automatyzm serca. Mechanizmy regulacji układu sercowo-naczyniowego. Tętno i pomiar ciśnienia tętniczego. Specyfika krążenia krwi w układzie pokarmowym.	2
LAB.9	Fizjologia układu oddechowego. Mechanika oddychania. Wymiana gazowa w płucach i tkankach. Mechanizm regulacji oddychania.	2
LAB.10	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i uzyskanie oceny.	2
Suma godzin		20
Razem godzin		29
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy.	
2.	Plansze	
3.	Ciśnieniomierze, spirometr, waga pomiarowa do określania składu ciała	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	podająca	
2.	eksponująca	
3.	praktyczna	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Kolokwia pisemne.	
F2.	Interpretacja uzyskanych parametrów pomiarowych w czasie badań	
P1.	Odpowiedzi pisemne na przekrojowe pytania	

P2.	EGZAMIN – Test zamknięty wyboru					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności				Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)				29		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)				11		
Przygotowanie się do zajęć: przygotowanie do testu, przygotowanie do pytań pisemnych, analiza literatury przedmiotu				30		
Przygotowanie do egzaminu				20		
SUMA				90		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				3		
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Stanisław J. Konturek, Fizjologia człowieka, Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2007						
2. Stanisław Konturek, Fizjologia układu trawiennego, Wydawnictwo PZWL, Warszawa						
3. Władysław Traczyk, Diagnostyka czynnościowa człowieka, Wydawnictwo PZWL, Warszawa, 1999						
Literatura uzupełniająca:						
1. W. Ganong - Podstawy fizjologii lekarskiej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2007						
2. W. Traczyk, A. Trzebski – Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2008						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_01, K_W_02, K_U_09	C1	W1, W2	1	1	F1, P1,P2
EU 2	K_W_02, K_U_09	C1	W3	1	1	F1, P1,P2
EU 3	K_W_01, K_W_02, K_U_09	C1, C3	W4,W5	1	1	F1,P1,P2
EU 4	K_W_01, K_W_09	C1, C2	Lab. 1, Lab.6	1, 2	1,2	F1,F2, P1,P2
EU 5	K_W_01, K_W_02, K_U_09	C1	Lab.2,	1, 2	1,2	F1, P1,P2
EU 6	K_W_01, K_U_09	C2, C3	Lab3,Lab4, Lab 5,Lab.7, Lab8, Lab9	1, 3	2,3	F1,F2, P1,P2
EU 7	K_W_01, K_W_02, K_U_09, K_K_02	C1,C2, C3	Lab3,Lab4, Lab 5, Lab 6	2, 3	2,3	F1,P1, P2
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu.

Przedmiot kończy się **egzaminem** po semestrze 2 (1 i 2 termin) w formie testu. Test obejmuje pytania jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru, pytania prawda/fałsz - 50 pytań

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i laboratorium.

Warunkiem zaliczenia sprawdzianu jest uzyskanie przez studenta pozytywnych odpowiedzi wg ustalonej punktacji

Skala ocen

Bardzo dobry – 30 – 28 punktów.

Dobry plus – 27 – 25 punktów

Dobry – 24 - 22 punktów.

Dostateczny plus – 21 - 19 punktów

Dostateczny – 18 – 16 punktów.

Niedostateczny – 15 i poniżej

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach

- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

- interpretacja uzyskanych parametrów pomiarowych w czasie badań

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT)

10.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Biologia medyczna			
Nazwa angielska:		Biology medical			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	-	-	9	1
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Zapoznanie z komórką jako integralną jednostką tkanki, jej organoidami, budową i funkcjami.					
C2 - Przedstawienie klasyfikacji podziałów komórkowych, ich przebiegu wraz z analizą porównawczą. Opisanie czynników wpływających na przebieg podziałów z uwzględnieniem mechanizmów ich działania oraz scharakteryzowanie głównych etapów cyklu komórkowego.					
C3 - Omówienie przebiegu gametogenezy wraz z mechanizmami regulacyjnymi. Dokonanie analizy porównawczej spermatogenezy i oogenezy. Opisanie czynników wpływających na przebieg gametogenezy i ich następstwa.					
C4 - Przedstawienie klasyfikacji komórek macierzystych i ich znaczenia w praktyce medycznej. Zapoznanie z pojęciem tkanki, narządu i układu oraz ogólną klasyfikacją tkanek człowieka, ich topografią, ogólną budową i funkcjami.					
C5 - Charakterystyka obserwowanych obiektów biologicznych na wybranych preparatach mikroskopowych – wybrane tkanki zwierzęce, bakterie saprofityczne i chorobotwórcze, grzyby saprofityczne i chorobotwórcze, pierwotniaki pasożytnicze, pasożyty zwierzęce.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Znajomość treści programowych, nabyte umiejętności intelektualne i sensomotoryczne oraz kompetencje na poziomie liceum i technikum.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się: wykłady					
EU_1 - Zna budowę i funkcje komórki eukariotycznej, potrafi opisać budowę i funkcje organoidów komórkowych. Dostrzega związek budowy struktur komórkowych z funkcją. Rozwiązuje problemy w grupie .					
EU_2 - Potrafi opisać cykl komórkowy, przebieg podziału amitotycznego i mitotycznego, porównać i wyciągnąć wnioski końcowe. Zna czynniki zakłócające przebieg podziałów komórkowych, mechanizm ich działania i skutki.					
EU_3 – Zna poszczególne etapy podziału mejotycznego, przebieg gametogenezy wraz z mechanizmami regulacyjnymi. Potrafi porównać spermatogenezę z oogenezą i wyciągnąć wnioski. Zna czynniki zakłócające gametogenezę.					
EU_4 - Charakteryzuje komórki macierzyste. Zna pojęcie tkanki, narządu i układu, potrafi sklasyfikować tkanki człowieka, opisać ich topografię, budowę i funkcje. Posiada umiejętność prowadzenia samodzielnej obserwacji mikroskopowej, formułuje problemy, wysuwa hipotezy, charakteryzuje, wyniki obserwacji konfrontuje z literaturą, interpretuje, opisuje i wyciąga wnioski.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba

		godzin
W1	Komórka jako podstawowa jednostka strukturalna i funkcjonalna. Organoidy komórkowe, ich budowa i funkcje. Błony cytoplazmatyczne i ich znaczenie.	1
W2	Obserwacja mikroskopowa morfologii komórek i struktur wewnątrzkomórkowych na wybranych preparatach mikroskopowych.	1
W3	Przebieg podziału amitotycznego i mitotycznego. Cykl komórkowy i jego charakterystyka	1
W4	Charakterystyka podziału mejotycznego. Przebieg i analiza porównawcza spermatogenezy i oogenezy. Mechanizmy odpowiedzialne za przebieg gametogenezy.	1
W5	Komórki macierzyste w praktyce medycznej. Pojęcie tkanki, narządu i układu. Ogólna klasyfikacja tkanek człowieka wraz z ich występowaniem, ogólną budową i funkcją.	1
W6	Obserwacja mikroskopowa wybranych tkanek zwierzęcych (identyfikacja, topografia, charakterystyka).	2
W7	Obserwacja mikroskopowa bakterii saprofitycznych i chorobotwórczych, grzybów pleśniowych, pierwotniaków pasożytniczych, płazińców i obleńców pasożytniczych.	2
W8	Kolokwium końcowe.	1
Suma godzin		9
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Środki multimedialne, foliogramy.	
2.	Plansze, atlasy, modele, mikroskopy + preparaty mikroskopowe.	
3.	Miesięczniki, kwartalniki, podręczniki akademickie i inne źródła informacji.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykłady problemowe z prezentacją multimedialną oraz wykłady problemowe z elementami ćwiczeń.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Oceny cząstkowe: prezentacja multimedialna, rozwiązywanie problemów, opis zjawisk i procesów biologicznych na przykładach, definiowanie pojęć, dokonywanie analizy porównawczej, interpretacji, wnioskowania, projektowania i in.	
P1	Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmuje treści programowe wykładów.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		4
Przygotowanie się do zajęć – analiza literatury, dokonywanie selekcji adekwatnych treści w aspekcie stawianych tez i problemów, prezentacje		17
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Alberts B, Bray D. i in.: Podstawy biologii komórki. WN PWN 2009.		
2. Bal J. (red.): Biologia molekularna w medycynie. WN PWN 2011.		
3. Cichocki T., Litwin J., Marecka J.: „Kompedium histologii”. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000.		
4. W. Dzygóra – Podstawy histologii. Część I Tkanki i ich charakterystyka. KPSW w Jeleniej Górze 2015.		
5. W. Dzygóra – Podstawy histologii. Część II Histologia wybranych narządów. KPSW w Jeleniej Górze 2016.		
6. C.A. Villee – Biologia 2019 r.		
7. S.E. Pearl i in. – Biologia. Multico 2019 r.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Bartel H.: „Embriologia „Podręcznik dla studentów”. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.		
2. Dołowy K., Szewczyk A., Pikula S.: „Błony biologiczne”. Wydawnictwo Śląsk, Katowice 2004		
3. Drewa G.i Ferenc T. (red.): Podstawy genetyki. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2010		

4. Kilarski W.: „Strukturalne podstawy biologii komórki”. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003
5. Sawicki W.: „Histologia”. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.
6. Welsch U.: „Atlas histologii człowieka”. Urban & Partner, Wrocław 2002
7. Zabel M. (red): „Histologia. Podręcznik dla studentów medycyny i stomatologii”. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2000.
8. Passarge E. – Genetyka – ilustrowany przewodnik. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2004

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU_1	K_W_01,02, 03; K_U_09; K_K_01	C1	W. 1,W 2	1, 2, 3	1	F1,P1
EU_2	K_W_01,02, 03; K_U_08,09; K_K_01	C2	W 2, W3	1, 2,3	1	F1,P1
EU_3	K_W_01,02, 03; K_U_08,09; K_K_01	C2, C3	W. 4	1, 2, 3	1	F1,P1
EU_4	K_W_01,02, 03; K_U_09; K_K_01	C4, C5	W5,W6,W7	1, 2, 3	1	F1,P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się **zaliczeniem na ocenę**.

Wykłady - zaliczenie:

Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmujących treści programowe wykładów.

Zadania testowe/problemowe są punktowane zależnie od ich poziomu trudności, tj. od 1 - max. 3 pkt..

Zadania są skategoryzowane i uwzględniają efekty uczenia się.

Kryteria ocen:

bardzo dobry – 90-100%,

dobry plus – 80-89%,

dobry – 70-79% ,

dostateczny plus – 69-60%,

dostateczny – 50-59%,

niedostateczny – poniżej 50% poprawnie rozwiązanych zadań.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć.
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

11.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Patologia ogólna			
Nazwa angielska:		Pathology			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	6	10	-	-	1+1
Razem	-	-	-	16	2
II Cel przedmiotu:					
C1 - Wprowadzenie do przedmiotu spełniającego fundamentalne znaczenie w poznaniu morfologii stanów patologicznych najczęściej spotykanych w praktyce medycznej. Zapoznanie z definicjami podstawowych zmian chorobowych przypisanymi patofizjologii ogólnej C2 – Przedstawienie zasadniczych mechanizmów etiopatogenetycznych określonych jednostek chorobowych w ramach patofizjologii szczegółowej C3 - Przedstawienie symptomatologii klinicznej następujących po sobie etapów rozwoju choroby aż po niewydolność wielonarządową w szczególności układu krążenia, oddechowego, trawiennego, moczowo-płciowego i nerwowego. Wyjaśnienie wiodących mechanizmów kompensacyjnych i obronnych uruchamianych w sytuacjach stanu chorobowego.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady: EU 1 – Definiuje podstawowe pojęcia z patologii ogólnej z zakresu zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych, zapaleń i nowotworów, rozumie związek między nieprawidłowościami morfologicznymi a funkcją zmienionych narządów i układów oraz objawami klinicznymi a możliwościami diagnostyki/leczenia. EU2 – Zna zagadnienia z zakresu patologii narządowej, powiązuje obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych EU3 - Zrealizowany program dydaktyczny powinien zapewnić studentowi dobrą, uporządkowaną wiedzę w zakresie patologii ogólnej i szczegółowej – układowej, a także zrozumienie podstawowych mechanizmów patogenetycznych choroby Ćwiczenia: EU 4 Omawia wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu oddechowego, trawiennego, moczowo – płciowego i nerwowego, chorób krwi i układu krwiotwórczego oraz układu dokrewnego. EU 5 – Uważnie i ze zrozumieniem opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy. Potrafi ocenić dynamizm choroby w warunkach zróżnicowanych objawów klinicznych zależnych od wieku pacjenta					
V Treści programowe:					

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Definicje, podział i zakres patologii. Zmiany wsteczne, postępujące, procesy zapalne i naprawcze. Etiopatogeneza nowotworów. Proces karcinogenezy. Niewydolność krążenia i układu oddechowego – przyczyny i następstwa kliniczne.	1
W2	Patogenetyczne mechanizmy miażdżycy. Patofizjologia chorób niedokrwienych ze szczególnym uwzględnieniem choroby niedokrwiennej serca (niewydolność wieńcowa, zawał), zaburzeń przepływu mózgowego (udar niedokrwienych, zespół podkradania), zaburzeń przepływu obwodowego (miażdżycza zarostowa).	1
W3	Zawał mięśnia sercowego: etiopatogeneza i następstwa ogólnoustrojowe niewydolności lewo- i prawo komorowej serca. Zaburzenia przewodnictwa elektrycznego serca.	1
W4	Patofizjologia wstrząsu – rodzaje. Nadciśnienie tętnicze: podział, mechanizmy rozwoju, powikłania. Czynniki ryzyka choroby nadciśnieniowej. Przerost włóknisto-mięśniowy tętnicy nerkowej, wskazania do PTA.	1
W5	Czynność trzustki: zewnętrz- i wewnętrzny wydzielnicza. Zaburzenia metabolizmu glukozy, insulinooporność tkankowa. Powikłania choroby: mikro- i makroangiopatia cukrzycowa (nefropatia, neuropatia, retinopatia, stopa cukrzycowa).	1
W6	Starzenie się organizmu. Śmierć.	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
ĆW.1	Patofizjologia zapaleń. Ostre i przewlekłe stany zapalne. Wolne rodniki tlenowe, chemokiny, cytokiny, czynniki wzrostu. Błony komórkowe – transport, wzrost nowotworowy, receptory komórkowe i ich rola w odpowiedzi tkankowej.	1
ĆW.2	Elementy immunopatologii: układ HLA, komórki odpornościowe i wspomagające, antygen, synteza przeciwciał, komplementu, krążące i zdeponowane kompleksy immunologiczne. Autoimmunizacja. Tolerancja immunologiczna a przeszczepy tkankowe i narządowe. Komórkowy i humoralny typ reakcji odpornościowej.	2
ĆW.3	Patogeneza niewydolności układu oddechowego. Czynniki środowiskowe i infekcyjne dla rozwoju chorób układu oddechowego: astma oskrzelowa, rozedma, niedodma, odma opłucnowa, POCHP. Nowotwory płuc.	1
ĆW.4	Patofizjologia nerek: <i>glomerulonephritis, pyelonephritis, syndroma nephroticum</i> . Ostra i przewlekła niewydolność nerek, kamica nerkowa. Wielotorbielowate zwyrodnienie nerek.	1
ĆW.5	Patologie układu pokarmowego. Choroby żołądka i jelit jako następstwo zakażeń bakteryjno-wirusowych. Choroby z autoagresji. Zaburzenia trawienia i wchłaniania. Wpływ zmiany ekosystemu jelita grubego na stan zdrowia i rozwój nowotworów. Choroby wątroby i dróg żółciowych.	2
ĆW.6	Choroby krwi i układu krwiotwórczego. Układ czerwonych krwinek: niedokrwistości, nadkrwistości i ich podział. Patologia układu białokrwinkowego: białaczki ostre i przewlekłe, szpiczak mnogi, ziarnica złośliwa, chłoniaki. Skazy nacyniowe i krwotoczne.	1
ĆW.7	Choroby układu endokrynnego. Dysfunkcja przysadki mózgowej, nadnerczy, gruczołów płciowych, tarczycy i przytarczyc. Ogólnoustrojowe następstwa nieprawidłowej kontroli wydzielania hormonów – diagnostyka endokrynologiczna.	2
Suma godzin		10
Razem godzin		16
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	atlasy i plansze anatomiczne	
2.	prezentacje multimedialne	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis	
3.	Dyskusja związana z wykładem	
4.	Dyskusja panelowa	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń	
F2	Aktywność podczas zajęć	

P1	Test podsumowujący tematykę ćwiczeń					
P2	Test podsumowujący tematykę wykładów					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności			Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)			16			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)			6			
Przygotowanie się do zajęć			20			
Przygotowanie do egzaminu			18			
SUMA			60			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU			2			
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Domagała W., Chosia M., Urańska E.: Podstawy patologii. Wyd. PZWL 2010						
2. Kruś S.: Patologia. Podręcznik dla licencjackich studiów medycznych. Wyd. lekarskie PZWL, Warszawa 2006.						
3. D.J. O Connor, W. Olszewski (red. Wyd. Pol.): Patologia. Seria Crash Course. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner 2007						
4. Thor P.: „Podstawy patofizjologii człowieka”. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2001.						
5. Zamorska-Markiewicz B., Wałęcka-Tendera E.: „Patofizjologia kliniczna dla studentów medycyny”. Wyd. Volumed, Wrocław 2001.						
6. Guzek J.W: Patofizjologia człowieka w zarysie. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2011						
Literatura uzupełniająca:						
1. SilbernaglS., Lang F., Malinowska B.(red.wyd.pol.), Hryniewicz A.(red.wyd.pol.), Kozłowska H.(red.wyd.pol.): Atlas patofizjologii. Wyd. MedPharm 2011						
2. Kokot. F.: Gospodarka wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa w stanach fizjologii i patologii - Złota Seria Interny Polskiej. Wyd. PZWL 2010						
3. Damjanov, A. Bręborowicz (red. Wyd. Pol.), P.j. Thor (red. Wyd. Pol.), M.m. Winnicka (red. Wyd. Pol.): Patofizjologia. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner 2010						
4. Maśliński W.(red.): Patofizjologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Tom 1-2. Wyd. PZWL 2010						
5. Kruś S.(red.), Skrzypek-Fakhoury E.(red.): Patomorfologia kliniczna. Wyd. PZWL 2011						
6. Kozubski W., Liberski P.P. (red.): „Choroby układu nerwowego”. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2003.						
7. Milanowski A.: „Choroby układu oddechowego”. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2000						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_11;K_K_01	C1	W1	1,2	1	F1, F2
EU 2	K_W_11;K_K_01	C2	W2,W3,W4,W5	1,2	1,3	F1, F2
EU 3	K_W_11; K_U_09; K_K_01	C1;C2;C3	W1,W2,W3,W4,W5.ĆW.1; ĆW.2, ĆW.3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9, ĆW.10, ĆW.11, ĆW.12		1,2,3,4	P2
EU 4	K_U_09; K_K_01	C2, C3	ĆW.1; ĆW.2, ĆW.3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8,	1,2	1,2,3,4	F1, F2
EU 5	K_U_09; K_K_01	C3	ĆW.9, ĆW.10, ĆW.11, ĆW.12	1,2	1,2,3,4	F1, F2, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kurs kończy się **zaliczeniem na ocenę**.

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu.

Test jednokrotnego wyboru sprawdzający wiedzę i umiejętności.

Skala punktowa do testu:

ocena bdb 91%-100%

ocena db plus 81%-90%

ocena db 71%-80%

ocena dst plus 61%-70%

ocena dst 51%-60%

Do otrzymania zaliczenia **ćwiczeń** konieczne jest:

- obecność na ćwiczeniach
- zaliczenie ćwiczeń i uzyskanie pozytywnej oceny
- uzyskanie sumy punktów z kolokwiiów powyżej 50% z wyniku najlepszego studenta

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć

Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT)

Nazwa przedmiotu/modułu:	Podstawy chemii				
Nazwa angielska:	Fundamentals of chemistry				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Nietacjonarne/I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów:	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	20	-	29	1+2
RAZEM					3
II. Cel przedmiotu					
C1 - Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu chemii ogólnej, nieorganicznej i organicznej C2 - Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów chemicznych, interpretacji układu okresowego, przewidywania właściwości związków chemicznych na podstawie ich struktury					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji					
Student powinien dysponować podstawową wiedzą z zakresu chemii ogólnej, nieorganicznej oraz organicznej.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
W zakresie wiedzy: EU1 – Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z podstawowych pojęć z zakresu chemii ogólnej, nieorganicznej i organicznej. EU2 - Ma ugruntowaną znajomość budowy oraz właściwości związków chemicznych. W zakresie umiejętności: EU3 - Potrafi wykorzystać podstawowe pojęcia oraz układ okresowy pierwiastków do przeprowadzenia podstawowych obliczeń chemicznych m.in. ilości mas. EU4 - Potrafi posługiwać się metodami matematycznymi w chemii, podczas przeliczania stężeń roztworów. Do wszystkich efektów kształcenia: EU5 - Rozumie potrzebę aktualizowania własnej wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności wobec dokonującego się postępu w dziedzinie dietetyki.					
V. Treści programowe					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W.1	Układ okresowy, budowa atomu. Wiązania chemiczne.				1
W.2	Dysocjacja, elektrolity oraz nieelektrolity. Odczyn roztworu. Skala pH. Kwasy i zasady.				1
W.3	Związki nieorganiczne. Podział, przykłady związków, wzory chemiczne.				1
W.4	Związki organiczne - klasyfikacja, przykłady związków, wzory chemiczne.				1
W.5	Cukry - podział, przykłady, budowa, właściwości.				1

W.6	Tłuszcze - podział, przykłady, budowa, właściwości.	1
W.7	Aminokwasy, peptydy, białka - podział, przykłady, budowa, właściwości.	2
W.8	Pisemne kolokwium zaliczeniowe obejmujące treści programowe wykładów.	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Masa atomowa, masa cząsteczkowa. Mol, masa molowa. Rozwiązywanie zadań.	3
Ćw.2	Stężenie procentowe, stężenie molowe. Rozwiązywanie zadań.	4
Ćw.3	Jednostki masy, objętości i inne. Przeliczanie stężenia glukozy we krwi (zamiana jednostek: mg/dl na mmol/l). Obliczanie ilości oraz procentowej zawartości sodu i chloru w soli kuchennej.	3
Ćw.4	Cukry - reakcje charakterystyczne. Metody chemiczne wykrywania cukrów w produktach żywnościowych.	3
Ćw.5	Tłuszcze- reakcje charakterystyczne. Metody chemiczne wykrywania tłuszczów w produktach spożywczych.	3
Ćw.6	Aminokwasy, peptydy, białka - reakcje charakterystyczne. Metody chemiczne wykrywania białek w produktach spożywczych.	3
Ćw.7	Pisemne kolokwium zaliczeniowe obejmujące treści programowe ćwiczeń.	1
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Środki multimedialne, tablica.	
2.	Podręczniki akademickie i inne źródła informacji.	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Dyskusja dydaktyczna i problemowa.	
2.	Praca w grupach.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F	Prezentacje multimedialne/referaty, indywidualne wypowiedzi studenta podczas wykładu i ćwiczeń, rozwiązywanie problemów, dokonywanie interpretacji, wnioskowania itp.	
P	Pisemne kolokwium końcowe (zaliczenie) obejmujące treści programowe wykładów oraz ćwiczeń.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		29
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		6
Praca własna studenta: przygotowanie prezentacji multimedialnej/referatu; przygotowanie się do sprawdzianów ustnych z tematyki ćwiczeń sprawdzających przygotowanie do zajęć, samodzielne studiowanie tematyki wykładów		35
Przygotowanie się do zaliczenia końcowego		20
SUMA GODZIN		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Lautenschlager K.-H. , Schroter W. , Teschner J.: Nowoczesne kompendium chemii. Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe PWN 2007		
2. Seliger P.: Wykłady z chemii ogólnej i nieorganicznej dla studentów biologii i biotechnologii (z elementami analizy jakościowej i ilościowej). Wydawnictwo Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2010		
Literatura uzupełniająca:		
Dowolne podręczniki i monografie z chemii ogólnej, nieorganicznej oraz organicznej.		

XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji																		
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny												
EU1	K_W_03, K_W_15, K_K_01	C1, C2	W.1-7, Ćw.1-6	1, 2	1, 2	F, P												
EU 2	K_W_03, K_W_15, K_K_01	C1, C2	W.1-7, Ćw.1-6		1, 2	F, P												
EU 3	K_W_03, K_W_15, K_K_01	C1, C2	W.1-7, Ćw.1-6		1, 2	F, P												
EU 4	K_W_03, K_W_15, K_K_01	C1, C2	W.1-7, Ćw.1-6		1, 2	F, P												
EU 5	K_K_01, K_K_03	C2	W.1-7, Ćw.1-6			Dyskusje, wyrażanie własnych opinii przez studenta												
XII. Zasady weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się																		
W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu. Przedmiot kończy się zaliczeniem wykładów oraz ćwiczeń w formie pisemnej (test mieszany; maksymalna ilość punktów 40) <u>Kryteria zaliczenia wykładów:</u> - obecność na zajęciach - kolokwium zaliczeniowe (test mieszany) podsumowujące tematykę wykładów wraz z kryteriami <u>Kryteria zaliczenia ćwiczeń:</u> - obecność na zajęciach - prezentacja multimedialna/referat - sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć - test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń wraz z kryteriami <u>Kryteria oceny:</u> <table><tr><td>bardzo dobry</td><td>38-40 pkt.</td></tr><tr><td>plus dobry</td><td>35-37 pkt.</td></tr><tr><td>dobry</td><td>32-34 pkt.</td></tr><tr><td>plus dostateczny</td><td>28-31 pkt.</td></tr><tr><td>dostateczny</td><td>21-27 pkt.</td></tr><tr><td>niedostateczny</td><td>poniżej 21 pkt.</td></tr></table>							bardzo dobry	38-40 pkt.	plus dobry	35-37 pkt.	dobry	32-34 pkt.	plus dostateczny	28-31 pkt.	dostateczny	21-27 pkt.	niedostateczny	poniżej 21 pkt.
bardzo dobry	38-40 pkt.																	
plus dobry	35-37 pkt.																	
dobry	32-34 pkt.																	
plus dostateczny	28-31 pkt.																	
dostateczny	21-27 pkt.																	
niedostateczny	poniżej 21 pkt.																	
XIII. Dodatkowe informacje o przedmiocie																		
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć. 2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT																		

Nazwa przedmiotu/modułu:		Biochemia ogólna			
Nazwa angielska:		Biochemistry			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Poziom studiów:		Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	10	-	-	1+1
Razem				19	2
II. Cel przedmiot					
C 1	Wyposażenie studenta w wiedzę o budowie i znaczeniu podstawowych związków chemicznych w organizmie człowieka				
C 2	Wyposażenie studenta w wiedzę o funkcjonowaniu podstawowych szlaków przemian biochemicznych związków endo-i egzogennych w organizmie człowieka w warunkach homeostazy i jej zaburzeń.				
C 3	Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności analizy i interpretacji poszczególnych przemian i reakcji biochemicznych w stanach fizjologicznych, także w wysiłku fizycznym i różnych schorzeń.				
III. Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Znajomość podstawowych pojęć z chemii i biologii z zakresu szkoły średniej					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
Wykłady					
EU 1	Rozumie rolę podstawowych związków chemicznych w procesach przemian biochemicznych organizmu. Wyjaśnia ich przebieg i regulację. Potrafi wyjaśnić zależności między procesami biochemicznymi.				
EU 2	Student zna podstawowe mechanizmy regulujące homeostazę organizmu ludzkiego oraz ma świadomość wpływu na procesy metaboliczne różnych związków endo- i egzogennych.				
EU 3	Student rozumie i wyjaśnia biochemiczne i genetyczne przyczyny schorzeń metabolicznych oraz dostrzega zależności pomiędzy zaburzeniami funkcjonowania szlaków metabolicznych a homeostazą organizmu.				
Ćwiczenia					
EU 4	Student zna i potrafi omówić budowę podstawowych związków chemicznych organizmu.				
EU 5	Student potrafi oznaczać prostymi metodami oraz interpretować dane liczbowe i wyniki badań w zakresie wybranych parametrów biochemicznych w ocenie zaburzeń narządowych i ogólnoustrojowych.				

EU 6	Student rozumie potrzebę aktualizacji wiedzy. Wykazuje umiejętność korzystania z piśmiennictwa biochemicznego polskiego i obcego	
V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykład		Liczba godzin
Wykl.1	Homeostaza organizmu i jej regulacja. Równowaga wodno-elektrolitowa organizmu i jej regulacja. Bilans dobowy wody. Równowaga kwasowo-zasadowa organizmu. Pojęcie pH. Układy buforowe krwi i tkanek. Zaburzenia równowagi wodno-elektrolitowej kwasowo-zasadowej organizmu – przyczyny i skutki.	2
Wykl.2	Budowa i funkcje peptydów i białek organizmu. Proteomika. Trawienie i wchłanianie białek i aminokwasów. Bilans azotowy organizmu. Cykl mocznikowy. Reakcja enzymatyczna.	2
Wykl.3.	Regulacja i przebieg przemian węglowodanowych. Trawienie i wchłanianie cukrowców. Glikoliza, glukoneogeneza.. Mechanizmy glukostatyczne. Zaburzenia trawienia i metabolizmu węglowodanów. Lipidy – trawienie i wchłanianie. Energetyka i regulacja przemian lipidowych. Pojęcie metabolomiki	2
Wykl.4	Integracja metabolizmu – cykl Krebsa (cykl kwasu cytrynowego), fosforylacja oksydacyjna. Energetyka przemian tlenowych różnych substratów energetycznych.	2
Wykl.5	Hormony i cząsteczki sygnałowe w regulacji metabolizmu komórki. Podział hormonów. Hormony przewodu pokarmowego.	1
	Suma godzin w semestrze	9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćwicz. 1	Przepisy BHP obowiązujące w laboratorium biochemicznym. Aminokwasy – budowa, podział. Metabolizm aminokwasów Znaczenie aminokwasów egzo- i endogennych. Pochodne aminokwasów biologicznie czynne. Wykrywanie aminokwasów.	2
Ćwicz.2	Węglowodany - podział, budowa, występowanie, najważniejsze reakcje. Oznaczanie cukrowców.	2
Ćwicz.3	Lipidy - budowa, podział, występowanie, funkcje. Kwasy tłuszczowe. Oznaczanie kwasów tłuszczowych i glicerolu.	2
Ćwicz.4	Nukleotydy - skład, funkcje. ATP i jego przemiany. Kwasy nukleinowe. Witaminy rozpuszczalne w wodzie i tłuszczach, budowa i funkcja oraz ich wpływ na przebieg i regulację przemian biochemicznych w organizmie.	2
Ćwicz.5	Biochemiczne podstawy skurczu mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. Źródła energii do pracy mięśni.	2
	Suma godzin w semestrze	10
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy	
2.	wykład, dyskusja, referaty	
3.	analizatory biochemiczne, testy paskowe	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Wykład informacyjny, konwersatoryjny	
2.	Dyskusja dydaktyczna	
3.	ćwiczenia praktyczne	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Kartkówki ,Test jednokrotnego wyboru	
F2	Sprawozdanie z ćwiczeń praktycznych	
P1	Test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	
P2	Egzamin	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie

	aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	19
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	5
Przygotowanie się do zajęć	20
Przygotowanie do egzaminu	16
SUMA	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Biochemia Harpera. Ilustrowana. Rodwell V.W. i wsp. Wyd. Lek. PZWL Warszawa, 2018
2. Biochemia. Berg J.M., Stryer L. i wsp. PWN, Warszawa 2018
3. Biochemia. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. Bańkowski E. Edra Urban & Partner, Wrocław 2016

Literatura uzupełniająca:

1. Metabolizm i żywienie. Crash course. R. Appleton, O. Vanbergen, Edra Urban & Partner, Wrocław 2017
2. Biochemia witamin t. I i II. Moszczyński P., Pyć R. Wyd. PWN Warszawa 2001
1. Biochemia kliniczna. S. Angielski, Z. Jakubowski. Wyd. Perseusz, Gdańsk 1997

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_03 K_W_02 K_U_03	C2	W3, W4, W5, , W6, W7	1,2	1	F1, P1
EU 2	K_W_02 K_W_06 K_U_08	C2, C3	W1, W2, W3,	1,2	1	P1
EU 3	K_W_06, K_W_09 K_U_03, K_K_11	C2, C3	W3, W7, W8	1,2	1	P1, P2
EU 4	K_W_03	C1	Ćw1,2,4,5	1,2	2,3	F1, P2
EU 5	K_W_04, K_W_08 K_W_13, K_U_06, K_U_08	C3	Cw2,3,7	2,3	2,3	F1, F2
EU 6	K_W_11; K_U_11; K_K_01	C1, C2, C3	W3, W8, C6,7,8	1,2	1,2,3	F1, F2, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 1 i jest on w formie pisemnej

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i ćwiczeń

test zamknięty i pytania otwarte

Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% +1 poprawnych odpowiedzi.

bardzo dobry - 90%-100% poprawnych odpowiedzi. Zna pierwiastki i związki chemiczne występujące w organizmie, potrafi narysować wzory strukturalne i określić rodzaje izomerii. Zna i opisuje ich znaczenie w warunkach prawidłowych funkcjonowania organizmu a także potrafi określić jakie mogą być nieprawidłowości wynikające z zaburzeń ilościowych i jakościowych tych związków. Potrafi opisać i wyjaśnić przebieg i regulacje najważniejszych przemian biochemicznych. Potrafi opisać i powiązać przemiany i czynniki regulujące homeostazę organizmu. Wyjaśnia znaczenie związków chemicznych egzo –i endogennych w metabolizmie. Jest aktywny na zajęciach i opracowuje samodzielnie w formie referatu wygłaszanego ustnie wybrane zagadnienie z zakresu biochemii.

plus dobry – 80%-89% poprawnych odpowiedzi. Zna pierwiastki i związki chemiczne występujące w organizmie, potrafi narysować wzory strukturalne i określić rodzaje izomerii. Zna ich znaczenie w warunkach prawidłowych funkcjonowania organizmu a także potrafi określić jakie mogą być nieprawidłowości wynikające z zaburzeń ilościowych i jakościowych tych związków. Potrafi opisać i wyjaśnić przebieg i regulacje najważniejszych przemian biochemicznych. Potrafi opisać i powiązać przemiany i czynniki regulujące homeostazę organizmu. Wyjaśnia

znaczenie związków chemicznych egzo –i endogennych w metabolizmie. Jest aktywny na zajęciach i opracowuje samodzielnie w formie referatu wybrane zagadnienie z zakresu biochemii.

dobry – 70%-79% poprawnych odpowiedzi. Zna pierwiastki i związki chemiczne występujące w organizmie, potrafi narysować wzory strukturalne i określić rodzaje izomerii. Zna ich znaczenie w warunkach prawidłowych funkcjonowania organizmu a także potrafi określić jakie mogą być nieprawidłowości wynikające z zaburzeń ilościowych i jakościowych tych związków. Potrafi opisać i wyjaśnić przebieg i regulacje najważniejszych przemian biochemicznych. Potrafi opisać i powiązać przemiany i czynniki regulujące homeostazę organizmu. Wyjaśnia znaczenie związków chemicznych endogennych w metabolizmie. Jest aktywny na zajęciach i opracowuje samodzielnie w formie referatu pisemnego wybrane zagadnienie z zakresu biochemii.

plus dostateczny – 60%-69% poprawnych odpowiedzi. Zna pierwiastki i związki chemiczne występujące w organizmie, potrafi narysować wzory strukturalne grup funkcyjnych. Zna i opisuje ich znaczenie w warunkach prawidłowych funkcjonowania organizmu. Potrafi opisać i wyjaśnić przebieg najważniejszych przemian biochemicznych. Potrafi opisać przemiany i czynniki regulujące homeostazę organizmu. Wyjaśnia znaczenie związków chemicznych endogennych w metabolizmie. Jest aktywny na zajęciach .

dostateczny – 51%-59% poprawnych odpowiedzi. Zna podstawowe związki chemiczne i pierwiastki występujące w organizmie,. Zna i opisuje ich znaczenie w warunkach prawidłowych funkcjonowania organizmu a także potrafi określić jakie mogą być nieprawidłowości wynikające z zaburzeń ilościowych i jakościowych tych związków. Potrafi opisać i wyjaśnić przebieg i regulacje najważniejszych przemian biochemicznych. Potrafi opisać i powiązać przemiany i czynniki regulujące homeostazę organizmu. Wyjaśnia znaczenie związków chemicznych egzo –i endogennych w metabolizmie.

niedostateczny – poniżej 50 % poprawnych odpowiedzi. Nie zna pierwiastków i związków chemicznych występujących w organizmie, nie potrafi narysować wzorów strukturalnych ani określić rodzaje izomerii. Nie zna ich znaczenia w warunkach prawidłowych funkcjonowania organizmu i nie potrafi określić jakie mogą być nieprawidłowości wynikające z zaburzeń ilościowych i jakościowych tych związków. Nie potrafi opisać i wyjaśnić przebiegu i regulacji najważniejszych przemian biochemicznych. Nie potrafi opisać i powiązać przemian i czynników regulujących homeostazę organizmu. Nie wyjaśnia znaczenia związków chemicznych endogennych w metabolizmie. Nie jest aktywny na zajęciach i nie opracowuje samodzielnie w formie referatu pisemnego wybranego zagadnienia z zakresu biochemii.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń wraz z kryteriami

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

14.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Biochemia żywności				
Nazwa angielska:	Biochemistry and Nutrition				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	10	10	-	1+1+1
Razem	-	-	-	29	3
II Cel przedmiotu:					
C1 - Zapoznanie studentów z przemianami metabolicznymi podstawowych składników żywności C2 - Zapoznanie studentów z podstawowymi biochemicznymi przemianami żywności w trakcie jej utrwalania C3 - Zapoznanie studentów z przemianami enzymatycznymi zachodzącymi w trakcie przechowywania żywności, C4 - Zapoznanie słuchaczy z biotechnologicznymi metodami otrzymywania produktów spożywczych C5 – Nabycie przez studentów umiejętności wykonywania badań i analiz w zakresie biochemii żywności oraz krytycznej oceny uzyskanych wyników i obliczeń, a także oceny błędów pomiarowych.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Student powinien dysponować wiedzą z zakresu podstaw fizyki, chemii, chemii żywności oraz biochemii ogólnej					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EU 1 - Student w stopniu zaawansowanym zna i rozumie zagadnienia z zakresu biochemii żywności dostosowane do kierunku dietetyka, w tym budowę podstawowych składników żywności, a także enzymów, koenzymów i witamin					
EU2 - Zna i rozumie przemiany metaboliczne: cukrów, białek i lipidów, zachodzące z udziałem odpowiednich enzymów					
EU3 - Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym zagadnienia związane z przyswajaniem składników odżywczych w procesie trawienia, ich transportem i metabolizmem oraz ich rolę w organizmie człowieka					
Ćwiczenia:					
EU 4 – Student zna i dobiera odpowiednie metody izolowania i analizy poszczególnych składników żywności w oparciu o znajomość ich budowy i właściwości fizykochemicznych					
Laboratoria:					
EU5 - Potrafi przeprowadzić podstawowe badania surowców, półproduktów i gotowych produktów żywnościowych pod kątem zawartości podstawowych składników żywności posługując się odpowiednim sprzętem i aparaturą analityczną, a także odpowiednio opracować uzyskane wyniki					

EU6 - Stosuje zasady bezpiecznej pracy w laboratorium i potrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role		
do wszystkich form kształcenia		
EU7 - Student jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu biochemii i rozumie potrzebę jej uzupełniania		
EU8 – Rozumie konieczność analizy żywności w kontekście zapewnienie jej jak najwyższej jakości		
V Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Węglowodany: budowa, właściwości i przemiany fizykochemiczne oraz enzymatyczne. Trawienie węglowodanów i szlaki metaboliczne. Zastosowania żywieniowe i technologiczne węglowodanów. Procesy fermentacyjne	2
W3	Białka: budowa i struktura, trawienie białek, ich enzymatyczne przemiany i i szlaki metaboliczne . Białka i ich przemiany w żywności, ze szczególnym uwzględnieniem mięsa, mleka i warzyw.	2
W3	Lipidy: budowa i właściwości lipidów, trawienie lipidów i ich enzymatyczne konwersje. Lipazy. Transestryfikacja. Konwersje nienasyconych kwasów tłuszczowych. Trawienie lipidów i szlaki metaboliczne. Charakterystyka biochemiczna i fizykochemiczna tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	2
W4	Witaminy rozpuszczalne w wodzie, witaminy rozpuszczalne w tłuszczach. Rola i funkcja witamin w przemianie materii. Budowa i funkcje kwasów nukleinowych. Integracja procesów komórkowych	2
W5	Metody konserwacji żywności. Wpływ metod konserwujących na zawartość składników odżywczych żywności	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
ĆW.1	Kwaśna i enzymatyczna hydroliza węglowodanów i metody wykrywania jej produktów w żywności	2
ĆW.2	Metody izolacji, oczyszczania oraz jakościowej i ilościowej analizy białek w żywności	2
ĆW.3	Metody oznaczenia zawartości i jakości tłuszczów w produktach spożywczych: ekstrakcyjno-wagowe, objętościowe, ekstrakcyjno-refraktometryczne, instrumentalne. Metody oznaczania poszczególnych klas lipidów w produktach żywnościowych	2
ĆW.4	Ćwiczenia obliczeniowe	2
ĆW.5	Ćwiczenie teoretyczne – prezentacja wybranego zagadnienia z biochemii żywności	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
LAB. 1	Przygotowanie niezbędnych roztworów i odczynników	2
LAB. 2	Oznaczania zawartości białka w białku jaja kurzego metodą Lowry’ego	2
LAB.3	Oznaczanie zawartości cukrów redukujących w napojach metodą Nelskona	2
LAB.4	Oznaczanie aktywności α -Amylazy metodą kolorymetryczną	2
LAB.5	Ilościowe oznaczanie ilości kwasów nukleinowych na podstawie zawartości fosforanów w hydrolizacie metodą Fiske-Subbarowa	2
Suma godzin		10
Razem godzin		29
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	e-learning: http://chemia.wpt.kpswjg.pl/index.html	
2.	Komputer rzutnik	
3.	Odczynniki, szkło i przyrządy pomiarowe laboratorium chemicznego	
4.	Instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych	
5.	Zestawy zadań do ćwiczeń obliczeniowych	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Wykłady. Wyjaśnianie zagadnień problemowych.	
2.	Ćwiczenia obliczeniowe. praktyczne i demonstracyjne.	
3.	Ćwiczenia laboratoryjne praktyczne i demonstracyjne	

4.	Realizacja powierzonych zadań				
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)					
F1	Kolokwia sprawdzające wiedzę z wykładów				
F2	Ocena za indywidualne wypowiedzi studenta w czasie wykładu				
F3	Prace pisemne (kolokwia) i indywidualne odpowiedzi podczas ćwiczeń				
F4	Ocena sprawozdań i indywidualne odpowiedzi w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych.				
P1	Pisemna praca zaliczeniowa (kolokwium zaliczeniowe) z ćwiczeń				
P2	Średnia z ocen z ćwiczeń laboratoryjnych				
P3	Egzamin w formie pisemnej i ustnej z części wykładowej				
IX Obciążenie pracą studenta					
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					29
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)					6
Przygotowanie się do zajęć: samodzielne studiowanie tematyki wykładów i ćwiczeń, samodzielne przygotowanie się do kolokwium sprawdzającego, przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego z ćwiczeń.					25
Przygotowanie się do egzaminu.					30
SUMA					90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU					3
X Literatura podstawowa i uzupełniająca					
Literatura podstawowa:					
1. Chemia żywności z elementami biochemii / Maria Śmiechowska, Piotr Przybyłowski. - Gdynia: Wydaw. Akademii Morskiej w Gdyni, 2004					
2. Biochemia, krótkie wykłady, D. Hames, N.Hooper, PWN, 2010 r.					
3. Badanie i ocena jakości produktów spożywczych, Praca zbiorowa, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 2012					
Literatura uzupełniająca:					
1. Chemia żywności. T. 1. Składniki żywności / red. Zdzisław E. Sikorski; Emilia Barbara Cybulska - Warszawa: WNT, 2007.					
2. Chemia żywności / Zdzisław E. Sikorski. - Chemia żywności. T. 2. Sacharydy, lipidy i białka					
3. Chemia żywności / Zdzisław E. Sikorski WNT, 2007 Odżywcze i zdrowotne właściwości składników żywności T.3, WNT					
4. Ćwiczenia laboratoryjne z chemii żywności / aut. Witold Bekas et al.; red. Agata Górńska, Marta Łobacz- Wyd. 2: Wydawnictwo SGGW, 2009.					
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI					
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	KW-03	C1, C2, C3	W1; W2; W3; W4; W6	1,2,3	F1, F2, P3
EU 2	KW_01; KW_02	C1, C2, C3	W1; W2; W3; W4; W7	1,2,3	F1, F2, P3
EU 3	KW_01; KW_02	C1, C2, C3	W1; W2; W3; W4	1,2,3	F1, F2, P3

EU 4	K_W_03; KW_13	C4	Ćw1-Ćw7	5	F3, P1
EU 5	KU_06	C2; C3; C4	Ćw1-Ćw5	6	F4, P2
EU 6	KU_06, KU_10	C5	Lab1-Lab5 Ćw1-Ćw7	6	F4, P2
EU 7	KK_01, K_K_02; KK_10	C4, C5	Wyk1- Wyk7, Lab1-Lab7 Ćw1-Ćw7		Dyskusje, wyrażanie własnych opinii przez studenta
EU8	K_K_09	C4, C5	Wyk1- Wyk7, Lab1-Lab7 Ćw1-Ćw7		Dyskusje, wyrażanie własnych opinii przez studenta

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 2 w formie pisemnej.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów, ćwiczeń i laboratorium.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń wraz z kryteriami

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach
- pozytywne zaliczenie testów na wejściu oraz testu końcowego
- pozytywne zaliczenie i terminowe oddawanie sprawozdań z wykonanych ćwiczeń – kryteria oceny sprawozdań

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć.
2. Informacje na temat warunków zaliczenia i terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT).

15.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Chemia żywności				
Nazwa angielska:	Food Chemistry				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	10	20	39	1+1+2
Razem					4
II Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu chemii żywności, a zwłaszcza z właściwościami fizykochemicznymi związków chemicznych wchodzących w skład żywności C2 – Zapoznanie studentów z podstawami chemicznymi przemianami poszczególnych składników żywności w trakcie przetwarzania i przechowywania C3 – Zapoznanie studentów z metodami wykrywania i oznaczania ilości poszczególnych składników żywności C4 – Wyrobienie umiejętności wykonywania badań i analiz żywności, a także opracowania wyników badań, obserwacji i obliczeń teoretycznych, oceny błędów pomiarowych oraz krytycznej oceny własnych eksperymentów					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Student powinien dysponować wiedzą z zakresu podstaw biochemii, chemii ogólnej, nieorganicznej oraz chemii organicznej.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EU 1 – Ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z podstawowych pojęć z zakresu chemii żywności, zna grupy związków chemicznych wchodzących w skład żywności EU 2 – Ma ugruntowaną znajomość budowy podstawowych składników żywności, takich jak: węglowodany, białka, lipidy, składniki mineralne i witaminy i potrafi wyjaśnić dlaczego zmienia się ich skład ilościowy i jakościowy w wyniku zmiany technik przetwarzania i warunków przechowywania					
Ćwiczenia:					
EU 3 – Posiada ugruntowaną wiedzę w zakresie wpływu takich czynników jak: temperatura, woda, dodatki do żywności, warunki przechowywania, technologii przetwarzania na skład jakościowy i ilościowy produktów żywnościowych EU 4 – Wie, w jaki sposób przeprowadza się analizę żywności i oznaczanie wybranych składników w surowcach, półproduktach i gotowych produktach żywnościowych.					
Laboratoria:					
EU5 – Zna podstawowy sprzęt laboratoryjny do badania żywności i stosuje zasady bezpiecznej pracy w laboratorium, podczas instrumentalnych i klasycznych analiz składu żywności.					

EU6 – Potrafi przeprowadzić analizę jakościową i ilościową składników surowców, półproduktów i produktów żywności.		
EU7 – Potrafi pracować w grupie przyjmując w niej różne role		
<u>Do wszystkich efektów kształcenia</u>		
EU 8 – Jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i ciągłego uczenia się w zakresie dodatków do żywności i metod analizy jej składu.		
V Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Węglowodany: budowa, właściwości i przemiany fizykochemiczne oraz enzymatyczne. Trawienie węglowodanów i szlaki metaboliczne. Zastosowania żywieniowe i technologiczne węglowodanów. Procesy fermentacyjne	2
W3	Białka: budowa i struktura, trawienie białek, ich enzymatyczne przemiany i szlaki metaboliczne. Białka i ich przemiany w żywności, ze szczególnym uwzględnieniem mięsa, mleka i warzyw.	2
W3	Lipidy: budowa i właściwości lipidów, trawienie lipidów i ich enzymatyczne konwersje. Lipazy. Transestryfikacja. Konwersje nienasyconych kwasów tłuszczowych. Trawienie lipidów i szlaki metaboliczne. Charakterystyka biochemiczna i fizykochemiczna tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	2
W4	Witaminy rozpuszczalne w wodzie, witaminy rozpuszczalne w tłuszczach. Rola i funkcja witamin w przemianie materii. Budowa i funkcje kwasów nukleinowych. Integracja procesów komórkowych	2
W5	Metody konserwacji żywności. Wpływ metod konserwujących na zawartość składników odżywczych żywności	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
ĆW.1	Kwaśna i enzymatyczna hydroliza węglowodanów i metody wykrywania jej produktów w żywności	2
ĆW.2	Metody izolacji, oczyszczania oraz jakościowej i ilościowej analizy białek w żywności	2
ĆW.3	Metody oznaczenia zawartości i jakości tłuszczów w produktach spożywczych: ekstrakcyjno-wagowe, objętościowe, ekstrakcyjno-refraktometryczne, instrumentalne. Metody oznaczania poszczególnych klas lipidów w produktach żywnościowych	2
ĆW.4	Ćwiczenia obliczeniowe	2
ĆW.5	Ćwiczenie teoretyczne – prezentacja wybranego zagadnienia z biochemii żywności	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab.1	Zapoznanie z podstawami pracy ze sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi. Zasady BHP.	2
Lab.2	Bufory i pojemność buforowa. Właściwości buforowe żywności.	2
Lab.3	Kwasowość. Surowców i produktów spożywczych.	2
Lab.4	Cukry – oznaczanie zawartości cukrów redukujących w żywności..	2
Lab.5	Skrobia i jej enzymatyczny rozkład.	2
Lab.6	Wykrywanie białek i ich analiza ilościowa w produktach żywnościowych.	2
Lab.7	Barwniki zielone w surowcach żywnościowych i ich przemiany w wyniku procesów technologicznych	2
Lab.8	Barwniki czerwone w surowcach żywnościowych i ich przemiany w wyniku procesów technologicznych	2
Lab.9	Enzymatyczne i nieenzymatyczne brunatnienie żywności.	2
Lab.10	Zaliczenie ćwiczeń.	2
Suma godzin		20
Razem godzin		39
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Komputer, rzutnik	

2.	Podręczniki, strony internetowe tematyczne																
3.	Odczynniki, szkło i przyrządy pomiarowe laboratorium chemicznego																
4.	Instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych																
5.	Zestawy zadań do ćwiczeń																
VII Metody dydaktyczne:																	
1.	Wykład informacyjny, konwersatoryjny																
2.	Dyskusja dydaktyczna																
3.	Pokaz, omówienie																
4.	Ćwiczenia obliczeniowe																
5	Ćwiczenia praktyczne (laboratoryjne)																
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)																	
F1	Kolokwia sprawdzające wiedzę z wykładów																
F2	Ocena za indywidualne wypowiedzi studenta w czasie wykładu																
F3	Prace pisemne (kolokwia) i indywidualne odpowiedzi podczas ćwiczeń																
F4	Ocena sprawozdań i indywidualne odpowiedzi w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych.																
P1	Pisemna praca zaliczeniowa (kolokwium zaliczeniowe) z ćwiczeń																
P2	Średnia z ocen z ćwiczeń laboratoryjnych																
P3	Egzamin w formie pisemnej i ustnej za wykłady																
IX Obciążenie pracą studenta																	
<table><tr><th>Forma aktywności</th><th>Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th></tr><tr><td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)</td><td>39</td></tr><tr><td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)</td><td>6</td></tr><tr><td>Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych</td><td>25</td></tr><tr><td>Samodzielne przygotowanie się do kolokwium sprawdzającego i zaliczeniowego z ćwiczeń</td><td>30</td></tr><tr><td>Przygotowanie się do egzaminu</td><td>20</td></tr><tr><td>SUMA</td><td>120</td></tr><tr><td>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU</td><td>4</td></tr></table>		Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	39	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)	6	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych	25	Samodzielne przygotowanie się do kolokwium sprawdzającego i zaliczeniowego z ćwiczeń	30	Przygotowanie się do egzaminu	20	SUMA	120	SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności																
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	39																
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)	6																
Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów, opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych	25																
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium sprawdzającego i zaliczeniowego z ćwiczeń	30																
Przygotowanie się do egzaminu	20																
SUMA	120																
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4																
X Literatura podstawowa i uzupełniająca																	
Literatura podstawowa: 1. Z. E. Sikorski, Chemia żywności. T. 1-3, Wydawnictwo WNT, Warszawa, 2014 2. Ćwiczenia laboratoryjne z chemii żywności, Praca zbiorowa, Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2009.																	
Literatura uzupełniająca: 1. M. Śmiechowska, P. Przybyłowski, Chemia żywności z elementami biochemii, Akademia Morska, Gdynia, 2010. 2. D. Hames, N.Hooper, Biochemia, krótkie wykłady, PWN, 2010 3. R.K. Murray, Biochemia Harpera, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2012. 4. W. Kędziora, Badanie i ocena jakości produktów spożywczych, Praca zbiorowa, Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków, 2012.																	
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI																	
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny											
EU 1	KW_03	C1, C2, C3	W 1-7	1,2,4	1,2,3	F1, F2, P3											

			Ć 1-5			
EU 2	KW_03	C1, C2, C3	W 1-7 Ć 1-5	1,2,4	1,2,3	F1, F2, P3
EU 3	KW_03, KW_13	C1, C2, C3	Ć 1-5	1,2,5	2,3	F3,P1
EU 4	KW_03, KW_13	C1, C2, C3	Ć 1-5	1,2,5	2,3	F3,P1
EU 5	KW_13, K_U_02; KU_06	C1, C3, C4	L 1-9 Ć 1-5	2,3,4	2,3,4	F4,P2
EU 6	KW_13, K_U_02; KU_06	C1, C3, C4	L 1-9 Ć 1-5	2,3,4	2,34	F4,P2
EU 7	KK_07	C4	L 1-9 Ć 1-5			Dyskusje, wyrażanie własnych opinii przez studenta
WK8	KK_01; KK_02		L 1-9 Ć 1-5			Dyskusje, wyrażanie własnych opinii przez studenta

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 1 w formie pisemnej.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów, ćwiczeń i laboratorium.

Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi.

bardzo dobry - 90%-100%

plus dobry – 80%-89%

dobry – 70%-79%

plus dostateczny – 60%-69%

dostateczny – 50%-59%

niedostateczny – poniżej 50 %

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach

- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć -wraz z kryteriami

- test mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń wraz z kryteriami

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach

- pozytywne zaliczenie testów na wejściu oraz testu końcowego

- pozytywne zaliczenie i terminowe oddawanie sprawozdań z wykonanych ćwiczeń- kryteria zaliczenia sprawozdań

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	Mikrobiologia ogólna i żywności				
Nazwa angielska:	General and Food Microbiology				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	-	20	-	1+2
Razem	-	-	-	29	3
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Zapoznanie z przedmiotem badań z mikrobiologii, klasyfikacją, podstawowymi pojęciami i terminami budową, fizjologią i genetyką bakterii. C2 - Omówienie klasyfikacji, budowy i funkcji grzybów, w tym drożdży. C3 - Przedstawienie ogólnej klasyfikacji i budowy wirusów i bakteriofagów. C4 - Charakterystyka drobnoustrojów chorobotwórczych, ich występowania, objawów chorobowych i metod prewencyjnych. C5 - Omówienie mikroorganizmów występujących w środowiskach naturalnych (woda, powietrze, gleba) oraz zapoznanie ze wzajemnymi oddziaływaniami między drobnoustrojami. C6 - Zapoznanie z technikami posiewów i metodami mikrobiologicznej analizy żywności. C7 - Zapoznanie z mikroorganizmami występującymi w surowcach i produktach żywnościowych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz metodami utrwalania żywności.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Opanowany materiał w zakresie biologii na IV etapie kształcenia (szkoły ponadgimnazjalnej).					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EU 1 – Zna przedmiot badań mikrobiologii, podstawowe pojęcia i terminy. Potrafi opisać budowę bakterii, i grzybów ich fizjologię i taksonomię					
EU2 - Potrafi wymienić i scharakteryzować ważniejsze mikroorganizmy chorobotwórcze człowieka. Potrafi sklasyfikować wirusy, opisać ich budowę oraz opisać najważniejsze choroby przez nie wywoływane.					
EU3 – Opisuje przebieg wzrostu mikroorganizmów i wymienia czynniki, które na niego wpływają, definiuje parametry kinetyki i wydajności opisujące wzrost drobnoustrojów.					
EU4 - Zna mikroorganizmy występujące w surowcach i produktach żywnościowych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz metody utrwalania żywności.					
Laboratoria:					
EU5 – Rozumie zasady pracy w laboratorium mikrobiologicznym. Zna techniki mikroskopowania i barwienia preparatów mikroskopowych.					

EU6 - Potrafi opisać przedstawicieli podstawowych grup drobnoustrojów: bakterii, drożdży, grzybów strzępkowych, pod kątem ich budowy i fizjologii. EU7 – Zna zasady przygotowywania podłoży mikrobiologicznych i techniki posiewów materiału biologicznego EU8 – Zna metody określania liczby komórek mikroorganizmów w populacji. EU9 – Potrafi wymienić wskaźnikowe grupy drobnoustrojów w żywności i przeprowadzić podstawową analizę mikrobiologiczną wybranego surowca i produktu żywnościowego.		
V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Historia mikrobiologii. Podstawowe pojęcia i terminologia w mikrobiologii. Budowa, fizjologia i genetyka bakterii.	3
W2	Budowa, charakterystyka fizjologiczna i sposoby rozmnażania grzybów strzępkowych. Taksonomia i przegląd najważniejszych bakterii chorobotwórczych. Budowa i charakterystyka wirusów oraz bakteriofagów	3
W3	Wzrost i zmienność mikroorganizmów. Mikroflora środowisk naturalnych. Mikroorganizmy występujące w surowcach i produktach żywnościowych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Metody utrwalania żywności	3
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
LAB1	Zasady pracy w laboratorium mikrobiologicznym, przygotowanie szkła do sterylizacji. Techniki mikroskopowania.	2
LAB2	Zasady przygotowywania i sterylizacji podłoży mikrobiologicznych. Techniki posiewów materiału biologicznego.	3
LAB3	Charakterystyka makro i mikroskopowa wybranych gatunków bakterii. Techniki barwienia preparatów mikroskopowych. Przetrawianie bakterii.	3
LAB4	Charakterystyka makro i mikroskopowa wybranych gatunków drożdży i grzybów strzępkowych.	3
LAB5	Określanie liczby mikroorganizmów w środowisku – metody bezpośrednie i pośrednie.	3
LAB6	Analiza mikrobiologiczna wybranego produktu spożywczego (ocena ogólnej liczby drobnoustrojów, liczby drożdży i pleśni, liczby bakterii z grupy coli).	3
LAB7	Analiza czystości mikrobiologicznej wody, powietrza i powierzchni.	2
LAB8	Kolokwium końcowe. Zaliczenie ćwiczeń	1
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Środki multimedialne, filmy, foliogramy	
2.	Plansze, atlasy, modele, mikroskopy + preparaty mikroskopowe i in.	
3.	Miesięczniki, kwartalniki, podręczniki akademickie i inne źródła informacji dotyczące genetyki ogólnej i medycznej.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykłady. Wyjaśnianie zagadnień problemowych. Dyskusja.	
2.	Ćwiczenia praktyczne i demonstracyjne.	
3.	Realizacja powierzonych zadań.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Ocena projektu śródsesemestralnego. Kolokwium pisemne śródsesemestralne obejmujące treści programowe laboratorium z wykorzystaniem zaprojektowanego testu sprawdzającego wiedzę i umiejętności.	
F2	Raporty z wykonania ćwiczeń.	
P1	Egzamin pisemny końcowy obejmujące treści programowe wykładów i laboratorium z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		29

Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	11
Przygotowanie się do: zajęć, kolokwium, projektu semestralnego	20
Przygotowanie do egzaminu	30
SUMA	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Życie bakterii, Kunicki-Goldfinger W., PWN, Warszawa 1994;;
2. Mikrobiologia ogólna, Schlegel H.G., PWN, Warszawa, 1996;
3. Mikrobiologia ogólna, Wojtatowicz M., Stempniewicz R., Żarowska B., Rymowicz W., Robak M., wyd. UP we Wrocławiu, 2008
4. Mikrobiologia techniczna, tom I i II, Red. Libudysz Z., Kowal K., Wyd. PŁ, Łódź 2000;
5. Bakterie w biologii, biotechnologii i medycynie, Singleton P., PWN, Warszawa, 2000;
6. Teoria i Ćwiczenie z mikrobiologii ogólnej i technicznej, Duszkiewicz-Reinhard W., Grzybowski B., Sobczak E., Skrypt SGGW, Warszawa, 1996
7. Jabłoński L. (red.) – Podstawy mikrobiologii lekarskiej. PZWL Warszawa 1986

Literatura uzupełniająca:

1. Z. Anusz – Mikrobiologia i parazytologia lekarska. PZWL, Warszawa 1990.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_05,; K_K_01, K_K_05	C1	W 1,2	1,2,3	1	F; P1
EU 2	K_W_05, K_W_11, K_U_09, K_K_05, K_K_08	C1, C2	W 3	1,2,3	1	F3; P1
EU 3	K_W_05, K_W_13; K_U_10,	C3	W 1,2,3,4	1,2,3	1,2,3	F1,F2 P1
EU 4	K_W_05, K_W_13, K_U_09, K_K_01	C5,6,7,8	W 4,5	1,2,3	1, 2,3	F2, P1
EU 5	K_W_05, K_W_11, K_U_09, K_U_18;	C9	Lab. 1	1,2,3	2,3	F1,F3,P1
EU 6	K_U_06; K_U_18	C 2,3,4	Lab. 3,4	1,2,3	2,3	F1,F3,P1
EU 7	K_U_06; K_U_18	C 6,7	Lab. 2	1,2,3	2,3	F1,F3,P1
EU 8	K_U_06; K_U_18	C 6,7	Lab. 5	1,2,3	2,3	F1,F3,P1
EU 9	K_W_05, K_U_18; K_U_18	C 5	Lab. 5,6,7	1,2,3	2,3	F1,F3,P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 2 w formie pisemnej.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i laboratorium.

Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi.

bardzo dobry - 90%-100%

plus dobry – 80%-89%

dobry – 70%-79%

plus dostateczny – 60%-69%

dostateczny – 50%-59%

niedostateczny – poniżej 50 %

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach
- pozytywne zaliczenie testów na wejściu oraz testu końcowego
- pozytywne zaliczenie i terminowe oddawanie sprawozdań z wykonanych ćwiczeń – kryteria oceny sprawozdań

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:	Parazytologia				
Nazwa angielska:	Parasytology				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	-	9	18	1+1
Razem				18	2
II Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie z przedmiotem badań z parazytologii, klasyfikacją oraz podstawowymi pojęciami i terminami					
C2 – Omówienie ogólnej charakterystyki pierwotniaków, płazińców i obleńców wraz z taksonomią i przeglądem gatunków pasożytniczych					
C3 – Zapoznanie z ogólną charakterystyką pierścienic i stawonogów wraz z taksonomią i przeglądem gatunków półpasożytniczych i pasożytniczych. Zaznajomienie z procedurami pobierania i przesyłania materiałów do badań parazytologicznych					
C4 – Omówienie epidemiologii i profilaktyki chorób pasożytniczych, patogenezы oraz inwazji pasożytniczych w stanach immunosupresji, jak i diagnostyki wraz z leczeniem parazytoz					
C5 – Zapoznanie z budową i biologią pierwotniaków jelitowych i pasożytów tkankowych, przywr i tasiemców oraz nicieni pasożytniczych. Prowadzenie obserwacji mikro- i makroskopowych omawianych gatunków pasożytniczych					
C6 – Przedstawienie budowy i biologii stawonogów pasożytniczych					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Opanowany materiał w zakresie biologii na poziomie liceum/technikum.					
IV. Oczekiwane uczenia się:					
Wykłady:					
EU1 – Zna przedmiot badań parazytologii, ogólną klasyfikację oraz podstawowe pojęcia i terminy. Potrafi scharakteryzować pierwotniaki, płazińce i obleńce wraz z taksonomią i przeglądem gatunków pasożytniczych					
EU2 - Zna ogólną charakterystykę pierścienic i stawonogów wraz z taksonomią i przeglądem gatunków półpasożytniczych i pasożytniczych. Zna procedury związane z pobieraniem i przesyłaniem materiałów do badań parazytologicznych					
Laboratoria:					
EU 3 – Wykazuje znajomość epidemiologii i profilaktyki chorób pasożytniczych, patogenezы oraz inwazji pasożytniczych w stanach immunosupresji, jak i diagnostyki wraz z leczeniem parazytoz					
EU 4 - Zna budowę i biologię pierwotniaków jelitowych i pasożytów tkankowych, przywr i tasiemców oraz nicieni pasożytniczych. Prowadzenie obserwacji mikro- i makroskopowych omawianych gatunków pasożytniczych. Potrafi					

omówić budowę i biologię stawonogów pasożytniczych.		
V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W.1	Przedmiot badań parazytologii. Ogólna klasyfikacja pasożytów zwierzęcych. Podstawowe pojęcia i terminologia w parazytologii.	1
W.2	Ogólna charakterystyka pierwotniaków. Taksonomia i przegląd pasożytniczych pierwotniaków jelitowych, dróg moczowo-płciowych oraz krwi i tkanek.	2
W.3	Ogólna charakterystyka płazińców. Taksonomia i przegląd pasożytniczych robaków płaskich	1
W.4	Ogólna charakterystyka obleńców. Taksonomia i przegląd pasożytniczych obleńców.	1
W.5	Taksonomia i charakterystyka pierścienic półpasożytniczych. Warunki i zasady stosowania w leczeniu <i>Hirudo medicinalis</i> .	1
W.6	Ogólna charakterystyka, taksonomia i przegląd stawonogów pasożytniczych (pajęczaki, owady). Pobieranie i przesyłanie materiałów do badań parazytologicznych.	2
	Kolokwium końcowe.	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab.1	Epidemiologia i profilaktyka chorób pasożytniczych. Patogeneza chorób pasożytniczych i inwazje pasożytnicze w stanach immunosupresji.	1
Lab.2	Diagnostyka i leczenie chorób pasożytniczych (parazytozy jelitowe, pasożyty tkankowe).	1
Lab.3	Ogólna budowa i biologia pierwotniaków jelitowych oraz pasożytów krwi i tkanek. Obserwacja mikroskopowa pierwotniaków pasożytniczych.	2
Lab.4	Ogólna budowa i biologia przywr i tasiemców pasożytniczych. Obserwacja mikroskopowa i makroskopowa płazińców pasożytniczych.	1
Lab.5	Ogólna budowa i biologia nicieni pasożytniczych. Obserwacja mikroskopowa i makroskopowa nicieni pasożytniczych.	1
Lab.6	Ogólna budowa i biologia stawonogów pasożytniczych. Obserwacja mikroskopowa i makroskopowa wybranych stawonogów pasożytniczych.	2
	Ewaluacja treści zrealizowanych ćwiczeń. Kolokwium końcowe.	1
Suma godzin		9
Razem godzin		18
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Środki multimedialne, filmy, foliogramy	
2.	Plansze, atlasy, modele, mikroskopy + preparaty mikroskopowe	
3.	Miesięczniki, kwartalniki, podręczniki akademickie i inne źródła informacji dotyczące genetyki ogólnej i medycznej.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykłady problemowe, wykłady połączone z dyskusją.	
2.	Metoda problemowo-laboratoryjna, metoda projektów.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Oceny cząstkowe związane m. in. z aktywnością podczas zajęć, ocena projektu, ocena prezentacji.	
P1	Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmuje treści programowe wykładów stanowi podstawowe narzędzie badające poziom wiadomości i umiejętności studentów. Zadania testowe/problemowe są punktowane zależnie od ich poziomu trudności, tj. od 1 - max. 3 pkt.. Zadania są skategoryzowane i uwzględniają efekty uczenia się.	
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		18
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		6
Przygotowanie się do zajęć		36
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA		2

PRZEDMIOTU						
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: 1. Dziubek Z. – Choroby zakaźne i pasożytnicze. PZWL 2006. 2. Fritz H. i wsp. (Red. Heczko P., Pitryk A.)– Mikrobiologia lekarska. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2007. 3. Kadłubowski R. i Kurnatowska A. (red.) – Parazytologia lekarska. PZWL 2005. Literatura uzupełniająca: 1. Anusz Z. – Mikrobiologia i parazytologia lekarska. PZWL, Warszawa 1990. 2. Mirella G. – Mikrobiologia i choroby zakaźne. Wyd. Lek. Urban & Partner, Wrocław 2000. 3. Nicklin J. i wsp. – Mikrobiologia. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2006. 4. Drewniak E, Drewniak T. – Mikrobiologia żywności. WSiP. Warszawa 2007 5. Heczko P. – Mikrobiologia lekarska. PZWL 2006. 6. Molenda J. – Mikrobiologia żywności pochodzenia zwierzęcego. Wydawnictwo UP we Wrocławiu 2010. 7. Murray P., Rosenthal, Pfaller M. – Mikrobiologia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2016.						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K_W_05,K_W_11, K_U_09, K_K_01	C1, C2	W. 1,2,3,4	1,2,3	1	F1
EU 2	K_W_05, K_W_11, K_U_09, K_K_01	C3	W. 5,6	1,2,3	1	F1
EU 3	K_W_05, K_U_09, K_K_01	C4	Lab. 1,2,3	1,2	2	F1
EU 4	K_W_05, K_W_11 K_U_09, K_U_15, K_K_01	C5, C6	Lab.4,5,6,7	1,2	2	P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę - semestr 1 <u>Kryteria zaliczenia wykładów:</u> Pisemne zaliczenie końcowe obejmujące treści programowe wykładów z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pk Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi. <u>Skala ocen</u> Bardzo dobry – 100 – 90 %. Dobry plus – 89 - 80 %. Dobry – 79 - 70 %.. Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 50%. Niedostateczny – poniżej 50 %. <u>Kryteria zaliczenia laboratorium:</u> 1. aktywność na zajęciach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń) 2. poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów kształcenia z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń						

Kryteria ocen – odpowiedź ustna

Bardzo dobry - Odpowiedź poprawna, pełna, samodzielna na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia

Dobry plus - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela

Dobry - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela

Dostateczny plus - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela

Dostateczny - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela

Niedostateczny - Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi przez prowadzącego zajęcia

3. przygotowanie projektu na wybrany z listy temat

4. pozytywne zaliczenie kolokwium końcowego

kryteria ocen – testu końcowego z laboratorium

Pisemne zaliczenie końcowe obejmujące treści programowe ćwiczeń z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pkt. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi

Skala ocen

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %..

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 50%.

Niedostateczny – poniżej 50 %.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych budynków nr 3 Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych, zgodnie z zapisami w planie zajęć.
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć zamieszczane są na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:	Genetyka				
Nazwa angielska:	Genetics				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Forma studiów/ Poziom studiów:	Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu	obowiązkowy				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	6	9	-	-	1+1
Razem	-	-	-	15	2
II. Cel przedmiotu					
C1 – Zapoznanie z przedmiotem badań i najważniejszymi osiągnięciami z genetyki, podstawową terminologią, aparaturą pojęciową, organizacją chromosomów pojęciem i charakterystyką kariotypu człowieka oraz znaczeniem homeostazy genetycznej. C2 – Omówienie praw dziedziczności G. Mendla i chromosomowej teorii dziedziczności T. Morgana, zjawiska zmienności i jej rodzajów oraz wykazanie wpływu genotypu i środowiska na kształtowanie się cech i właściwości organizmu. C3 – Zapoznanie z wybranymi mutagenami i mechanizmami ich działania oraz wybranymi chorobami genetycznymi, jak i genetycznie zdeterminowanymi reakcjami organizmu na niektóre leki i czynniki środowiskowe. C4 – Omówienie budowy, rodzajów i funkcji kwasów nukleinowych. Zapoznanie z typami determinacji płci u zwierząt i człowieka, mechanizmami dziedziczenia płci i cech sprzężonych z płcią oraz przebiegiem cyklu komórkowego, mechanizmami dyferencjacji komórek, głównymi etapami embriogenezy i zakłóceniami w procesie histo- i organogenezy. C5 – Zdefiniowanie pojęcia genu, omówienie rodzajów genów oraz mechanizmów regulacji funkcji genów, dziedziczenia cech ilościowych i jakościowych. Zapoznanie z leczeniem dietetycznym chorób zdeterminowanych genetycznie i osiągnięciami w zakresie inżynierii genetycznej.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji					
Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu biologii na IV poziomie kształcenia.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
Wykłady:					
EU1 – Zna najważniejsze osiągnięcia z genetyki, terminologię i aparaturę pojęciową					
EU2 – Potrafi omówić chemizm i strukturę chromosomów. Zna pojęcie kariotypu wraz z charakterystyką kariotypu człowieka; rozumie znaczenie homeostazy genetycznej.					
EU3 – Zna prawa Mendla i chromosomową teorię dziedziczności, zjawisko zmienności i jej rodzaje, uwarunkowania genetyczne i środowiskowe cech człowieka oraz mutageny i mechanizm ich działania					

EU4 – Zna najczęściej występujące chromosomopatie i genopatie, potrafi je scharakteryzować. Potrafi omówić genetycznie zdeterminowane reakcje organizmu na różne leki i czynniki środowiskowe. Ćwiczenia: EU5 – Zna chemiczną budowę kwasów nukleinowych, potrafi wskazać występujące różnice między nimi i określić ich znaczenie. Potrafi przedstawić typy determinacji płci oraz mechanizmy dziedziczenia płci i cech sprzężonych z płcią. EU6 – Zna przebieg cyklu komórkowego i mechanizmy dyferencjacji komórki. Omawia główne etapy ontogenezy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju prenatalnego; zna czynniki zakłócające proces histo i organogenezy i ich następstwa. EU7 – Zna pojęcie i rodzaje genów, ich mechanizm regulacji, dziedziczenia cech ilościowych i jakościowych. Wie na czym polega leczenie dietetyczne chorób zdeterminowanych genetycznie. Zna osiągnięcia w zakresie inżynierii genetycznej.		
V. Treści programowe		
Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do genetyki człowieka. Podstawowa terminologia i aparatura pojęciowa. Organizacja chromosomów w aspekcie chemicznym i strukturalnym.	1
W2	Pojęcie i charakterystyka kariotypu ze szczególnym uwzględnieniem kariotypu człowieka. Homeostaza genetyczna i jej znaczenie.	1
W3	Prawa dziedziczności G. Mendla na wybranych przykładach. Chromosomowa teoria dziedziczności T. Morgana.	1
W4	Czynniki mutagenne w środowisku i ich wpływ na aparat genetyczny człowieka.	1
W5	Charakterystyka wybranych chromosomopatii i genopatii.	1
W6	Genetycznie zdeterminowane reakcje organizmu na stosowane środki farmakologiczne (np. nadwrażliwość na sukcynylocholinę, fawizm) i wybrane czynniki ekologiczne (np. hipolakta-zja, celiakia).	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: ĆWICZENIA		Liczba godzin
Ćw.1	Kwasy nukleinowe, ich budowa chemiczna i funkcje.	1
Ćw.2	Typy determinacji płci u zwierząt i człowieka. Mechanizm dziedziczenia płci i cech sprzężonych z płcią.	1
Ćw.3	Rodzaje zmienności organizmów	1
Ćw.4	Rozwój prenatalnego a czynniki środowiskowe. Zakłócenia w procesie histo- i organogenezy, ich przyczyny i następstwa.	1
Ćw.5	Pojęcie i rodzaje genów na wybranych przykładach. Mechanizm regulacji funkcji genów.	
Ćw.6	Dziedziczenie cech ilościowych i jakościowych u człowieka. Zadania genetyczne.	2
Suma godzin		9
Razem godzin		15
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Środki multimedialne, filmy, foliogramy.	
2.	Plansze, atlasy, modele, mikroskopy + preparaty mikroskopowe i in.	
3.	Miesięczniki, kwartalniki, podręczniki akademickie i inne źródła informacji dotyczące genetyki ogólnej i medycznej.	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis	
3.	Dyskusja, dyskusja związana z wykładem	
4.	Ćwiczenia wg scenariusza	
VIII. Sposoby oceny		
F1	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do tematyki	
F2	Aktywność podczas zajęć	

F3	Ocena projektu śródsesemestralnego,					
P1	Kolokwium pisemne obejmujące treści programowe z ćwiczeń z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności.					
P2	Kolokwium pisemne końcowe obejmujące treści programowe wykładów z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności.					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności					Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)					15	
Przygotowanie do zajęć					30	
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu.					15	
SUMA GODZIN					60	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU					2	
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa						
1. G. Drew – Podstawy genetyki dla studentów i lekarzy. Urban & Partner. Wrocław 2010.						
2. J. Bradley i wsp. – Genetyka medyczna. PZWL 2008.						
Literatura uzupełniająca						
1. Krasowski G., Kruk M.: Leczenie odleżyn i ran przewlekłych. PZWL, W-wa 2008						
2. BR. Korf – Genetyka człowieka. PWN, Warszawa 2003.						
3. E. Passarge – Genetyka – ilustrowany przewodnik. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2004.						
4. M. Zabel – Histologia. Wyd. Med. Urban & Partner, Wrocław 2000.						
5. T.A. Brown – Genomy. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2012						
6. J.M. Connor i wsp. – Podstawy genetyki medycznej. PZWL, Warszawa 1991.						
7. H.Fletcher i wsp. – Genetyka. Krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2010						
XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_03, K_W_06, K_U_09, K_K_01	C1	W.1	3	1	F3
EU 2	K_W_03, K_U_09, K_K_01	C1,2	W. 1,2	1,2,3	1	F3
EU 3	K_W_06, K_W_11, K_U_05, K_U_09, K_K_01	C3,4,5	W.3,4,5	1,3	1	F3
EU 4	K_W_06, K_W_09, K_W_11, K_U_05, K_U_09, K_U_15, K_K_01, K_K_04, K_K_05	C5,6	W.6,7	1,3	1	F3, P1
EU 5	K_W_03, K_W_06, K_U_09, K_K_01	C1,2	Ćw.1,2	1,2,3	2,3,4	F3
EU 6	K_W_01, K_W_08, K_U_03, K_U_09, K_K_01	C3,4	Ćw.3,4	1	2,3,4	F3
EU 7	K_W_06, K_W_09, K_U_05,	C5,6,7	Ćw.5,6,7,8	1,2,3	2,3,4	F1,F2

K_U_09, K_K_01, K_K_05					
XII. Zasady weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się					
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę_- semestr 1 <u>Kryteria zaliczenia wykładów:</u> Pisemne zaliczenie końcowe obejmujące treści programowe wykładów z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pk Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi. <u>Skala ocen</u> Bardzo dobry – 100 – 90 %. Dobry plus – 89 - 80 %. Dobry – 79 - 70 %.. Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 50%. Niedostateczny – poniżej 50 %. <u>Kryteria zaliczenia ćwiczeń:</u> 1. aktywność na zajęciach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie ćwiczeń) 2. poprawna, oceniona pozytywnie odpowiedź ustna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów kształcenia z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń <u>Kryteria ocen – odpowiedź ustna</u> Bardzo dobry - Odpowiedź poprawna, pełna, samodzielna na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia Dobry plus - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela Dobry - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, wymagająca nieznacznego ukierunkowania przez nauczyciela Dostateczny plus - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela Dostateczny - Odpowiedź na 3 pytania zadane studentowi przez prowadzącego zajęcia poprawna, niepełna, wymagająca znacznego ukierunkowania przez nauczyciela Niedostateczny - Brak odpowiedzi lub niepoprawna odpowiedź na każde z 3 pytań zadanych studentowi przez prowadzącego zajęcia <u>Skala ocen</u> Bardzo dobry – 100 – 90 %. Dobry plus – 89 - 80 %. Dobry – 79 - 70 %.. Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 50%. Niedostateczny – poniżej 50 %. <u>kryteria ocen – testu końcowego z ćwiczeń</u> Pisemne zaliczenie końcowe obejmujące treści programowe ćwiczeń z wykorzystaniem zaprojektowanego testu wiadomości i umiejętności. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pk Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 50% poprawnych odpowiedzi <u>Skala ocen</u> Bardzo dobry – 100 – 90 %. Dobry plus – 89 - 80 %. Dobry – 79 - 70 %.. Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 50%. Niedostateczny – poniżej 50 %.					
XIII. Inne przydatne informacje o przedmiocie					
Tematyka samokształcenia do podawana przez prowadzącego na pierwszych zajęciach. Zajęcia odbywają się w salach WNMiT, budynek nr 3 Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT					

19.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Kwalifikowana pierwsza pomoc			
Nazwa angielska:		EMS base			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	-	-	20		2
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności udzielania pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia i zdrowia w miejscu zdarzenia jednostkowego, zdarzeniach masowych i katastrofach do czasu przybycia kwalifikowanego personelu ratowniczego.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Laboratoria: EU 1 –Student rozpoznaje i ocenia sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu człowieka, zna algorytmy postępowania ratowniczego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych wobec człowieka dorosłego i dziecka i potrafi je zastosować w działaniach praktycznych zgodne z obowiązującymi Wytycznymi ERC. Potrafi bezpiecznie posługiwać się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym, w swoich działaniach dąży do profesjonalizmu. EU 2 – Ma wiedzę dotyczącą stanów zagrożenia życia, potrafi zaproponować właściwe działania ratownicze w wybranych sytuacjach prowadzących do nagłego pogorszenia zdrowia lub życia. Czynności ratunkowe wykonuje zgodnie z przyjętymi procedurami wykorzystując poznane algorytmy. Organizuje i przeprowadza bezpieczny transport. W swoich działaniach przejawia postawę refleksyjną w zakresie podejmowanych przez siebie czynności, okazując szacunek wobec poszkodowanego.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: laboratoria					Liczba godzin
LAB.1	Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym nieurazowym: Przyczyny utraty przytomności. Niebezpieczeństwa wynikające z utraty przytomności u poszkodowanego. Znaczenie zachowania drożności dróg oddechowych i czynności oddychania u osoby nieprzytomnej. Procedura postępowania z nieprzytomnym. Ocena stanu przytomności. Bezpieczne podejście. Badanie poszkodowanego. Stosowanie pozycji ułożeniowych (zastana, bezpieczna)				2
LAB.2	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa: Podstawowe zabiegi resuscytacyjne wobec człowieka dorosłego i dziecka (BLS). Podstawowe				6

	zabiegi resuscytacyjne z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego (BLS/AED)	
LAB.3	Zadławienia: Przyczyny niedrożności dróg oddechowych. Zasady różnicowania niedrożności (całkowita, częściowa). Algorytm postępowania w przypadku obecności ciała obcego w drogach oddechowych w poszczególnych grupach wiekowych. Stosowanie zabiegów prowadzących do usunięcia ciała obcego z dróg oddechowych w poszczególnych grupach wiekowych (uderzenia międzyłopatkowe, uciski nadbrzusza i klatki piersiowej)	2
LAB.4	Internistyczne i neurologiczne stany zagrożenia życia: Zawał mięśnia sercowego – przyczyny, objawy, pomoc doraźna; Śpiączki cukrzycowe – przyczyny, objawy, pomoc doraźna. Postępowanie ratownicze w astmie oskrzelowej. Udar mózgu – podział, przyczyny, objawy, pomoc doraźna; Drgawki u dorosłych i dzieci – podział, niebezpieczeństwa, pomoc doraźna; Padaczka i stan padaczkowy – różnicowanie, działania ratownicze.	2
LAB.5	Zatrucia. Charakterystyka środków trujących – leki i środki uzależniające, grzyby, artykuły spożywcze, tlenek węgla, alkohol; Semiotyka zatruc; Pomoc doraźna w zatruciach. Postępowanie ratownicze w ukąszeniach.	1
LAB.6	Podstawy traumatologii Pojęcie urazu. Przyczyny i objawy urazów. Obrażenia tkanek miękkich: Rany – rodzaje, objawy i niebezpieczeństwa. Amputacje urazowe. Urazy miednicy i kończyn. Urazy i ostre stany chirurgiczne jamy brzusznej. Obrażenia klatki piersiowej. Urazy głowy. Urazy wielonarządowe. Podstawowe zasady ewakuacji.	2
LAB.7	Obrażenia naczyń krwionośnych: Rodzaje krwotoków, różnicowanie, zasady postępowania. Sposoby zaopatrywania ran i tamowania krwotoków zewnętrznych. Postępowanie przy krwotoku z nosa. Rodzaje opatrunków i materiały opatrunkowe: uciskowy, osłaniający, trójstronny, chustowy, Elementy bandażowania. Działania przeciwwstrząsowe.	2
LAB.8	Obrażenia termiczne, chemiczne, elektryczne: Hipo i hipertermia. Odmrożenia. Ocena ciężkości urazów termicznych; Epidemiologia oparzeń; Patomechanizm obrażeń spowodowanych urazem termicznym; Procedury postępowania i zasady udzielania pomocy doraźnej w zależności od rodzaju obrażenia.	1
LAB.9	Urazy narządu ruchu Zasady unieruchamiania uszkodzeń narządu ruchu (kości długie, płaskie, stawy). Zakładanie kołnierza ortopedycznego, unieruchamianie poszkodowanego z urazem kręgosłupa. Zabezpieczenie transportowe.	1
LAB.10	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu	1
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy.	
2.	Plansze, fantomy resuscytacyjne dorosłego, dziecka, treningowy AED, makieta drożności dróg oddechowych, materac, symulator poszkodowanego.	
3.	Deska ortopedyczna, bandaże, przylepce, chusty trójkątne, koc termiczny, zestaw ratowniczy R0	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	wykład informacyjny	
3.	metoda „czterech kroków”	
4.	metoda symulacyjna poprzedzona pre - briefingiem zakończona de - briefingiem	
VIII.Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Ocena aktywności	
F2.	Uczestnictwo w dyskusji	
F3.	Ocena ciągła umiejętności praktycznych podczas zajęć	
P1.	Test wiedzy	
P2.	OSCE	
ZAL.O		

IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności				Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)				20		
Przygotowanie do testów. Przygotowanie referatu. Przygotowanie prezentacji multimedialnej. Analiza literatury przedmiotu i aktów prawnych.				25		
Przygotowanie do zaliczenia				15		
SUMA				60		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				2		
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: 1. Wytyczne 2010 Resuscytacji krążeniowo-oddechowej Polska Rada Resuscytacji Kraków 2015 2. M. Goniewicz: „Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów”, PZWL, Warszawa 2013						
Literatura uzupełniająca: 1. B. Wiśniewski, K. Lepka: „Kwalifikowana pierwsza pomoc. Vademecum ratownika”. Elamed, 2017						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_U_12	C1	Lab 1 - 5	1,2	1	F1, F2, P2
EU 2	K_U_12, K_K_01	C2	Lab 1 - 9	1,2, 3	1	F1, F2, P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Kurs kończy się zaliczeniem na ocenę.						
Ocena formująca (F1, F2): frekwencja na zajęciach, ocena aktywności, uczestnictwo w dyskusji, ocena ciągła wykonywanych czynności praktycznych w oparciu o kartę oceny studenta obejmującą: postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym, BLS człowieka dorosłego, BLS dziecka, BLS/AED dorosłego, kryteria gry dydaktycznej, samodzielne przeprowadzenie elementu zajęć (w oparciu o metodę „czterech kroków”) – w ramach samokształcenia, zastosowanie zabiegów ratujących życie w oparciu o kryteria zawarte w karcie zabiegów.						
Ocena podsumowująca (P1): rozwiąże test sprawdzający wielokrotnego wyboru składający się z 30 pytań obejmujący problematykę: resuscytacja krążeniowo – oddechowa, NZK w sytuacjach szczególnych, zadławienia, podstawy traumatologii, obrażenia naczyń krwionośnych, obrażenia narządu ruchu, obrażenia energią elektryczną, chemiczną, termiczną, elementy toksykologii.						
Kryteria oceny: 30 – 28 punktów – bardzo dobry 27 – 25 – dobry plus 24 – 22 punktów – dobry 21 – 19 dostateczny plus 18 – 16 punktów – dostateczny 15 i poniżej punktów – niedostateczny						
Ocena podsumowująca: (P2) Przeprowadzi działania ratownicze zgodnie z procedurami postępowania ratowniczego adekwatnie do wylosowanego scenariusza według zasad egzaminu OSCE.						

Obowiązuje 100% frekwencja na zajęciach, ewentualna 1 nieobecność usprawiedliwiona winna być odpracowana w ramach indywidualnych konsultacji z prowadzącym zajęcia.

Bardzo dobry – wykaże się znakomitą wiedzą i umiejętnościami w zakresie doboru i zastosowania procedur ratowniczych adekwatnych do rozpoznania stanu zagrożenia życia. W wykonywaniu działań ratowniczych wykazuje bardzo dobrą sprawność techniczną. Aktywny w rozwiązywaniu trudnych i złożonych problemów, przejawia wysoką samoocenę popartą umiejętnością krytycznego spojrzenia na własną wiedzę i umiejętności.

Dobry plus - bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne z drobnymi błędami manualnymi. Aktywny i samodzielny w podejmowaniu zadań, krytyczny w stosunku do własnej wiedzy i umiejętności.

Dobry –generalnie solidna praca lecz popełnia niewielkie błędy w zakresie doboru procedur ratowniczych, które nie powodują zagrożenia dla poszkodowanego. Sprawny technicznie z wiedzą wymagającą uzupełnień. Aktywny na zajęciach z niewielkim krytycyzmem w stosunku do własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Dostateczny plus - zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje, ale ze znacznymi niedociągnięciami w obszarze wiedzy, które jednak nie powodują zaburzeń w podejmowaniu decyzji ratowniczych. Występują niedociągnięcia w działaniach praktycznych, które nie powodują występowania błędów krytycznych. Aktywność na poziomie zadowalającym.

Dostateczny –podstawowa wiedza, umiejętności, kompetencje z licznymi niedociągnięciami i brakiem samodzielności. Słaba sprawność manualna, ale bez błędów krytycznych. Występują okresy bierności podczas zajęć dydaktycznych.

Niedostateczny – wykazuje znaczne niedostatki wiedzy teoretycznej, które mimo ukierunkowania uniemożliwiają podejmowanie działań ratowniczych. Lekceważący stosunek do wykonywanych działań lub (i) popełnianie licznych błędów krytycznych w podejmowanych działaniach. Bierny w większości zajęć.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w sali 206 Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej.
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

III. Moduł przedmiotów kierunkowych

20.		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywienie człowieka			
Nazwa angielska:		Human Nutrition			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/ I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	9	20	-	29	1+2
2	9	20	-	29	1+2
Razem	18	40	-	58	6
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą celów i zadań nauki o żywieniu, przedstawienie rysu historycznego ewolucji odżywiania oraz zapoznanie z sytuacją żywieniową na świecie i w Polsce.					
C2 – Zapoznanie z mechanizmami regulacyjnymi dotyczącymi przyswajania, trawienia i wchłaniania pokarmów oraz procesów metabolicznych w organizmie.					
C3 – Wyposażenie w wiedzę dotyczącą przemian energetycznych w organizmie, umiejętność poprawnego obliczania podstawowej i całkowitej przemiany materii, wartości odżywczej pożywienia i bilansu energetycznego.					
C4 – Zapoznanie z wiedzą dotyczącą żywności wzbogaconej, bioaktywnej i funkcjonalnej.					
C5 -- Przedstawienie znaczenia składników odżywczych, mineralnych oraz witamin w organizmie – ich rola, objawy niedoboru, źródła w pożywieniu.					
C6 – Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu zasad planowania żywienia różnych grup ludności oraz metod stanowiących podstawę oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia organizmu.					
C7– Przedstawienie obszarów badań nutrigenomiki i nutrigenetyki, wyposażenie w wiedzę dotyczącą roli i znaczenia probiotyków, prebiotyków i synbiotyków w żywieniu.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Podstawowe wiadomości z chemii i biologii w zakresie szkoły średniej					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady					
EU 1 – Student posiada wiedzę o znaczeniu żywienia w aspekcie zdrowotnym, potrafi przekazać wiadomości z zakresu problematyki żywieniowej w Polsce i na świecie ora wymienić organizacje międzynarodowe do spraw żywienia ludności.					
EU 2 – Student potrafi omówić mechanizmy regulacyjne dotyczące przyswajania, trawienia i wchłaniania pokarmów oraz procesy metaboliczne w organizmie.					

EU 3 – Student potrafi omówić przemiany energetyczne w organizmie, posiada umiejętność poprawnego obliczania podstawowej i całkowitej przemiany materii, wartości odżywczej pożywienia i bilansu energetycznego, zna normy żywienia i wyżywienia.		
EU 4 – Student zna układ tabel składu i wartości odżywczych; na podstawie tabel potrafi określić wartość odżywczą produktów spożywczych, umie dokonać ich podziału na grupy oraz wskazać zamienniki poszczególnych produktów, uwzględniając również żywność wzbogaconą i funkcjonalną.		
Ćwiczenia		
EU 5 – student zna zasady planowania żywienia dla różnych grup ludności		
EU 6 – student potrafi omówić metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia organizmu.		
EU7 – student potrafi przedstawić główne obszary badań nutrigenetyki i nutrigenomiki, zna rolę i znaczenie probiotyków, prebiotyków i synbiotyków w żywieniu człowieka.		
V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
SEMESTR 1		
W1	Cele i zadania nauki o żywieniu. Rys historyczny ewolucji odżywiania.	1
W2	Problemy żywieniowe świata i Polski. Organizacje międzynarodowe do spraw wyżywienia ludności.	1
W3	Budowa układów związanych z przyswajaniem pokarmu. Spożywanie pokarmu – mechanizmy regulacyjne. Przyswajanie pokarmu i transport składników odżywczych.	3
W4	Trawienie i wchłanianie pokarmów.	2
W5	Katabolizm i anabolizm.	1
W6	Podsumowanie wiedzy.	1
Suma godzin		9
SEMESTR 2		
W7	Bilans energetyczny organizmu, wartość energetyczna pożywienia.	1
W8	Procesy przemiany materii w organizmie. Gospodarka energetyczna organizmu człowieka.	2
W9	Normy żywieniowe w Polsce i Unii Europejskiej. Rodzaje norm i ich zastosowanie. Oznaczanie żywności, GDA.	2
W10	Podział produktów spożywczych. Tabele składu i wartości odżywczej żywności. Zmiany wartości odżywczej produktów trakcie przechowywania i przetwarzania.	1
W11	Żywność wzbogacona i żywność funkcjonalna, bioaktywna.	2
W12	Podsumowanie wiedzy.	1
Suma godzin		9
Razem godzin - wykłady		18
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
SEMESTR 1		
Ćw.1	Znaczenie białka w żywieniu.	4
Ćw.2	Znaczenie tłuszczów w żywieniu.	4
Ćw.3	Znaczenie węglowodanów w żywieniu.	4
Ćw.4	Rola witamin w żywieniu.	3
Ćw.5	Rola składników mineralnych w żywieniu. Gospodarka wodna i równowaga kwasowo- zasadowa w organizmie.	4
Ćw.6	Podsumowanie wiedzy.	1
Suma godzin		20
SEMESTR 2		
Ćw.7	Charakterystyka wartości odżywczej 12 grup produktów spożywczych.	4
Ćw.8	Zasady planowania żywienia różnych grup ludności.	3
Ćw.9	Metody oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia organizmu.	4
Ćw.10	Probiotyki, prebiotyki i synbiotyki – rola i znaczenie w żywieniu człowieka.	4
Ćw.11	Nutrigenetyka i nutrigenomika.	4
Ćw.12	Podsumowanie wiedzy.	1
Suma godzin		20
Razem godzin - ćwiczenia		40

VI. Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy.					
2.	Tablica, plansze, makieta piramidy żywienia.					
VII. Metody dydaktyczne						
1	wykład informacyjny					
2	wykład aktywizujący					
3	opis, objaśnienie i wyjaśnienie					
4	dyskusja dydaktyczna					
5	Zajęcia z użyciem komputera					
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	Test jednokrotnego wyboru.					
P1	Praca pisemna.					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	58					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)	27					
Przygotowanie się do zajęć	65					
Przygotowanie do egzaminu	30					
SUMA	180					
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6					
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa i uzupełniająca						
1. Grzymisławski M., Gawęcki J. Żywnienie człowieka zdrowego i chorego, PWN W-wa 2011						
2. Gawęcki J. : Żywnienie człowieka – Podstawy nauki o żywieniu. PWN W-wa 2010						
3. Ciborowska H., Rudnicka A. : Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL W-wa 2009						
4. Ziemiański S.: Normy żywienia człowieka – fizjologiczne podstawy. PZWL W-wa 2005						
Literatura uzupełniająca						
1. Gawęcki J., Roszkowski W. : Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. PWN W-wa 2009						
2. Gawęcki J., Mossor-Pietraszewska T.: Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu. PWN W-wa 2008						
3. Kunachowicz H. i in. : Zasady żywienia człowieka. WSiP W-wa 2007						
4. Czerwińska D., Gulińska E.,: Podstawy żywienia człowieka. WSiP 2008						
5. Biernat J.: Żywnienie, żywność, a zdrowie. Wyd. ASTRUM W-w 2001						
Czasopisma:						
Kwartalny Biuletyn Polskiego Towarzystwa Dietetyki						
Magazyn o Zdrowiu VITA						
Magazyn Żywność i Zdrowie						
Żywnienie Człowieka i Metabolizm						
Przegląd Gastronomiczny, Wyd. Sigma- NOT W-wa						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_01, K_W_09, K_K_01, K_K_08,	C1	W.1, W.2	1, 2	1,2	P1
EU 2	K_W_01 K_K_01, K_K_02	C2	W.3, W.4, W.5 Ćw.1, Ćw.2, Ćw.3	1	1,2	P1, F1

EU 3	K_W_01,K_W_02, K_W_09, K_W_10, K_U_01, K_U_09, K_K_01	C3, C5	W.7, W.8, W.9 Ćw.4, Ćw.5	1, 2	1,2	P1, F1
EU 4	K_W_03, K_W_04, K_U_09, K_K_01, K_K_09	C3,C4	W.10, W.11 Ćw.6, Ćw.7,	1	1,2	F1, P1
EU 5	K_W_03, K_W_09,K_W_10,K_U_01, K_U_09, K_K_01,	C6, C7	W.10, Ćw.8	1	3,4	P1
EU 6	K_W_09, K_W_10, K_U_01, K_U_09, K_U_14, K_K_01,	C6	Ćw.9	1,2	3,4	F1
EU 7	K_W_03, K_W_04,K_U_01, K_U_09, K_K_01, K_K_09,	C7	W.11, Ćw.10,Ćw.11, Ćw.12	1	3,4	F1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 2 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i ćwiczeń.

Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach

– testy /wejściówki z tematyki ćwiczeń sprawdzającej przygotowanie do zajęć

Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

– aktywność w czasie zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:		Kliniczny zarys schorzeń			
Nazwa angielska:		Clinical Outline Conditions			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	9	20	-	29	1+2
3	9	20	-	29	1+2
Razem	18	40	-	58	6
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Zapoznanie studenta z kluczowymi pojęciami z zakresu medycyny. C2 - Zapoznanie studenta z metodami diagnostyki i terapii chorób wewnętrznych C3 - Zapoznanie z etiopatogenezą, obrazem klinicznym w schorzeniach: układu krążenia i krwi, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, układu nerwowego oraz obrazem klinicznym w schorzeniach: alergicznych i zaburzeniach immunologicznych, układu dokrewnego, zakaźnych i pasożytniczych. C4 – Zapoznanie z patologiami wieku starszego C5 - Zapoznanie z etiopatogenezą, obrazem klinicznym i terapią w chorobach nowotworowych C6 – Zapoznanie z wpływem odżywienia organizmu na stan i przebieg chorobowy.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Znajomość podstaw: anatomii					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
<u>Wykłady:</u> EU 1 - Ma wiedzę, rozumie i potrafi różnicować podstawowe pojęcia z zakresu medycyny. EU 2- Wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady diagnozowania, monitorowania i leczenia schorzeń internistycznych EU 3 – Posiada znajomość symptomatologii z zakresu schorzeń: układu krążenia i krwi, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, układu nerwowego, układu dokrewnego oraz w schorzeniach: alergicznych i zaburzeniach immunologicznych, nowotworowych, zakaźnych i pasożytniczych EU 4 - Wymienia i charakteryzuje czynniki ryzyka zagrożeń zdrowotnych oraz interpretuje objawy zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych EU 5 - Opanowanie poznanego materiału w zakresie chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego umożliwiające świadczenie opieki zdrowotnej pacjentom w oddziale internistycznym <u>Ćwiczenia:</u> EU 6 - Zna i wyjaśnia etiologię, patogenezę, obraz kliniczny chorób: układu krążenia i krwi, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu kostno-stawowego, układu nerwowego układu dokrewnego oraz w schorzeniach: alergicznych i zaburzeniach immunologicznych, nowotworowych, zakaźnych i pasożytniczych ze szczególnym zwróceniem uwagi na choroby żywieniowo-zależne i metaboliczne. EU 7 - Różnicuje etiopatogenezę i charakteryzuje objawy kliniczne oraz zasady diagnostyki i terapii schorzeń wieku podeszłego. Wymienia i charakteryzuje czynniki ryzyka oraz objawy zagrażające życiu osoby starszej					

EU 8 - Opisuje wpływ choroby na stan odżywienia i wpływ żywienia na wyniki leczenia chorób.		
V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
SEMESTR 2		
W1	Podstawowe pojęcia z zakresu medycyny klinicznej. Diagnostyka i zasady leczenia chorób wewnętrznych. Objawy zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych.	2
W2	Symptomatologia ogólna chorób układu krążenia i krwi, czynniki ryzyka chorób układu sercowo-naczyniowego. Wpływ stosowanej farmakoterapii na stan odżywienia. Zaburzenia gospodarki lipidowej	2
W3	Symptomatologia ogólna chorób układu oddechowego, czynniki ryzyka chorób układu oddechowego.	1
W4	Symptomatologia ogólna chorób układu pokarmowego. Czynniki ryzyka chorób układu pokarmowego.	3
W5	Symptomatologia ogólna chorób układu moczowego. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej. Czynniki ryzyka chorób układu moczowego.	1
Suma godzin		9
SEMESTR 3		
W6	Diagnostyka różnicowa chorób stawów. Symptomatologia chorób kostno-stawowych. Czynniki ryzyka chorób kostno-stawowych	1
W7	Symptomatologia ogólna chorób układu nerwowego. Diagnostyka schorzeń układu nerwowego. Typowe zespoły uszkodzeń neurologicznych. Czynniki ryzyka chorób układu nerwowego.	1
W8	Symptomatologia ogólna i diagnostyka chorób układu dokrewnego i chorób metabolicznych. Czynniki ryzyka chorób układu dokrewnego i chorób metabolicznych	2
W9	Symptomatologia ogólna, czynniki ryzyka i diagnostyka chorób alergicznych i zaburzeń immunologicznych.	2
W10	Symptomatologia ogólna i diagnostyka chorób zakaźnych i pasożytniczych. Czynniki ryzyka zakażenia, zarażenia. Rola układu odpornościowego w zakażeniach i odporności poszczepiennej.	2
W11	Nowotwory – ogólna charakterystyka, symptomatologia i diagnostyka.	1
Suma godzin		9
Razem godzin - wykłady		30
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
SEMESTR 2		
ĆW.1	Technika zbierania wywiadu z uwzględnieniem zakresu przebytych chorób, warunków socjalnych, wykonywanej pracy, sytuacji rodzinnej, stosowanych używek i nawyków żywieniowych. Podstawowe pomiary służące do oceny stanu zdrowia i stanu odżywienia	2
ĆW.2	Choroby układu krążenia: wady wrodzone i nabyte serca. Zawał serca. Zaburzenia rytmu serca. Zapalenie wsierdza reumatyczne i bakteryjne, zapalenie mięśnia sercowego i osierdza. Ostra i przewlekła niewydolność krążenia, zespół serca płucnego, nadciśnienie tętnicze. Znaczenie diety w leczeniu chorób układu krążenia, w tym nadciśnienia i niewydolności serca.	3
ĆW.3	Choroby układu krwiotwórczego: niedokrwistości, skazy krwotoczne, choroby rozrostowe układu krwiotwórczego. Wpływ choroby na stan odżywienia i wpływ żywienia na wyniki leczenia chorób.	2
ĆW.4	Choroby układu oddechowego: astma oskrzelowa i przewlekła obturacyjna choroba płuc. Zapalenie płuc. Nowotwory płuc- objawy kliniczne Suche i wysiękowe zapalenie opłucnej, niedodma, odma opłucnowa- objawy kliniczne. Stan odżywienia w przewlekłych chorobach układu oddechowego. Przyczyny wyniszczenia w POChP, gruźlicy. Zalecenia dietetyczne.	2
ĆW.5	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, zespół Zollinger-Ellisona, rak żołądka, - patomechanizm, objawy kliniczne. Stan odżywienia w chorobach układu pokarmowego. Zalecenia dietetyczne.	2
ĆW.6	Nieswoiste choroby zapalne jelit, rak jelita grubego patomechanizm, objawy kliniczne. Wpływ choroby na stan odżywienia i wpływ żywienia na wyniki leczenia chorób.	3
ĆW.7	Marskość wątroby, kamica i zapalenie pęcherzyka żółciowego, żółtaczkę patomechanizm i objawy kliniczne zasady postępowania farmakologicznego.	3

	Przyczyny i objawy ostrego brzucha, zapalenie trzustki, zapalenie wyrostka robaczkowego. Stan odżywienia w chorobach układu pokarmowego. Zalecenia dietetyczne.	
ĆW.8	Choroby nerek. Odmiedniczkowe zapalenie nerek. Zapalenie nerek kłębuszkowe i śródmiąższowe. Ostra i przewlekła niewydolność nerek- objawy kliniczne. Rola diety w leczeniu chorób nerek.	3
Suma godzin		20
SEMESTR 3		
ĆW.9	Reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy i mieszana choroba tkanki łącznej, twardzina układowa i zapalenie wielomięśniowe, osteoporoza i choroba zwyrodnieniowa stawów - patomechanizm, obraz kliniczny i leczenie. Wpływ choroby na stan odżywienia i wpływ żywienia na wyniki leczenia chorób	2
ĆW.10	Wybrane zagadnienia kliniczne obejmujące choroby centralnego i obwodowego układu nerwowego – udar mózgu, padaczka, stwardnienie rozsiane, choroba Alzheimera, Parkinsona, miastenia, stwardnienie zanikowe boczne, infekcje ośrodkowego układu nerwowego. Wpływ choroby na stan odżywienia i wpływ żywienia na wyniki leczenia chorób	2
ĆW.11	Choroby układu dokrewnego: nadczynność i niedoczynność tarczycy i przytarczyc, choroba Addisona i zespół Cushinga. patomechanizm, obraz kliniczny. Powikłania kortykosteroidoterapii systemowej. Wpływ choroby na stan odżywienia i wpływ żywienia na wyniki leczenia chorób.	2
ĆW.12	Wybrane choroby metaboliczne: osteoporoza, dna moczanowa, rzadko występujące choroby metaboliczne: mukopolisacharydoza, fenyloketonuria, galaktozemia, choroba Gauchera, Niemann-Picka, Pompego, Wilsona etiologia, obraz kliniczny i leczenie.	2
ĆW.13	Cukrzyca – klasyfikacja, obraz kliniczny, diagnostyka. Stan odżywienia cukrzyca t.2. Zasady leczenia żywieniowego cukrzycy. Zespół metaboliczny- definicja, przyczyny oraz postępowanie dietetyczne.	3
ĆW.14	Choroby alergiczne i immunologiczne. Alergia pokarmowa. Zalecenia dietetyczne.	2
ĆW.15	Choroby zakaźne i pasożytnicze. Zapobieganie chorobom zakaźnym i ich zwalczanie. Profilaktyka zdrowotna przed wyjazdem do krajów tropikalnych	2
ĆW.16	Odrębności etiopatogenezy, przebiegu, terapii i problemy diagnostyczne chorób w wieku podeszłym. Problem wielochorobowości i polipragmatyzacji. Wielkie zespoły geriatryczne.- zespoły psychopatologiczne, upośledzenia lokomocji, upadki, upośledzenia wzroku i słuchu, nietrzymanie zwieraczy, zaburzenia odżywiania i zaburzenia gospodarki wodno – elektrolitowej. Znaczenie zaleceń dietetycznych w geriatrici.	3
ĆW.17	Wybrane choroby żywieniowo-zależne; nadwaga i otyłość, jadłowstręt psychiczny, bulimia. Nadwaga i otyłość jako epidemia współczesnej cywilizacji. Profilaktyka w zakresie czynników ryzyka oraz postępowanie dietetyczne i farmakologiczne.	2
Suma godzin		20
Razem godzin- ćwiczenia		40
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy.	
2.	Plansze, tablice dydaktyczne	
3.	Studium przypadku	
4.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny oraz klucz odpowiedzi	
VII. Metody dydaktyczne:		
1	wykład informacyjny	
2	wykład aktywizujący	
3	opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
4	dyskusja dydaktyczna	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu	
F2	Pytania, testy sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń	
F3	Aktywność podczas zajęć	
P1.	Test wielokrotnego wyboru.	
P2.	Egzamin pisemny – test (sesja zimowa)	
IX. Obciążenie pracą studenta		

Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	58
Przygotowanie do zajęć Przygotowanie do zaliczeń cząstkowych Analiza literatury przedmiotu	102
Przygotowanie do egzaminu	20
SUMA	180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Interna Szczeklika - Podręcznik chorób wewnętrznych 2018. Wyd. Medycyna Praktyczna 2018
2. Pączek L.(red.), Mucha K.(red.), Foroniewicz B.(red.): Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wyd. PZWL 2009

Literatura uzupełniająca:

1. Tatoń J, Czech A.: Diagnostyka internistyczna. Podręcznik dla lekarzy i studentów. Wyd. PZWL 2002
2. Fal M.(red.): Alergia, choroby alergiczne, astma. Medycyna Praktyczna. Kraków 2011
3. Bartuzi Z. (red): Alergia na pokarmy. Meditom. Łódź 2006
4. Daniluk J., Jurkowska G. (red.): Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005
5. Michael L. Snaith (red.), Anna Filipowicz-Sosnowska (tłum.): ABC reumatologii Wyd. PZWL 2007
6. Dziubek Z.(red.): Choroby zakaźne i pasożytnicze. Wyd. PZWL 2010
7. Ch. Fox, M. Lombard, S. Konturek, A. Gabryelewicz, M. Gonciarz, E. Lam: Gastroenterologia. Seria Crash Course. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner 2007
8. Książek A.(red.). Rutkowski B. (red.): Nefrologia. Wyd. Czelej 2004
9. Małecka Panas E.(red.), Słomka M.(red.): Przewlekłe nieswoiste choroby zapalne jelit. Wyd. MedPharm 2012

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_11; K_K_01	C1	W1	1	1	F3
EU 2	K_W_08; K_K_01	C2	W1	1	1	F2
EU 3	K_W_08; K_W_11; K_K_01	C3,C5	W2,W3,W4,W5,W6,W7, W8,W9.W10,W11	1,2	1,2	F1,F3
EU 4	K_W_08; K_W_11; K_K_01	C3	W1,W2,W3,W4,W5,W6,W7, W8,W9.W10, W11	1,2	1,2	F2,F3
EU 5	K_W_08; K_W_11;K_U_05; K_U_08 K_U_15;K_U17; K_U19; K_K_01; K_K_08	C1,C2,C3,C4,C5,C6	W1,W2,W3,W4,W5,W6,W7, W8,W9.W10,W11, ĆW.1, ĆW.2, ĆW.3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9, ĆW.10,	4		P2

			ĆW.11, ĆW.12, ĆW.13, ĆW.14, ĆW.15, ĆW. 16 ĆW.17			
EU 6	K_W_08; K_W_11;K_U _05; K_U_15;K_U1 7; K_U19; K_K_01; K_K_08	C3,C5,C6	ĆW.1, ĆW.2, ĆW.3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9, ĆW.10, ĆW.11, ĆW.12, ĆW.13, ĆW.14, ĆW.15, ĆW.17	1,2,3,4	3,4	F2,F3
EU 7	K_W_08; ; K_W_11; K_U_08; K_K_01;	C4	ĆW. 16	1,3	3,4	F2,F3
EU 8	K_W_08; K_W_11;K_U _05; K_U_08 K_U_15;K_U1 7; K_U19; K_K_01; K_K_08	C3,C4,C5,C6	ĆW.2, ĆW.3, ĆW.4, ĆW.5, ĆW.6, ĆW.7, ĆW.8, ĆW.9, ĆW.10, ĆW.11, ĆW.12, ĆW.13, ĆW.14, ĆW.15, ĆW. 16, ĆW.17	1,2,3,4	3,4	F2,F3

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 4 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i ćwiczeń.

Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie

bardzo dobry - 91%-100%

plus dobry – 81%-90%

dobry – 71%-80%

plus dostateczny – 61%-70%

dostateczny – 51%-60%

niedostateczny – poniżej 50 %

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach

– testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 90%-100%

Dobry plus – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 80%-89%

dobry – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 70%-79%

dostateczny plus – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-69%

dostateczny – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 50%-59%

niedostateczny – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 50%

– przygotowanie prezentacji na zadany temat – umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy

– aktywność w czasie zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WPT

Nazwa przedmiotu/modułu:		Farmakologia i farmakoterapia żywieniowa oraz interakcje leków z żywnością			
Nazwa angielska:		Pharmacology and feeding pharmacotherapy; Interaction between drugs and diet			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	9	20	-	29	1+2
Razem:					3
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Przekazanie podstawowej wiedzy na temat podstawowych grup leków, mechanizmów ich działania, losów leków w organizmie i ich działania niepożądanego					
C2 – Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą zasad terapii żywieniowej w różnych stanach patologicznych, interakcji leków z żywnością					
C3 - Wyposażenie studentów w umiejętności dotyczące doboru właściwej diety w zależności od stosowanych leków					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Chemia żywności, biochemia ogólna i biochemia żywności, fizjologia.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady					
EU1 - Posiada wiedzę dotyczącą leków i ich oddziaływania na organizm, leków stosowanych w chorobach układu pokarmowego i farmakoterapii żywieniowej					
EU2 - Zna zasady leczenia żywieniowego; Zna oddziaływanie leków z żywieniem oraz posiada wiedzę dotyczącą stanu odżywienia na metabolizm leków					
Ćwiczenia					
EU3 - Potrafi wraz z lekarzem zaplanować i wdrożyć leczenie żywieniowe pacjenta z chorobami metabolicznymi, endokrynnymi, niektórymi chorobami uwarunkowanymi genetycznie					
EU4 - Potrafi ocenić wpływ stanu odżywienia na skuteczność farmakoterapii					
EU5 - Student ma świadomość wpływu działania leków na funkcjonowanie organizmu człowieka, możliwych działań niepożądanych oraz wzajemnego wpływu farmakoterapii i żywienia					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Podstawy farmakologii ogólnej – postaci i drogi podawania leków, mechanizmy działania,				2

	działania niepożądane, ogólne zasady stosowania leków, dawkowanie, farmakoterapia dzieci i osób starszych, monitorowanie stężenia leków, indywidualizacja farmakoterapii	
W2	Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe	1
W3	Cukrzyca – metody leczenia, zapobieganie i terapia metabolicznych stanów nagłych	1
W4	Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego	1
W5	Anoreksja, bulimia – metody leczenia Leczenie niedożywienia. Żywnienie do- i pozajelitowe, mieszaniny odżywcze	1
W6	Leczenie otyłości; Leczenie chorób metabolicznych	1
W7	Leki pochodzenia naturalnego (leki roślinne, witaminy i pierwiastki śladowe). Suplementacja witamin u dzieci i osób starszych Suplementy diety – korzyści i zagrożenia stosowania, interakcje z lekami	1
W8	Interakcje leków. Interakcje leków z pożywieniem Wpływ farmakoterapii i pożywienia na wyniki badań diagnostycznych	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Leki autonomicznego układu nerwowego	2
Ćw.2	Leki wpływające na ośrodkowy układ nerwowy (psychotropowe, nasenne i uspokajające, stosowane w chorobach neurodegeneracyjnych).	1
Ćw.3	Farmakoterapia chorób układu krążenia. Polekowe zaburzenia lipidowe	2
Ćw.4	Leki moczopędne	1
Ćw.5	Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego	2
Ćw.6	Leki układu oddechowego	1
Ćw.7	Leki hormonalne. Środki antykoncepcyjne	1
Ćw.8	Chemioterapia zakażeń	1
Ćw.9	Leki immunosupresyjne – wskazania do stosowania, interakcje z pożywieniem	1
Ćw.10	Chemioterapia nowotworów; Podstawy leczenia żywieniowego w onkologii	2
Ćw.11	Farmakoterapia bólu. Interakcje i niepożądane działania leków przeciwbólowych; drabina analgetyczna	2
Ćw.12	Uzależnienie lekowe. Farmakoterapia uzależnienia od nikotyny, alkoholu, opiatów	1
Ćw.13	Leki stosowane w ciąży i laktacji	1
Ćw.14	Odrębności farmakoterapii u dzieci i osób w wieku podeszłym	1
Ćw.15	Terapia stanów nagłych i postępowanie farmakologiczne w ostrych zatruciach lekami	1
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, foliogramy, tablice	
2.	Dyskusja dydaktyczna	
3.	Ulotki, charakterystyka produktu leczniczego	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład konwersatoryjny	
2.	Wykład problemowy	
3.	Metoda przypadków	
4.	Gry dydaktyczne decyzyjne	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Test jednokrotnego wyboru składający się z 20 zadań	
F2.	Praca ćwiczeniowa	
F3.	Odpowiedz ustna	
P1.	Test wielokrotnego wyboru składający się z 40 zadań	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		29

Przygotowanie się do zajęć	31
Przygotowanie do egzaminu	20
SUMA	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1. Rajtar-Cynke G.; Farmakologia. - Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa : 2015.
2. Obuchowicz E., Małecki A., Kmiecik-Kołada K., Okopień B.; Farmakologia dla studentów i absolwentów kierunków medycznych , Wydawnictwo Śląsk , Katowice 2011,

Literatura uzupełniająca

1. Orzechowska-Juzwenko K.: Farmakologia kliniczna. Znaczenie w praktyce medycznej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław, 2006.
2. Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H.K., Ruth P., Schaefer-Korting M.: Kompedium Farmakologii i Toksykologii Mutschlera. Wyd. II polskie pod red. W. Buczek, MedPharm Polska, 2013.
3. Szczygieł B.: Niedozżywienie związane z chorobą – występowanie i rozpoznawanie. PZWL, 2011.
4. Grzymisławski M., Gawędzki J.: Żywność człowieka zdrowego i chorego. PWN, 2011.
5. Kostowski W., Herman Z.S.: Farmakologia. Podstawy farmakoterapii. PZWL, Warszawa, 2010.
6. Janiec W.: Kompedium Farmakologii. PZWL, 2012.
7. Friese K., Mörike K., Neumann G., Windorfer A. red. wyd. I pol. T. Fuchs: Leki w ciąży i laktacji. MedPharm Polska, 2009.
8. Krawczyński M.: Farmakoterapia dzieci i młodzieży. PZWL, 2009.
9. Mutschler E., Geisslinger G., Kroemer H.K., Ruth P., Schaefer-Korting M.: Farmakologia i Toksykologia Mutschlera. MedPharm Polska, Wrocław, 2010
10. Zachwieja Z.: Leki i żywienie – interakcje. PZWL, 2008.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_09 K_W_11	C1	W1-W12	1,2,3	1,2	F1, P1
EU 2	K_W_09 K_W_11 K_K_02	C2	W3-W11	1,2,3	1,2	F1, P1
EU 3	K_U_09 K_U_15	C2, C3	Ćw.1-10,	1,2,3	2,3,4	F2, F3
EU 4	K_U_15	C3	Ćw10,14,15	1,2,3	2,3,4	F2,F3
EU 5	K_K_01 K_K_02	C3	Ćw1-15	2	2,3,4	F3

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w semestrze 3 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i ćwiczeń.

EGZAMIN KOŃCOWY to sprawdzenie wiedzy na poziomie znajomości materiału oraz rozwiązywania problemów w obszarze farmakologii.

Egzamin pisemny ma formę testu, zawiera 40 pytań. Każde pytanie posiada 4 warianty odpowiedzi, z których jedna jest prawidłowy. Za każdą prawidłową odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie co

najmniej 60% prawidłowych odpowiedzi (24 punkty)

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
 - sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
 - Test/ kolokwium pisemne
- Kryteria oceny
Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

- przygotowanie prezentacji na zadany temat –zaliczenie bez oceny
- aktywność w czasie zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:		Dietetyka kliniczna			
Nazwa angielska:		Clinical Dietetics			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	9	20	-	29	1+2
4	6	-	20	26	1+2
Razem	15	20	20	55	6
II. Cel przedmiotu:					
C1. Opanowanie wiedzy dotyczącej aspektów prawnych organizacji leczenia żywieniowego w Polsce, charakterystyki żywienia do- i pozajelitowego, substratów wykorzystywanych w leczeniu żywieniowym, sposobów postępowania żywieniowego w jednostkach chorobowych dietozależnych.					
C2. Kształtowanie i doskonalenie umiejętności dokonywania antropometrycznej oraz laboratoryjnej oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia chorych w różnych stanach klinicznych.					
C3. Kształtowanie umiejętności projektowania zbilansowanych jadłospisów dla osób dorosłych wymagających indywidualnej dietoterapii.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza w zakresie zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, kliniczny zarys schorzeń.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy:					
EU1. Student zna klasyfikację oraz charakterystykę poszczególnych rodzajów diet leczniczych, ma wiedzę z zakresu epidemiologii, diagnostyki oraz leczenia zaburzeń stanu odżywienia.					
EU2. Student zna zagadnienia związane z organizacją leczenia żywieniowego oraz podstawowe regulacje prawne. Ma wiedzę z zakresu żywienia drogą dojelitową i pozajelitową.					
W zakresie umiejętności:					
EU3. Student potrafi scharakteryzować leczenie żywieniowe w poszczególnych różnych jednostkach chorobowych dietozależnych, m.in.: schorzeniach przewodu pokarmowego, wątroby, dróg żółciowych i trzustki, chorobach nerek i układu moczowego, zakażeniach i zatruciach pokarmowych, chorobach stawów, alergiach i nietolerancjach pokarmowych, stanach po przebytych oparzeniach. Potrafi wykorzystywać specjalistyczne programy komputerowe do bilansowania diet leczniczych.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU 4. Student rozumie potrzebę stałego aktualizowania własnej wiedzy, jest świadom własnych ograniczeń i dostrzega potrzebę współpracy z lekarzami różnych specjalności, wykazuje ukształtowaną postawę prozdrowotną.					

V. Treści programowe:	
Forma zajęć: wykłady	Liczba

		godzin
SEMESTR 3		
W1	Epidemiologia zaburzeń odżywiania. Niedożywienie organizmu – rozpoznawanie, konsekwencje, leczenie żywieniowe w chorobach przewodu pokarmowego.	3
W2	Żywnienie w chorobach nerek, chorobach układu krążenia oraz w wybranych chorobach skóry.	3
W3	Znaczenie prebiotyków, probiotyków oraz środków specjalnego przeznaczenia medycznego w leczeniu wybranych jednostek chorobowych.	3
Suma godzin		9
SEMESTR 4		
W4	Żywnienie drogą przewodu pokarmowego. Wskazania i przeciwwskazania, metody podawania żywności do przewodu pokarmowego.	2
W5	Żywnienie pozajelitowe: sposoby podawania żywności pozajelitowej, systemy żywienia pozajelitowego.	2
W6	Mieszanki stosowane w żywieniu pozajelitowym. Powikłania metaboliczne żywienia pozajelitowego.	2
Suma godzin		9
Razem godzin - wykłady		18
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
SEMESTR 3		
Ćw.1	Klasyfikacja i charakterystyka diet leczniczych.	2
Ćw.2	PPM, CPM, PAL, BMI – ćwiczenia obliczeniowe, analiza zapotrzebowania energetycznego pacjentów z wybranymi jednostkami chorobowymi.	2
Ćw.3	Postępowanie żywieniowe w schorzeniach jamy ustnej, zaburzeniach przełykania, chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy – metodologia ustalania diety.	2
Ćw.4	Postępowanie żywieniowe w chorobie refluksowej – studium przypadku.	2
Ćw.5	Postępowanie żywieniowe w biegunkach i zaparciach nawykowych- charakterystyka wybranych interwencji żywieniowych.	2
Ćw.6	Metodyka ustalania diety w przypadku nadwagi i otyłości – bilansowanie jadłospisu redukcyjnego.	2
Ćw.7	Postępowanie żywieniowe w ostrym i przewlekłym zapaleniu trzustki – bilansowanie posiłków z wykorzystaniem środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego.	2
Ćw.8	Postępowanie żywieniowe w przewlekłych chorobach wątroby bez cech encefalopatii – bilansowanie jadłospisów.	2
Ćw.9	Postępowanie żywieniowe w kamicy żółciowej – leczenie zachowawcze.	2
Ćw.10	Analiza przykładowych jadłospisów pacjentów w wybranych stanach zdrowia – ilościowa i jakościowa ocena całodziennych racji pokarmowych.	2
Suma godzin		20
SEMESTR 4		
Forma zajęć: laboratoria		
Lab.1	Postępowanie żywieniowe w niewydolności nerek – leczenie zachowawcze. Studium przypadku.	2
Lab.2	Postępowanie żywieniowe w niewydolności nerek – dializa otrzewnowa oraz hemodializy. Studium przypadku.	2
Lab.3	Postępowanie żywieniowe w nadciśnieniu tętniczym – studium przypadku.	2
Lab.4	Postępowanie żywieniowe w miażdżycy – studium przypadku.	2
Lab.5	Leczenie żywieniowe chorych oparzonych – studium przypadku.	2
Lab.6	Postępowanie żywieniowe w zatruciach i zakażeniach pokarmowych (salmonelloza, zatrucie jadem kiełbasianym) – studium przypadku.	2
Lab.7	Planowanie posiłków wzmocnionych dietetycznymi środkami spożywczymi specjalnego żywieniowego przeznaczenia.	2
Lab.8	Postępowanie żywieniowe w osteoporozie. Studium przypadku.	2
Lab.9	Postępowanie żywieniowe w przypadku nietolerancji laktozy oraz alergii na białka mleka – studium przypadku.	2
Lab.10	Zalecenia żywieniowe w wybranych chorobach skóry (trądzik, łuszczyca).	2
Suma godzin		20
Razem godzin – ćwiczenia, laboratoria		40
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Tablica, plakaty, broszury edukacyjne.	

3.	Program komputerowy Dietetyk 2.0, Dieta 5,0.																
4.	Analizator składu ciała, miarka BMI, fałdomierz.																
VII. Metody dydaktyczne:																	
1.	Wykład informacyjny.																
2.	Prezentacja multimedialna.																
3.	Dyskusja panelowa.																
4.	Studium przypadku.																
5.	Ćwiczenia praktyczne.																
6.	Projekt.																
7.	Analiza materiałów źródłowych.																
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)																	
F1.	Wejściówki pisemne sprawdzające przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych oraz laboratoryjnych.																
F2.	Projekty jadłospisów dziennych.																
F3.	Kolokwium pisemne końcowe podsumowujące tematykę przedmiotu.																
F4.	Sprawozdania z ćwiczeń.																
P1.	Test jednokrotnego wyboru (zaliczenie wykładu po semestrze 3).																
P2.	Egzamin pisemny – test, pytania otwarte.																
IX. Obciążenie pracą studenta																	
<table><tr><th>Forma aktywności</th><th>Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th></tr><tr><td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)</td><td>85</td></tr><tr><td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (konsultacje)</td><td>8</td></tr><tr><td>Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń i laboratorium, przygotowanie się do kolokwium końcowego oraz kartkówek.</td><td>42</td></tr><tr><td>Przygotowywanie projektów jadłospisów z zajęć laboratoryjnych oraz sprawozdań z ćwiczeń.</td><td>20</td></tr><tr><td>Przygotowanie się do egzaminu.</td><td>25</td></tr><tr><td>SUMA</td><td>180</td></tr><tr><td>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU</td><td>6</td></tr></table>		Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	85	Godziny kontaktowe z nauczycielem (konsultacje)	8	Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń i laboratorium, przygotowanie się do kolokwium końcowego oraz kartkówek.	42	Przygotowywanie projektów jadłospisów z zajęć laboratoryjnych oraz sprawozdań z ćwiczeń.	20	Przygotowanie się do egzaminu.	25	SUMA	180	SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności																
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	85																
Godziny kontaktowe z nauczycielem (konsultacje)	8																
Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń i laboratorium, przygotowanie się do kolokwium końcowego oraz kartkówek.	42																
Przygotowywanie projektów jadłospisów z zajęć laboratoryjnych oraz sprawozdań z ćwiczeń.	20																
Przygotowanie się do egzaminu.	25																
SUMA	180																
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	6																
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca																	
Literatura podstawowa:																	
1. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.																	
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.																	
Literatura uzupełniająca:																	
1. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.																	
2. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.																	
3. Ostrowska L., Orywał K., Stefańska E.: Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. PZWL. Warszawa 2018.																	
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI																	
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny											
EU1	K.W01, K.W08, K.W09	C1	W1-W7	1, 2	1,2	P1											
EU2	K.W10, KW11	C1	W8-W12	1,2	1,2	P2											
EU3	K.U01, K.U07, K.U08, K.U13	C2, C3	Ćw.1-ćw15, lab.1-lab.15	1,2,3,4	3,4,5,6,7	F1-F4											
EU4	K.K01, K.K02, K.K08	C2, C3	Lab.1-lab.15	1,2,3,4	3,4,5,6,7	F1-F4											
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ																	
Przedmiot kończy się <u>egzaminem po</u> semestrze 4 i obejmuje treści wykładowe, ćwiczeniowe oraz laboratoryjne z semestru 3 i 4. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z wykładu (semestr 3), ćwiczeń (semestr 3) oraz laboratorium (semestr 4).																	

Kryteria zaliczenia wykładu (semestr 4) - wykład kończy się zaliczeniem na ocenę (test jednokrotnego wyboru).

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń (semestr 4):

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- sprawozdania z ćwiczeń,
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia pisemne, sprawozdania oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia laboratorium (semestr 5):

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- projekty jadłospisów (studium przypadku),
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Projekty przygotowywane są przez studentów na podstawie wywiadów żywieniowych oraz dokumentacji medycznej: uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zaproszonych gości, pacjentów szpitali, przypadków pacjentów z indywidualnej praktyki prowadzących zajęcia.

Kartkówki, kolokwia pisemne, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia egzaminu (semestr 5):

przedmiot kończy się egzaminem pisemnym uwzględniającym: część teoretyczną (test jednokrotnego wyboru) oraz część praktyczną (pytania otwarte).

Ocena z egzaminu:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT..
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Dietetyka pediatria			
Nazwa angielska:		Pediatric Dietetics			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarny / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
4	9	10	-	19	1+1
5	6	-	10	16	1+1
Razem	15	10	10	35	4
II. Cel przedmiotu:					
C1. Opanowanie wiedzy, kompetencji i umiejętności planowania żywienia niemowląt, dzieci starszych oraz młodzieży szkolnej.					
C2. Utrwalenie i doskonalenie umiejętności z zakresu dokonywania oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia dzieci zdrowych i chorych.					
C3. Kształtowanie umiejętności projektowania zbilansowanych jadłospisów dla dzieci zdrowych oraz wymagających indywidualnej dietoterapii.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza w zakresie zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, kliniczny zarys schorzeń.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy:					
EU 1. Zna podstawy teoretyczne żywienia naturalnego i sztucznego niemowląt zdrowych. Ma wiedzę z zakresu funkcjonowania banków mleka, żywienia dzieci zdrowych oraz organizacji żywienia zbiorowego w placówkach oświatowych.					
EU2. Zna zagadnienia teoretyczne z zakresu żywienia dzieci z alergiami i nadwrażliwościami pokarmowymi, założeń postępowania żywieniowego w przypadku celiakii, fenylketonurii, galaktozemii oraz podstawowych interwencji stosowanych u dzieci z zaburzeniami czynnościowymi przewodu pokarmowego.					
W zakresie umiejętności:					
EU3. Posiada umiejętność bilansowania posiłków uzupełniających dla dzieci do pierwszego roku życia, komponowania jadłospisów dla dzieci zdrowych, planowania żywienia w żłobkach i przedszkolach.					
EU4. Posiada umiejętność oceny stanu odżywienia dzieci zdrowych i chorych, umie ocenić wpływ nadmiarów i niedoborów pokarmowych na zdrowie dziecka.					
EU5. Posiada umiejętność projektowania jadłospisów eliminacyjnych dla dzieci z wybranymi jednostkami chorobowymi.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU6. Rozumie potrzebę aktualizowania własnej wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności wobec dokonującego się postępu w dziedzinie dietetyki, jest świadom odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo małych pacjentów.					
V. Treści programowe:					

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
SEMESTR 4		
W1	Żywienie naturalne, mieszane i sztuczne niemowląt. Korzyści zdrowotne karmienia piersią. Przeciwwskazania do żywienia naturalnego. Funkcjonowanie banków mleka.	3
W2	Żywienie dzieci w wieku 13-36 m-cy. Organizacja i zasady żywienia zbiorowego w żłobkach i przedszkolach.	3
W3	Żywienie dzieci starszych oraz młodzieży w wieku szkolnym – potrzeby żywieniowe organizmu dorastającego, zmiany masy ciała w okresie skoku pokwitaniowego, znaczenie prawidłowego wzorca żywieniowego w profilaktyce chorób cywilizacyjnych	3
Razem		9
SEMESTR 5		
W4	Żywienie dzieci w wybranych zaburzeniach czynnościowych przewodu pokarmowego (kolka niemowlęca, zaparcia czynnościowe, biegunka). Charakterystyka wybranych wrodzonych wad metabolizmu u dzieci.	2
W5	Diety eliminacyjne w fenyloketonurii, galaktozemii, nietolerancji laktozy.	2
W6	Celiakia, nieceliakalna nadwrażliwość na gluten, nietolerancja glutenu u dzieci i młodzieży – założenia diety bezglutenowej.	2
Razem		6
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
SEMESTR 4		
Ćw.1	Ocena stanu odżywienia i potrzeb żywieniowych niemowląt. Planowanie i bilansowanie posiłków uzupełniających dla dzieci zdrowych.	2
Ćw.2	Ocena stanu odżywienia i potrzeb żywieniowych dzieci w wieku 12-36 m-cy. Ocena dzienników żywieniowych dzieci z nieprawidłowymi zachowaniami żywieniowymi, redagowanie indywidualnych zaleceń żywieniowych.	2
Ćw.3	Organizacja żywienia zbiorowego w przedszkolach – ocena ilościowa i jakościowa jadłospisów dekadowych.	2
Ćw.4	Bilansowanie posiłków dla dzieci w wieku przedszkolnym – ocena posiłków pod kątem realizacji obowiązujących norm i zaleceń żywieniowych.	2
Ćw.5	Zasady bilansowania jadłospisów dla dzieci w wieku szkolnym – studium przypadku.	2
Suma godzin		10
SEMESTR 5		
Forma zajęć: laboratoria		
Lab.1	Alergie i nietolerancje pokarmowe wieku dziecięcego, znaczenie diety eliminacyjnej.	2
Lab.2	Planowanie indywidualnej diety bezglutenowej dla dziecka z celiakią – studium przypadku.	2
Lab.3	Planowanie indywidualnie zbilansowanej diety dla dziecka z mukowiscydozą – studium przypadku.	2
Lab.4	Znaczenie diety FOODMAP w leczeniu zespołu jelita drażliwego u dzieci – studium przypadku.	2
Lab.5	Planowanie interwencji żywieniowych w zaburzeniach czynnościowych przewodu pokarmowego u dzieci – studium przypadku.	2
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny, filmy edukacyjne, plansze edukacyjne.	
2.	Analizator składu ciała.	
3.	Oprogramowanie komputerowe.	
4.	Testy i kolokwia z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny, klucz odpowiedzi	
5.	Kryteria oceny końcowej z wykładu, ćwiczeń, laboratorium.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny.	
2.	Prezentacja multimedialna.	
3.	Dyskusja dydaktyczna.	
4.	Studium przypadku.	
5.	Burza mózgów.	
6.	Ćwiczenia przedmiotowe.	

VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	Kartkówki cząstkowe sprawdzające przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych oraz laboratoryjnych.					
F2	Aktywność podczas zajęć.					
F3	Projekty jadłospisów dziennych.					
F4	Kolokwium pisemne podsumowujące tematykę przedmiotu.					
P1	Test podsumowujący tematykę wykładów.					
P2	Egzamin pisemny- test, pytania otwarte.					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	35					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji)	5					
Przygotowanie się do zajęć (łącznie): a) przygotowanie się do kartkówek, kolokwiów, zajęć (ćwiczenia, laboratoria) b) przygotowywanie projektów jadłospisów (laboratoria) c) przygotowywanie sprawozdań pisemnych (ćwiczenia)	60 30 15 15					
Przygotowanie się do egzaminu	20					
SUMA	120					
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4					
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: 1. Szajewska H. Horvath Andrea: Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017. 2. Grzymisławski M.:Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019. 3. Książek J.: Standardy leczenia żywieniowego w pediatrii. PZWL, Warszawa 2017.						
Literatura uzupełniająca: 1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017. 2. Eugster G: Żywnienie dzieci. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017. 3. Krawczyński M.: Żywnienie dzieci w zdrowiu i chorobie. Help-Med. Kraków 2015. 4. Jeszka J.: Algorytmy żywienia dzieci. Urban&Partner. Wrocław 2013. 5. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. PZWL. Warszawa 2012.						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekt uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.W02, K.W03	C1	W1, W2, W3, W4, W5	1,5	1,2,3	P2
EU2	K.W08, K.W09, K.W10, K.W11	C1	W6, W7, W8, W9, W10	1,5	1,2,3	P2
EU3	K.U03, K.U07 K.U08	C3	Ćw.3, ćw.4, ćw.5	1,2,3,4,5	1,2,3	F
EU4	K.U01	C2	Ćw. 1, ćw.2, ćw.6	1,2,3,4,5	1,2,3	F, P
EU5	K.U07, K.U08, K.U17, K.U19	C1, C2	Lab.1, Lab.2, Lab.3, Lab.4, Lab.5, Lab.6, Lab.7	1,2,3,4,5	3,4,5,6	F, P
EU6	K.K01, K.K05	C2, C3	Ćw.1, Ćw.2, Ćw.3, Lab.1-lab.7	1,3,4,5	3,4,5,6	F

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 5 i obejmuje treści wykładowe, ćwiczeniowe oraz laboratoryjne z semestru 4 oraz 5. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń, laboratorium oraz wykładów realizowanych w semestrze 4.

Kryteria zaliczenia wykładu (semestr 4): wykład kończy się zaliczeniem na ocenę (test jednokrotnego wyboru).

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń (semestr 4):

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
 - kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
 - sprawozdania z ćwiczeń,
 - kolokwium pisemne końcowe.
- Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia pisemne, sprawozdania oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia laboratorium (semestr 5):

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
 - kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
 - projekty jadłospisów (studium przypadku),
 - kolokwium pisemne końcowe.
- Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia pisemne, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia egzaminu (semestr 5):

przedmiot kończy się egzaminem pisemnym uwzględniającym: część teoretyczną (test jednokrotnego wyboru) oraz część praktyczną (pytania otwarte).

Ocena z egzaminu:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Edukacja żywieniowa			
Nazwa angielska:		Nutritional Education			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	-	-	20	20	2
II. Cel przedmiotu:					
C1. Poznanie celów i zdań oraz organizacji edukacji żywieniowej i prozdrowotnej, czynników ryzyka chorób dietozależnych.					
C2. Potrafi określić potrzeby żywieniowe różnych grup ludności oraz samodzielnie zaplanować i przeprowadzić edukację żywieniową.					
C3. Kształtowanie umiejętności komunikowania się z odbiorcą, poczucia sumienności i odpowiedzialności za wykonywane zadania oraz współpracy w zespole terapeutycznym.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza w zakresie zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, kliniczny zarys schorzeń.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy:					
EU 1. Zna zadania i cele edukacji żywieniowej, wskazuje zadania dietetyka w edukacji oraz zna podstawowe założenia, zadania i organizację poradnictwa żywieniowego. Zna wzajemne relacje między żywnością, żywieniem a zdrowiem i potrafi je wykorzystać w praktyce.					
W zakresie umiejętności:					
EU2. Potrafi zaplanować i poprowadzić edukację żywieniową indywidualną i grupową dotyczącą zagadnień związanych z poradnictwem dietetycznym i profilaktyką chorób żywieniowo-zależnych. Potrafi opracować jasne i zrozumiałe materiały edukacyjne dla pacjenta w różnych okresach życia.					
EU3. Potrafi dokonać oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia pacjentów celem zaplanowania indywidualnej edukacji żywieniowej.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU4. Jest świadom odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo pacjentów, wykazuje dojrzałą, ukształtowaną postawę prozdrowotną, weryfikuje własne poglądy z autorytetami.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: laboratoria					Liczba godzin

Lab.1	Edukacja żywieniowa jako element polityki zdrowotnej. Organizacje i instytucje odpowiedzialne za edukację żywieniową w Polsce i na świecie. Programy edukacji żywieniowej w Polsce. Zadania dietetyka w ochronie zdrowia.	3
Lab.2	Poradnictwo indywidualne i grupowe. Dobór treści, metod programów edukacyjnych do potrzeb wybranych grup odbiorców. Narzędzia i mechanizmy propagowania właściwych postaw żywieniowych.	3
Lab.3	Czynniki wpływające na zachowania żywieniowe. Źródła wiedzy o problemach zdrowotnych człowieka. Zagrożenia zdrowotne wynikające z niewłaściwego odżywiania. Wpływ środków masowego przekazu na żywienie. Czynniki ekonomiczne w planowaniu prawidłowego żywienia.	3
Lab.4	Opracowanie merytoryczne programu edukacyjnego o tematyce żywieniowej. Wybór form, metod i środków dydaktycznych z uwzględnieniem potrzeb odbiorców. Metodyka programów edukacji żywieniowej.	3
Lab.5	Edukacja żywieniowa dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym i młodzieży – zajęcia warsztatowe.	3
Lab.6	Edukacja żywieniowa osób w podeszłym wieku – zajęcia warsztatowe.	3
Lab.7	Edukacja żywieniowa kobiet ciężarnych i w okresie laktacji – zajęcia warsztatowe.	2
Suma godzin		30
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Tablica, broszury edukacyjne.	
3.	Brystol, pisaki, kalkulator.	
4.	Miarki BMI, fałdomierze, ciśnieniomierze.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Prezentacja multimedialna.	
2.	Dyskusja dydaktyczna.	
3.	Projekt.	
4.	Studium przypadku.	
5.	Ćwiczenia przedmiotowe.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Sprawdziany cząstkowe weryfikujące przygotowanie teoretyczne do zajęć.	
F2	Aktywność podczas zajęć warsztatowych, ocena zdolności do samodzielnej pracy zawodowej.	
F3	Przedstawienie indywidualnego programu zajęć edukacyjnych.	
P1	Kolokwium końcowe pisemne.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		20
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		3
Przygotowanie się do zajęć, kartkówek		16
Przygotowanie zajęć warsztatowych		15
Przygotowanie się do kolokwium końcowego		6
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Contento I.R.: Edukacja żywieniowa. PWN, Warszawa 2018.		
2. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN, Warszawa 2017.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Grzymisławski M.: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.		

2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.
3. Gawęcki J., Roszkowski W.: Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. PWN, Warszawa 2009.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.W07, K.W12	C1	Lab.1-lab.3	1,2,3	1,2	F
EU2	K.U21, K.U22	C2	Lab.4-lab.11	1,2	1,2,3,4,5	F
EU3	K.U01, K.U09, K.U11, K.U14,	C2	Lab.6-lab.11	1,2,3	2,4,5	F, P
EU4	K.K05, K.K08, K.K11	C3	Lab.2-lab.11	1,2,3	2,4,5	F, P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- projekt zajęć edukacyjnych,
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

26.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Wypożyczenie techniczne				
Nazwa angielska:	Technical Equipment				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoterapia i dietoprofilaktyka/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	W	C	L	Łącznie	ECTS
1	9	-	-	9	1
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Wypożyczenie studenta w wiedzę dotyczącą materiałów stosowanych w gastronomii. C2 – Wypożyczenie studenta w wiedzę z zakresu instalacji stosowanych w gastronomii: dobór, normy, wymagania bhp dotyczące użytkowania danej instalacji. C3 - Wypożyczenie studenta w wiedzę dotyczącą maszyn i urządzeń do obróbki mechanicznej, cieplnej oraz chłodniczej żywności. Zapoznanie studenta z urządzeniami do sporządzania i ekspedycji napojów. Podział, przeznaczenie, obsługa danego urządzenia, zasady bhp obowiązujące przy obsłudze, mycie i konserwacja. C4 – Wypożyczenie studenta w wiedzę dotyczącą urządzeń i maszyn do mycia naczyń i sprzętu oraz środków do utrzymania czystości (zmywalnie do ręcznego mycia naczyń, zmywalnie do mechanicznego mycia naczyń, maszyny do mycia naczyń, zasady bhp w zmywalni naczyń, środki i urządzenia do utrzymania czystości) C5 - Zapoznanie studenta z podstawami projektowania technologicznego zakładów żywienia zbiorowego dotyczącymi układu funkcjonalnego zakładu gastronomicznego oraz doboru maszyn i urządzeń.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU1 -Student potrafi wymienić, dokonać podziału i scharakteryzować materiały stosowane w gastronomii. EU2 - Student wymienia i charakteryzuje instalacje stosowane w gastronomii (elektryczne, oświetlenie pomieszczeń, gazowe, wodno-kanalizacyjne, grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne). Określa dobór, normy i wymagania BHP dotyczące użytkowania danej instalacji. EU3 -Student dokonuje podziału, wymienia i charakteryzuje maszyny i urządzenia do obróbki mechanicznej, cieplnej oraz chłodniczej żywności. Omawia przeznaczenie, obsługę danego urządzenia, zasady BHP obowiązujące przy obsłudze, myciu i konserwacji. Student zna zasady działania urządzeń do sporządzania i ekspedycji napojów (urządzenia do parzenia kawy i napojów gorących, urządzenia do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych). EU4 – Student wyjaśnia zasady działania urządzeń i maszyn do mycia naczyń oraz wymienia środki i urządzenia do utrzymania czystości, omawia zasady BHP obowiązujące w zmywalni naczyń. EU5 – Student posiada wiedzę z zakresu podstaw projektowania technologicznego zakładów żywienia zbiorowego, potrafi omówić układ funkcjonalny zakładu gastronomicznego, dokonuje doboru maszyn i urządzeń.					

V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykład		Liczba godzin
W. 1	Materiały stosowane w gastronomii (materiały metalowe, ceramika i szkło, drewno, tworzywa sztuczne, opakowania żywności).	1
W. 2	Instalacje w gastronomii (instalacje elektryczne, oświetlenie pomieszczeń, instalacje gazowe, instalacje wodno-kanalizacyjne, instalacje grzewcze, instalacje wentylacyjne, instalacje klimatyzacyjne)	1
W. 3	Maszynty i urządzenia do obróbki mechanicznej żywności (obróbka wstępna ziemniaków i warzyw, rozdrabnianie żywności, wyciskanie soków, wyrabianie ciasta i ubijanie masy, uniwersalne i pomocnicze urządzenia mechaniczne)	2
W. 4	Urządzenia i aparaty do obróbki cieplnej żywności (źródła ciepła, podział aparatury grzejnej, trzony kuchenne, taborety podgrzewcze, kotły warzelne, patelnie, frytkownice, piekarniki, bębny, aparatura do smażenia beztłuszczowego i rozmrażania potraw, mikrofalówki)	1
W. 5	Urządzenia i maszyny do obróbki chłodniczej żywności (chłodzenie, zamrażanie i przechowywanie chłodnicze żywności, łańcuch chłodniczy i zasady chłodzenia, sprężarkowe urządzenia chłodnicze, systemy chłodzenia, metody zamrażania i urządzenia zamrażalnicze)	1
W. 6	Urządzenia do sporządzania i ekspedycji napojów (urządzenia do parzenia kawy i napojów gorących, urządzenia do sporządzania i ekspedycji napojów zimnych)	1
W. 7	Maszynty i urządzenia do mycia naczyń i sprzętu oraz środki do utrzymania czystości (zmywalnie do ręcznego mycia naczyń, zmywalnie do mechanicznego mycia naczyń, maszyny do mycia naczyń, zasady bhp w zmywalni naczyń, środki i urządzenia do utrzymania czystości)	1
W. 8	Podstawy projektowania technologicznego zakładów żywienia zbiorowego (układ funkcjonalny zakładu gastronomicznego, dobór maszyn i urządzeń)	1
Suma godzin		9
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne.	
2.	Tablica, plansze, albumy gastronomiczne, katalogi sprzętu gastronomicznego	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny, prelekcje, wyjaśnienie zagadnień teoretycznych	
2.	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3.	Pokaz urządzeń	
4.	Projekt	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
P1.	Test wielokrotnego wyboru, uzupełnianie, test typu P/F	
F1.	Dyskusja w czasie wykładu,	
F2.	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć	
F3.	Prezentacja – projekt zaliczeniowy	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	9	
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	8	
Przygotowanie się do zajęć i zaliczenia	13	
SUMA	30	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1	
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Kasperek A., Kondratowicz M. Wyposażenie techniczne zakładów gastronomicznych. Wyd. REA 2012		

2. Jastrzębski W. Wyposażenie techniczne zakładów gastronomicznych. Wyd. WSiP 2009
3. Konarzewska M., Lada E., Zielonka B. Wyposażenie techniczne zakładów gastronomicznych. REA 2010

Literatura uzupełniająca

1. Grzesińska W. Wyposażenie techniczne zakładów gastronomicznych Wyd. WSiP 2006
2. Koziorowska B. Projektowanie technologiczne zakładów gastronomicznych, kuchni szpitalnych, hotelowych. E-book
3. Gawęcki J., Roszkowski W. : Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. PWN W-wa 2009

Czasopisma:

Kwartalny Biuletyn Polskiego Towarzystwa Dietetyki
Magazyn Żywność i Zdrowie
Przegląd Gastronomiczny, Wyd. Sigma- NOT W-wa

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_04, K_W_14, K_U_10, K_K_01	C1,	W.1	1, 2	1	F1,F2, P1
EU 2	K_W_14, K_U_10, K_K_01, K_K_02	C2	W.2	1, 2	1	F1,F2, P1
EU 3	K_W_14, K_U_10, K_K_01, K_K_02, K_K_03	C3	W.3 - 6	1, 2	1,2,3,4	F1, F2, F3, P1
EU 4	K_W_14, K_U_10, K_K_01, K_K_02, K_K_03	C4	W. 7	1, 2	1,2,3,4	F1,F2, F3, P1
EU 5	K_W_14, K_U_10, K_K_01, K_K_02, K_K_03	C5	W.8	1, 2	4	F1, F2, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kryteria zaliczenia wykładu

-obecność na zajęciach
-kolokwium pisemne
Bardzo dobry – 100 – 90 %.
Dobry plus – 89 - 80 %.
Dobry – 79 - 70 %
Dostateczny plus – 69 - 60%.
Dostateczny – 59 - 51%.
Niedostateczny – 50 % i poniżej
- aktywność w czasie zajęć
- projekt zaliczeniowy - prezentacja

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

27.a**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Technologia żywności z towaroznawstwem				
Nazwa angielska:	Food Technology with Commodity Science				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	9	9	-	18	1+1
4	6	9	-	15	1+1
Razem	15	18	-	33	4
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą organizacji procesu produkcyjnego w zakładach żywienia zbiorowego, organizacji pracy w produkcji oraz znajomość przepisów sanitarno-higienicznych obowiązujących w zakładach gastronomicznych.					
C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę o środkach żywnościowych, znajomość podstawowych określeń stosowanych w towaroznawstwie i technologii żywności, w wiedzę dotyczącą podziału i warunków przechowywania środków żywnościowych oraz zmian fizykochemicznych zachodzących w środkach żywnościowych podczas przechowywania. Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu metod utrwalania środków żywnościowych.					
C3 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych przepisów i norm w gospodarce żywnościowej, oceny środków żywnościowych, normalizacji w produkcji gastronomicznej i ustawy żywnościowej – system HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli), GMP (Dobra Praktyka Produkcyjna), GHP (Dobra Praktyka Higieniczna). Wyposażenie w wiedzę i umiejętności dokonywania oceny sensorycznej surowców i potraw.					
C4 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą procesów technologicznych w produkcji gastronomicznej – obróbki wstępnej oraz metod obróbki cieplnej.					
C5 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dokonania oceny towaroznawczej i zastosowania w technologii gastronomicznej wszystkich grup produktów żywnościowych: warzyw i ziemniaków, tłuszczów spożywczych, owoców i grzybów, mleka i jajek, mąki i kasz, cukru, miodu i ciast, mięsa i ryb oraz kawy, herbaty i napojów zimnych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiadomości z zakresu chemii i biochemii żywności, mikrobiologii, żywienia człowieka, wyposażenia technicznego, higieny, toksykologii i bezpieczeństwa żywności.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady					
EU 1 – Student posiada wiedzę dotyczącą organizacji procesu produkcyjnego w zakładach żywienia zbiorowego oraz organizacji pracy w produkcji, zna podstawowe przepisy sanitarno-higieniczne obowiązujące w zakładach gastronomicznych, posiada wiadomości w zakresie ważenia i mierzenia objętości środków żywnościowych.					
EU 2 – Student posiada wiadomości o środkach żywnościowych, zna podstawowe określenia stosowane w towaroznawstwie i technologii żywności, podział i warunki przechowywania środków żywnościowych oraz zmian					

fizykochemiczne zachodzące w środkach żywnościowych podczas przechowywania. Potrafi scharakteryzować metody utrwalania środków żywnościowych oraz zmiany fizyczne i jakościowe zachodzące podczas utrwalania żywności.		
EU 3 - Student zna podstawowe przepisy i normy w gospodarce żywnościowej dotyczące oceny środków żywnościowych, normalizacji w produkcji gastronomicznej i ustawy żywnościowej. Potrafi dokonać oceny sensorycznej surowców i potraw, wyjaśnia wymagania dotyczące osób przeprowadzających ocenę, umie wymienić warunki przeprowadzania oceny oraz metody sensoryczne stosowane do oceny jakości surowców i potraw.		
EU 4 – Student potrafi zidentyfikować rodzaj produktu spożywczego znając skład zapisany na etykiecie produktu. Student zna rodzaje przypraw stosowanych w gastronomii i potrafi ocenić ich jakość.		
Ćwiczenia		
EU 5 – Student scharakteryzuje procesy technologiczne w produkcji gastronomicznej. Dokona oceny towaroznawczej i zastosowania tłuszczów spożywczych w technologii żywności.		
EU 6 – Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania warzyw i ziemniaków oraz grzybów i owoców w technologii żywności, opisz obróbkę cieplną, wymieni rodzaje, opisz zasady przyrządzania potraw i przetworów z warzyw, ziemniaków, grzybów i owoców. .		
EU 7 - Student dokona oceny towaroznawczej, technologicznej, odżywczej oraz zastosowania mleka oraz jego przetworów w technologii żywności. Scharakteryzuje sposób otrzymywania i wartość odżywczą napojów fermentowanych, śmietany, śmietanki, rodzajów mleka, serów. Student dokona oceny towaroznawczej i technologicznej jaj i ich przetworów.		
EU 8 - Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania mąki i kasz w technologii żywności. Objasni otrzymywanie, skład chemiczny, typy i rodzaje, ocenę jakości i przechowywanie mąki, makaronu i pieczywa. Wymieni rodzaje i skład chemiczny kasz oraz ich zastosowanie w produkcji potraw.		
EU 9 – Student omówi gatunki handlowe cukru i miodu, opisz wymagania jakościowe oraz zastosowanie cukru w technologii żywności.		
EU 10 – Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania mięsa zwierząt rzeźnych, dziczyzny, drobiu i dzikiego ptactwa w produkcji gastronomicznej. Wymieni potrawy i przetwory z w/w mięs. Scharakteryzuje procesy utrwalania mięsa i ryb. Dokona oceny i omówi zastosowanie podrobów i dziczyzny, drobiu i dzikiego ptactwa. Student dokona charakterystyki ryb. Wymieni przetwory rybne i potrawy z ryb.		
EU 11 – Student dokona charakterystyki towaroznawczej i zastosowania kawy, herbaty, kakao. Student dokona charakterystyki towaroznawczej i zastosowania napojów zimnych bezalkoholowych i alkoholowych.		
V. Treści programowe:		
SEMESTR: 3		
Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Zajęcia organizacyjne. Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas procesu produkcji potraw. Normy jakościowe i produkcyjne. Zasady tworzenia receptur. Omówienie problematyki sanitarnohigienicznej procesu produkcji potraw.	2
W2	Organizacja procesu produkcyjnego w zakładach gastronomicznych – pojęcie procesu produkcyjnego, proces technologiczny, układ funkcjonalny pomieszczeń zakładu.	2
W3	Podział i warunki przechowywania środków żywnościowych, zmiany fizykochemiczne zachodzące w środkach żywnościowych podczas przechowywania.	2
W4	Ogólna charakterystyka metod utrwalania środków żywnościowych. Zmiany fizyczne i jakościowe zachodzące podczas utrwalania żywności.	2
W5	Podsumowanie wiedzy	1
Suma godzin		9
SEMESTR: 4		
W6	Ocena sensoryczna i analiza organoleptyczna surowców i potraw.	1
W7	Przyprawy (krajowe, zagraniczne, koncentraty i namiastki przypraw, substancje smakowo-zapachowe, kwasy organiczne, sól kuchenna, musztarda). Ocena jakości przypraw.	1
W8	Zasady etykietowania produktów spożywczych.	1
W9	Kuchnia polski, kuchnie regionalne	1
W10	Technologia żywności i towaroznawstwo - innowacje	1
W11	Podsumowanie wiedzy	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin

SEMESTR 3		
Ćw.1	Charakterystyka procesów technologicznych w produkcji żywności – obróbka wstępna	1
Ćw.2	Charakterystyka procesów technologicznych w produkcji żywności – metody obróbki cieplnej. Zadania obliczeniowe – zapotrzebowanie, jednostki wagi i objętości, kalkulacja ceny.	1
Ćw.3	Ocena towaroznawcza i zastosowanie tłuszczów spożywczych w technologii żywności. Zmiany w trakcie przemian produkcyjnych. Toksyczność tłuszczów spożywczych.	1
Ćw.4	Ocena towaroznawcza oraz zastosowanie warzyw i ziemniaków w technologii żywności.	1
Ćw.5	Ocena towaroznawcza oraz zastosowanie grzybów i owoców w technologii żywności.	1
Ćw.6	Ocena towaroznawcza i zastosowanie mleka oraz jego przetworów w technologii żywności. Ogólna charakterystyka mleka, produkty mleczne odwodnione, zastosowanie mleka słodkiego. Sposoby otrzymywania napojów fermentowanych, śmietany, śmietanki oraz serów.	2
Ćw.7	Ocena towaroznawcza i zastosowanie jaj w technologii żywności i produkcji substancji bioaktywnych.	1
Ćw.8	Cukier, miód i inne środki słodzące. Gatunki handlowe cukru, wymagania jakościowe, pakowanie i przechowywanie, zastosowanie cukru	1
Suma godzin		9
SEMESTR 4		
Ćw. 9	Ocena towaroznawcza, produkcyjna i żywieniowa zbóż. Ocena towaroznawcza, wartość odżywcza, produkcja oraz zastosowanie kasz w technologii żywności.	1
Ćw. 10	Ocena towaroznawcza, sposoby produkcji, klasyfikacji oraz zastosowanie mąk w technologii żywności. Otrzymywanie i wykorzystanie makaronów i pieczywa w technologii.	1
Ćw. 11	Ocena towaroznawcza i zastosowanie mięsa zwierząt rzeźnych i dziczyzny w produkcji gastronomicznej. Ubój oraz podział tusz zwierząt rzeźnych na elementy zasadnicze (wieprzowina, cielęcina, wołowina, baranina). Ocena i zastosowanie podrobów. Sposoby utrwalania i przetwarzania mięsa. Wartość odżywcza mięsa i przetworów mięsnych.	2
Ćw. 12	Ocena towaroznawcza i zastosowanie drobiu oraz dzikiego ptactwa w przetwórstwie i technologii żywności. Ubój i rozbiór na elementy zasadnicze.	1
Ćw. 13	Ogólna charakterystyka ryb. Ocena towaroznawcza i zastosowanie ryb w przetwórstwie i technologii żywności. produkcji gastronomicznej.	1
Ćw. 14	Ocena towaroznawcza i zastosowanie kawy, herbaty i kakao.	1
Ćw. 15	Ocena towaroznawcza i zastosowanie napojów zimnych bezalkoholowych – wody mineralne, napoje gazowane, soki owocowe i warzywne, koncentraty napojów, sporządzanie napojów zimnych.	1
Ćw. 16	Ocena towaroznawcza i zastosowanie napojów zimnych alkoholowych – spirytus, wódki czyste i gatunkowe, wina i miody pitne, piwo. Zasady podawania napojów alkoholowych. Napoje z dodatkiem alkoholu.	1
Suma godzin		9
Razem godzin - ćwiczenia		18
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe, foliogramy.	
2.	Tablica, plansze, katalogi i fotografie gotowych potraw	
3.	Komputer, kalkulator.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Wykład aktywizujący	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
4.	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
5.	Metoda przypadków	
6.	Metoda projektów	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Test jednokrotnego wyboru. Uzupełnianie, pytania P/F	
F2.	Sprawozdania z ćwiczeń, karty pracy, zadania obliczeniowe	
F3.	Sprawdziany przed wejściem na ćwiczenia z zagadnień wcześniejszych zajęć.	
P1.	Egzamin w formie pisemnej, otwartej.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin

	na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	33
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	12
Przygotowanie się do zajęć, przygotowywanie sprawozdań	45
Przygotowanie się do egzaminu	30
SUMA	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

X. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa i uzupełniająca

1. Pijanowski E., Dłużewski M. : Ogólna technologia żywności, WNT, Warszawa 2009, wydanie 8
2. Procnier A. Technologia z towaroznawstwem cz.1,2,3. WSiP 2009
3. Konarzewska M. Technologia z towaroznawstwem cz.1,2,3 Rea 2009
4. Dołżyn-Krajewska D. Towaroznawstwo żywności. WSiP 2008

Literatura uzupełniająca

1. Gawęcki J., Mossor-Pietraszewska T.: Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu. PWN W-wa 2008
2. Dłużewska A. Technologia żywności. WSiP 2006
3. Kunachowicz H. i wsp. Tablice składu i wartości odżywczej żywności. PZWL 2005

Czasopisma:

Kwartalny Biuletyn Polskiego Towarzystwa Dietetyki
Magazyn Żywność i Zdrowie
Żywienie Człowieka i Metabolizm
Przegląd Gastronomiczny, Wyd. Sigma- NOT W-wa

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_14, K_U_10 K_K_01, K_K_02	C1	W1, W2, W8	1, 2	1,2	P1
EU 2	K_W_03, K_W_04 K_U_10, K_U_16, K_U_20 K_K_01, K_K_02	C2	W3, W4, W5	1, 2	1,2	P1
EU 3	K_W_04, K_W_13 K_U_09 K_K_01, K_K_02	C3	W5, W6-W10	1,2	1,2	P1
EU 4	K_W_04, K_U_02	C2	W7, W8, W10	1,2	1,2	P1
EU 5	K_W_03, K_W_04, K_W14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02,	C4, C5	Ćw.1, Ćw.2, Ćw.3	1, 2,3	3,4,5	F1, F2, F3, P1
EU 6	K_W_03, K_W_04, K_W14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02,	C5	Ćw.4, Ćw.5	1, 2,3	3,4,5	F1, F2, F3, P1
EU 7	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16,	C5	Ćw.6, Ćw.7,	1, 2,	3,4,5	F1, F2, F3, P1

	K_K_01,K_K_02,					
EU 8	K_W_03, K_W_04,K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01,K_K_02,K_K_04	C5	Ćw.10 Ćw.11	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1
EU 9	K_W_03, K_W_04,K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01,K_K_02,K_K_04	C5	Ćw8, Ćw.9	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1
EU 10	K_W_03, K_W_04,K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01,K_K_02,K_K_04	C5	Ćw12, Ćw.13,Ćw.14,	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1
EU 11	K_W_03, K_W_04,K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01,K_K_02,K_K_04	C5	Ćw.15,Ćw.16, Ćw.17	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem po semestrze 4 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego wykładu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Warunkiem zdania kolokwium zaliczeniowego z wykładu jest uzyskanie:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach

– testy /wejściówki z tematyki ćwiczeń sprawdzającej przygotowanie do zajęć

-Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

-aktywność w czasie zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMIT

27.b

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:	Technologia gastronomiczna				
Nazwa angielska:	Food Processing Technology				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	9	9	-	18	1+1
4	6	9	-	15	1+1
Razem	15	18	-	33	4
II. Cel przedmiotu:					
C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą organizacji procesu produkcyjnego w zakładach żywienia zbiorowego, organizacji pracy w produkcji oraz znajomość przepisów sanitarno-higienicznych obowiązujących w zakładach gastronomicznych.					
C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę o środkach żywnościowych, znajomość podstawowych określeń stosowanych w towaroznawstwie i technologii gastronomicznej, w wiedzę dotyczącą podziału i warunków przechowywania środków żywnościowych oraz zmian fizykochemicznych zachodzących w środkach żywnościowych podczas przechowywania. Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu metod utrwalania środków żywnościowych.					
C3 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych przepisów i norm w gospodarce żywnościowej, oceny środków żywnościowych, normalizacji w produkcji gastronomicznej i ustawy żywnościowej – system HACCP (Analiza Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli), GMP (Dobra Praktyka Produkcyjna), GHP (Dobra Praktyka Higieniczna). Wyposażenie w wiedzę i umiejętności dokonywania oceny sensorycznej surowców i potraw.					
C4 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą procesów technologicznych w produkcji gastronomicznej – obróbki wstępnej warzyw oraz metod obróbki cieplnej, w umiejętność dokonania oceny towaroznawczej i zastosowania tłuszczów spożywczych w technologii gastronomicznej oraz zmian zachodzących pod wpływem ogrzewania i zastosowanie tłuszczów w produkcji gastronomicznej.					
C5 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności dokonania oceny towaroznawczej i zastosowania w technologii gastronomicznej wszystkich grup produktów żywnościowych: warzyw i ziemniaków, owoców i grzybów, mleka i jajek, mąki i kasz, cukru, miodu i ciast, mięsa i ryb oraz kawy, herbaty i napojów zimnych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiadomości z zakresu chemii i biochemii żywności, mikrobiologii, żywienia człowieka, wyposażenia technicznego, higieny, toksykologii i bezpieczeństwa żywności.					
IV. Oczekiwane efekty kształcenia:					
Wykłady					
EU 1 – Student posiada wiedzę dotyczącą organizacji procesu produkcyjnego w zakładach żywienia zbiorowego oraz organizacji pracy w produkcji, zna podstawowe przepisy sanitarno-higieniczne obowiązujące w zakładach gastronomicznych, posiada wiadomości w zakresie ważenia i mierzenia objętości środków żywnościowych.					
EU 2 – Student posiada wiadomości o środkach żywnościowych, zna podstawowe określenia stosowane w towaroznawstwie					

i technologii gastronomicznej, podział i warunki przechowywania środków żywnościowych oraz zmiany fizykochemiczne zachodzące w środkach żywnościowych podczas przechowywania. Potrafi scharakteryzować metody utrwalania środków żywnościowych oraz zmiany fizyczne i jakościowe zachodzące podczas utrwalania żywności.

EU 3 - Student zna podstawowe przepisy i normy w gospodarce żywnościowej dotyczące oceny środków żywnościowych, normalizacji w produkcji gastronomicznej i ustawy żywnościowej.

Ćwiczenia

EU 4 – Student zna rodzaje przypraw stosowanych w gastronomii i potrafi ocenić ich jakość. Scharakteryzuje procesy technologiczne w produkcji gastronomicznej – obróbka wstępna warzyw oraz metody obróbki cieplnej (gotowanie, smażenie, duszenie, pieczenie, obróbka cieplna w kuchniach mikrofalowych). Dokona oceny towaroznawczej i zastosowania tłuszczów spożywczych w technologii gastronomicznej.

EU 5 – Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania warzyw i ziemniaków oraz grzybów i owoców w technologii gastronomicznej, opisz obróbkę cieplną, wymieni rodzaje, opisz zasady przyrządzania potraw i przetworów z warzyw, ziemniaków, grzybów i owoców. Poda klasyfikację zup, sposoby otrzymywania wywarów, przygotowania głównego składnika, wykańczania zup. Wymieni rodzaje zup.

EU 6 - Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania mleka oraz jego przetworów w technologii gastronomicznej. Scharakteryzuje mleko i produkty mleczne, opisz zastosowanie mleka i śmietany. Wymieni napoje mleczne fermentowane. Scharakteryzuje sery pod względem wartości odżywczej, opisz produkcję serów podpuszczkowych, topionych i twarogowych oraz poda ich zastosowanie. Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania jaj w technologii gastronomicznej, wymieni przetwory i potrawy z jaj, wyjaśni wykorzystanie właściwości jaj. Opisz sposoby przyrządzanie sosów zimnych oraz zakąsek z jaj.

EU 7 - Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania mąki i kasz w technologii gastronomicznej. Objaśni otrzymywanie, skład chemiczny, typy i rodzaje, ocenę jakości i przechowywanie mąki. Przedstawi zastosowanie makaronu w produkcji gastronomicznej. Wymieni rodzaje pieczywa, dokona oceny jakości, objaśni sposoby przechowywania. Opisz zastosowanie mąki w produkcji potraw. Wymieni rodzaje i skład chemiczny kasz oraz ich zastosowanie w produkcji potraw.

EU 8 – Student omówi gatunki handlowe cukru, wymagania jakościowe oraz zastosowanie cukru w produkcji gastronomicznej. Scharakteryzuje właściwości, skład chemiczny i wartość odżywczą miodu naturalnego, dokona oceny jakości miodu. Student wymieni wszystkie rodzaje ciast, opisz składniki, metody produkcji, zmiany fizykochemiczne występujące podczas produkcji i pieczenia ciasta, przedstawi wyroby z poszczególnych rodzajów ciast.

EU 9 – Student dokona oceny towaroznawczej i zastosowania mięsa zwierząt rzeźnych, dzicyzny, drobiu i dzikiego ptactwa w produkcji gastronomicznej. Wymieni potrawy z w/w mięs. Dokona oceny i omówi zastosowanie podrobów i dzicyzny, drobiu i dzikiego ptactwa. Scharakteryzuje przetwory mięsne, zakąski z mięsa i wędlin oraz potrawy półmięsne. Student dokona charakterystyki ryb. Wymieni przetwory rybne, opisz obróbkę wstępną ryb. Wymieni i opisz potrawy z ryb, z rybnej masy mielonej oraz zakąski z ryb.

EU 10 – Student dokona charakterystyki towaroznawczej i zastosowania kawy, herbaty, kakao. Student dokona charakterystyki towaroznawczej i zastosowania napojów zimnych bezalkoholowych i alkoholowych. Poda zasady podawania napojów alkoholowych.

V. Treści programowe:

SEMESTR: 3

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Zajęcia organizacyjne. Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas procesu produkcji potraw. Omówienie problematyki sanitarnohigienicznej procesu produkcji potraw. Zasady tworzenia receptur. Higiena osobista pracowników. Ważenie i mierzenie objętości środków żywnościowych.	2
W2	Organizacja procesu produkcyjnego w zakładach żywienia zbiorowego – pojęcie procesu produkcyjnego, organizacja pracy w produkcji gastronomicznej, układ funkcjonalny pomieszczeń zaplecza produkcyjnego.	1
W3	Podstawowe wiadomości o środkach żywnościowych – podstawowe określenia stosowane w towaroznawstwie i technologii gastronomicznej, podział i warunki przechowywania środków żywnościowych, zmiany fizykochemiczne zachodzące w środkach żywnościowych podczas przechowywania.	2
W4	Ogólna charakterystyka metod utrwalania środków żywnościowych – metody fizyczne (utrwalanie wysokimi i niskimi temperaturami, przez odwodnienie, solenie, zwiększenie koncentracji cukru, liofilizacja) metody chemiczne (za pomocą związków chemicznych, kwasów organicznych, wędzenie, peklowanie), metody biologiczne (kiszenie). Zmiany fizyczne i jakościowe zachodzące podczas utrwalania żywności.	3

W5	Podsumowanie wiedzy	1
Suma godzin		9
SEMESTR: 4		
W6	Podstawowe przepisy i normy w gospodarce żywnościowej (norma jako podstawa oceny środków żywnościowych, normalizacja w produkcji gastronomicznej, ustawa żywnościowa).	1
W7	Przyprawy (krajowe, zagraniczne, koncentraty i namiastki przypraw, substancje smakowo-zapachowe, kwasy organiczne, sól kuchenna, musztarda). Ocena jakości przypraw.	2
W8	Ocena sensoryczna surowców i potraw. Znaczenie analizy sensorycznej w ocenie jakości surowców i potraw, wymagania dotyczące osób przeprowadzających ocenę, warunki przeprowadzania oceny, metody sensoryczne stosowane do oceny jakości surowców i potraw.	1
W9	Kuchnia staropolska, kuchnie regionalne. Sposoby przygotowywania podstawowych potraw polskich.	1
W10	Podsumowanie wiedzy	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
SEMESTR 3		
Ćw.1	Charakterystyka procesów technologicznych w produkcji gastronomicznej – obróbka wstępna (sortowanie i mycie warzyw, oczyszczanie i doczyszczanie, płukanie i rozdrabnianie warzyw, odpadki z warzyw). Zadania obliczeniowe – zapotrzebowanie, jednostki, kalkulacja cen.	1
Ćw.2	Charakterystyka procesów technologicznych w produkcji gastronomicznej – metody obróbki cieplnej (gotowanie, smażenie, duszenie, pieczenie, obróbka cieplna w kuchniach mikrofalowych)	1
Ćw.3	Ocena towaroznawcza i zastosowanie tłuszczów w technologii gastronomicznej. Skład chemiczny i właściwości tłuszczów, psucie się tłuszczów, opakowanie, przechowywanie i transport tłuszczów, zmiany zachodzące pod wpływem ogrzewania. Tłuszcze zwierzęce i roślinne. Utwardzanie tłuszczów roślinnych. Zastosowanie tłuszczów w produkcji gastronomicznej.	1
Ćw.4	Ocena towaroznawcza i zastosowanie warzyw i ziemniaków w technologii gastronomicznej. Warzywa– zjawisko osmozy w procesach technologicznych, zasady sporządzania surówek, obróbka cieplna warzyw, warzywa cebulowe, owocowe, liściowe, kapustne, korzeniowe i rzepowate, strączkowe, różne). Zakąski i sałatki z warzyw. Potrawy duszone, smażone i zapiekane z warzyw. Ziemniaki – przetwory ziemniaczane, obróbka wstępna i cieplna ziemniaków, potrawy z ziemniaków. Zupy – klasyfikacja zup, otrzymywanie wywarów, przygotowanie głównego składnika, wykańczanie zup, rodzaje zup.	2
Ćw.5	Ocena towaroznawcza i zastosowanie mleka oraz jego przetworów w technologii gastronomicznej. Ogólna charakterystyka mleka, produkty mleczne odwodnione, zastosowanie mleka słodkiego. Napoje mleczne fermentowane. Śmietana i śmietanka. Sery - wartość odżywcza, produkcja serów podpuszczkowych, topionych i twarogowych oraz ich zastosowanie.	2
Ćw.6	Ocena towaroznawcza i zastosowanie jaj w technologii gastronomicznej. Przetwory z jaj, potrawy z jaj gotowanych i smażonych, wykorzystanie właściwości wiążących, zagęszczających, spulchniających i emulgujących jaj. Sosy zimne. Zakąski z jaj.	1
Ćw.7	Ocena towaroznawcza i zastosowanie mąki w technologii gastronomicznej. Budowa i skład chemiczny ziarna zbożowego. Mąka – otrzymywanie, skład chemiczny, typy i rodzaje, ocena jakości, przechowywanie. Makarony fabryczne, gatunki handlowe, opakowania i przechowywanie, ocena jakości, zastosowanie makaronu w produkcji gastronomicznej. Koncentraty z mąki. Pieczywo – rodzaje, ocena jakości, opakowanie, transport i przechowywanie. Zastosowanie mąki do zagęszczania i produkcji potraw.	1
Suma godzin		9
SEMESTR 4		
Ćw.8	Ocena towaroznawcza i zastosowanie kasz w technologii gastronomicznej. Rodzaje, skład chemiczny, wartość odżywcza, opakowanie i przechowywanie, zastosowanie kasz w produkcji potraw.	1
Ćw. 9	Ocena towaroznawcza i zastosowanie mięsa zwierząt rzeźnych i dzicyzny w produkcji gastronomicznej. Podział tusz zwierząt rzeźnych (wieprzowina, cielęcina, wołowina, baranina). Potrawy z mięsa gotowanego, smażonego, duszonego, pieczonego, mielonego. Ocena i zastosowanie podrobów. Ocena i zastosowanie dzicyzny. Przetwory mięsne. Zakąski z mięsa i wędlin. Potrawy półmięsne: gotowane, smażone, duszone, pieczone i zapiekane.	2

Ćw. 10	Ocena towaroznawcza i zastosowanie drobiu oraz dzikiego ptactwa w produkcji gastronomicznej. Drób – podział charakterystyka, gatunki, skład chemiczny i wartość odżywcza, obróbka wstępna, ocena i klasyfikacja, rozbiór tuszek drobiu. Potrawy z drobiu gotowanego, duszonego, smażonego, pieczonego. Drób podawany na zimno. Dzikie ptactwo – asortyment potraw, dodatki do dzikiego ptactwa. Przemysłowe wykorzystanie drobiu do produkcji przetworów, półproduktów i dań garmażeryjnych.	1
Ćw. 11	Ocena towaroznawcza i zastosowanie ryb w produkcji gastronomicznej. Ogólna charakterystyka ryb. Przetwory rybne. Obróbka wstępna ryb. Potraw z ryb gotowanych, smażonych, duszonych, pieczonych. Potrawy z rybnej masy mielonej. Zakąski z ryb.	1
Ćw. 12	Ocena towaroznawcza i zastosowanie kawy, herbaty i kakao. Kawa – klasyfikacja, upalanie, skład chemiczny, ekstrakty kawowe, kawa zbożowa, sposoby parzenia i podawania, normatywy surowcowe. Herbata – klasyfikacja, skład chemiczny, ocena jakości, opakowanie, przechowywanie, sposoby parzenia. Kakao – skład chemiczny, ocena kakao w proszku, zastosowanie.	2
Ćw. 13	Ocena towaroznawcza i zastosowanie napojów zimnych bezalkoholowych – wody mineralne, napoje gazowane, soki owocowe i warzywne, koncentraty napojów, sporządzanie napojów zimnych.	1
Ćw. 14	Ocena towaroznawcza i zastosowanie napojów zimnych alkoholowych – spirytus, wódki czyste i gatunkowe, wina i miody pitne, piwo. Zasady podawania napojów alkoholowych. Napoje z dodatkiem alkoholu.	1
Suma godzin		9
Razem godzin - ćwiczenia		18
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy instruktażowe, foliogramy.	
2.	Tablica, plansze, katalogi i fotografie gotowych potraw	
3	Komputer, kalkulator	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	wykład informacyjny	
2.	wykład aktywizujący	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
4.	opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
5.	Metoda przypadków	
6.	Metoda projektów	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Test jednokrotnego wyboru. Uzupełnianie, pytania P/F	
F2.	Sprawozdania z ćwiczeń, karty pracy, zadania obliczeniowe	
F3.	Sprawdziany przed wejściem na ćwiczenia z zagadnień wcześniejszych zajęć.	
P1.	Egzamin w formie pisemnej, otwartej.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		33
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		12
Przygotowanie się do zajęć		45
Przygotowanie się do egzaminu		30
SUMA		120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		4
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa i uzupełniająca		

1. Procnier A. Technologia z towaroznawstwem cz.1,2,3. WSiP 2009
2. Konarzewska M. Technologia z towaroznawstwem cz.1,2,3 Rea 2009
3. Łatka U. Technologia z towaroznawstwem WSiP 2006
4. Kmiołek A. Technologia gastronomiczna. WSiP 2010

Literatura uzupełniająca

1. Gawęcki J., Mossor-Pietraszewska T.: Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu. PWN W-wa 2008
2. Kunachowicz H. i wsp. Tablice składu i wartości odżywczej żywności. PZWL 2005
3. Jargon R. Obsługa konsumenta. WSiP 2005

Czasopisma:

Kwartalny Biuletyn Polskiego Towarzystwa Dietetyki
Magazyn Żywność i Zdrowie
Żywnienie Człowieka i Metabolizm
Przegląd Gastronomiczny, Wyd. Sigma- NOT W-wa

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_14, K_U_10 K_K_01, K_K_02	C1	W.1, W.2	1, 2	1,2	P1
EU 2	K_W_03, K_W_04 K_U_10, K_U_16, K_U_20 K_K_01, K_K_02	C2	W.3, W.4, W6	1, 2	1,2	P1
EU 3	K_W_04, K_W_13 K_U_09 K_K_01, K_K_02	C3	W.5-W.10	1,2	1,2	P1
EU 4	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02,	C4, C5	Ćw.1, Ćw.2, Ćw.3, Ćw.4	1, 2,3	3,4,5	F1, F2, F3, P1
EU 5	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02,	C5	Ćw.5, Ćw.6	1, 2,3	3,4,5	F1, F2, F3, P1
EU 6	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02,	C5	Ćw.7, Ćw.8,	1, 2,3	3,4,5	F1, F2, F3, P1
EU 7	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02, K_K_04	C5	Ćw.9, Ćw.10 Ćw.11	1, 2,	3,4,5	F1, F2, F3, P1
EU 8	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01, K_K_02, K_K_04	C5	Ćw.12, Ćw.13	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1
EU 9	K_W_03, K_W_04, K_W_14 K_U_02, K_U_10,	C5	Ćw.14, Ćw.15, Ćw.16, Ćw.17,	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1

	K_U_16, K_K_01,K_K_02,K_K_04		Ćw.18,Ćw.19,Ćw			
EU 10	K_W_03, K_W_04,K_W_14 K_U_02, K_U_10, K_U_16, K_K_01,K_K_02,K_K_04	C5	Ćw.20,Ćw.21	1,2	3,4,5,6	F1, F2, F3, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem po semestrze 4 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego wykładu jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Warunkiem zdania kolokwium zaliczeniowego z wykładu jest uzyskanie:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach

– testy /wejściówki z tematyki ćwiczeń sprawdzającej przygotowanie do zajęć

-Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

-aktywność w czasie zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	Pracownia żywienia i dietetyki
Nazwa angielska:	Laboratory of Nutrition and Dietetics
Kierunek studiów:	Dietetyka
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	
Status przedmiotu	obowiązkowy

I Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	-	-	40	40	3
3	-	-	40	40	3
4	-	-	40	40	3
Razem	-	-	-	120	9

II Cel przedmiotu:

C1 –Wyposażenie studentów w umiejętność organizacji pracy na poszczególnych stanowiskach, znajomość przepisów bhp, regulaminu pracowni oraz stosowania systemu HACCP, GMP, GHP w procesie produkcyjnym potraw. Wyposażenie studentów w umiejętność oceny jakości surowców i półproduktów oraz obsługi urządzeń będących na wyposażeniu pracowni.

C2 - Wyposażenie studentów w umiejętność zastosowania receptur sporządzania potraw i napojów podczas produkcji gastronomicznej.

C3 - Wyposażenie studentów w umiejętności w zakresie doboru produktów, sprzętu, planowania procesu produkcyjnego oraz wykonywania potraw z wykorzystaniem różnych technik kulinarnych dla osób zdrowych.

C4 - Wyposażenie studentów w umiejętność zorganizowania stanowiska pracy zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w umiejętność pracy w grupie.

C5 - Wyposażenie studentów w umiejętności w zakresie doboru produktów i potraw w poszczególnych dietach, planowania, oceniania i wykonywania jadłospisów stosowanych w żywieniu dzieci, ludzi zdrowych i chorych.

C6 – Wyposażenie studentów w umiejętność samodzielnego układania jadłospisu, receptur potraw a następnie ich wykonanie w pracowni gastronomicznej

C7 – Wyposażenie studentów w podstawową wiedzę dotyczącą składu produktów spożywczych oraz umiejętność czytania składu z etykiety produktu

III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Znajomość zagadnień z zakresu organizacji pracy na stanowisku dietetyka.

IV Oczekiwane efekty uczenia się:**Laboratoria**

EU1 - Student posiada wiedzę z zakresu organizacji i układu funkcjonalnego pracowni żywienia i dietetyki, a w szczególności organizacji pracy na poszczególnych stanowiskach, przepisów bhp, regulaminu pracowni. Zna założenia systemu HACCP, GMP, GHP. Posiada wiadomości dotyczące magazynowania i oceny jakości surowców i

półproduktów, obsługi urządzeń chłodniczych i zamrażalniczych.

- EU 2** - Student posiada wiedzę z zakresu obróbki wstępnej i cieplnej warzyw, ziemniaków, owoców i grzybów. Zna zasadę działania i umie obsługiwać maszyny, urządzenia i narzędzia do obróbki wstępnej, rozdrabniania oraz obróbki cieplnej. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i sporządzać surówki. Zna organizację pracy w kuchni gorącej, potrafi sporządzać wybrane potrawy z warzyw, ziemniaków, owoców i grzybów, dokonać ich oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 3** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji potraw z jaj, mleka i jego przetworów. Zna zasady i potrafi przeprowadzić odkazanie i ocenę świeżości jaj, umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Potrafi sporządzić wybrane potrawy z jaj oraz potrawy i napoje z mleka. Umie dokonać ich oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 4** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji potraw z mąki i kasz. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Potrafi sporządzić wybrane potrawy z ciast zarabianych na stolnicy, w naczyniu oraz potrawy z zastosowaniem makaronów fabrycznych. Umie dokonać obróbki wstępnej i cieplnej kasz oraz sporządzić wybrane potrawy z kasz. Umie dokonać ich oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 5** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji zup i sosów gorących. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Potrafi dobrać składniki na wywary, sporządzić wywary jarzkie, mięsne, grzybowe i owocowe. Umie wykonać wybrane zupy: czyste, podprawiane, kremy, owocowe, mleczne oraz zagęszczać zupy różnymi sposobami. Potrafi sporządzać wybrane sosy gorące. Umie dokonać oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 6** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji ciasta: kruchego i półkruchego, biszkoptowego i biszkoptowo-tłuszczowego, parzonego i drożdżowego, francuskiego mrożonego. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Potrafi dobrać surowce do poszczególnych rodzajów ciast, sporządzić dane ciasto i je upiec oraz wykończyć. Umie dokonać oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 7** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji potraw gorących z mięsa zwierząt rzeźnych, drobiu i podrobów. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Zna podstawowy asortyment wyrobów z mięsa i drobiu gotowanego, smażonego, pieczonego i duszonego, potrafi dokonać obróbki wstępnej elementów kulinarnych z mięsa i drobiu. Posiada umiejętność sporządzania wybranych potraw z mięsa, drobiu i półproduktów mięsnych: gotowanych, smażonych, pieczonych i duszonych. Potrafi dokonać obróbki wstępnej podrobów, sporządzić wybrane potrawy z podrobów. Umie dobrać składniki na mięsną masę mieloną, sporządzić masę i wykonać konkretny produkt. Umie dokonać oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 8** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji potraw gorących z ryb. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Zna podstawowy asortyment wyrobów z ryb gotowanych, smażonych, duszonych i pieczonych. Potrafi dokonać oceny świeżości ryb, obróbki wstępnej ryb świeżych i mrożonych, sporządzić wybrane potrawy z ryb i mrożonych półproduktów rybnych: gotowanych, smażonych, pieczonych i duszonych. Potrafi dokonać doboru składników na rybną masę mieloną, sporządzić masę i wybrane potrawy. Umie dokonać oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.
- EU 9** - Student posiada wiedzę z zakresu produkcji zakąsek i zimnych sosów. Umie posługiwać się recepturami gastronomicznymi, obliczać ilość surowców i półproduktów, przygotować stanowisko pracy, dobrać i obsługiwać urządzenia i narzędzia. Zna podstawowy asortyment zakąsek z: jaj, ryb i śledzi, mięsa zwierząt rzeźnych, drobiu. Umie sporządzać sałatki, pasty i nadzienia, tartinki, kanapki i koreczki oraz wybrane zimne sosy i zakąski. Wykonuje galarety rybne, mięsne i drobiowe. Umie dokonać oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy.

EU 10 – Student posiada wiedzę z zakresu sporządzania potraw dietetycznych. Zna rodzaje diet oraz organizację produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego. Potrafi dokonać doboru produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Potrafi określić wartość energetyczną i odżywczą produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Umie posługiwać się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi, dokonać oceny zaplanowanych jadłospisów oraz sporządzić wybrane potrawy. Umie dokonać oceny organoleptycznej i pobrać próbki potraw. Zna zasady systemu HACCP, GMP, GHP i potrafi stosować je w swojej pracy. Zna przepisy bhp i ich przestrzega. Potrafi przeprowadzić prace porządkowe w miejscu pracy. EU 11 – Student potrafi przeanalizować skład produktu oraz odczytać wszystkie niezbędne informacje znajdujące się na etykiecie produktu.

V Treści programowe:

Forma zajęć: Laboratoria		Liczba godzin
SEMESTR 2		
Lab.1	Organizacja i układ funkcjonalny pracowni żywienia i dietetyki – organizacja pracy na poszczególnych stanowiskach, pomieszczenia, przepisy bhp, regulamin pracowni. Założenia systemu HACCP, GMP, GHP.	2
Lab.2	Magazynowanie i ocena jakości surowców i półproduktów, obsługa urządzeń chłodniczych i zamrażalniczych. Zastosowanie założeń systemu HACCP, GMP, GHP.	3
Lab.3	Obróbka wstępna warzyw, ziemniaków, owoców i grzybów. Produkcja surówek. Maszyny, urządzenia i narzędzia do obróbki wstępnej i rozdrabniania, dobór składników na surówki, posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców, sporządzanie surówek. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Prace porządkowe.	5
Lab.4	Obróbka cieplna warzyw, ziemniaków, owoców i grzybów. Maszyny, urządzenia i narzędzia do obróbki cieplnej – obsługa, dobór, konserwacja. Organizacja pracy w kuchni gorącej, posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów. Sporządzanie wybranych potraw z warzyw, ziemniaków, owoców i grzybów, ocena organoleptyczna i pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	8
Lab.5	Produkcja potraw z jaj, mleka i jego przetworów. Odkazanie i ocena świeżości jaj, posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Sporządzanie wybranych potraw z jaj, potraw i napojów z mleka. Ocena organoleptyczna i pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	8
Lab.6	Produkcja potraw z mąki i kasz. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Sporządzanie wybranych potraw z ciast zarabianych na stolnicy, w naczyniu oraz potraw z zastosowaniem makaronów fabrycznych. Obróbka wstępna i cieplna kasz. Sporządzanie wybranych potraw z kasz. Ocena organoleptyczna i pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	10
Lab.7	Produkcja zup i sosów gorących. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Dobór składników na wywary, sporządzanie wywarów jarskich, mięsnych, grzybowych i owocowych. Sporządzanie wybranych zup: czystych, podprawianych, kremów, owocowych, mlecznych. Zagęszczanie zup różnymi sposobami. Sporządzanie wybranych sosów gorących. Ocena organoleptyczna i pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Suma godzin		40
SEMESTR 3		
Lab.8	Produkcja wyrobów z ciasta kruchego i półkruchego. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Dobór surowców do produkcji, ręczne sporządzanie ciasta kruchego i półkruchego słodkiego i słonego, pieczenie wybranych produktów z ciasta kruchego i półkruchego. Ocena organoleptyczna. Sporządzanie lukru, pomady, glazury i wykańczanie produktów. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Lab.9	Produkcja wyrobów z ciasta biszkoptowego i biszkoptowo-tłuszczowego. Posługiwanie się	4

	recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Dobór surowców do produkcji, sporządzanie i pieczenie wybranego ciasta biszkoptowego i biszkoptowo-tłuszczowego. Sporządzanie wybranych kremów i mas, wykańczanie ciasta. Ocena organoleptyczna. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	
Lab.10	Produkcja wyrobów z ciasta parzonego i drożdżowego i francuskiego mrożonego . Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Asortyment wyrobów kulinarnych i ciastkarskich z ciasta parzonego i drożdżowego i francuskiego mrożonego. Dobór surowców do produkcji, sporządzanie i pieczenie wybranego ciasta parzonego i drożdżowego i francuskiego mrożonego . Ocena organoleptyczna. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Lab.11	Produkcja potraw gorących z mięsa zwierząt rzeźnych i podrobów. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Podstawowy asortyment wyrobów z mięsa gotowanego, smażonego, pieczonego i duszonego. Obróbka wstępna elementów kulinarnych z mięsa. Sporządzanie wybranych potraw z mięsa i półproduktów mięsnych: gotowanych, smażonych, pieczonych i duszonych. Obróbka wstępna podrobów, sporządzanie wybranych potraw z podrobów. Dobór składników na mięsną masę mieloną, sporządzenie masy oraz wybranych potraw. Ocena organoleptyczna. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	12
Lab.12	Produkcja potraw gorących z drobiu. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Podstawowy asortyment wyrobów z drobiu gotowanego, smażonego, pieczonego. Obróbka wstępna drobiu, sporządzanie wybranych potraw i półproduktów drobiowych gotowanych, smażonych, duszonych pieczonych soute i nadziewanych. Dobór składników, sporządzenie masy i wybranych potraw z drobiowej masy mielonej. Ocena organoleptyczna. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	8
Lab.13	Produkcja potraw gorących z ryb. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Podstawowy asortyment wyrobów z ryb gotowanych, smażonych, duszonych i pieczonych. Ocena świeżości ryb, obróbka wstępna ryb świeżych i mrożonych, sporządzanie wybranych potraw z ryb i mrożonych półproduktów rybnych: gotowanych, smażonych, pieczonych i duszonych. Dobór składników na rybną masę mieloną, sporządzenie masy i wybranych potraw. Ocena organoleptyczna. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Lab.14	Produkcja zakąsek i zimnych sosów. Posługiwanie się recepturami gastronomicznymi, obliczanie ilości surowców i półproduktów, przygotowanie stanowiska pracy, dobór urządzeń i narzędzi. Podstawowy asortyment zakąsek z: jaj, ryb i śledzi, mięsa zwierząt rzeźnych, drobiu. Sałatki, pasty i nadzienia, tartinki i kanapki, koreczki. Sporządzanie wybranych zimnych sosów i zakąsek. Sporządzanie galaret rybnych, mięsnych i drobiowych. Ocena organoleptyczna. Pobranie próbek potraw. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Suma godzin		40
SEMESTR 4		
Lab.15	Dobór produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Dieta lekkostrawna. Określenie wartości energetycznej i odżywczej produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Posługiwanie się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi. Sporządzanie jadłospisów jednodniowych, okresowych i dla diet leczniczych. Ocena zaplanowanych jadłospisów. Sporządzanie wybranych potraw dietetycznych, ocena organoleptyczna. Pobieranie próbek potraw Organizacja produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego.. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Lab.16	Dobór produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Dieta bogato-białkowa. Określenie wartości energetycznej i odżywczej produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Posługiwanie się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi. Sporządzanie jadłospisów jednodniowych, okresowych i dla diet	4

	lecniczych. Ocena zaplanowanych jadłospisów. Sporządzanie wybranych potraw dietetycznych, ocena organoleptyczna. Pobieranie próbek potraw Organizacja produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego.. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	
Lab.17	Dobór produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Dieta łatwostrawna. Dieta łatwostrawna z ograniczeniem tłuszczu. Dieta łatwostrawna z ograniczeniem substancji pobudzających wydzielanie soku żołądkowego. Określenie wartości energetycznej i odżywczej produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Posługiwanie się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi. Sporządzanie jadłospisów jednodniowych, okresowych i dla diet leczniczych. Ocena zaplanowanych jadłospisów. Sporządzanie wybranych potraw dietetycznych, ocena organoleptyczna. Pobieranie próbek potraw Organizacja produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego.. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Lab.18	Dobór produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Dieta ubogo-energetyczna. Dieta bogato-resztkowa. Indywidualne opracowywanie jadłospisu dziennego oraz receptur dla poszczególnych potraw. Określenie wartości energetycznej i odżywczej produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Posługiwanie się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi. Sporządzanie jadłospisów jednodniowych, okresowych i dla diet leczniczych. Ocena zaplanowanych jadłospisów. Sporządzanie wybranych potraw dietetycznych, ocena organoleptyczna. Pobieranie próbek potraw Organizacja produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego.. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	8
Lab.19	Dobór produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Diety niekonwencjonalne . Indywidualne opracowywanie jadłospisu dziennego oraz receptur dla poszczególnych potraw. Określenie wartości energetycznej i odżywczej produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Posługiwanie się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi. Sporządzanie jadłospisów jednodniowych, okresowych i dla diet leczniczych. Ocena zaplanowanych jadłospisów. Sporządzanie wybranych potraw dietetycznych, ocena organoleptyczna. Pobieranie próbek potraw Organizacja produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego.. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	4
Lab.20	Dobór produktów i potraw wskazanych i przeciwwskazanych w poszczególnych dietach. Diety bezglutenowe, cukrzycowe i inne. Indywidualne opracowywanie jadłospisu dziennego oraz receptur dla poszczególnych potraw. Określenie wartości energetycznej i odżywczej produktów, potraw oraz całych zestawów poszczególnych posiłków. Posługiwanie się produktami zamiennymi i miarami gospodarczymi. Sporządzanie jadłospisów jednodniowych, okresowych i dla diet leczniczych. Ocena zaplanowanych jadłospisów. Sporządzanie wybranych potraw dietetycznych, ocena organoleptyczna. Pobieranie próbek potraw Organizacja produkcji potraw dietetycznych w zakładach żywienia zbiorowego.. Zasady systemu HACCP, GMP, GHP. Przepisy bhp i prace porządkowe.	8
Lab.21	Zapoznavanie się z etykietami produktów spożywczych. Sposób czytania informacji na etykiecie produktu spożywczego.	8
Suma godzin		40
Razem godzin		120
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne dotyczące metod i technik kulinarnych, foliogramy,	
2	Program komputerowy DIETETYK	
3	Tablica, receptury gastronomiczne, wzorcowa dokumentacja HACCP	
VII Metody dydaktyczne:		
1	Podsumowujące (test wielokrotnego wyboru ; test dopasowania; test T/N; test uzupełniania odpowiedzi)	
2.	Dyskusja dydaktyczna	
3.	Pokaz, omówienie	

4.	Ćwiczenia praktyczne														
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)															
P1.	Test wielokrotnego wyboru, test uzupełniania odpowiedzi, test P/F														
F1.	Zaliczenie każdego ćwiczenia														
F2.	Wejściówki na ćwiczeniach														
F3.	Obserwacja pracy na laboratoriach														
F4.	Ocena sprawozdań i indywidualne odpowiedzi w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych.														
F5.	Dyskusja w czasie ćwiczeń														
IX Obciążenie pracą studenta															
<table> <tr> <th>Forma aktywności</th><th>Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności</th></tr> <tr> <td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)</td><td>120</td></tr> <tr> <td>Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)</td><td>30</td></tr> <tr> <td>Przygotowanie się do zajęć</td><td>90</td></tr> <tr> <td>Przygotowanie się do zaliczenia końcowego</td><td>20</td></tr> <tr> <td>SUMA</td><td>270</td></tr> <tr> <td>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU</td><td>9</td></tr> </table>		Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	120	Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	30	Przygotowanie się do zajęć	90	Przygotowanie się do zaliczenia końcowego	20	SUMA	270	SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	9
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności														
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	120														
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	30														
Przygotowanie się do zajęć	90														
Przygotowanie się do zaliczenia końcowego	20														
SUMA	270														
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	9														
X Literatura podstawowa i uzupełniająca															
Literatura podstawowa i uzupełniająca 1. Procnier A. Technologia z towaroznawstwem cz.1,2,3. WSiP 2009 2. Konarzewska M. Technologia z towaroznawstwem cz.1,2,3 Rea 2009 3. Łatka U. Technologia z towaroznawstwem WSiP 2006 4. Dołżyn-Krajewska D. Towaroznawstwo żywności. WSiP 2008 5. Dłużewska A. Technologia żywności. WSiP 2006 6. Kmiołek A. Technologia gastronomiczna. WSiP 2010															
Literatura uzupełniająca 1. Gawęcki J., Mossor-Pietraszewska T.: Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu. PWN 2008 2. Dzieniszewski J., Szponar L., Szczygieł B., Socha J. (red.): Podstawy naukowe żywienia w szpitalach, Wyd. IŻŻ 2001. 3. Szczygłowa H. System dietetyczny w Polsce. IŻŻ 1992 4. Muller- Nothmann S. Tabele kalorii. Wyd. RM 2008 5. Grzymisławski M., Gawęcki J. Żywnienie człowieka zdrowego i chorego, PWN W-wa 2011 6. Ciborowska H., Rudnicka A. : Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL W-wa 2009 7. Ziemiański S.: Normy żywienia człowieka – fizjologiczne podstawy. PZWL W-wa 2005 8. Kunachowicz H. i wsp. Tablice składu i wartości odżywczej żywności. PZWL 2005 9. Jargoń R. Obsługa konsumenta. WSiP 2005 <u>Czasopisma:</u> Kwartalny Biuletyn Polskiego Towarzystwa Dietetyki Magazyn o Zdrowiu VITA Magazyn Żywność i Zdrowie Żywnienie Człowieka i Metabolizm Przegląd Gastronomiczny, Wyd. Sigma- NOT															

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_09, K_U_10, K_U_16 K_K_01, K_K_04	C1	Lab.1, Lab.2	1, 2	1,2,3	F1,F2,F4, F5
EU 2	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4	Lab.3, Lab.4	1, 2	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3, F4,F5
EU 3	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4	Lab.5	1, 2	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3, F4,F5
EU 4	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20,	C1,C2,C3, C4	Lab.6	1, 2	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3 F4,F5

	K_K_01, K_K_04, K_K_07					
EU 5	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4	Lab.7	1	1,2,3,4	P1, F1,F2,F3, F4,F5
EU 6	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4	Lab.8, Lab.9, Lab.10,	1,2	1,2,3,4	F1 F1,F2,F3 F4,F5
EU 7	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4	Lab.11 , Lab.12	1	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3 F4,F5
EU 8	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4, C6	Lab.13	1,2,3	1,2,3,4	P1,F1,F2, F3,F4,F
EU 9	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07,	C1,C2,C3, C4,C5, C6	Lab.14	1,2,3	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3 F4,F5

	K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07					
EU 10	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_U_10, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C1,C2,C3, C4,C5, C6	Lab.15,16,17,18,18,20	1,2,3	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3 F4,F5
EU11	K_W_04, K_W_14, K_W_16, K_U_02, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_K_01, K_K_04, K_K_07	C7	Lab.21	1,2,3	1,2,3,4	P1 F1,F2,F3 F4,F5

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Warunkiem zaliczenia jest:

- przestrzeganie regulaminu zajęć
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- pozytywne oceny z testów /sprawdzianów ustnych, pisemnych z tematyki laboratoriów sprawdzające przygotowanie do zajęć
- terminowość oddawania sprawozdań

Sprawozdania z wykonanych ćwiczeń – laboratoria

1. Strona tytułowa (imię, nazwisko ,data ćwiczenia ,grupa, rok studiów, temat ćwiczenia, numer ćwiczenia, tabelka na punkty ze sprawozdania)
2. Receptura (wykaz surowców wraz z gramatura dokładną)
3. Sposób wykonania ćwiczenia
4. Tabelka z obliczeniami :wartości kalorycznej białek, cukrów, tłuszczów- dla poszczególnych składników z receptury)
5. Wzory według, których prowadzi się obliczenia wyznaczonych wielkości
6. Wynik końcowy- wartość kaloryczna potrawy całej , porcji - wielkość porcji
7. Dyskusja wyniku, wnioski

Kryteria oceniania sprawozdań	Punktacja (pkt)
Strona tytułowa	0-1
Receptura	0-1-2
Sposób wykonania ćwiczenia	0-1-2-3-4
Tabelka z obliczeniami	0-1-2-3-4
Wzory	0-1

Wyniki końcowe	0-1-2
Dyskusja wyniku, wnioski	0-1-2-3-4
Estetyka pracy	0-1-2
Terminowość rozliczenia ze sprawozdań	0-1-2 (2pkt – praca oddana na następną zajęcia – tydzień później 1pkt – praca oddana dwa tygodnie po zajęciach 0pkt – praca oddana po terminie dwa tygodnie)

Skala ocen ze sprawozdania :

bdb - 20-18 pkt.

db + - 17 - 15 pkt.

db - 14-12

dst + - 11 - 10 pkt.

dst – 9-7pkt

Skala ocen z testów zamkniętych

51-60% dostateczny

61-74 % dostateczny +

75-85% dobry

86-90 % dobry +

91-100% bardzo dobry

Skala ocen ze sprawdzianów opisowych

51-60% dostateczny

61-74 % dostateczny +

75-85% dobry

86-90 % dobry +

91-100% bardzo dobry

ZALICZENIE KOŃCOWE

Obecność na wszystkich ćwiczeniach, pozytywne zaliczenie testów na wejściu oraz testu końcowego. Terminowe oddawanie sprawozdań.

Ocena ndst (2,0) – nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach, uzyskanie mniej niż 50% punktów na teście zaliczeniowym.

Ocena dst (3,0) brak nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach, uzyskanie od 51% do 60% punktów na teście zaliczeniowym

Ocena plus dst (3,5) brak nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach, uzyskanie od 61% do 70% punktów na teście zaliczeniowym

Ocena db (4,0) brak nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach, uzyskanie od 71% do 80% punktów na teście zaliczeniowym

Ocena plus db (4,5) brak nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach, uzyskanie od 81% do 90% punktów na teście zaliczeniowym

Ocena bdb (5,0) brak nieusprawiedliwionej nieobecności na zajęciach, uzyskanie od 91% do 100% punktów na teście zaliczeniowym

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych nr 2 w Jeleniej Górze „Handlówka” zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Zajęcia dotyczące opracowywania jadłospisu, obliczeń wartości energetycznej i odżywczej odbywają się w pracowni komputerowej w budynku nr.3 Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych.
3. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
4. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Analiza i ocena jakości żywności			
Nazwa angielska:		Analysis and Evaluation of Food			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
4	9	-	20	29	1+2
RAZEM:					3
II. Cel przedmiotu:					
C1 – poznanie zasad i technik analitycznych służących do oceny ilościowego i jakościowego składu produktów spożywczych i racji pokarmowych odnośnie zawartości składników odżywczych C2 – Poznanie podstawowych metod w analizie żywności oraz technik stosowanych w ocenie jakości żywności C3 – zapoznanie z zasadami przygotowania planu badania jakości określonego środka spożywczego poprzez dobór odpowiednich metod analitycznych sensorycznych i obiektywnych C4 – nabycie umiejętności oceny zawartości substancji dodatkowych i zanieczyszczeń w żywności poprzez wykonywanie analiz laboratoryjnych					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Chemia żywności, żywienie człowieka, podstawy chemii, biochemia					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady: EU 1 – ma wiedzę na temat właściwości fizykochemicznych podstawowych składników żywnościowych występujących w surowcach i produktach spożywczych umożliwiających ich ilościową i jakościową analizę EU 2 – charakteryzuje podstawowe techniki analityczne wykorzystywane do ilościowej i jakościowej analizy składu surowców i produktów spożywczych oraz instrumentalne metody stosowane w analizie i ocenie jakości żywności Laboratoria: EU 3 – potrafi przeprowadzić analizę ilościową składników produktu spożywczego EU 4 – potrafi obsługiwać standardową aparaturę pomiarową i urządzenia stosowane w analizie i ocenie jakości żywności, zaplanować i przeprowadzić pod kierunkiem proste doświadczenia					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin

W1	Pojęcie analizy i jakości żywności, jakość zdrowotna i handlowa	1
W2	Woda, białka, tłuszcze, węglowodany oraz ich właściwości fizykochemiczne wykorzystywane w analizie jakości żywności. Analiza sensoryczna i ocena sensoryczna.	2
W3	Metody stosowane w analizie i ocenie jakości żywności	2
W4	Ocena zawartości wody i suchej masy. Oznaczenie gęstości płynnych produktów żywnościowych.	1
W5	Oznaczenie lepkości, kwasowości i barwy produktów.	1
W6	Metody oznaczenia białek i sacharydów	1
W7	Metody oznaczenia tłuszczów oraz zanieczyszczeń żywności	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab.1	Kryteria wyboru metody, plan badania. Zasady pobierania prób do badań i przygotowanie próby do analizy	1
Lab.2	Analiza sensoryczna i ocena organoleptyczna wybranych produktów spożywczych. Zapoznanie z normami jakościowymi.	2
Lab.3	Oznaczenie zawartości wody i suchej masy w wybranych produktach spożywczych. Oznaczenie gęstości i lepkości płynnych produktów spożywczych	3
Lab.4	Oznaczenie kwasowości wybranych produktów spożywczych	3
Lab.5	Oznaczenie zawartości polisacharydów nieskrobiowych i lignin	3
Lab.6	Oznaczenie zawartości białka w produktach spożywczych	3
Lab.7	Oznaczenie zawartości i jakości tłuszczów w produktach spożywczych. Oznaczenie popiołu i składników mineralnych w produktach spożywczych	2
Lab.8	Rozpoznanie produktu spożywczego po wykonaniu szeregu analiz laboratoryjnych odnośnie składu chemicznego.	3
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne	
2.	Aparatura do pomiarów podstawowych parametrów i składników żywności na wyposażeniu pracowni	
3.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny oraz klucz odpowiedzi	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykłady. Wyjaśnianie zagadnień problemowych.	
2.	Ćwiczenia obliczeniowe. praktyczne i demonstracyjne.	
3.	Ćwiczenia laboratoryjne praktyczne i demonstracyjne	
4.	Realizacja powierzonych zadań	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Kolokwium opisowe cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z ćwiczeń	
F2	Aktywność podczas zajęć	
F3	Sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych	
F4	Rozpoznanie i ilościowa ocena składników wybranego produktu spożywczego	
P1	Egzamin w formie opisowej, otwartej	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		29
Przygotowanie się do zajęć		25
Przygotowanie sprawozdań z realizacji ćwiczeń		16
Przygotowanie do egzaminu		20
SUMA		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		

Literatura podstawowa

1. Tajner-Czopek A., Kita A.: Analiza żywności – jakość produktów spożywczych. Wyd. UP Wrocław, 2005
2. Szlyk E., Cichosz M., Filipiak-Szok A., Cichosz M., Jastrzębska A., Kurzawa M.: Ćwiczenia laboratoryjne z analizy żywności. Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2013
3. Halina Grajeta (red.): Wybrane zagadnienia z analizy żywności i żywienia. Wyd AM Wrocław 2010

Literatura uzupełniająca

1. Nogal-Kałucka M./red/: Analiza żywności Wybrane metody oznaczeń jakościowych. Wyd.: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu 2010
2. Baryłko-Pikielnia N., Matuszewska I. Sensoryczne badania żywności. Wydawnictwo Naukowe PTTŻ., Warszawa 2009
3. Sikorski Z, E., red. :Chemia Żywności, Wydawnictwo Naukowo Techniczne, Warszawa 2007.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_03, K_W_04; K_K_01	C1	W1, W2	1	1	P1
EU 2	K_W_03, K_W_04; K_W_13; K_K_01	C2,C3	W2 – W7	1	1	P1
EU 3	K_W_10, K_U_06; K_K_01; K_K_09	C1,C3	Lab.1 – Lab. 10	1,2	2,3,4	F1,F2, F3,F4, P1
EU 4	K_W_10, K_U_06; K_K_01; K_K_09	C4	Lab.1 - Lab.10,	1,2,3	2,3,4	F1, F2, F3,F4, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 4 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i laboratoryjne.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i laboratorium.

Egzamin ma formę pisemną, otwartą.

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach

– testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

-Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

- wykonanie poprawnie ćwiczeń laboratoryjnych, zaliczenie sprawozdań, zaliczenie kartkówek

– Terminowe dostarczania opracowań, sprawozdań – kryteria oceny sprawozdań

- opracowanie poprzedniego ćwiczenia jest warunkiem dopuszczenia do kolejnego laboratorium

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Nazwa przedmiotu/modułu:	Higiena i toksykologia żywności				
Nazwa angielska:	Hygiene and Toxicology of Food				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	-	10	-	10	1
Razem:					1
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Przekazanie podstawowych informacji o higienie produkcji żywności oraz instytucjami zajmującymi się higieną produkcji żywności.					
C2 - Przekazanie podstawowej wiedzy na temat substancji antyodżywczych i dodatków do żywności					
C3 – Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą zanieczyszczeń biologicznych i chemicznych żywności					
C4 – Zapoznanie studentów z pojęciem żywności transgenicznej					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Chemia żywności, biochemia ogólna i biochemia żywności, mikrobiologia					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Ćwiczenia					
EU1 - Zna zanieczyszczenia chemiczne i biologiczne żywności; ma wiedzę dotyczącą środków antyżywnościowych i celowo dodawanych do żywności;					
EU2 - Student ma świadomość współczesnych problemów dotyczących produkcji żywności z wykorzystaniem różnorodnych dodatków oraz środków chemicznych, w tym konserwantów					
EU3 - Student potrafi wymienić oraz przedstawić wpływ na zdrowie człowieka zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych występujących w żywności					
EU4 - Potrafi zanalizować substancje występujące w żywności, potrafi dokonać toksykologicznej i mikrobiologicznej oceny jakości zdrowotnej żywności					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: ćwiczenia					Liczba godzin
Ćw.1	Higiena produkcji żywności. Zanieczyszczenie żywności i ryzyko zdrowotne - zasady analizy ryzyka i badań toksykologicznych.				2
Ćw.2	Substancje antyodżywcze występujące w żywności oraz substancje celowo dodawane do żywności.				2
Ćw.3	Zanieczyszczenia żywności pochodzenia biologicznego				3

Ćw.4	Zanieczyszczenia chemiczne żywności, substancje toksyczne, metale ciężkie.	3
Ćw.5	Skażenia radiologiczne żywności. Wpływ procesów technologicznych na zanieczyszczenie żywności.	2
Ćw.6	Żywność transgeniczna. Monitoring zanieczyszczeń chemicznych żywności	2
Cw.7	Ocena ryzyka związanego z narażeniem na substancje obce poprzez żywność.	1
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, foliogramy, tablice	
2.	Dyskusja dydaktyczna	
3.	Ulotki	
4.	Filmy edukacyjne	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	wykład konwersatoryjny	
2.	dyskusja dydaktyczna	
3.	Ćwiczenia przedmiotowe	
4.	Metoda projektów	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Indywidualny projekt	
F2.	Praca ćwiczeniowa	
F3.	Odpowiedz ustna	
P1.	Test wielokrotnego wyboru	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		10
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta, w tym kierowanie samokształceniem)		5
Przygotowanie się do zajęć		15
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Brzozowska A.: Toksykologia żywności. Przewodnik do ćwiczeń. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2012		
2. Orzeł D., Biernat J. (red.): Wybrane zagadnienia z toksykologii żywności. Wyd. UPW, 2012.		
3. HIGIENA produkcji żywności / red. Danuta Kołożyn-Krajewska; Ewa Czarniecka-Skubina]; Warszawa Wydaw. SGGW, 2003.		
Literatura uzupełniająca		
1. Bezpieczeństwo żywności w erze globalizacji / red. nauk. Stanisław Kowalczyk.- Warszawa : Szkoła Główna Handlowa - Oficyna Wydawnicza, 2009. (Przedsiębiorczość w XXI Wieku)		
2. Sadowska A. (red.): Rakotwórcze i trujące substancje roślinne, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2004		
3. Makles Z., Świątkowski A., Grybowska S.: Niebezpieczne dioksyny, Arkady, Warszawa 2001		

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_13; K_U_09, K_U_20	C1, C2	Ćw.1, Ćw.2	1,2,3	1,2,3	F2, F3, P1
EU 2	K_W_13, K_U_09, K_K_09	C2,C3	Ćw.2-Ćw.5	1,2,3	1, 2, 3,4	F1, F2,F3, P1
EU 3	K_W_13; K_K_09	C2, C3, C4	Ćw.1-7	1,2,3, 4	2,3, 4	F2,F3, P1
EU 4	K_W_13, K_U_06; K_U_18, K_U_20, K_K_09	C2, C3, C4	Ćw.1-7	1,2,3,4	2,3,4	F1, F2, F3, P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Przedmiot kończy się <u>zaliczeniem</u> po semestrze 3 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści ćwiczeniowe. Kryteria zaliczenia ćwiczeń: 1. Frekwencja na zajęciach 2. Indywidualny udział w dyskusji 3. Indywidualny projekt 4. Pisemny sprawdzian wiadomości. Warunkiem zaliczenia sprawdzianu jest uzyskanie przez studenta pozytywnych odpowiedzi wg skali ocena bdb 91%-100% ocena db plus 81%-90% ocena db 71%-80% ocena dst plus 61%-70% ocena dst 51%-60% ocena ndst 50% i poniżej						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.						

31.a**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy bezpieczeństwa żywności			
Nazwa angielska:		Foundations of Food Safety			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		wybieralny			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	6	10	-	16	1+1
Razem					2
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studenta z możliwymi zanieczyszczeniami żywności C2– Zapoznanie studenta z obligatoryjnymi systemami zapewnienia bezpieczeństwa i jakości (GMP, GHP, HACCP) C3 – Zapoznanie studenta z rodzajami weryfikacji i kontroli bezpieczeństwa żywności w zakładach gastronomicznych C4 –Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą zasad tworzenia dokumentacji odnośnie systemów GHP, GMP C5 – Wyposażenie studenta w wiedze dotyczącą zasad tworzenia Księgi HACCP					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
<u>Wykłady</u> EU 1 – Student zna zanieczyszczenia fizyczne, chemiczne i biologiczne występujące w żywności EU2 - Student zna zakres dotyczący wymagań prawnych w zakresie bezpieczeństwa żywności, dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych. EU3 – Student zna system GMP, GHP oraz niezbędną dokumentację EU4 - Student zna zasady metody HACCP oraz sposoby ich wdrożenia w praktyce.					
<u>Ćwiczenia</u> EU5 - Student zna zasady opracowania dokumentacji systemowej, jej rodzaje oraz metody weryfikacji EU6 – Student potrafi sporządzić dokumentacje odpowiednią dla systemów GHP i GMP oraz Księgę HACCP dla wybranego zakładu gastronomicznego. EU7 – Student zna zasady systemów GMP, GHP, HACCP, itp. oraz sposoby przygotowywania dokumentacji i audytowania tych systemów. EU8 – Student zna zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej i audytów wewnętrznych dotyczących systemów zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin

W1	Zanieczyszczenia fizyczne, chemiczne i biologiczne występujące w żywności.	1
W2	System GMP, GHP – wytyczne, sposób wprowadzania do zakładu gastronomicznego, sposoby kontroli	1
W3	System HACCP – ustawy, założenia, zasady systemu, sposoby weryfikacji, dokumentacja	2
W4	Systemy ISO stosowane w produkcji żywności, PN- EN ISO serii 9000, 22000	1
W5	Kontrola zapewnienia bezpieczeństwa żywności w zakładach gastronomicznych.	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw. 1	Sporządzanie dokumentacji dotyczącej systemów GMP, GHP	2
Ćw.2	Zapoznanie się z dokumentacją systemu HACCP	1
Cw.3	Sporządzanie Księgi HACCP wybranego zakładu gastronomicznego – projekt zaliczeniowy	3
Ćw.4	Integracja systemów zarządzania bezpieczeństwem zdrowotnym żywności w łańcuchu żywnościowym – praktyczne przykłady	1
Ćw.5	Metody przeprowadzania kontroli wewnętrznej odnośnie bezpieczeństwa produkcji żywności w zakładzie gastronomicznym. Dokumentacja dotycząca kontroli wewnętrznej - praktyczne przykłady.	2
Ćw.6	Audytywanie systemów GMP, GHP, HACCP	1
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne.	
2.	Dokumentacja GHP, GMP	
3.	Księgi HACCP zakładów gastronomicznych	
4.	Komputer	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis, objaśnienie lub wyjaśnienie	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
4.	Metoda przypadków, sytuacyjna	
5.	Ćwiczenia przedmiotowe	
6.	Metoda projektu	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Sporządzona dokumentacja GMP, GHP	
F2	Projekt zaliczeniowy – księga HACCP	
P1	Test jednokrotnego wyboru, pytania otwarte, pytania P/F	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		16
Godziny kontaktowe z nauczycielem w ramach konsultacji		10
Przygotowanie się do zajęć, projekt zaliczeniowy		24
Przygotowanie się do egzaminu		10
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Dzwolak W., Ziajka S., 2000: Dokumentowanie systemu HACCP w przemyśle spożywczym. Studio 108, Olsztyn		
2. Kołożyn-Krajewska D., Sikora T., 1999: HACCP. Koncepcja i system zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności. SITSpoż. NOT, Warszawa		
3. Praca zbiorowa (red. J. Kijowski, T. Sikora), 2003: Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem żywności. WNT, Warszawa		
4. Wiśniewska M. 2004. Instruktaż prowadzenia Księgi GMP/GHP z dokumentacją. Gdańsk		

5. Wiśniewska M. 2003. Wzorcowa Księga HACCP z dokumentacją. Gdańsk

Literatura uzupełniająca:

1. Normy PN- EN ISO serii 9000, 22000
2. Norma PN-EN ISI 19011:2003
3. Aktualne Ustawy i Rozporządzenia zamieszczane w Dzienniku Ustaw, Monitorze Polskim.
4. Zadernowski M. R. 2004. Audyt wewnętrzny GHP, GMP, HACCP – poradnik praktyczny. Gdańsk
5. Berdowski J.B. 2005: Wpływ współczesnych systemów zarządzania jakością, a szczególnie HACCP, BRC i IFS na proces doskonalenia organizacji zajmujących się produkcją i obrotem żywności. Problemy Jakości, 9, 9-13.

Czasopisma:

Problemy jakości,
Przemysł Spożywczy,
Przemysł Fermentacyjny i Owocowo-Warzywny,

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_14, K_K_09	C1	W1	1	1,2,3	P1
EU 2	K_W_14, K_K_09	C1, C2, C5	W1-W5	1	1,2,3	P1
EU 3	K_W_14, K_K_09	C4	W3	1	1,2,3	P1
EU 4	K_W_14, K_U_16, K_U_20, K_K_09	C5	W4	1	1,2,3	P1
EU 5	K_W_14, K_U_02, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C4, C5	Ćw.1-Ćw.6	1,2,3,4	3,4,5,6	F1, F2, P1
EU 6	K_W_14, K_U_02, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C4, C5	Ćw.1- Ćw.3	1,2,3,4	3,4,5,6	F1, F2, P1
EU 7	K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C2, C3, C4, C5	Ćw.4-Ćw.6	1,2,3,4	3,4,5	F1, P1
EU 8	K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C3	Ćw.5-Ćw.6	1,2,3,4	3,4,5	F1, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem po semestrze 2 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego z treści wykładowych jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie z kolokwium:

bardzo dobry - 90%-100%

plus dobry – 80%-89%

dobry – 70%-79%

plus dostateczny – 60%-69%

dostateczny – 50%-59%

niedostateczny – poniżej 50 %

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach

– projekt zaliczeniowy – Księga HACCP

– dokumentacja GHP, GMP

- aktywność w czasie zajęć
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

31.b**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Systemy zarządzania jakością żywności				
Nazwa angielska:	Systems of Food Quality Management				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	wybieralny				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
2	6	10	-	16	1+1
Razem					2
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studenta z obligatoryjnymi systemami zapewnienia jakości (GMP, GHP, HACCP)					
C2 – Zapoznanie studenta z systemami zapewnienia jakości grupy ISO i systemem TQM					
C3 – Zapoznanie studenta z rodzajami weryfikacji i kontroli w zakładach gastronomicznych					
C4 – Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą zasad tworzenia dokumentacji odnośnie systemów GHP, GMP					
C5 – Wyposażenie studenta w wiedze dotyczącą zasad tworzenia Księgi HACCP					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady					
EU 1 – Student zna obowiązujące akty prawne dotyczące wytycznych dla przemysłu spożywczego. Student zna źródła, w których może sprawdzić obowiązujące akty prawne					
EU2 - Student zna zakres dotyczący wymagań prawnych w zakresie dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych.					
EU3 – Student zna system GMP, GHP oraz niezbędną dokumentację					
EU4 - Student zna zasady metody HACCP oraz sposoby ich wdrożenia w praktyce.					
Ćwiczenia					
EU5 - Student zna zasady opracowania dokumentacji systemowej, jej rodzaje oraz metody weryfikacji					
EU6 – Student potrafi sporządzić dokumentacje odpowiednią dla systemów GHP i GMP oraz Księgę HACCP dla wybranego zakładu gastronomicznego.					
EU7 – Student zna zasady systemów GMP, GHP, HACCP, BRC, IFS, itp. oraz sposoby przygotowywania dokumentacji i audytowania tych systemów.					
EU8 - zna zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej i audytów wewnętrznych					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin

W1	Zapoznanie z aktami prawnymi krajowymi i unijnymi dotyczącymi przemysłu spożywczego. Scharakteryzowanie założeń dotyczących jakości i bezpieczeństwa żywności.	1
W2	System GMP, GHP – wytyczne, sposób wprowadzania do zakładu gastronomicznego, sposoby kontroli	1
W3	System HACCP – ustawy, założenia, zasady systemu, sposoby weryfikacji, dokumentacja	2
W4	Systemy ISO stosowane w produkcji żywności, PN- EN ISO serii 9000, 22000	1
W5	Norma PN-EN ISO 19011:2003 dotycząca audytowania systemów jakości. Rodzaje auditów, kontrola i inspekcje kontrolne.	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw. 1	Sporządzanie dokumentacji dotyczącej systemów GMP, GHP	2
Ćw.2	Zapoznanie się z dokumentacją systemu HACCP	2
Cw.3	Sporządzanie Księgi HACCP wybranego zakładu gastronomicznego – projekt zaliczeniowy	3
Ćw.4	Integracja systemów zarządzania bezpieczeństwem zdrowotnym i jakością żywności w łańcuchu żywnościowym – praktyczne przykłady	1
Ćw.5	Metody przeprowadzania kontroli wewnętrznej; inspekcje wewnętrzne (audyty wewnętrzne). Dokumentacja dotycząca kontroli wewnętrznej - praktyczne przykłady.	1
Ćw.6	Audytowanie systemów GMP, GHP, HACCP oraz systemów BRS, IFS.	1
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy dydaktyczne.	
2.	Dokumentacja GHP, GMP	
3.	Księgi HACCP zakładów gastronomicznych	
4.	Komputer	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis, objaśnienie lub wyjaśnienie	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
4.	Metoda przypadków, sytuacyjna	
5.	Ćwiczenia przedmiotowe	
6.	Metoda projektu	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Sporządzona dokumentacja GMP, GHP	
F2	Projekt zaliczeniowy – księga HACCP	
P1	Test jednokrotnego wyboru, pytania otwarte, pytania P/F	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		16
Godziny kontaktowe z nauczycielem w ramach konsultacji		5
Przygotowanie się do zajęć, projekt zaliczeniowy		24
Przygotowanie się do egzaminu		15
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Dzwolak W., Ziajka S., 2000: Dokumentowanie systemu HACCP w przemyśle spożywczym. Studio 108, Olsztyn		
2. Kołożyn-Krajewska D., Sikora T., 1999: HACCP. Koncepcja i system zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności. SITSpoż. NOT, Warszawa		
3. Praca zbiorowa (red. J. Kijowski, T. Sikora), 2003: Zarządzanie jakością i bezpieczeństwem żywności. WNT, Warszawa		

4. Wiśniewska M. 2004. Instruktaż prowadzenia Księgi GMP/GHP z dokumentacją. Gdańsk
5. Wiśniewska M. 2003. Wzorcowa Księga HACCP z dokumentacją. Gdańsk

Literatura uzupełniająca:

1. Normy PN- EN ISO serii 9000, 22000
2. Norma PN-EN ISI 19011:2003
3. Aktualne Ustawy i Rozporządzenia zamieszczane w Dzienniku Ustaw, Monitorze Polskim.
4. Zadernowski M. R. 2004. Audyt wewnętrzny GHP, GMP, HACCP – poradnik praktyczny. Gdańsk
5. Berdowski J.B. 2005: Wpływ współczesnych systemów zarządzania jakością, a szczególnie HACCP, BRC i IFS na proces doskonalenia organizacji zajmujących się produkcją i obrotem żywności. Problemy Jakości, 9, 9-13.

Czasopisma:

Problemy jakości,
Przemysł Spożywczy,
Przemysł Fermentacyjny i Owocowo-Warzywny,
Normalizacja.

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_14, K_K_09	C1	W1	1	1,2,3	P1
EU 2	K_W_14, K_K_09	C1, C2, C5	W1-W5	1	1,2,3	P1
EU 3	K_W_14, K_K_09	C4	W3	1	1,2,3	P1
EU 4	K_W_14, K_U_16, K_U_20, K_K_09	C5	W4	1	1,2,3	P1
EU 5	K_W_14, K_U_02, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C4, C5	Ćw.1-Ćw.6	1,2,3,4	3,4,5,6	F1, F2, P1
EU 6	K_W_14, K_U_02, K_U_16, K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C4, C5	Ćw.1- Ćw.3	1,2,3,4	3,4,5,6	F1, F2, P1
EU 7	K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C2, C3, C4, C5	Ćw.4-Ćw.6	1,2,3,4	3,4,5	F1, P1
EU 8	K_U_20, K_K_01, K_K_02, K_K_09	C3	Ćw.5-Ćw.6	1,2,3,4	3,4,5	F1, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem po semestrze 2 (1 i 2 termin) w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i ćwiczeniowe.

Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego z treści wykładowych jest uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie z kolokwium:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach – projekt zaliczeniowy – Księga HACCP – dokumentacja GHP, GMP – aktywność w czasie zajęć
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Zagadnienia prawne i ekonomiczne w ochronie zdrowia			
Nazwa angielska:		Legal and economic issues in healthcare			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Katedra Nauk Humanistycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	-	-	19	1
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu prawa (źródła prawa, system źródeł prawa z uwzględnieniem aktów prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, pojęcie i elementy systemu prawa). Prawo cywilne - pojęcie, cechy specyficzne, części składowe, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych. Odpowiedzialność prawna za wyrządzoną szkodę i za czyny niedozwolone. C2 – Przekazanie wiedzy dotyczącej prawnych źródeł ochrony zdrowia w Polsce, obowiązków władz publicznych w zakresie ochrony zdrowia, reformy ochrony zdrowia (lata 1999-2003), aktualnej organizacji i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, jak również prawnej regulacji praw pacjenta oraz działalności Rzecznika Praw Pacjenta. Zapoznanie Studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi wykonywania zawodów lekarza, lekarza dentystry, pielęgniarki oraz położnej.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU 1 – Student zna podstawowe pojęcia z zakresu prawa, co pozwala mu zrozumieć cel oraz sens poznawanych regulacji. EU 2 – Student posiada istotną wiedzę na temat zasad organizacji i funkcjonowania polskiego systemu opieki zdrowotnej, w tym obowiązków władz publicznych w tym zakresie. EU 3 – Student zna regulacje prawne dotyczące praw pacjenta, a także zasad wykonywania w Polsce podstawowych zawodów medycznych oraz wiążącej się z ich wykonywaniem odpowiedzialności.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Wykład wprowadzający. Przedstawienie treści programowych, źródeł, których znajomość jest wymagana oraz zasad weryfikacji efektów kształcenia. Pojęcie źródeł prawa. Sposoby tworzenia prawa.				2
W2	Pojęcie systemu źródeł prawa. Źródła prawa powszechnie obowiązującego w				1

	Polsce.	
W3	Pojęcie systemu prawa i jego części składowych. Prawo cywilne - pojęcie, cechy charakterystyczne, pojęcie zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych. Odpowiedzialność cywilnoprawna.	1
W4	Prawo medyczne - prawne źródła ochrony zdrowia w Polsce. Reforma systemu opieki zdrowotnej 1999-2003.	1
W5	Aktualna organizacja polskiego systemu opieki zdrowotnej. Obowiązki organów władz publicznych w zakresie ochrony zdrowia.	2
W6	Prawa pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta.	2
Suma godzin		9
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Podręczniki, akty prawne.	
2.	Foliogramy, przeźrocza, prezentacje.	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Wykład.	
2.	Dyskusja.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Dodatkowe punkty za aktywność.	
P1.	Test sprawdzający wiedzę i umiejętności.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		6
Przygotowanie się do zajęć i testu		20
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. M. Borucka-Arctowa, J. Woleński, Wstęp do prawoznawstwa, Kraków 1998, 2. S. Wronkowska, Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, Poznań 2005, 3. A. Banaszkiewicz, M. Podkowski, I. Sierpowska, Prawo administracyjne – część szczegółowa. Zarys wykładu, Poznań 2009, 4. E. Gniewek (red.), Elementy prawa cywilnego i handlowego, Wrocław 2002, 5. R. Kubiak, Prawo medyczne, wyd. C.H. Beck 2017, 6. J. Suchecka, Ekonomia zdrowia i opieki zdrowotnej. Wolters Kluwer, Warszawa 2010. 7. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 roku o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, tekst jedn. - Dz.U. z 2017 roku, poz. 1318 (z późn. zm.), 8. Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodach lekarza i lekarza dentysty, Dz.U. z 1997 roku, nr 28, poz. 152 z późn. zm., 9. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarki i położnej, tekst jedn. - Dz.U. z z 2019 roku, poz. 576 (z późn. zm.).		
Literatura uzupełniająca:		
1. K. Ryć, Z. Skrzypczak (red.): Ochrona zdrowia i gospodarka. Mechanizmy rynkowe a regulacje publiczne. Wyd. Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008, 2. D. M. Głowacka, Zarządzanie zakładem opieki zdrowotnej: wybrane konteksty teoretyczno-praktyczne. Wolters Kluwer, Warszawa 2009, 3. I. Rudawska, Opieka zdrowotna. Aspekty rynkowe i marketingowe, PWN, Warszawa 2007.		

XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_12	C1	W1	1	1	F1, P1
EU 2	K_W_12	C1, C2	W2 □ W4	1, 2	1,2	F1, P1
EU 3	K_W_12 K_K_02	C2, C2	W5 □ W7	1, 2	1,2	F1, P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
1) Test pisemny obejmujący całość materiału przewidzianego do realizacji. Przełożenie osiągniętej punktacji na oceny: 5-5,5 pkt – 3,0, 6-6,5 pkt – 3,5, 7-7,5 pkt – 4,0, 8-9,5 pkt – 4,5, 10-11 pkt – 5,0. Studenci, którzy nie pojawią się w terminie sprawdzianu testowego albo otrzymają z niego ocenę niedostateczną, mają możliwość przystąpienia do weryfikacji (poprawki) ustnej, w ramach której zadawane są dwa pytania z zakresu materiału objętego programem wykładu. Ocenę bardzo dobrą otrzymują osoby, które wyczerpująco odpowiedzą na oba zadane pytania. Odpowiedź niepełna, w zależności od jej kompletności, powoduje otrzymanie oceny plus dobrej, dobrej lub plus dostatecznej. Pobieżna odpowiedź na oba zadane pytania albo bardziej kompletna odpowiedź na tylko jedno pytanie powoduje otrzymanie przez Studenta oceny dostatecznej. W innych przypadkach ocena jest niedostateczna. 2) Elementem mogącym poprawić ocenę o pół stopnia jest czynny udział i aktywność Studenta na wykładzie – odpowiedź na zadane pytania, zadawanie pytań uzasadnionych przebiegiem wykładu, dyskusja wpisująca się w przebieg wykładu.						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.						

Nazwa przedmiotu/modułu:		Organizacja pracy na stanowisku dietetyka			
Nazwa angielska:		Organization working as a dietitian			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Statua przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
1	-	20	-	20	2
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studentów z zawodem dietetyka, regulacjami prawnymi, organizacją stanowiska pracy.					
C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu zasad BHP, ochrony pracy, przepisów przeciwpożarowych, wymagań higieniczno-sanitarnych dla zakładów żywienia zbiorowego.					
C3 - Wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności oceny funkcjonalności działów żywienia oraz dokumentacji żywieniowej.					
C4 –Zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami opracowywania księgi GMP/GHP , systemu HACCP oraz RASFF					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Ćwiczenia:					
EU 1 – Student zna zasady BHP dla zakładów żywienia i potrafi określić, jakie są wymagania z zakresu p. pożarowych. Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, współpracuje w grupie.					
EU 2 – Student posiada niezbędne wiedzę z zakresu organizacji pracy dietetyka a także w zakresie wykonywania sprawnie i w sposób zorganizowany zadań na stanowisku pracy dietetyka, pozwalającą na zachowanie zasad sanitarno-epidemiologicznych w zakładach żywienia zbiorowego, pozwalające ocenić funkcjonalność działów żywienia.					
EU 3 – Student zna przyczyny z powodu, którym rozumie potrzebę aktualizowania własnej wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności wobec dokonującego się postępu w dziedzinie dietetyki. Ma świadomość nieprawidłowości i ograniczeń w pracy własnej i zespołowej w zakresie wykonywanego zawodu dietetyka,					
EU 4 – Student indywidualnie i jako uczestnik grupy dokonuje projektowania stanowiska pracy z uwzględnieniem zasad ergonomii Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, dokonuje autokontroli i autooceny podejmowanych działań związanych z zawodem dietetyka w celu podnoszenia poziomu jakości pracy.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: ćwiczenia					Liczba godzin
Ćw.1	Podstawy organizacji pracy. Prawna ochrona pracy.				2

Ćw.2	Zasady BHP, przepisy przeciwpożarowe.	2				
Ćw.3	Organizacja stanowiska pracy dietetyka w różnych zakładach pracy.	2				
Ćw.4	Dobra Praktyka Produkcyjna i Dobra Praktyka Higieniczna (GMP, GHP)	3				
Ćw.5	Podstawy Systemu HACCP (<i>Hazard Analysis and Critical Control Point</i>)	4				
Ćw.6	Projektowanie stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii.	4				
Ćw. 7	Zapoznanie z systemem RASFF (System Wczesnego Ostrzegania w Zakresie Żywności i Środków Żywnienia Zwierząt; Rapid Alert System for Food and Feed)	3				
Suma godzin		20				
VI. Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Prezentacje multimedialne.					
2.	Foliogramy, rysunki, wykresy					
3.	Literatura przedmiotu					
VII. Metody dydaktyczne						
1.	Praca w grupach					
2.	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie					
3.	Dyskusja, pogadanka					
4.	Metoda sytuacyjna					
5.	Burza mózgów					
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1.	Pisemne prace podczas ćwiczeń (praca w grupach).					
F2.	Prezentacja multimedialna.					
P1	Test jednokrotnego wyboru.					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		20				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		5				
Praca własna studenta:						
Przygotowanie do zajęć		5				
Przygotowanie projektu na ćwiczenia		5				
Analiza literatury przedmiotu		15				
Przygotowanie się do zaliczenia końcowego		10				
SUMA		60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Organizacja, bezpieczeństwo i higiena pracy, W. Żabiński, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2012.						
2. BHP, Tom I, II, D. Korecka (red.), CIOP-PLB, Warszawa 2008.						
3. BHP, D. Korecka, (red.), CIOP-PIB, Warszawa 1999.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Higiena zawodowa dla szkół gastronomicznych, W. Żabiński, Państwowe Wydawnictwo Szkolnictwa Zawodowego, Warszawa 2011.						
2. Higiena, profilaktyka i organizacja pracy w zawodach medycznych, Marcinkowski J.T., Wyd. PLZW, Warszawa 2003						
3. Jastrzębski W., Wyposażenie techniczne zakładów gastronomicznych, WSiP, Warszawa 1999.						
4. Jargoń R., Organizacja i technika usług gastronomicznych, WSiP, Warszawa 1992.						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia	Odniesienie danego efektu	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

się	do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)					
EU 1	K_W_15 K_U_16 K_K_03	C1,C2	ĆW.1, ĆW.2	1, 2, 3.	1,2,3	F2, P1
EU 2	K_W_15 K_U_16 K_K_03	C1, C3	ĆW.3	1, 2, 3	2,3,4,5	F2, P1
EU 3	K_W_17 K_W_15 K_W_16 K_K_10	C3	ĆW.3, ĆW.6, ĆW.7	1, 2, 3	1,2,3,4,5	F2, P1
EU 4	K_W_23 K_W_15 K_W_16 K_U_20	C4	ĆW.4, ĆW.5,	1,2,3	1,3	F1,F2,P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę po semestrze 1.

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest wykazanie znajomości każdej treści kształcenia na poziomie >50%:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 90%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 80%-89%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 70%-79%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-69%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 50%-59%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 50%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

1. Sprawdzian cząstkowy weryfikujący przygotowanie do tematyki zajęć.

2. Obecność na zajęciach.

3. Praca w grupach – projekt pisemny:

- projekt należy oddać na koniec ćwiczeń

- projekt oceniony negatywnie może zostać zwrócone do poprawy, którą trzeba wykonać w terminie do następnych zajęć

- kryteria oceny będą przedstawiane na bieżąco

4. Kolokwium pisemne (test jednokrotnego wyboru).

Ocenę końcową z ćwiczeń stanowić będzie średnia ocen cząstkowych.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Język migowy w dietetyce			
Nazwa angielska:		Sign Language in Dietetics			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/ Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów:		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	-	-	20	20	2
II. Cel przedmiotu:					
C1- Poznanie kultury społecznościowej osób Głuchych oraz Polskiego Języka Migowego. C2 – Znajomość podstawowych metod komunikacji z osobami z uszkodzonym narządem słuchu, w tym: Polskiego Języka Migowego, alfabetu palcowego języka migowego oraz Systemu Językowo-Migowego. C3– Znajomość elementarnych znaków języka migowego, pozwalających na komunikację z osobą głuchą. C4-Przeprowadzenie wywiadów dotyczących stanu odżywienia oraz przekazywanie niezbędnych wskazówek i zaleceń C5 – Umiejętność komunikowania się z osobą głuchą na poziomie podstawowym					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Laboratoria: EU 1-Student zna problematykę inwalidztwa i wpływu głuchoty na mowę i potrafi zastosować wiedzę w kontakcie z osobą głuchą, wykazując nawyk samokształcenia w zakresie posługiwania się językiem migowym. EU 2- Student zna zasady porozumiewania się w systemie językowo-migowym, potrafi odczytać znaki gestograficzne, przejawia empatie podczas przejmowania na siebie różnych ról. EU 3– Student zna znaki daktylograficzne- statyczne, dynamiczne, liczbowe oraz ideograficzne. Sprawnie i precyzyjnie posługuje się nimi w kontakcie z osobą głuchą i jego rodziną. EU 4– Student opanował język migowy w zakresie terminologii dietetycznej, potrafi zebrać informacje o stanie odżywiania osoby głuchej wykazując gotowość niesienia pomocy. EU 5– Student zna znaki określające sposoby żywienia, poinformuje osobę głuchą o proponowanych i podejmowanych czynnościach dietetycznych, uznaje prawa osób niepełnosprawnych.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: laboratoria					Liczba godzin
Lab.1	Wybrane zagadnienia rehabilitacji niesłyszących, wpływ głuchoty na mowę				1
Lab.2	Prawidła przekazywania palcowego				1
Lab.3	Przekazywanie i odbiór znaków daktylograficznych				2
Lab.4	Przekazywanie i odbiór znaków określających liczby				2

Lab.5	Łączenie poznanych znaków w zdaniach	2				
Lab.6	Poznanie znaków ideograficznych- grzecznościowych i zastosowanie w zdaniach.	2				
Lab.7,8,9	Poznanie znaków ideograficznych określających zawody, miejsca pracy oraz miejsca zamieszkania.	2				
Lab.10,11,12	Poznanie znaków ideograficznych określających produkty pokarmowe, badania sposobów odżywiania i zastosowanie ich w zdaniach	2				
Lab.13,14	Zastosowanie znaków słownictwa podstawowego i specjalistycznego w kontakcie z osobą głuchą.	4				
Lab.15	Podsumowanie wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych uzyskanych podczas kursu	2				
Suma godzin		20				
VI. Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Podręczniki, słownik języka migowego i teksty przedmiotowo-metodyczne.					
2.	Prezentacje multimedialne, filmy, foliogramy. Rzutnik multimedialny, rzutnik pism					
3.	Karty kalamburów, karty dialogów Scenariusze scenek rodzajowych					
VII. Metody dydaktyczne:						
1.	Pogadanka					
2.	Ćwiczenia					
3.	Gry decyzyjne					
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1.	Realizacja prostego scenariusza					
F2.	Indywidualne większe formy wypowiedzi w języku migowym. Prezentowanie przygotowanych przez siebie dialogów w języku migowym.					
P1.	Realizacja rozbudowanego scenariusza.					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		20				
Przygotowanie się do zajęć		25				
Przygotowanie do zaliczenia końcowego		15				
SUMA		60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa i uzupełniająca						
1. B. Szczepankowski, D. Konciewicz:” Język migowy w terapii’ , WSP w Łodzi 2008						
2. O. Kosiba, P. Grenda:” Leksykon języka migowego”, Silentium Bogatynia 2011						
Literatura uzupełniająca						
3. Hendzel j. K.: „Słownik polskiego języka migowego”. Olsztyn W S i P 1995.						
4. Hoffman B.: „Surdopedagogika Zarys problematyki.”. Warszawa W S i P 1987.						
5. Pietrzak K.W.: „ Język migowy dla pedagogów”. Warszawa W S i P 1992.						
6. Szczepankowski B.: „Język migany w szkole. Cz. I, II, III”. Warszawa W S i P 2000						
7. Szczepankowski B.:„ Język migowy w zakładzie pracy”. Warszawa W S i P 1992.						
8. B. Szczepankowski:” Język migowy pierwsza pomoc”, Warszawa CEM 1996”						
Strony internetowe						
www.migam.pl						
www.gest.jmigowy.eu						
www.elfatha.lap.pl .						
www.jezykmigowy.org.pl						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

	efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)					
EU 1	K_W_18,K_U_09, K_K_05,	C1	Lab. 1, Lab. 2, Lab. 3, Lab. 4, Lab. 5, Lab. 6, Lab. 7, Lab. 8, Lab.9, Lab Lab. 10, Lab. 11, Lab. 12, Lab. 13 Lab. 14	1, 2	1,2,3	F
EU 2	K_W_18,K_U_09, K_K_05,	C1, C2	Lab. 2 Lab. 4,	2,3	1,2,3	F
EU 3	K_W_18,K_U_09, K_K_05,	C3, C4	Lab 3, Lab. 4 Lab. 5, Lab. 6, Lab. 7, Lab.8, Lab. 9	2,3	1,2,3	F
EU 4	K_W_18,K_U_09, K_K_05,	C3, C4	Lab. 10, Lab. 11, Lab.12, Lab.13, Lab.14	2,3	1,2,3	F
EU 5	K_W_18,K_U_09, K_K_05,K_K06	C3, C4	Lab. 13, Lab. 14, Lab. 15	2,3	1,2,3	P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu

Kolokwium końcowe, punktacja wg karty zaliczeń:

24-22 bardzo dobry

21-20-dobry plus

19-18-dobry

17-16-dostateczny plus

15-14- dostateczny

13 i mniej-niedostateczny

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć
2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMIT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Metodologia badań naukowych			
Nazwa angielska:		The methodology of stientific research			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	-	-	15	1
II. Cel przedmiotu:					
C1 – wyposażenie studentów w wiedzę i w umiejętności jej zastosowania, dotyczące metodologii badań naukowych w naukach z zakresu żywienia człowieka i dietetyki.					
C2 – wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności korzystania z wybranych metod, technik i narzędzi w procesie badawczym.					
C3 – wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu indukcji i dedukcji, jako podstawowych metod wnioskowania.					
C4 – wprowadzenie studentów w zasady redagowania prac dyplomowych o różnym charakterze, w tym sposoby poszukiwania tematycznej literatury					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EU1 – Student zna podstawowe cele i zadania metodologii badań naukowych, posiada świadomość potrzeby wiedzy w tym zakresie.					
EU2 – Zna i potrafi zinterpretować podstawowe pojęcia i zastosować je w redagowanym tekście.					
EU3 – Student jest wyposażony w wiedzę i umiejętność stosowania wybranych metod, technik i narzędzi badawczych.					
EU4 – Rozumie i potrafi właściwie określić podstawowe metody wnioskowania (indukcja, dedukcja).					
EU5 – Student potrafi wskazać materiały źródłowe, potrafi przygotować dokumentację wynikową i zna zasady przygotowania pisemnych opracowań naukowych.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do metodologii badań naukowych i ich znaczenia we wszelkich pomiarach dotyczących nauk z zakresu żywienia człowieka i dietetyki. Podstawowe pojęcia metodologiczne, ich treść i rozumienie. Zastosowanie wyników pomiarów i ich znaczenie w prawidłowym rozwoju i funkcjonowaniu organizmów ludzkich.				3

W2	Metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w dietetyce.	3				
W3	Indukcja i dedukcja jako podstawowe metody wnioskowania w nauce. Zasady dokumentowania wyników, redagowania pracy dyplomowej i poszukiwanie materiałów źródłowych	3				
Suma godzin		9				
VI. Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Foliogramy, prezentacje.					
2.	Plansze z prezentacją tabelaryczną i graficzną wyników badań.					
VII. Metody dydaktyczne:						
1.	Wykład klasyczny, konwersatoryjny.					
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	Test jednokrotnego wyboru.					
P1	Prezentacje treści własnych opracowań studentów.					
P2	Test wielokrotnego wyboru, złożony z 10 pytań (zal. na ocenę).					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		5				
Przygotowanie się do zajęć		16				
SUMA		30				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa i uzupełniająca						
1. N. Wolański, Metody kontroli i normy rozwoju dzieci i młodzieży. Wydaw. PZWL, Warszawa 1975.						
2. Grzegorzczyk, Mała propedeutyka filozofii naukowej. Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1989.						
3. S. Nowak, Metodologia badań społecznych. PWN, Warszawa 1985.						
4. K. Konarzewski, Jak uprawiać badania pedagogiczne. Metodologia praktyczna. WSiP, Warszaw 2000.						
5. K. Konecki, Studia metodologii badań jakościowych. Wydaw. Naukowe PAN, Warszawa 2000.						
Literatura uzupełniająca						
1. S. Palka, Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna. Wydaw. Psychologiczna, Gdańsk 2006.						
2. T. Pilch, Zasady badań pedagogicznych. Wydaw. Akademickie ŻAK, Warszawa 1988.						
3. M. Łobocki, wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych. Oficyna Wydaw. IMPULS, Kraków 1999						
4. Cz. Nowaczyk, Podstawy metod statystycznych dla pedagogów. Agencja Wydawnicza AVIS, Bolków 1995						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	KW15, KU01, KU14	C1; C2	W1; W2	1	1	F1
EU 2	KW09; KW10; KU04, KK06	C1; C2	W3	1	1	F1
EU 3	KW09, KW10	C3	W4	1,2	1	P1
EU 4	KW09, KU06.	C4; 5	W4	1,2	1	P1, P2

	KK07					
EU 5	KW014; KW15; KU07, KK01, 03	C4,C5	W5	1,2	1	P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.						

36.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Seminarium licencjackie			
Nazwa angielska:		Seminary bacalare			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia/Seminarium	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	-	15	-	15	1
6	-	20	-	20	2
Razem	-	35	-	35	3
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Przygotowanie pracy licencjackiej oraz przygotowanie do obrony pracy licencjackiej.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Seminarium: EU 1 – student opanował zasadnicze elementy wiedzy z dziedziny, z której przygotowuje pracę licencjacką, zna podstawową literaturę przedmiotu z dziedziny obejmującej tematykę pracy, podstawy metodologii konstrukcji pracy dyplomowej, zna metody i techniki niezbędne w realizacji zadania wyznaczonego tematem pracy. EU 2 - umie sformułować zadanie i cel pracy, wskazać problemy i pytania, samodzielnie wyszukuje i korzysta z dostępnych źródeł informacji naukowych, w tym elektronicznych, dokonując syntezy danych pochodzących z różnych źródeł i wyciąga na tej podstawie wnioski, potrafi posługiwać się specjalistycznym słownictwem, prezentuje zagadnienia materiału naukowego, opanował umiejętność pisanie tekstu naukowego EU 3 - aktywnie uczestniczy w dyskusji seminaryjnej i korzysta z zaproponowanych w trakcie dyskusji sugestii, rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych EU 4 – przedstawienie pracy licencjackiej do oceny promotora					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: Seminarium sem. 5					Liczba godzin
Sem. 1	Cel, zakres i przedmiot seminarium licencjackiego				1
Sem. 2	Formułowanie przedmiotu, celu i zakresu pracy licencjackiej. Szczegółowa charakterystyka wybranych metod i technik badawczych.				3
Sem. 3	Dyskusja o literaturze przedmiotu i źródłach pozyskania danych Rodzaje przypisów, zasady cytowania piśmiennictwa. Etyczne aspekty pisanie pracy licencjackiej ryzyko i konsekwencje popełnienia				2

	plagiatu					
Sem. 4	Przystąpienie do formalnego pisania pracy licencjackiej. Kryteria oceny pracy licencjackiej poprawność logiczna, językowa i stylistyczna. Określenie problematyki, tematu (tytułu) pracy wraz z uzasadnieniem. Opis zasad konstrukcji planu pracy	2				
Sem. 5	Prezentacja samodzielnie przygotowanych planów pracy dyplomowej	2				
Sem. 6	Korekta i ostateczne zaakceptowanie planów pracy	2				
Sem. 7	Formułowanie i korygowanie rozdziału pracy zawierającego przedmiot, cel i zakres pracy	3				
Suma godzin		15				
Forma zajęć: Seminarium sem. 6		Liczba godzin				
Sem. 8	Prezentacja rozdziałów pracy o charakterze teoretycznym wraz z ich przyjęciem	5				
Sem. 9	Przedstawienie zawartości wstępu i przeglądu piśmiennictwa oraz kolejnych rozdziałów. Omówienie badań własnych studentów i ich analiza. Dyskusja, formułowanie i weryfikacja wniosków (w przypadku pracy badawczej)	5				
Sem. 10	Prezentacja całości pracy licencjackiej. Kryteria oceny (recenzji) pracy licencjackiej	5				
Sem. 11	Przygotowanie do obrony problematyki poruszanej w pracy podczas egzaminu dyplomowego (licencjackiego)	5				
Suma godzin		20				
VI. Narzędzia dydaktyczne:						
1.	rzutnik multimedialny					
2.	literatura naukowa					
VII. Metody dydaktyczne:						
1.	Seminarium					
2.	Dyskusja					
3.	Projekt					
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1.	Ocena ciągła –aktywność na zajęciach, zaangażowanie, sumienność, dokładność, dociekliwość.					
F2.	Przygotowanie merytoryczne na podstawie zaleconej literatury					
P1.	Zatwierdzenie złożonego planu pracy i wykazu literatury oraz opracowanie narzędzi badawczych					
P2.	Zatwierdzenie i przyjęcie całości pracy przez promotora					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		35				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		10				
Przygotowanie się do zajęć, pracy semestralnej, do zaliczenia końcowego, studiowanie literatury		45				
SUMA		90				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
1. Pułło A.: Prace magisterskie i licencjackie. Wskazówki dla studentów. Wyd. LexisNexis 2007 2. Zenderowski R.: Praca magisterska. Licencjat. Krótki przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej. W-wa 2009. Wyd Cedetu 3. Publikacje polecane przez promotora						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metoda dydaktyczna	Sposób oceny

	zdefiniowanych dla całego programu (PEK)					
EU 1	K_W_01-20 (zależnie od tematyki pracy), K_U07,09,11, K_K01,02,04,07,09,11	C1	Sem.1,2,3	1	1,2,3	F
EU 2	K_U07,09,K_K07, 08, 09, 11	C1	Sem.1,2,3,4,5,6,7,8,9	2	1,2,3	F, P
EU 3	K_U07,09,11,K_K04, 07,11	C1	Sem. 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11	2	1,2,3	F
EU 4	K_U09,11,K_K11	C1	Sem. 10,11	2	1,2,3	F, P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych budynek nr 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.						

IV. Moduł przedmiotów kierunkowych w zakresie –Dietoprofilaktyka i dietoterapia

39.		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych			
Nazwa angielska:		Dietary Prophylaxis of Civilization Diseases			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
4	6	10	20	36	1 + 1 + 1
Razem:					3
II Cel przedmiotu:					
C1 – zapoznanie studentów z charakterystyką najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych, czynnikami ryzyka, objawami, możliwymi sposobami działań profilaktycznych.					
C2 - zapoznanie studentów z metodami terapii i profilaktyki chorób cywilizacyjnych.					
C3 - wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu zasad planowania żywienia w grupach osób podwyższonego ryzyka chorób cywilizacyjnych.					
C4 - zapoznanie studentów z zasadami układania jadłospisów zgodnych z zasadami wybranych diet rekomendowanych w profilaktyce wybranych chorób cywilizacyjnych.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza z zakresu żywienia człowieka.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EU1 – student zna sytuację epidemiologiczną, potrafi wymienić czynniki ryzyka rozwoju chorób cywilizacyjnych oraz dopasować działania profilaktyczne do potrzeb wybranych grup ludności.					
EU2 – student potrafi omówić farmakologiczne i nefarmakologiczne metody terapii wybranych chorób cywilizacyjnych.					
EU3 – student zna podstawowe programy profilaktyki zdrowotnej, potrafi omówić ich zasadność oraz podstawy tworzenia.					
Ćwiczenia, laboratoria:					
EU-4 – student zna charakterystykę wybranych chorób cywilizacyjnych, potrafi opracować jasne i zrozumiałe zalecenia oraz materiały edukacyjne dla wybranych grup ludności.					
EU-5 – student potrafi zastosować podstawowe metody dydaktyczne (burza mózgów, pogadanka, prelekcja) w prezentacji tematu związanego z wybraną chorobą cywilizacyjną, potrafi planować opiekę żywieniową nad osobami z grup podwyższonego ryzyka wystąpienia chorób cywilizacyjnych oraz układać prawidłowo zbilansowane jadłospisy w specjalistycznym programie komputerowym.					
V Treści programowe:					

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
W1	Wykład wprowadzający. Epidemiologia chorób cywilizacyjnych, podstawowe pojęcia i definicje.	1
W2	Czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Rola i znaczenie badań przesiewowych.	2
W3	Farmakologiczne i nefarmakologiczne metody terapii chorób cywilizacyjnych.	1
W4	Programy profilaktyczne chorób cywilizacyjnych – rola, znaczenie, podstawy tworzenia.	2
Suma godzin		6
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Nadwaga i otyłość – czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Ćw.2	Miażdżycy – czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Ćw.3	Nadciśnienie tętnicze – czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Ćw.4	Zespół jelita drażliwego (IBS) – czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Ćw.5	Hemoroidy – epidemiologia, czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: laboratoria		
Lab. 1	Dieta w profilaktyce nadwagi i otyłości. Planowanie jadłospisu redukcyjnego.	4
Lab. 2	Dieta w profilaktyce nadciśnienia tętniczego. Planowanie jadłospisu zgodnego z zasadami diety DASH.	4
Lab. 3	Dieta w profilaktyce chorób układu sercowo-naczyniowego. Planowanie jadłospisu zgodnego z zasadami diety o kontrolowanej zawartości kwasów tłuszczowych.	4
Lab. 4	Dieta w profilaktyce cukrzycy typu 2. Planowanie żywienia w stanie prediabetes.	4
Lab. 5	Dieta w Zespole jelita drażliwego. Planowanie jadłospisu zgodnego z założeniami diety z niską zawartością FODMAP.	4
Suma godzin		20
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Studium przypadku.	
3.	Tabele składu i wartości odżywczej żywności, specjalistyczny program komputerowy	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład konwersatoryjny.	
2.	Pogadanka.	
3.	Dyskusja dydaktyczna.	
4.	Wizualizacja.	
5.	Metoda przypadków	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy, wejściówki sprawdzające przygotowanie do tematyki ćwiczeń.	
F2	Aktywność podczas ćwiczeń.	
P1	Zaliczenie przy komputerze: zadanie w specjalistycznym programie komputerowym.	
P2	Kolokwium podsumowujące	
P3	Egzamin pisemny obejmujący treści z wykładów, ćwiczeń i laboratoriów (test jednokrotnego wyboru).	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		36
Przygotowanie do zajęć		14
Czytanie wskazanej literatury		5
Napisanie raportu z zajęć		10
Przygotowanie do zaliczenia końcowego		10
Przygotowanie do egzaminu		15
SUMA		90

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				3		
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: 1. Włodarek D.: Dietoterapia. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014 2. Payne A.: Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2013 3. Peckenpaugh N., Gajewska D.(red. Wyd. Pol.): Podstawy żywienia i dietoterapia. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2011						
Literatura uzupełniająca: 1. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2019 Stanowisko Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego 2. Standardy postępowania dietetycznego w kardiologii. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Dietetyki 2016 3. Sobotka L. (red.): Podstawy żywienia klinicznego. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2004 4. Cozma – Petrut A. i in., Diet in irritable bowel syndrome: What to recommend, not what to forbid to patients!, „World Journal of Gastroenterology” 2017, t. 23, nr. 21						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K_W_08 K_W_09, K_W_11, K_U_02	C1, C2	W1, W2	1	1,2,3	P3
EU2	K_W_08 K_W_09, K_W_11, K_U_02	C2	W3	1	1, 2,3	P3
EU3	K_W_08 K_W_09, K_W_11, K_U_02	C1, C3	W4	1	1,2,3	P3
EU4	K_W_08, K_W_09, K_W_11, K_U_01, K_U_02, K_U_03, K_K_02, K_K_05	C1, C2, C3	Ćw.1-Ćw.5, Lab.1-Lab.5	1,2,3	1,2,3,4,5	F1,F2,P1,P2,P3
EU5	K_W_08, K_W_09, K_W_11, K_U_01, K_U_02, K_U_03, K_U_07, K_K_02, K_K_05	C1, C3, C4	Ćw.1-Ćw.5, Lab.1-Lab.5	1,2,3	1,2,3,4,5	F1,F2,P1,P2,P3
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu jednokrotnego wyboru w semestrze IV. Egzamin obejmuje treści z wykładów, ćwiczeń oraz laboratoriów. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest uzyskanie 60% poprawnych odpowiedzi.

Skala ocen:

Bardzo dobry – znajomość treści kształcenia na poziomie 95-100%

Dobry plus - znajomość treści kształcenia na poziomie 85-94%

Dobry - znajomość treści kształcenia na poziomie 75-84%

Dostateczny plus - znajomość treści kształcenia na poziomie 65-74%

Dostateczny - znajomość treści kształcenia na poziomie 60-64%

Niedostateczny - znajomość treści kształcenia na poziomie 0-59%

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

1. Obecność na zajęciach
2. Zaliczenie wejściówek
3. Zaliczenie sprawozdań z zajęć
4. Zaliczenie kolokwium podsumowującego (pytania otwarte)
5. Zaliczenie końcowego studium przypadku

Na ocenę końcową z ćwiczeń składa się: 25% oceny z wejściówek i sprawozdań + 35% oceny z kolokwium + 40% oceny z studium przypadku

Sprawozdania oceniane są pod kątem doboru produktów, ustalenia propozycji posiłków, godzin posiłków oraz zaleceń.

Skala ocen:

Bardzo dobry – znajomość treści kształcenia na poziomie 95-100%

Dobry plus - znajomość treści kształcenia na poziomie 85-94%

Dobry - znajomość treści kształcenia na poziomie 75-84%

Dostateczny plus - znajomość treści kształcenia na poziomie 65-74%

Dostateczny - znajomość treści kształcenia na poziomie 60-64%

Niedostateczny - znajomość treści kształcenia na poziomie 0-59%

Kryteria zaliczenia laboratoriów:

1. Obecność na zajęciach
2. Zaliczenie wejściówek
3. Zaliczenie sprawozdań z zajęć
4. Zaliczenie kolokwium podsumowującego (test jednokrotnego wyboru)
5. Zaliczenie końcowego jadłospisu

Na ocenę końcową z laboratoriów składa się: 30% oceny z wejściówek i sprawozdań + 30% oceny z kolokwium + 40% oceny z jadłospisu.

Aby podejść do pisania kolokwium podsumowującego oraz jadłospisu student powinien mieć zaliczone wszystkie sprawozdania z zajęć.

Sprawozdania oceniane są w trzech częściach: część obliczeniowa, skład i jakość posiłków, bilansowanie jadłospisu. Niezaliczenie jednej części skutkuje niezaliczeniem sprawozdania.

Skala ocen:

Bardzo dobry – znajomość treści kształcenia na poziomie 95-100%

Dobry plus - znajomość treści kształcenia na poziomie 85-94%

Dobry - znajomość treści kształcenia na poziomie 75-84%

Dostateczny plus - znajomość treści kształcenia na poziomie 65-74%

Dostateczny - znajomość treści kształcenia na poziomie 60-64%

Niedostateczny - znajomość treści kształcenia na poziomie 0-59%

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – zgodnie z planem zajęć
2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce)

Nazwa przedmiotu/modułu:		Dietoterapia chorób metabolicznych			
Nazwa angielska:		Dietary Prophylaxis of Civilization Diseases			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:					
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
6	9	10	10	29	1+1+1
SUMA					3
II. Cel przedmiotu:					
C1. Zapoznanie studenta z zasadami żywienia w chorobach metabolicznych, ze szczególnym uwzględnieniem miażdżycy, choroby niedokrwiennej serca, nadciśnienia tętniczego, cukrzycy, dny moczanowej oraz otyłości olbrzymiej.					
C2. Zapoznanie studenta ze sposobami rozpoznawania ryzyka chorób metabolicznych u pacjentów oraz wpływem profilaktyki na ich zapobieganie.					
C3. Kształtowanie umiejętności ustalania diety i bilansowania jadłospisów w wybranych chorobach metabolicznych.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka kliniczna, dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy:					
EU1. Posiada wiedzę z zakresu etiopatogenezy, obrazu klinicznego, diagnozowania i leczenia chorób metabolicznych.					
W zakresie umiejętności:					
EU 2. Potrafi identyfikować problemy żywieniowe osób z chorobami metabolicznymi.					
EU3. Potrafi przeprowadzić ocenę stanu odżywienia chorych, zaplanować właściwe leczenie dietetyczne oraz z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania skonstruować jadłospis całodobowy zgodnie z zaleconym rodzajem diety.					
W zakresie kompetencji:					
EU4 - Jest świadom własnych ograniczeń i wie z jakimi specjalistami należy konsultować zaistniały problem.					
Wykazuje dojrzałą, ukształtowaną postawę prozdrowotną, potrafi komunikować się ze współpartnerami oraz pacjentami.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Cukrzyca jako choroba metaboliczna – przyczyny, rodzaje, diagnostyka, leczenie, powikłania. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Pojęcie indeksu oraz ładunku glikemicznego.				2
W2	Żywienie w dyslipidemiach. Rola i znaczenie nienasyconych kwasów tłuszczowych w leczeniu dietetycznym hipercholesterolemii oraz hipertrójglicydemii.				2

W3	Zespół metaboliczny – definicja, kryteria rozpoznawania, związek z chorobami sercowo-naczyniowymi, leczenie dietetyczne.	2
W4	Otyłość ołbrzymia – metody leczenia, założenia diety przed i po zabiegu bariatrycznym. Rola i znaczenie diety w opiece nad pacjentami po chirurgicznym leczeniu otyłości.	2
W5	Dna moczanowa jako choroba metaboliczna. Charakterystyka, objawy oraz leczenie żywieniowe.	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Cukrzyca typu 1 – epidemiologia, diagnostyka, leczenie. Ćwiczenia obliczeniowe.	2
Ćw.2	Cukrzyca typu 2 – epidemiologia, czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka. Ćwiczenia w interpretowaniu przykładowych dzienników samokontroli poziomu glukozy pacjentów z rozpoznaną cukrzycą. Analiza przykładowych wyników badań biochemicznych.	2
Ćw.3	Dyslipidemie – znaczenie diety w regulacji poziomu cholesterolu i trójglicerydów we krwi. Analiza i interpretacja badań biochemicznych, konstruowanie indywidualnych zaleceń żywieniowych.	2
Ćw.4	Zespół metaboliczny – epidemiologia, czynniki ryzyka, objawy, profilaktyka.	2
Ćw.5	Dna moczanowa – epidemiologia, czynniki ryzyka, objawy profilaktyka. Praktyczne sposoby ograniczania puryn w diecie pacjentów.	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab. 1	Dietoterapia cukrzycy typu 2. Planowanie jadłospisu opartego o wymienniki węglowodanowe.	2
Lab. 2	Dieta w profilaktyce i leczeniu hipercholesterolemii - bilansowanie jadłospisu zgodnego z założeniami diety o kontrolowanej zawartości kwasów tłuszczowych.	2
Lab. 3	Rola diety w profilaktyce i leczeniu dny moczanowej – analiza dzienników żywieniowych, planowanie indywidualnej dietoterapii.	2
Lab. 4	Dieta w profilaktyce i leczeniu zespołu metabolicznego – planowanie jadłospisu redukcyjnego opartego o niski indeks glikemiczny.	2
Lab. 5	Przegląd diet stosowanych w zaburzeniach metabolicznych – wady i zalety diet niskowęglowodanowych oraz wysokotłuszczowych.	2
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Tablica, plansze pogładowe, broszury edukacyjne.	
3.	Specjalistyczne oprogramowanie komputerowe.	
4.	Dokumentacja medyczna, wyniki analiz składu ciała.	
5.	Miarka BMI, ciśnieniomierz, glukometr, fałdomierz.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Prezentacja multimedialna.	
3.	Dyskusja panelowa, burza mózgów.	
4.	Ćwiczenia przedmiotowe.	
5.	Studium przypadku.	
6.	Projekt.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Sprawdziany cząstkowe, kartkówki weryfikujące przygotowanie teoretyczne do zajęć.	
F2	Projekt jadłospisu.	
F3	Sprawozdania.	
F4	Kolokwium pisemne końcowe z ćwiczeń.	
F5	Kolokwium pisemne końcowe z laboratorium.	
P1	Egzamin pisemny- test, pytania otwarte.	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	29
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	4
Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń i laboratorium, przygotowanie się do kolokwium oraz kartkówki.	27
Przygotowywanie projektów jadłospisów z zajęć laboratoryjnych oraz sprawozdań z ćwiczeń.	15
Przygotowanie się do egzaminu	15
SUMA	90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	3

X Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa:

1. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.
2. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.
3. Ostrowska L., Orywał K., Stefańska E.: Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. PZWL. Warszawa 2018.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.W08, K.W09	C1	W1-W7	1,4	1,2	P1
EU2	K.U03, K.U05	C2	Ćw.1-ćw.7, lab.1-lab.7	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F1,F2,F5,P1
EU3	K.U07, K.U08	C3	Lab.1-lab.6	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F1,F2,F5,P1
EU4	K.K02, K.K07, K.K08	C2, C3	Lab.1-lab.7	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F1,F2,F5,P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem po semestrze 6 i obejmuje treści omówione na wykładach, ćwiczeniach i laboratoriach. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń oraz zajęć laboratoryjnych.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- sprawozdania z ćwiczeń,
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia pisemne, sprawozdania oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego

przedmiot),

- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- projekty jadłospisów (studium przypadku),
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Projekty przygotowywane są przez studentów na podstawie wywiadów żywieniowych oraz dokumentacji medycznej: uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zaproszonych gości, pacjentów szpitali, przypadków pacjentów z indywidualnej praktyki prowadzących zajęcia.

Kartkówki, kolokwia pisemne, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia egzaminu (semestr 5):

przedmiot kończy się egzaminem pisemnym uwzględniającym: część teoretyczną (test jednokrotnego wyboru) oraz część praktyczną (pytania otwarte z zakresu ćwiczeń oraz zajęć laboratoryjnych).

Ocena z egzaminu:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

40.		KARTA PRZEDMIOTU			
Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywienie kobiety ciężarnej i karmiącej			
Nazwa angielska:		Nutrition of Pregnant and Breastfeeding Women			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	9	-	10	19	1+1
Razem					2
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studenta z zasadami i znaczeniem żywienia w okresie przed planowaną ciążą, w czasie ciąży i podczas karmienia piersią.					
C2 – Zapoznanie z zasadami żywienia ciężarnych z różnymi powikłaniami i niedoborami.					
C3 – Przedstawienie obowiązującego schematu i modelu żywienia niemowląt karmionych naturalnie oraz kobiet karmiących.					
C4 - Zapoznanie studenta chorobami dotyczącymi kobiety w ciąży.					
C5 – Przedstawienie kryteriów właściwego kamienia piersią oraz wyznaczników właściwego wzrostu niemowlęcia					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
<u>Wykłady:</u>					
EU 1 – Rozumie potrzeby żywieniowe kobiet w okresie rozrodczym, w ciąży i karmiących.					
EU 2 – Klasyfikuje i omawia założenia diet stosowanych w różnych chorobach kobiet w ciąży.					
EU 3 – Zna i klasyfikuje choroby towarzyszące okresowi ciąży oraz karmienia piersią.					
EU4 – Klasyfikuje wyznaczniki właściwego karmienia piersią.					
<u>Laboratoria:</u>					
EU 5 – Planuje, wdraża i ocenia jadłospisy stosowane w żywieniu kobiet w ciąży i karmiących.					
EU 6 – Opracowuje jadłospisy mające zastosowanie w chorobach dietozależnych oraz patologicznych w trakcie ciąży i karmienia.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykład					Liczba godzin
W1	Znaczenie prawidłowego żywienia kobiet w okresie rozrodczym.				1
W2	Rozwój płodu i noworodka. Profilaktyka wad cewy nerwowej.				1

W3	Zasady żywienia kobiety w ciąży. Zasady żywienia w nieprawidłowych przyrostach masy ciała w ciąży. Różnice w żywieniu w I, II, III trymestrze ciąży.	2
W4	Patologia ciąży. Żywnienie w powikłanych ciążach.	2
W5	Zalecenia żywieniowe dla kobiet w okresie połogu oraz karmienia piersią. Wyznaczniki właściwego karmienia piersią.	2
W6	Przyjmowanie leków i ziół w okresie ciąży, połogu i karmienia piersią.	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab. 1	Prawidłowe żywienie w okresie rozrodczym.	1
Lab. 2	Prawidłowe żywienia w I, II, i III trymestrze.	2
Lab. 3	Rozwój płodu a stan odżywienia matki.	1
Lab. 4	Postępowanie żywieniowe w dolegliwościach okresu ciąży.	1
Lab. 5	Postępowanie żywieniowe w patologii ciąży.	1
Lab. 6	Diety niekonwencjonalne a ciąża.	1
Lab. 7	Ciąża mnoga - postępowanie żywieniowe	1
Lab. 8	Otyłość a ciąża.	1
Lab. 9	Żywnienie w połogu i okresie karmienia piersią.	1
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, foliogramy, filmy dydaktyczne, tablica	
2.	Plansze poglądowe, schematy, broszury	
3.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny oraz klucz odpowiedzi.	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis	
3.	Dyskusja związana z wykładem	
4.	Dyskusja panelowa	
5.	Ćwiczenia praktyczne	
6.	Metody projektowe	
7.	Zajęcia z wykorzystaniem programów komputerowych	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z laboratorium	
F2	Aktywność podczas zajęć	
F3	Projekty jadłospisów	
P1	Egzamin pisemny	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		19
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		6
Przygotowanie się do zajęć		25
Przygotowanie do zaliczenia końcowego		10
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Szostak - Węgierek W.: Żywnienie kobiet w ciąży, PZWL, 2006		
2. J. Hasik, J. Gawęcki: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. Wyd. Nauk. PWN. Warszawa 2007		
3. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2007		
Literatura uzupełniająca		

1. Sobotka L. (red.): Podstawy żywienia klinicznego. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2008
2. Praca zbiorowa: Podstawy naukowe żywienia w szpitalach. Wyd. IŻŻ. Warszawa 2001
3. Spodaryk M.: Podstawy leczenia żywieniowego u dzieci. Wyd. UJ. Kraków 2001

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_02, K_W_03, K_W_10, K_U_01, K_U_08, K_K_01	C1, C2,	W1, W3, W5, W6 Lab.1, Lab.2, Lab.9, Lab.6	1, 2	1,2, 3, 5,6,7	F1,F2,F3, P1,
EU 2	K_W_02, K_W_10, K_U_01, K_U_08, K_K_01	C1, C2, C4	W1, W3, W4, Lab.4, Lab.5, Lab.8	1, 2	1, 2, 3, 5, 6, 7	F1,F2,F3, P1,
EU 3	K_W_08, K_W_11, K_U_08, K_K_02	C2, C4,	W1, W3, W4, Lab.4, Lab.5, Lab.8	1, 2	1, 2, 3, 5, 6, 7	F1,F2,F3, P1,
EU4	K_W_02, K_W_03, K_W_09, K_U_01, K_K_01	C1, C3, C5	W5, W6, Lab.9	1,2	1,3,4,5,6	F1,F2, P1,
EU 5	K_W_02, K_W_03, K_W_10, K_U_01, K_U_05, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_K_01	C1, C2, C3	Lab. 1, Lab. 2, Lab. 3, Lab. 6, Lab. 7, Lab. 9	1, 2, 3	4, 5, 6, 7	F2, F3, P1,
EU 6	K_W_02, K_W_03, K_W_10, K_U_01, K_U_05, K_U_07, K_U_08, K_U_09, K_K_01, K_K_07	C2, C4	Lab. 4, Lab.5, Lab.8	1, 2, 3	4, 5, 6, 7	F2, F3, P1,

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w semestrze 3 w formie pisemnej obejmującym treści wykładowe i zajęć laboratoryjnych.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia wykładów i laboratoriów.

Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie oceny

bardzo dobry - 90%-100%

plus dobry – 80%-89%

dobry – 70%-79%

plus dostateczny – 60%-69%

dostateczny – 50%-59%

niedostateczny – poniżej 50 %

Kryteria zaliczenia zajęć laboratoryjnych

-obecność na zajęciach

- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 51%. Niedostateczny – 50 % i poniżej - aktywność w czasie zajęć - sprawozdania z zajęć
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE
Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:	Profilaktyka zaburzeń odżywiania u młodzieży				
Nazwa angielska:	Prevention of eating disorders in young people				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia				
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
4	-	20	-	20	2
II Cel przedmiotu:					
C1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania najczęściej występujących zaburzeń odżywiania (anoreksji, bulimii, ortoreksji, zaburzeń o charakterze kompulsywnym).					
C2. Kształtowanie umiejętności komunikowania się z młodzieżą z zaburzeniami odżywiania, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za drugiego człowieka.					
C3. Kształtowanie i doskonalenie umiejętności planowania właściwych działań terapeutycznych dla młodzieży z zaburzeniami odżywiania.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza w zakresie zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, kliniczny zarys schorzeń.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie umiejętności:					
EU1. Potrafi opisać przyczyny, objawy, metody leczenia oraz konsekwencje zdrowotne zaburzeń odżywiania.					
EU2. Potrafi ocenić stan odżywienia adolescenta oraz zaplanować właściwe leczenie dietetyczne.					
EU3. Potrafi zaplanować edukację żywieniową, samodzielnie przygotować materiały edukacyjne uwzględniając potrzeby chorego.					
W zakresie kompetencji:					
EU4. Jest świadom odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo pacjentów, wykazuje dojrzałą i ukształtowaną postawę prozdrowotną, ma szacunek dla osób prezentujących odmienne poglądy.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: ćwiczenia					Liczba godzin
Ćw.1	Anoreksja – przyczyny, objawy, leczenie, skutki, profilaktyka.				2
Ćw.2	Bulimia - przyczyny, objawy, leczenie, skutki, profilaktyka.				2
Ćw.3	Praca z rodziną dziecka z nadwagą – ćwiczenia warsztatowe.				2
Ćw.4	Rola i znaczenie dzienniczków żywieniowych w terapii zaburzeń odżywiania u młodzieży.				2
Ćw.5	Dialog sokratejski – rodzaje i znaczenie pytań w terapii zaburzeń odżywiania.				2
Ćw.6	Problem nadmiernej aktywności fizycznej u młodzieży z zaburzeniami odżywiania.				2
Ćw.7	Kierowanie przyrostem masy ciała u pacjentek z niedowaga.				2

Ćw.8	Planowanie wysokokalorycznych przekąsek dla młodzieży z anoreksją.	2				
Ćw.9	Myśli i przekonania o charakterze destrukcyjnym – studium przypadku.	2				
Ćw.10	Style automatycznego myślenia młodzieży z zaburzeniami odżywiania.	2				
Suma godzin		20				
VI Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Rzutnik multimedialny					
2.	Filmy edukacyjne.					
3.	Tablica, broszury edukacyjne, kalkulator					
4.	Tabele składu wartości odżywczej produktów i potraw.					
VII Metody dydaktyczne:						
1.	Prezentacja multimedialna.					
2.	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów.					
3.	Studium przypadku.					
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	Kartkówka, sprawdzian pisemny cząstkowy.					
F2	Ocena ze sprawozdań.					
P1	Kolokwium pisemne końcowe.					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		20				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (konsultacje)		5				
Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń przygotowanie się do kartkówek oraz kolokwium.		18				
Samodzielne przygotowanie projektów sprawozdań z zajęć ćwiczeniowych.		10				
Przygotowanie do zaliczenia końcowego przedmiotu		7				
SUMA		60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2				
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Fairburn Ch.: Terapia poznawczo-behawioralna i zaburzeń odżywiania. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.						
2. Rollnick S., Miller W., Butler Ch.: Wywiad motywujący w opiece zdrowotnej. SWPS, Warszawa 2010.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Ogden J., Psychologia odżywiania się. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.						
2. Gałuszko-Węgielnik M.: Terapia poznawczo-behawioralna zaburzeń odżywiania. Medipage, Warszawa 2011.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.U13, K.U09, K.U12	C1	Ćw.1-Ćw.4	1,2	1,2	F1, F2
EU2	K.U01, K.U08, K.U15	C2	Ćw.5, ćw.10, ćw.11, ćw.12	1,2,3,4	1,2,3	F1, F2
EU3	K.U21, K.U22	C2, C3	Ćw.6, ćw.7, ćw.9, ćw.10	1,2,3,4	1,2	F1, F2
EU4	K.K05, K.K08, K.K11	C2, C3	Ćw.1-ćw.15	1,2,3,4	1,2	F1, F2, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- sprawozdania pisemne z zajęć,
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywienie osób starszych			
Nazwa angielska:		Feeding of the elderly			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	10	20	39	1+1+3
Razem	9	10	20	39	5
Cel przedmiotu:					
C1. Opanowanie wiedzy z zakresu żywienia osób starszych oraz fizjologii starzenia się organizmu. C2. Doskonalenie umiejętności dokonywania oceny stanu odżywienia osób starszych oraz planowania właściwych interwencji żywieniowych zapobiegających stanom niedożywienia organizmu. C3. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania potrzeb żywieniowych osób starszych oraz planowania i przeprowadzania edukacji żywieniowej oraz dopasowywania indywidualnej dietoterapii, doskonalenie kompetencji komunikacji interpersonalnej z pacjentami.					
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, podstawy poradnictwa żywieniowego, dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych.					
Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy: EU1 – Zna zasady prawidłowego żywienia osób starszych oraz ma wiedzę w zakresie zmian składu ciała osób w wieku podeszłym. EU2 – Zna zasady żywienia osób starszych z różnymi jednostkami chorobowymi wymagającymi postępowania dietetycznego.					
W zakresie umiejętności: EU3. Potrafi omówić zasady prawidłowego żywienia osób starszych. EU4. Potrafi dokonać oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia osoby starszej, a także zaplanować właściwą terapię dietetyczną. EU5. Wykorzystuje tabele wartości odżywczej produktów i potraw oraz specjalistyczny program komputerowy do układania indywidualnych jadłospisów całodobowych.					
W zakresie kompetencji społecznych: EU6. Jest świadomy własnych ograniczeń, dostrzega potrzebę pracy w zespole terapeutycznym, weryfikuje własne poglądy w dyskusji z autorytetami.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba

		godzin
W1	Sytuacja demograficzna w Polsce i na świecie osób w wieku podeszłym. Starość i proces starzenia.	2
W2	Zmiany w zapotrzebowaniu na energię i składniki odżywcze. Przyczyny niedoborów składników odżywczych, witamin i składników mineralnych u osób w wieku starszym.	2
W3	Główne problemy zdrowotne osób starszych i ich związek z żywieniem. Problem niedożywienia u osób starszych. Rola i znaczenie aktywności fizycznej w leczeniu osób starszych.	2
W4	Żywnienie osób leżących oraz osób starszych w wybranych chorobach przewodu pokarmowego.	2
W5	Żywnienie osób starszych w chorobach otępiennych.	1
Suma godzin		9
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw.1	Ocena sposobu żywienia osób starszych – ocena ryzyka niedoborów pokarmowych.	2
Ćw.2	Planowanie interwencji żywieniowych dla osób starszych z brakami w uzębieniu.	2
Ćw.3	Ewidencjonowanie podaży energii, składników odżywczych i płynów w dietach osób starszych. Ocena ilościowa i jakościowa całodziennych racji pokarmowych.	2
Ćw.4	Planowanie terapii dietetycznej dla osób starszych z zaburzeniami w stanie odżywienia.	2
Ćw.5	Znaczenie bioimpedancji elektrycznej w ocenie stanu odżywienia osób starszych.	2
Suma godzin		10
Forma zajęć: laboratoria		
Lab.1	Żywnienie osób starszych z prawidłową masą ciała – studium przypadku.	2
Lab.2	Żywnienie osób starszych z nadciśnieniem tętniczym – studium przypadku.	2
Lab.3	Żywnienie osób starszych z osteoporozą – studium przypadku.	2
Lab.4	Żywnienie osób starszych z hipercholesterolemią – studium przypadku.	2
Lab.5	Żywnienie osób starszych z zaparciami nawykowymi lub biegunkami – studium przypadku.	2
Lab.6	Żywnienie osób starszych z dną moczanową – studium przypadku.	2
Lab.7	Żywnienie osób starszych z niedoczynnością tarczycy – studium przypadku.	2
Lab.8	Żywnienie osób starszych z kolostomią- studium przypadku.	2
Lab.9	Żywnienie osób starszych z anemią – studium przypadku.	2
Lab.10	Żywnienie osób starszych z przewlekłym zapaleniem żołądka – studium przypadku.	2
Suma godzin		20
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny, filmy edukacyjne, plansze edukacyjne.	
2.	Analizator składu ciała, stadiometr, miarki BMI.	
3.	Oprogramowanie komputerowe.	
4.	Tabele wartości odżywczej produktów i potraw.	
5.	Testy i kolokwia z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny, klucz odpowiedzi.	
6.	Kryteria oceny końcowej z wykładu, ćwiczeń, laboratorium.	
Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny.	
2.	Prezentacja multimedialna.	
3.	Dyskusja dydaktyczna.	
4.	Studium przypadku.	
5.	Projekt.	
6.	Ćwiczenia przedmiotowe.	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Kolokwia częściowe sprawdzające opanowanie materiału z ćwiczeń/laboratorium.	
F2.	Kartkówki sprawdzające przygotowanie do zajęć.	
F3.	Aktywność podczas zajęć.	
F4.	Projekt jadłospisu dla osoby w wieku podeszłym.	
F5.	Ocena ze sprawozdań.	
P1.	Egzamin pisemny obejmujący materiał z wykładów, ćwiczeń, laboratorium.	

IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności				Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)				39		
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji)				5		
Samodzielne studiowanie tematyki ćwiczeń i laboratorium, przygotowanie się do kolokwium sprawdzającego, kartkówek.				53		
Samodzielne przygotowanie projektów jadłospisów oraz sprawozdań z zajęć ćwiczeniowych.				28		
Przygotowanie się do egzaminu końcowego.				25		
SUMA				150		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				5		
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Schlegel-Zawadzka M.: Żywnienie w opiece nad osobami w starszym wieku. Edra Urban&Partner. Wrocław 2018.						
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Grzymisławski M.:Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.						
2. Jarosz M.: Żywnienie osób w wieku starszym. PZWL, Warszawa 2012.						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.W03, K.W09	C1	W1-W3	1,6	1,2	P
EU2	K.W06, K.W08	C1,C3	W4, W5	1,6	1,2	P
EU3	K.U05, K.U13	C1	Ćw.1-ćw.6, Lab.1-lab.14	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F
EU4	K.U01, K.U03, K.U08	C2, C3	Ć.1, ćw.7, lab.1-lab.14	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F
EU5	K.U07, K.U14	C2	Ćw.2, ćw.3, ćw.6, lab.1-lab.15	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F
EU6	K.K02, K.K10, K.K11	C3	Lab.1-lab.15	1,2,3,4,5	2,3,4,5,6	F
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Przedmiot kończy się <u>egzaminem po</u> semestrze 5 i obejmuje treści wykładowe, ćwiczeniowe oraz laboratoryjne. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń oraz laboratorium.						
Kryteria zaliczenia ćwiczeń:						
– obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),						
– kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,						
– sprawozdania z ćwiczeń,						
– kolokwium pisemne końcowe.						
Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.						

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- projekty jadłospisów (studium przypadku),
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Projekty przygotowywane są przez studentów na podstawie wywiadów żywieniowych oraz dokumentacji medycznej: uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zaproszonych gości, pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej, kuracjuszy okolicznych uzdrowisk, pacjentów szpitali, przypadków pacjentów z indywidualnej praktyki prowadzących zajęcia.

Kryteria zaliczenia egzaminu (semestr 5):

przedmiot kończy się egzaminem pisemnym uwzględniającym: część teoretyczną (test jednokrotnego wyboru) oraz część praktyczną (pytania otwarte).

Kartkówki, kolokwia, sprawozdania, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

43.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywienie w chorobach neurologicznych			
Nazwa angielska:		Nutrition in neurological diseases			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
Sem.6	9	-	10	19	2
Razem:					2
II. Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studenta z etiologią chorób neurologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem choroby Parkinsona, Alzheimer, epilepsji.					
C2 – Zapoznanie studenta z zasadami żywienia w chorobach neurologicznych.					
C3 – Zapoznanie studenta ze sposobami rozpoznawania objawów i ryzyka chorób neurologicznych, w szczególności Parkinsona, Alzheimer, padaczki lekoopornej i ADHD.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Brak					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady:					
EK 1 – Rozumie patomechanizm chorób neurologicznych.					
EK 2 – Klasyfikuje i omawia założenia diet stosowanych w różnych chorobach neurologicznych.					
EK 3 - Wykazuje znajomość zmian organicznych, czynnościowych i metabolicznych zachodzących w ustroju pod wpływem choroby neurologicznej i towarzyszących jej zaburzeń odżywiania.					
Laboratoria:					
EK 4 – Planuje, wdraża i ocenia jadłospisy stosowane w żywieniu osób z chorobami neurologicznymi.					
EK 5 – Ocenia indywidualne zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze u osób z chorobami neurologicznymi.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Choroba Parkinsona – charakterystyka, objawy, zalecenia żywieniowe.				1
W2	Choroba Alzheimer – charakterystyka, objawy, zalecenia żywieniowe				1
W3	Udar mózgu – charakterystyka, objawy, zalecenia żywieniowe				1
W4	Migrenowe bóle głowy (definicja, rodzaje, czynniki wywołujące migrenę)				1
W5	Stwardnienie rozsiane – definicja, objawy, zalecenia żywieniowe				1

W6	Padaczka – definicja, klasyfikacja, przyczyny, leczenie żywieniowe padaczki lekoopornej.	1
W7	Zastosowanie diety w leczeniu ADHD.	1
W8	Zastosowanie leczenia żywieniowego w chorobach neurologicznych	2
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab. 1	Opracowanie diety z redystrybucją białka. Opracowanie jadłospisu dla osoby z chorobą Parkinsona	1
Lab. 2	Opracowanie jadłospisu dla osoby z chorobą Alzheimera (dieta łatwostrawna o zmienionej konsystencji).	1
Lab. 3	Opracowanie diety dla osoby z zaburzeniami połykania karmionej przez sondę.	1
Lab. 4	Zajęcia na Oddziale Neurologicznym	2
Lab. 5	Opracowanie jadłospisu dla dziecka w wieku przedszkolnym chorego na fenylketonurię.	1
Lab. 6	Opracowanie diety dla osoby chorej na stwardnienie rozsiane.	1
Lab. 7	Opracowanie diety dla dziecka chorego na padaczkę lekooporną.	1
Lab. 8	Choroby genetyczne ośrodkowego układu nerwowego leczone dietą - zaburzenia metabolizmu aminokwasów (fenylketonuria, homocystynuria, choroba syropu klonowego, choroba Hartnupów). - zaburzenia metabolizmu węglowodanów (galaktozemia).	1
Lab. 9	Objawy neurologiczne będące wynikiem zaburzeń gospodarki wodno-mineralnej. Zaburzenia neurologiczne będące wynikiem niedoborów witaminowych. Wpływ alkoholu na stan odżywienia oraz funkcjonowanie układu nerwowego.	1
Suma godzin		10
VI. Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, foliogramy, filmy dydaktyczne, tablica	
2.	Plansze poglądowe, schematy, broszury	
3.	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny oraz klucz odpowiedzi.	
4.	Studium przypadku	
5.	Dokumentacja pacjenta i oddziału	
VII. Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny	
2.	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
3.	Dyskusja związana z wykładem	
4.	Dyskusja panelowa	
5.	Zajęcia praktyczne w laboratorium	
6.	Metoda sytuacyjna	
7.	Burza mózgów	
8.	Praca z użyciem komputera	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające opanowanie materiału z wykładu	
F2	Testy, sprawdziany cząstkowe sprawdzające przygotowanie do tematyki laboratoriów	
F3	Aktywność podczas zajęć	
P1	Test, sprawdzian podsumowujący tematykę przedmiotu	
F4	Projekty jadłospisów	
P2	Kolokwium zaliczeniowe - test	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		19
Praca własna studenta:		
Przygotowanie do zajęć		11
Opracowanie wyników		10
Napisanie raportu z zajęć		10

Przygotowanie się do zaliczenia	10
SUMA	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

X Literatura podstawowa i uzupełniająca

Literatura podstawowa

1. J. Hasik, J. Gawęcki: Żywnienie człowieka zdrowego i chorego. Wyd. Nauk. PWN. Warszawa 2007
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2014
3. Sobotka L. (red.): Podstawy żywienia klinicznego. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2008
4. Praca zbiorowa: Podstawy naukowe żywienia w szpitalach. Wyd. IŻŻ. Warszawa 2001

Literatura uzupełniająca

5. Olanow C. W., Watts R.L., Koller W.C.: Algorytm postępowania w chorobie Parkinsona. Wyd. Czelej, Lublin 2001
6. D. Włodarek : Znaczenie żywienia w chorobie Parkinsona i Alzheimer. Medycyna po dyplomie 2005; 14;1, str. 146-150
7. Hauser S.T. : Harrison – Neurologia w medycynie klinicznej Tom 1. Wyd. Czelej, Lublin 2008
8. Sharp M. :Żywnienie w migrenowych bólach głowy. Wyd. PZWL, W-wa 2005
9. Spodaryk M.: Podstawy leczenia żywieniowego u dzieci. Wyd. UJ. Kraków 2001
10. Szajewska H., Horvath A.: Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży, Wyd. MP, Kraków 2017
11. Sobotka L.: Podstawy żywienia klinicznego, edycja 4, Wyd. Scientifica, Kraków 2013
12. Włodarek D., Głowska D., Lange E., Kozłowska L.: Dietoterapia, Wyd. PZWL, 2014
13. Burgos R. : ESPEN guideline clinical nutrition in neurology, Clinical Nutrition 37 (2018) s. 354-396

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	KW02, KW03, KW06, KW08, KW11,, KW13, KK01	C1, C3	W1-W8	1, 2	1,2,3,4	F1, P2
EU 2	KW02, KW03, KW06, KW08, KW11, KW25, KU03, KK01, KK05	C1, C2	W1-W8	1, 2	1, 2,3,4	P1, P2
EU 3	KW02, KW03, KW06, KW08, KW11	C1, C2, C3,	W1-W8	1,2	1,2,3,4	P1, P2
EU 4	KW11, KW25, KU03, KU07, KU08, KU14, KU19, KU27, KK01, KK04, KK05	C1, C2	Lab.1 – Lab. 11	1, 2, 3,4,5	2,4, 5,6,7,8	F2, F3, F4
EU 5	KU03, KU07, KU08, KU14, KU19, KU27, KK01, KK04, KK05	C2	Lab.1 – Lab. 13	1, 2, 3,4,5	2,4,5,6,7,8	F2, F3, F4, P1, P2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę w semestrze 6 w formie pisemnej.

Warunkiem dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego jest uzyskanie zaliczenia wykładów i laboratoriów. W przypadku zaliczenia tylko jednej części przedmiotu Student zobowiązany jest do ustnego zaliczenia pozostałej części materiału przed przystąpieniem do kolokwium zaliczeniowego.

Warunkiem zdania kolokwium zaliczeniowego jest uzyskanie

bardzo dobry - 90%-100%
plus dobry – 80%-89%
dobry – 70%-79%
plus dostateczny – 60%-69%
dostateczny – 50%-59%
niedostateczny – poniżej 50 %

Kryteria zaliczenia zajęć laboratoryjnych

- obecność na zajęciach
 - testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- Kolokwium pisemne
- 5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 90%-100%
 - 4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 80%-89%
 - 4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 70%-79%
 - 3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-69%
 - 3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 50%-59%
 - 2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 50%
- aktywność w czasie zajęć
- sprawozdania z zajęć – warunki oceny sprawozdań:
- sprawozdania należy oddać na kolejnych zajęciach
 - sprawozdanie ocenione negatywnie może zostać zwrócone do poprawy, którą trzeba wykonać w terminie do następnych zajęć
 - kryteria oceny będą przedstawiane na bieżąco

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się zgodnie z zapisami w planie zajęć
Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.
Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

44.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywienie w profilaktyce i leczeniu chorób nowotworowych			
Nazwa angielska:		Nutrition in Prevention and Treatment of Cancer			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
6	9	-	10	19	1+2
Razem:					3
II Cel przedmiotu:					
C1. Opanowanie wiedzy z zakresu roli i znaczenia żywienia w profilaktyce i leczeniu chorób nowotworowych, interwencji żywieniowych stosowanych w leczeniu przyczynowym oraz objawowym, roli i znaczenia dietetycznych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia medycznego.					
C2. Zapoznanie studenta ze sposobami rozpoznawania ryzyka chorób nowotworowych u pacjentów obciążonych genetycznie oraz wpływem profilaktyki na ich zapobieganie.					
C3. Kształtowanie umiejętności ustalania diety i bilansowania jadłospisów w wybranych chorobach metabolicznych.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka kliniczna, dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy:					
EU1. Ma wiedzę z zakresu etiopatogenezy, obrazu klinicznego, diagnozowania oraz leczenia chorób nowotworowych. Zna podstawowe interwencje żywieniowe w chemio- i radioterapii oraz substraty stosowane w leczeniu żywieniowym.					
W zakresie umiejętności:					
EU2. Potrafi dokonać oceny stanu odżywienia pacjenta onkologicznego kierując się wynikami badań laboratoryjnych oraz danymi antropometrycznymi.					
EU3. Potrafi scharakteryzować rodzaj leczenia onkologicznego (chemio-, radioterapia), ustalić potrzeby żywieniowe pacjentów oraz zaplanować właściwe leczenie dietetyczne. Sprawnie wykorzystuje komputerowe programy dietetyczne do bilansowania indywidualnych jadłospisów całodobowych.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU4. Jest świadom własnych ograniczeń, rozumie potrzebę współpracy z lekarzami różnych specjalności, czuje się odpowiedzialny za zdrowie i bezpieczeństwo pacjentów onkologicznych, wykazuje dojrzałą postawę prozdrowotną.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					
W1	Epidemiologia chorób nowotworowych. Profilaktyka i organizacja walki z rakiem w Polsce.				2
W2	Strategia rozpoznawania i leczenia nowotworów. Szczegółowe zastosowanie radio- i				2

	chemioterapii.	
W3	Rola i znaczenie diety w profilaktyce chorób nowotworowych. Związki kancerogenne w żywności i ich charakterystyka.	2
W4	Problemy żywieniowe pacjentów onkologicznych. Nowe trendy w leczeniu żywieniowym pacjentów z chorobą nowotworową.	2
W5	Dieta w okresie remisji choroby nowotworowej. Interwencje żywieniowe umożliwiające normalizację masy ciała u pacjentów po przebytym leczeniu onkologicznym.	1
Suma godzin		15
Forma zajęć: laboratoria		Liczba godzin
Lab. 1	Dieta w profilaktyce chorób nowotworowych. Planowanie jadłospisu profilaktycznego.	2
Lab. 2	Dietoterapia o okresie chemioterapii – planowanie interwencji żywieniowych w przypadku nudności i utraty apetytu.	2
Lab. 3	Dietoterapia o okresie radioterapii – planowanie interwencji żywieniowych w przypadku zaburzeń perystaltyki jelit.	2
Lab. 4	Bilansowanie posiłków wzmocnionych dietetycznymi środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia medycznego – profilaktyka niedożywienia.	2
Lab. 5	Postępowanie dietetyczne w przypadku kacheksji nowotworowej – studium przypadku.	2
Suma godzin		10
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik multimedialny.	
2.	Foliogramy, broszury, plakaty.	
3.	Specjalistyczne oprogramowanie komputerowe, komputery.	
3.	Dokumentacja medyczna (przykładowe wyniki badań laboratoryjnych, analizy składu ciała).	
VII Metody dydaktyczne:		
1.	Wykład informacyjny, prezentacja multimedialna.	
2.	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów.	
3.	Wizualizacja.	
4.	Studium przypadku.	
5.	Ćwiczenia przedmiotowe.	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Kartkówki, sprawdziany częściowe.	
F2	Ocena ze sprawozdań.	
P1	Kolokwium końcowe: test jednokrotnego wyboru, zadania praktyczne w programie komputerowym.	
P2	Test jednokrotnego wyboru (zaliczenie wykładu).	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		19
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		5
Przygotowanie się do zajęć		45
Przygotowanie się do kolokwium końcowego		21
SUMA		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.		
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.		
Literatura uzupełniająca:		

1. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.
2. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.
3. Jarosz M., Sajór I.: Żywnienie chorych z nowotworami. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2012.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.W08, K.W09, K.W11, K.W12	C1	W1-W7	1,3	1,2	P2
EU2	K.U01, K.U12	C2, C3	Lab.1-lab.7	1,2, 3	1,2,3,4,5	F1, F2, P1
EU3	K.U07, K.U08, K.U13, K.U15	C2, C3	Lab.1-lab.7	1,2,3	1,2,3,4,5	F1, F2, P1
EU4	K.K02, K.K05, K.K08	C1, C2	Lab.1-lab.7	1,2,3	1,2,3,4,5	F1, F2, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Kryteria zaliczenia wykładu (semestr 4): wykład kończy się zaliczeniem na ocenę (test jednokrotnego wyboru).

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia laboratorium:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- projekty jadłospisów (studium przypadku),
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia pisemne, projekty oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WNMiT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy poradnictwa żywieniowego			
Nazwa angielska:		Foundations of Nutrition Counselling			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
4	-	-	30	30	2
Cel przedmiotu:					
C1. Nabycie i kształtowanie umiejętności prowadzenia wywiadu żywieniowego, opracowywania indywidualnych zaleceń żywieniowych oraz udzielania porady żywieniowej wybranym grupom pacjentów.					
C2. Kształtowanie umiejętności komunikowania się z odbiorcą, poczucia sumienności i odpowiedzialności za wykonywane zadania oraz współpracy w zespole terapeutycznym.					
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza w zakresie zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, kliniczny zarys schorzeń.					
Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie umiejętności:					
EU1. Potrafi przedstawić rolę i zadania poradnictwa żywieniowego oraz zadania dietetyka w ochronie zdrowia.					
EU2. Umie przeprowadzić wywiad żywieniowy oraz dokonać antropometrycznej i laboratoryjnej oceny stanu odżywienia pacjenta. Zna zasady przeprowadzania ilościowej i jakościowej oceny sposobu żywienia.					
EU3. Potrafi samodzielnie zaplanować i udzielić porady żywieniowej z elementami edukacji.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU4. Wykazuje dojrzałą, ukształtowaną postawę prozdrowotną, weryfikuje własne poglądy w dyskusji z autorytetami, okazuje szacunek wobec osób prezentujących odmienne poglądy.					
V. Treści programowe:					
Forma zajęć: laboratoria					
Lab.1	Poradnictwo żywieniowe – rola i zadania dietetyka. Planowanie scenariusza wizyty w poradni.				3
Lab.2	Wywiad żywieniowy – tworzenie przykładowych kwestionariuszy, symulacje wizyt w poradni.				3
Lab.3	Podstawy komunikacji z pacjentami poradni dietetycznej – ćwiczenia warsztatowe.				3
Lab.4	Zbieranie wywiadu chorobowego i żywieniowego. Bioimpedancja elektryczna oraz pomiary antropometryczne w ocenie stanu odżywienia – studium przypadku.				3
Lab.5	Opracowywanie indywidualnych materiałów edukacyjnych oraz zaleceń żywieniowych – studium przypadku.				3
Lab.6	Indywidualna porada dietetyczna dla pacjenta z kamicą żółciową – studium przypadku.				3
Lab.7	Indywidualna porada dietetyczna dla osoby stosującej restrykcyjne diety redukcyjne – studium przypadku.				2

		Suma godzin	20			
Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Rzutnik multimedialny					
2.	Tablica, broszury edukacyjne					
3.	Miarki BMI, centymetry, fałdomierze, ciśnieniomierze					
4.	Analizator składu ciała, stadiometr					
Metody dydaktyczne:						
1.	Prezentacja multimedialna					
2.	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów					
3.	Symulacja					
4.	Ćwiczenia przedmiotowe					
5.	Studium przypadku					
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	Kartkówka weryfikująca przygotowanie do zajęć					
F2	Ocena ze sprawozdań					
F3	Ocena projektu indywidualnej porady dietetycznej (studium przypadku)					
P1	Zaliczenie przedmiotu					
IX. Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności			Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)			20			
Godziny kontaktowe z nauczycielem (konsultacje)			2			
Samodzielne studiowanie literatury przedmiotu i przygotowanie się do zajęć oraz sprawdzianów cząstkowych.			20			
Przygotowanie pisemnych sprawozdań z zajęć laboratoryjnych.			10			
Przygotowanie się do kolokwium końcowego.			8			
SUMA			60			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU			2			
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: Contento I.R: Edukacja żywieniowa. PWN, Warszawa 2018.						
Film instruktażowy Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie:						
1. Przeprowadzanie wywiadu żywieniowego oraz pomiarów antropometrycznych (płyta CD).						
Literatura uzupełniająca:						
1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.						
2. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K.U03, K.U13	C1, C2	Lab.1, lab.2	1,2,3	1,2,3,5	F1,F2,P1
EU2	K.U01, K.U03	C1	Lab.4, lab5, lab.7-lab.10	2,3,4	2,4,5	F2,F3,P1
EU3	K.U21, K.U22	C1	Lab.6-lab.10	1,2	2,3,4	F1
EU4	K.K08, K.K11	C2	Lab.1-lab.10	1,2,3,4	1,2,3,4,5	F1,F2,F3.

						P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. <u>Kryteria zaliczenia laboratorium:</u> – obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot), – kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć, – projekt indywidualnej porady dietetycznej (studium przypadku), – komplet sprawozdań z zajęć, – kolokwium pisemne końcowe. Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych. Kartkówki, kolokwia, projekty, sprawozdania oceniane są wg następujących kryteriów: Bardzo dobry – 100 – 90 %. Dobry plus – 89 - 80 %. Dobry – 79 - 70 % Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 51%. Niedostateczny – 50 % i poniżej						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) oraz w wybranych placówkach/ośrodkach ochrony zdrowia/oświatowo-wychowawczych. 2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.						

Nazwa przedmiotu/modułu:	Podstawy diagnostyki laboratoryjnej stanu odżywienia				
Nazwa angielska:	Basics of laboratory diagnosis of nutritional status				
Kierunek studiów:	Dietetyka				
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia				
Poziom studiów:	Niestacjonarne, I-go stopnia – licencjackie				
Profil studiów	Praktyczny				
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych				
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:	obowiązkowy				
I. Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
3	9	-	10	19	1+1
Razem					2
Cel przedmiotu:					
C1 – Zapoznanie studentów z podstawowymi metodami, aparaturą i materiałem biologicznym stosowanymi w diagnostyki laboratoryjnej w ocenie stanu odżywienia organizmu i zaburzeń dietozależnych. C2 – Znajomość zakresów referencyjnych wybranych parametrów, interpretacji wyników badań laboratoryjnych oraz umiejętność oceny zaburzeń metabolicznych oraz chorób zależnych od żywienia na podstawie wartości wybranych parametrów biochemicznych. C3 – Umiejętność korzystania z wyników badań laboratoryjnych w ocenie stanu zdrowia, zaburzeń odżywiania i stosowania adekwatnej dietoterapii i dietoprofilaktyki w zapobieganiu wybranych schorzeń.					
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Podstawowe pojęcia z zakresu biochemii, fizjologii człowieka.					
Oczekiwane efekty uczenia się:					
EU 1 – Potrafi wymienić parametry stosowane w diagnostyce wybranych układów i metabolizmu organizmu. Zna zasady przygotowania i pobierania materiału biologicznego do badań diagnostycznych i metody laboratoryjne stosowane do oceny wybranych wskaźników w tym materiale przydatne w ocenie wpływu żywienia na organizm człowieka. EU 2 – Zna zakres norm fizjologicznych i potrafi interpretować dane liczbowe i wyniki badań wybranych wskaźników biochemicznych w ocenie stanu ożywienia i zaburzeń z tym związanych EU 3 – Potrafi wymienić i opisać podstawowe metody badań biochemicznych stosowanych do oceny zdrowia pacjenta. Rozumie sens wykonywanych badań diagnostycznych oceniających stan zdrowia i odżywienia oraz monitorowania działań terapeutycznych w schorzeniach dietozależnych oraz identyfikować problemy związane z odżywianiem w różnych grupach wiekowych u zdrowych i chorych. EU 4 - Potrafi na podstawie badań laboratoryjnych określić rodzaj zaburzeń odżywiania i zaproponować określoną dietoterapię. Potrafi także ustalić dietę profilaktyczną w grupie osób obciążonych ryzykiem określonych schorzeń.					

V. Treści programowe:		
Forma zajęć: wykład		Liczba godzin
Wyk.1	Pojęcie normy laboratoryjnej, wartości referencyjnych wybranych parametrów. Czynniki wpływające na wynik badania laboratoryjnego. Rodzaje materiału biologicznego wykorzystywanego w diagnostyce laboratoryjnej. Badanie krwi. Diagnostyka hematologiczna. Zaburzenia hemostazy. Ocena wchłaniania i transportu oraz zapasów żelaza w organizmie. Stany niedoborowe i wpływ diety z uzupełnianiu żelaza.	3
Wyk.2	Zaburzenia metaboliczne. Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń gospodarki białkowej, węglowodanowej, lipidowej i zaburzeń bilansu energetycznego organizmu. Diagnostyka i monitorowanie terapii chorób metabolicznych: cukrzyca, miażdżyca, otyłość. Dietoprofilaktyka w schorzeniach metabolicznych.	3
Wyk.3	Parametry wykorzystywane w diagnostyce laboratoryjnej schorzeń przewodu pokarmowego i zaburzeń wchłaniania. Diagnostyka schorzeń żołądka, wątroby i trzustki oraz zespołów złego wchłaniania i alergii pokarmowych. Wpływ diety na wchłanianie i przemiany wapnia, fosforu i witamin.	3
Suma godzin		9
Forma zajęć: laboratoria		
Lab. 1	Podstawowe metody i aparatura stosowane w diagnostyce laboratoryjnej w oznaczaniu wybranych parametrów biochemicznych. Sposoby pobierania materiału biologicznego. Metody inwazyjne i nieinwazyjne.	2
Lab. 2	Charakterystyka krwi pełnej, osocza, surowicy. Morfologia krwi obwodowej i interpretacja wyników. Ocena równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej. Ocena stanu nawodnienia organizmu oraz zaburzeń wodno-elektrolitowych.	2
Lab. 3	Oznaczanie wybranych enzymów, hormonów, metabolitów w ocenie układu pokarmowego. Zmiany wyników zależne od rodzaju stosowanych diet.	2
Lab. 4	Wybrane wskaźniki laboratoryjne w ocenie bilansu białkowego – ocena stopnia niedożywienia w anoreksji, kacheksji w chorobach nowotworowych, neurodegeneracyjnych i innych.	2
Lab. 5	Badanie moczu i surowicy w ocenie schorzeń nerek i innych narządów. Interpretacja wyników badań z zastosowaniem testów paskowych, metod spektrofotometrycznych i immunologicznych.	2
Suma godzin		10
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Prezentacje multimedialne, filmy	
2.	Wykład, dyskusja, referaty	
3.	Praktyczne	
Metody dydaktyczne		
1	Konwersatoryjny wykład informacyjno-problemowy.	
2	Napisanie i wygłoszenie referatu (indywidualnie lub w zespole).	
3	Metody i analizy przypadków.	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Ocena aktywności i przygotowania do zajęć studenta	
P1	Podsumowanie referatów i prezentacji.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		19
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		5
Przygotowanie się do zajęć		16
Przygotowanie do zaliczenia		10
SUMA		60

SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				2		
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa i uzupełniająca						
1. Dembińska-Kieć A., J. Naskalski.: Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. Wyd. Med. Edra Urban & Partner. Wrocław 2017						
2. Stefańska E., K. Orywał, L. Ostrowska. Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. PZWL Warszawa 2018						
3. Brunzel N.A.: Diagnostyka laboratoryjna t.1 i t.2. Wyd. Med. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2010						
Literatura uzupełniająca						
1. Włodarczyk D. i wsp. Dietoterapia. PZWL Warszawa 2014						
2. Guder W.G., Wisser H., Narayanan S., Zawta B.: Próbkę: od pacjenta do laboratorium. MedPharm Polska, 2012						
Czasopisma: Diagnostyka Laboratoryjna ISSN 0867 – 4043 (www.diagnostykaboratoryjna.eu/)						
XI. TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_03 K_W_08 K_W_11 K_U_01	C1, C2	W1, W2, Ć1	1,2	1	P
EU 2	K_W_08 K_W_15 K_U_03 K_U_17	C1, C2	W1,W2, W3 W4, W5 Ć2, Ć3	1,2,3	1,2,3	F, P
EU 3	K_W_03 K_W_10 K_U_15 K_U_17 K_K_01	C1, C2	W1, W4, W5 C4, C5	1,2	1,2,3	F, P
EU 4	K_W_09 K_W_11 K_U_03 K_U_19 K_K_02	C2, C3,	W4, W5 C3, C4	1,2	1,2,3	F,P
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Do otrzymania zaliczenia przedmiotu wymagana jest jest:						
• obecność na ćwiczeniach i wykładach						
• zaliczenie ćwiczeń praktycznych w formie sprawozdań i uzyskanie pozytywnej oceny						
• zaliczenie samokształcenia (tematyka podana jest na 1 ćwiczeniach) w formie referatu						
ocena 5,0 - student potrafi określić rodzaj materiału biologicznego przydatnego w ocenie wybranych schorzeń związanych z odżywianiem. Potrafi dobrać wskaźniki biochemiczne i interpretować wyniki badań laboratoryjnych. Przygotował referat dotyczący wybranego zagadnienia z omówieniem podłoża choroby, normy i interpretacji zmian.						
Ocena 4,5 - student potrafi określić rodzaj materiału biologicznego przydatnego w ocenie wybranych schorzeń związanych z odżywianiem. Potrafi dobrać wskaźniki biochemiczne i interpretować wyniki badań laboratoryjnych. Przygotował referat dotyczący wybranego zagadnienia .						
ocena 4,0 - potrafi określić jakie parametry biochemiczne są przydatne w diagnostyce wybranych schorzeń związanych z odżywianiem. i odnieść uzyskane wyniki do zakresu norm fizjologicznych. Przygotował referat dotyczący wybranego zagadnienia z omówieniem podłoża choroby.						
ocena 3,5 - potrafi określić jakie parametry biochemiczne są przydatne w diagnostyce wybranych schorzeń związanych z odżywianiem. i odnieść uzyskane wyniki do zakresu norm fizjologicznych.						

ocena 3,0 potrafi określić zakres norm fizjologicznych wybranych parametrów i zna zasady wykonywania oznaczeń.
ocena 2,0 - nie potrafi wskazać żadnego parametru biochemicznego w diagnostyce wybranych schorzeń, nie zna żadnego materiału biologicznego i nie zna zasad wykonywanych oznaczeń, nie zna zakresu norm fizjologicznych. Nie zna wpływu odżywiania na stan organizmu.

XIII. DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej WNMiT bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywność funkcjonalna			
Nazwa angielska:		Functional Food			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	-	-	9	1
Razem:					1
II. Cel przedmiotu					
C1 - Zapoznanie studenta z rodzajami oraz rolą żywności funkcjonalnej w diecie					
C2 - Zapoznanie studenta z formami włączania w dietę związków bioaktywnych					
C3 - Nabycie umiejętności wykorzystania związków bioaktywnych w dietoprofilaktyce					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji					
Chemia żywności, Biochemia żywności, Mikrobiologia żywności, Żywienie człowieka, Technologia żywności i potraw z towaroznawstwem, Analiza i ocena jakości żywności,					
IV. Oczekiwane efekty kształcenia					
EK1 - Student ma wiedzę z zakresu żywności funkcjonalnej i składników bioaktywnych w żywności. Właściwie interpretuje pojęcia żywności funkcjonalnej i składnika bioaktywnego w żywności.					
EK2 - Nakreśla i interpretuje dobór składników bioaktywnych oraz typów żywności funkcjonalnej w aspekcie realizacji specyficznych potrzeb żywieniowych konsumentów					
EK3 - Student potrafi wskazać składnik bioaktywny zalecany w profilaktyce i leczeniu chorób dieto-zależnych.					
EK4 - Student ma świadomość działania profilaktycznego i leczniczego składników bioaktywnych żywności funkcjonalnej; dostrzega znaczenie tej żywności w profilaktyce i leczeniu chorób dieto-zależnych.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W.1	Definicje podstawowe: żywność funkcjonalna, składnik bioaktywny, pre- i probiotyki; Typy żywności funkcjonalnej, przepisy prawne w Polsce, UE i na świecie; Rola bioaktywnych składników żywności, podział, źródła, znaczenie.				1
W.2	Rola sacharydów prostych i złożonych w ustroju człowieka, konieczność dodatkowego wzbogacania nimi żywności; Zastosowanie w żywności błonnika pokarmowego oraz oligosacharydów				1
W.3	Prozdrowotne właściwości substancji fitochemicznych; Substancje fitochemiczne, ich rodzaje i grupy w żywności; Wartości prozdrowotne i wykorzystane w żywności funkcjonalnej izoprenoidów, indoli, glikozydów i flawonoidów				1

W.4	Mikroflora jelitowa: wpływ na odporność i utrzymanie homeostazy w przewodzie pokarmowym; Bakterie fermentacji mlekowej (LAB); Generacje mlecznych napojów fermentowanych dostępnych na rynku spożywczym i ich wpływ na zdrowie	1
W.5	Rodzaje i funkcje aminokwasów i biologicznie aktywnych peptydów w żywności; Żywność wzbogacana w białka	1
W.6	Nienasycone kwasy tłuszczowe jako dodatek do żywności; Fosfolipidy w produktach zaspokajających specyficzne potrzeby organizmu na wybranych przykładach (sportowcy, osoby aktywne, seniorzy, dzieci i młodzież); Rodzaje i właściwości prozdrowotne fosfolipidów (cholina, lecytyny i innych) dla zdrowia człowieka	1
W.7	Funkcje biochemiczne witamin, makro- i mikroelementów dostarczanych z pożywieniem; Witaminy i składniki mineralne jako substancje o istotnym znaczeniu w produkcji i zastosowaniu żywności funkcjonalnej	1
W.8	Oświadczenia żywieniowe i zdrowotne producentów żywności, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu środków masowego przekazu na świadomość żywieniową społeczeństwa	1
W.9	Nowe rodzaje żywności („Novel food”): produkcja z nowych surowców; nowe technologie i biotechnologie w produkcji żywności	1
Suma godzin		9
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Prezentacje multimedialne	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Wykłady: teoria i wyjaśnianie zagadnień problemowych	
2.	Opis, wyjaśnienie lub objaśnienie	
3.	Dyskusja dydaktyczna	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Ocena sprawozdań z zajęć laboratoryjnych	
F2	Kolokwium zaliczeniowe z zajęć laboratoryjnych	
P1	Kolokwium zaliczeniowe z materiały wykładowego	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		6
Przygotowanie się do kolokwium końcowego		15
SUMA		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Aleksander Kołodziejczyk: Naturalne związki organiczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013		
2. Juliusz Przysławski, Henryk Gertig: Bromatologia. Zarys nauki o żywności i żywieniu, PZWŁ, 2015		
3. Jan Gawęcki, Teresa Mossor-Pietraszewska: Kompendium wiedzy o żywność, żywieniu i zdrowiu, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008		
Literatura uzupełniająca:		
1. Jerzy Dziuba, Łucja Fornal: Biologicznie aktywne peptydy i białka żywności, WNT, 2015		
2. Maria Saarela (red): Functional Foods. 2nd Edition, Woodhead Publishing (Elsevier), 2011		
3. Biblioteczne bazy dostępnych artykułów naukowych		
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI		

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K_W_03; K_W_04; K_W_13	C1, C2	W.1-10	1	1	P1
EU2	K_W_03; K_W_04; K_W_11; K_W_13	C1, C2	W.1-10	1	1	P1
EU3	K_W_03; K_W_04; K_W_11; K_W_13, K_U_02; K_U_08;	C3	W.1-10	1	1-3	P1
EU4	K_K_01, K_K_08; K_K_09	C1, C2, C3	W.1-10	1	1-3	P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Wykład: Pisemny sprawdzian wiedzy: 5 pytań opisowych, każde oceniane w skali 0-10 punktów ocena: poniżej 25 = 2,0 25-29 = 3,0 30-34 = 3,5 35-39 = 4,0 40-44 = 4,5 powyżej 45 = 5,0						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
Zajęcia odbywają się w sali Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.						

48.

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu/modułu:		Rośliny lecznicze w dietoterapii			
Nazwa angielska:		Medical plants in dietetictherapy			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	-	-	9	1
II Cel przedmiotu:					
C1 – Przedstawienie historii ziołolecznictwa i jego znaczenia w dietoterapii oraz omówienie metodyki pobierania materiału zielarskiego oraz przyrządzania leków z surowców ziołowych.					
C2 – Zapoznanie z charakterystycznymi cechami diagnostycznymi ważniejszych roślin leczniczych, ich właściwościami terapeutycznymi i postaciami leku. Przegląd roślin leczniczych stosowanych w dietoterapii.					
C3 – Zaznajomienie z fitoterapią określonych zaburzeń i chorób narządów/układów człowieka oraz toksycznością wybranych gatunków roślin leczniczych.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Podstawowa wiedza i umiejętności z zakresu biologii na poziomie liceum/technikum.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
WYKŁAD:					
EU1 – Potrafi przedstawić rozwój ziołolecznictwa i jego znaczenie w terapii i dietoterapii w różnych epokach. Zna metodykę zbierania i przygotowywania materiału zielarskiego oraz przyrządzania leków z surowców ziołowych.					
EU2 – Wskazuje charakterystyczne cechy diagnostyczne ważniejszych gatunków roślin leczniczych, omawia ich właściwości terapeutyczne i postaci leków.					
EU3 – Wie na czym polega fitoterapia, potrafi zastosować adekwatne preparaty zielarskie w określonych zaburzeniach i chorobach narządów/układów człowieka, zna toksyczność niektórych roślin leczniczych.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykład					Liczba godzin
W.1	Rozwój ziołolecznictwa i jego znaczenie w dietoterapii.				2
W.2	Metodyka przyrządzania leków z surowców ziołowych				1
W.3	Przegląd ważniejszych roślin leczniczych.				3
W.4	Terapeutyczne zastosowanie wybranych surowców zielarskich i ich składników				1
W.5	Fitoterapia zaburzeń i chorób narządów/układów organizmu.				1
W.6	Toksyczność roślin leczniczych (hepato-, nefro-, neuro-, kardio-, gastrotoksyczność i in.).				1
Suma godzin					9

VI Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Środki multimedialne, foliogramy.					
VII Metody dydaktyczne:						
1.	Wykład problemowy, konwersatorium.					
2.	Dyskusja dydaktyczna					
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	prezentacja multimedialna, rozwiązywanie problemów, opis zjawisk i procesów biologicznych na przykładach, definiowanie pojęć, dokonywanie analizy porównawczej, interpretacji, wnioskowania, projektowania i in.					
P	Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmuje treści programowe wykładów					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	9					
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji średnio na studenta)	6					
Przygotowanie do zajęć	10					
Przygotowanie do zaliczenia końcowego	5					
SUMA	30					
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1					
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa: 1. Lamer-Zarawska E., Kowal-Gierczak B., Nadworak J.: Fitoterapia i leki roślinne. PZWL Warszawa 2012. 2. Samochowiec L.: Kompendium ziołolecznictwa. Elsevier Urban&Partner Wrocław 2002. 3. Nowak G.: Leki pochodzenia naturalnego. Uniwersytet Medyczny Poznań 2012.						
Literatura uzupełniająca: 1. Boiron M., Payre-Ficot A.: Homeopatia. Porady na co dzień. PZWL 2010. 2. Rumińska A.: Rośliny lecznicze. PWN Warszawa 1993. 3. Kuźnicka B., Dziak M.: Zioła i ich zastosowanie. PZWL Warszawa 1997. 4. Ball S.: Antyoksydanty w medycynie i zdrowiu człowieka. Of. Wyd Medyk 2001. 5. Kohlmuncer S.: Farmakognozja . Podręcznik dla studentów farmacji. Wyd.: PZWL. Warszawa 2010. 6. Romer M., wyd. pol. Brud W.: Aromaterapia. Leksykon roślin leczniczych. MedPharm 2009. 7. Frohne D, wyd. pol. Noculak-Palczewska A.: Leksykon roślin leczniczych. Przewodnik naukowy. MedPharm 2010.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W08, K_W10, K_U03, K_U22, K_K01	C1	W. 1, 2	1	1,2	F1
EU 2	K_W09, K_W10, K_U03, K_U22, K_K01, K_K08	C2	W. 3, 4	1	1,2	F1
EU 3	K_W08, K_W09, K_U02, K_U03, K_K01, K_K05	C3	W. 5, 6	1	1,2	P

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Wykłady - zaliczenie: Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmujących treści programowe wykładów. Zadania testowe/problemowe są punktowane zależnie od ich poziomu trudności, tj. od 1 - max. 3 pkt.. Zadania są skategoryzowane i uwzględniają efekty uczenia się. Kryteria ocen: bardzo dobry – 90-100%, dobry plus – 80-89%, dobry – 70-79% , dostateczny plus – 69-60%, dostateczny – 50-59%, niedostateczny – poniżej 50% poprawnie rozwiązanych zadań.
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE
1. Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej WNMiT bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć. 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć zamieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy biostatystyki w dietetyce			
Nazwa angielska:		Foundations of Biostatistics in Dietetics			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Stacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	6	-	10	16	1+1
Razem:					2
II Cel przedmiotu:					
C1 – Wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o statystyce i jej roli w działalności badawczej					
C2 – Zapoznanie studentów z metodami analizy materiału empirycznego oraz podstawowymi metodami wyciągania wniosków statystycznych					
C3 – Nabycie umiejętności stosowania podstawowych metod statystycznych w rozwiązywaniu niektórych statystycznych problemów z dziedziny nauk medycznych					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej. Podstawowa znajomość arkusza kalkulacyjnego.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
Wykłady					
EU 1 – Student zna podstawowe pojęcia statystyczne, zna zagadnienia dotyczące liczenia, mierzenia, sposobów ujmowania danych w szeregi i tablice statystyczne					
EU 2 – student zna rodzaje pomiarów, skal pomiarowych oraz rozumie ich istotę w badaniach medycznych oraz metody analizy danych statystycznych					
Laboratoria					
EU 3 – posiada umiejętność gromadzenia, prezentacji, analizy i interpretacji wyników tej analizy					
EU 4 – potrafi dobierać metody statystyki opisowej odpowiednie do specyfiki badanego problemu, jest wyczulony na etyczną stronę przygotowania i prowadzenia badań naukowych					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Istota statystyki, w tym biostatystyki, jej cele i zadania w badaniach przyrodniczo – społecznych. Omówienie podstawowych pojęć statystycznych Organizacja badań statystycznych i procedura ich przeprowadzania. Metody opisu statystycznego.				1
W2	Opis parametryczny i klasyfikacja parametrów statystycznych.				1
W3	Miary średnie i miary rozproszenia				1

W4	Metody badania korelacji cech statystycznych	1
W5	Podstawy analizy dynamiki zjawisk. Podstawy wnioskowania statystycznego	1
W6	Opracowanie materiału statystycznego z zakresu dietetyki z wykorzystaniem poznanych metod, technik i narzędzi badawczych – test sprawdzający	1
Suma godzin		6
Forma zajęć: laboratorium		Liczba godzin
Lab.1	Gromadzenie i prezentacja materiału statystycznego	1
Lab.2	Obliczanie wskaźników struktury, natężenia, pogładowości z wykorzystaniem arkusza kalkulacyjnego	1
Lab.3	Obliczanie miar średnich przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL, interpretacja wyników badań	2
Lab.4	Obliczanie miar rozproszenia przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL, prezentacja wyników badań	1
Lab.5-6	Metody badania korelacji. Nieparametryczne miary zależności	1
Lab.7	Metody badania korelacji. Parametryczne miary zależności	2
Lab.8	Badanie dynamiki zjawisk	1
Lab.9	Analiza zależności cech statystycznych – test sprawdzający	1
Suma godzin		10
VI Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Rzutnik i prezentacje multimedialne, tablice	
2	pokazy przykładów analiz statystycznych	
3	komputery z oprogramowaniem statystycznym,	
VII Metody dydaktyczne:		
1	Wykłady z prezentacją multimedialną	
2	dyskusja dydaktyczna	
3	Ćwiczenia z użyciem komputera	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Aktywność w czasie zajęć	
P1	Test sprawdzający wiedzę (z wykładów i laboratorium) złożony z 2 – 3 zadań	
P2	praktyczne umiejętności analizy danych i interpretacji wyników wykonanie określonych zadań na stanowisku komputerowym	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		16
Przygotowanie się do zajęć		24
Przygotowanie się do kolokwium końcowego		20
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa		
1. Stanisław A.: Biostatystyka. Podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. Wyd. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2005		
2. Stanisław A., Przystępny kurs statystyki w oparciu o program STATISTICA PL na przykładach z medycyny, tom I, StatSoft Polska, Kraków 2000		
3. Watała C., Biostatystyka – wykorzystanie metod statystycznych w naukach biomedycznych, A-medica Press, 2002		
4. Gondko R., Zgierski A., Adamska M., Biostatystyka w zadaniach, Wyd. UŁ 2001		
5. Moczko J., Statystyka w badaniach medycznych, PZWL, Warszawa 1999		
Literatura uzupełniająca		
1. Łuszniewicz A., Słaby T., Beck C.H.: Statystyka z pakietem komputerowym STATISTICA PL. 2006		

2. Rotermań-Konieczna Irena: Statystyka na receptę. Wprowadzenie do statystyki medycznej. Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2010

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W_11; K_W_15; K_K_01; K_K_04	C1	W1	1,2	1	F1, P1
EU 2	K_W_11; K_W_15; K_W_18; K_K_01;K_K_11	C2	W2,W3,W4, W5,W6	1,2	1	F1, P1
EU 3	K_W_01; K_W_15; K_U_07; K_U_09; K_K_01; K_K_04	C2, C3	Lab.1, Lab.2, Lab.3, Lab.4, Lab.5-6,	1,2,3	2,3	F1,P2
EU 4	K_W_11; K_W_15; K_U_07; K_U_09; K_U_11; K_U_14 K_K_01; K_K_02; K_K_04; K_K_11	C2, C3	Lab.7, Lab.8, Lab.9	1,2,3	2,3	F1,,P2

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu

Z uwagi na konieczność zaliczenia zarówno wykładów jak i laboratoriów „na ocenę” zostaną przeprowadzone dwa kolokwia składające się z 2 – 3 zadań, które zostaną ocenione według tradycyjnej skali ocen. Pozytywne zaliczenie przedmiotu wymaga uzyskania pozytywnych ocen zarówno z wykładów jak i laboratoriów.

Ocena	Procent maksymalnej liczby punktów
Niedostateczny	Poniżej 50
Dostateczny	51 - 60
Dostateczny plus	61 - 70
Dobry	71 - 80
Dobry plus	81 - 90

Bardzo dobry	91 - 100
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE	
Zajęcia odbywają się w sali komputerowej 229 Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych bud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT	

Nazwa przedmiotu/modułu:		Podstawy psychodietetyki			
Nazwa angielska:		Basis of psychodietetics			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	10	-	19	1+1
Razem	9	10	-	19	2
II Cel przedmiotu:					
C1. Opanowanie wiedzy z zakresu podstaw psychologii zdrowia i choroby, mechanizmów powstawania zaburzeń odżywiania, psychologicznych funkcji jedzenia, podstaw psychologii odchudzania.					
C2. Doskonalenie kompetencji i umiejętności komunikacji interpersonalnej, aktywnego słuchania oraz rozwiązywania problemów wynikających z blokad w komunikacji.					
C3. Kształtowanie umiejętności wywierania skutecznego wpływu na zmianę zachowań człowieka w zakresie nawyków żywieniowych, kształtowanie umiejętności motywowania do zmiany dotychczasowych zachowań przedstawicieli różnych grup wiekowych.					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka kliniczna, dietoprofilaktyka chorób cywilizacyjnych.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
W zakresie wiedzy:					
EU1. Zna psychologiczne, społeczne i kulturowe uwarunkowania zachowań żywieniowych.					
EU2. Ma wiedzę w zakresie wybranych metod pomocy psychologicznej i ich zastosowania w obszarze profilaktyki zaburzeń odżywiania. Zna cele i zadania edukacji żywieniowej i promocji zdrowia.					
EU3. Zna podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii odchudzania: style jedzenia i ich uwarunkowania, etapy procesu odchudzania i ich charakterystyka.					
W zakresie umiejętności:					
EU4. Potrafi wyjaśnić psychologiczne przyczyny niepowodzenia w odchudzaniu					
EU5. Potrafi prowadzić wywiad motywujący, planować i przeprowadzać edukację żywieniową z pacjentami z zaburzeniami odżywiania.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU6. Wykazuje się umiejętnością aktywnego słuchania, rozumie potrzebę stałego doskonalenia celem doskonalenia umiejętności zawodowych, pracy w zespole terapeutycznym.					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin

W1	Psychodietetyka jako nauka. Wyzwania dla współczesności i przyszłości.	2				
W2	Modele zachowań żywieniowych. Teoria uczenia się.	2				
W3	Psychospołeczne uwarunkowania zachowań żywieniowych.	2				
W4	Cechy osobowości a zachowania żywieniowe. Wybory żywieniowe i ich uwarunkowania.	2				
W5	Wybrane zagadnienia z psychologii odchudzania.	1				
Suma godzin		9				
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin				
Ćw.1	Psychologiczne funkcje jedzenia-studium przypadku.	2				
Ćw.2	Psychologiczne i społeczne aspekty otyłości.	2				
Ćw.3	Psychologiczne przyczyny niepowodzeń w odchudzaniu.	2				
Ćw.4	Interwencje psychologiczne w terapii nadwagi i otyłości – studium przypadku.	2				
Ćw.5	Bariery i blokady w komunikacji z dietetykiem – zajęcia warsztatowe.	2				
Suma godzin		10				
VI Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Rzutnik multimedialny.					
2.	Broszury, plakaty, filmy edukacyjne.					
3.	Dokumentacja pacjentów z terapii (dzienniczki, obserwacje, analizy składu ciała).					
VII Metody dydaktyczne:						
1	Prezentacja multimedialna.					
2	Wizualizacja.					
3	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów.					
4	Studium przypadku.					
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1	Kartkówka, sprawdziany cząstkowe.					
F2	Ocena ze sprawozdań.					
F3	Kolokwium końcowe z ćwiczeń.					
P1.	Egzamin – test jednokrotnego wyboru.					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		19				
Godziny kontaktowe z nauczycielem		5				
Przygotowanie się do kartkówek, kolokwium		18				
Przygotowanie sprawozdań pisemnych z ćwiczeń		10				
Przygotowanie do zaliczenia końcowego		8				
SUMA		60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2				
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Ogden J., <i>Psychologia odżywiania się</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011.						
2. Fairburn Ch.: <i>Terapia poznawczo-behawioralna i zaburzeń odżywiania</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Piłska M., Jeżewska-Zychowicz M.: <i>Psychologia żywienia</i> . Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo SGGW 2008.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny

	dla całego programu (PRK)					
EU1	K.W07, K.W11	C1	W1,W2	1,2	1,3	P1
EU2	K.W08, K.W12	C1	W3-W8	2,3	2,3,4	P1
EU3	K.W07	C1	W1-W3	2,3	2,3,4	P1
EU4	K.U04, K.U05, K.U13	C2, C3	Ćw.1-Ćw.7	2,3	2,3,4	F1,F2,F3
EU5	K.U21, K.U22	C2, C3	Ćw.1-Ćw.7	2,3	2,3,4	F1,F2,F3
EU6	K.K01, K.K02, K.K10	C2, C3	Ćw.1-Ćw.7	2,3	2,3,4	F1,F2,F3

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach (materiał z nieobecnych zajęć należy zaliczyć w ramach godzin konsultacji prowadzącego przedmiot),
- kartkówka pisemna sprawdzająca przygotowanie do zajęć,
- sprawozdania pisemne z ćwiczeń,
- kolokwium pisemne końcowe.

Ocena końcowa stanowi średnią ocen cząstkowych.

Kartkówki, kolokwia, sprawozdania oceniane są wg następujących kryteriów:

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

Kryteria zaliczenia wykładu (semestr 5) - wykład kończy się zaliczeniem na ocenę (test jednokrotnego wyboru):

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Zajęcia odbywają się w salach dydaktycznych Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych (budynek nr 3) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej WPT.
2. Terminy i godziny konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Żywność modyfikowana genetycznie			
Nazwa angielska:		Genetically Modified Food			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	-	-	15	1
II Cel przedmiotu:					
C1 – poznanie podstawowych informacji związanych z żywnością modyfikowaną genetycznie, aparatury pojęciowej i terminologii oraz metod związanych z modyfikacją genetyczną organizmów (GMO) i bakterii (GMM)					
C2 – przedstawienie uwarunkowań prawnych kontrolowania GMO i GMM					
C3 – omówienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz sposobów ich uzyskiwania i wykorzystania w medycynie i praktyce rolniczo-hodowlanej.					
C4 – omówienie biobezpieczeństwa ludzi i środowiska					
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Znajomość podstaw: biologii, fizjologii, biochemii, genetyki na poziomie liceum/technikum.					
IV Oczekiwane efekty uczenia się:					
<u>Wykłady:</u>					
EU1 – zna i wyjaśnia podstawowe pojęcia związane z żywnością genetycznie modyfikowaną, podstawowe metody modyfikacji genetycznej (GMO i GMM).					
EU2 – zna regulacje prawne GMO obowiązujące w Polsce i Unii Europejskiej dotyczące zastosowań organizmów genetycznie modyfikowanych wraz z procedurą ich wprowadzania do środowiska .					
EU3 – zna rośliny genetycznie modyfikowane, zwierzęta transgeniczne i bakterie modyfikowane wraz z możliwościami ich wykorzystania w praktyce .					
EU4 - zna i wyjaśnia zalety i kontrowersje występujące wokół żywności modyfikowanej genetycznie w aspekcie wpływu na zdrowie człowieka i środowisko .					
V Treści programowe:					
Forma zajęć: wykłady					Liczba godzin
W1	Podstawowe pojęcia i terminologia związana z żywnością genetycznie modyfikowaną. Czym jest GMO i GMM – sposoby uzyskiwania organizmów genetycznie modyfikowanych.				1
W2	Akty prawne regulujące wytwarzanie i stosowanie GMO (Akty prawa międzynarodowego, Prawo Unii Europejskie, Krajowe uregulowania prawne z zakresu GMO)				1
W3	Rośliny genetycznie modyfikowane i perspektywy ich wykorzystania				2

W4	Zwierzęta transgeniczne	2				
W5	Genetycznie modyfikowane mikroorganizmy i ich wykorzystanie	1				
W6	Kontrowersje wokół żywności zmodyfikowanej genetycznie	1				
	Integracja treści programowych. Kolokwium pisemne	1				
Suma godzin		9				
VI Narzędzia dydaktyczne:						
1.	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne, plansze poglądowe, filmy dydaktyczne					
VII Metody dydaktyczne:						
1.	Wykład problemowy, konwersatorium, wykład wprowadzający do dyskusji					
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)						
F1.	Aktywność podczas zajęć, udział w rozwiązywaniu problemów, przygotowanie prezentacji....					
P1.	Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmuje treści programowe wykładów stanowi podstawowe narzędzie badające poziom wiadomości i umiejętności studentów.					
IX Obciążenie pracą studenta						
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		6				
Przygotowanie do zaliczenia końcowego		15				
SUMA		30				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1				
X Literatura podstawowa i uzupełniająca						
Literatura podstawowa:						
1. Alan MCHughen Żywność modyfikowana genetycznie (poradnik konsumenta),WNT Warszawa 2004						
2. Malepszy S. i in. – Rośliny genetycznie zmodyfikowane. 2009.						
3. Niemirowicz-Szczytt K. – GMO w świetle najnowszych badań. Wyd. SGGW 2012.						
Literatura uzupełniająca:						
1. Bishop J.: Ssaki transgeniczne, PWN, Warszawa, 2001						
2. Buchowicz J. Biotechnologia molekularna, Geneza, przedmiot, perspektywy badań i zastosowań, PWN, Warszawa,2007						
3. Malepszy S. Biotechnologia roślin PWN Warszawa, 2007 r.						
4. Twardowski T.A. Michalska, Korzyści, oczekiwania , dylematy biotechnologii Wyd. Edytor Poznań 2001						
5. Twardowski T, Twardowska A. ,Bezpieczeństwo biotechnologii, Wyd. Edytor Poznań 2003						
6. Bednarski W. Reps A., Biotechnologia żywności WNT Warszawa 2003.						
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W03, K_W_06; K_U09, K_K01	C1	W1	1	1	F1
EU 2	K_W_06;K_W_13, K_K_01	C3	W2	1	1	F1
EU 3	K_W03, K_W_06; K_U09, K_K01	C3	W3,W4,W5	1	1	F1

EU 4	K_W_04,K_W_06; K_K_01	C3,C4	W3,W4,W5W,W6	1	1	F1, P1
XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Wykłady - zaliczenie: Pisemne kolokwium zaliczeniowe w postaci zaprojektowanych zróżnicowanych, punktowanych zadań testowych/problemów obejmujących treści programowe wykładów. Zadania testowe/problemowe są punktowane zależnie od ich poziomu trudności, tj. od 1 - max. 3 pkt.. Zadania są skategoryzowane i uwzględniają efekty uczenia się. Kryteria ocen: bardzo dobry – 90-100%, dobry plus – 80-89%, dobry – 70-79% , dostateczny plus – 69-60%, dostateczny – 50-59%, niedostateczny – poniżej 50% poprawnie rozwiązanych zadań.						
XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Zajęcia odbywają się w sali dydaktycznej WNMiTbud. 3 zgodnie z zapisami w planie zajęć 2. Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach. 3. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT						

Nazwa przedmiotu/modułu:		Konserwanty w żywności			
Nazwa angielska:		Preservatives in food			
Kierunek studiów		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/ I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów:		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	-	20	-	20	2
II. Cel przedmiotu					
C1 – Zapoznanie studentów z podstawowymi wiadomościami z zakresu chemii konserwantów					
C2 – Scharakteryzowanie zastosowania konserwantów w produktach żywnościowych					
C3 – Określenie wpływu spożywania żywności zawierającej konserwanty na zdrowie człowieka					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji					
Znajomość treści programowych z zakresu podstaw chemii: ogólnej, nieorganicznej oraz organicznej na poziomie liceum czy technikum.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
W zakresie wiedzy:					
EU1 – Student zna nomenklaturę i budowę związków organicznych oraz nieorganicznych należących do konserwantów. Potrafi scharakteryzować właściwości tych substancji. Zna substancje konserwujące występujące w żywności.					
EU2 –Potrafi opisać procesy zachodzące podczas psucia się produktów żywnościowych. Zna metody utrwalania żywności. Wie, co to jest zdrowa żywność.					
W zakresie umiejętności:					
EU3 – Potrafi ocenić jakość produktów spożywczych pod kątem zawartości dodatków stosowanych w żywności.					
W zakresie kompetencji społecznych:					
EU4 – Rozumie potrzebę aktualizowania własnej wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności wobec dokonującego się postępu w dziedzinie dietetyki. Dostrzega współczesne problemy dotyczące produkcji żywności, różnorodnych suplementów, dodatków do żywności, konserwantów.					
V. Treści programowe					
Forma zajęć: ćwiczenia					Liczba godzin
Ćw.1	Dodatki do żywności. Konserwanty-definicja, podział. Lista E, skróty literowo-cyfrowe. Zakres numerów listy konserwantów.				1
Ćw.2	Konserwanty E 200-220. Nazwy związków, wzory chemiczne. Właściwości fizyczne oraz chemiczne, forma występowania (np. kwas, sól, gaz). Zastosowanie w produktach żywnościowych, dopuszczalne dzienne spożycie, wpływ na zdrowie człowieka.				1

Ćw.3	Konserwanty E 221-240. Nazwy związków, wzory chemiczne. Właściwości fizyczne oraz chemiczne, forma występowania (np. kwas, sól, gaz). Zastosowanie w produktach żywnościowych, dopuszczalne dzienne spożycie, wpływ na zdrowie człowieka.	1
Ćw.4	Konserwanty E 241-260. Nazwy związków, wzory chemiczne. Właściwości fizyczne oraz chemiczne, forma występowania (np. kwas, sól, gaz). Zastosowanie w produktach żywnościowych, dopuszczalne dzienne spożycie, wpływ na zdrowie człowieka. Powstawanie toksycznych N-nitrozoamin.	1
Ćw.5	Konserwanty E 261-280. Nazwy związków, wzory chemiczne. Właściwości fizyczne oraz chemiczne, forma występowania (np. kwas, sól, gaz). Zastosowanie w produktach żywnościowych, dopuszczalne dzienne spożycie, wpływ na zdrowie człowieka.	1
Ćw.6	Konserwanty E 281-299 oraz 1105. Nazwy związków, wzory chemiczne. Właściwości fizyczne oraz chemiczne, forma występowania (np. kwas, sól, gaz). Zastosowanie w produktach żywnościowych, dopuszczalne dzienne spożycie, wpływ na zdrowie człowieka.	1
Ćw.7	Metody utrwalania żywności (fizyczne, chemiczne, biologiczne).	1
Ćw.8	Naturalne metody utrwalania żywności. Metody osmoaktywne. Konserwujące działanie cukru oraz soli.	2
Ćw.9	Konserwujące działanie przypraw, ziół oraz olejków eterycznych. Analizowanie przez studentów różnych gatunków roślin pod kątem obecności substancji konserwujących.	2
Ćw.10	Konserwujące działanie fitocydów, miodu oraz garbników.	1
Ćw.11	Konserwowanie w occie, alkoholu i tłuszczu.	1
Ćw.12	Czynniki wpływające na procesy psucia się żywności. Efekt działania różnych szczepów bakterii. Fermentacja - rodzaje. Kwaśnienie wina.	2
Ćw.13	Wiem, co jem, czyli jakie informacje można znaleźć na etykiecie produktu spożywczego. Analizowanie przez studentów jakości produktów spożywczych pod kątem obecności dodatków stosowanych w żywności. Zasady właściwego wyboru zdrowych produktów żywnościowych.	2
Ćw.14	Zdrowa żywność. Żywność funkcjonalna. Błonnik pokarmowy. Prebiotyki, probiotyki oraz synbiotyki. Suplementy diety.	2
Ćw.15	Pisemne kolokwium końcowe obejmujące treści programowe ćwiczeń.	1
Suma godzin		20
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Środki multimedialne.	
2.	Podręczniki akademickie i inne źródła informacji.	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Dyskusja dydaktyczna i problemowa.	
2.	Praca w grupach.	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F	Prezentacje multimedialne/referaty, indywidualne wypowiedzi studenta podczas ćwiczeń.	
P	Praca pisemna (kolokwium zaliczeniowe) obejmująca treści programowe ćwiczeń.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie

	aktywności				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	20				
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)	5				
Praca własna studenta: przygotowanie prezentacji multimedialnej/referatu; przygotowanie do sprawdzianów ustnych z tematyki ćwiczeń sprawdzających przygotowanie do zajęć	25				
Przygotowanie do zaliczenia końcowego	10				
SUMA GODZIN	60				
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2				
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca					
Literatura podstawowa: 1. Tomasik P., Chemia żywności, Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia, Kraków, 2015 2. Wojtatowicz M. i inni (praca zbiorowa), Mikrobiologia żywności, Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, Wrocław, 2009 3. Kędziora W., Badanie i ocena jakości produktów spożywczych, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Kraków, 2012					
Literatura uzupełniająca: 1. Ciborowska H., Rudnicka A., Dietetyka żywienie zdrowego i chorego człowieka, PZWL, 2017 2. Sikorski Z.E., Chemia żywności, T. 1-3, Wydawnictwo WNT, Warszawa, 2014					
XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji					
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K_W_03, K_W_13, K_U_02, K_U_06, K_U_07, K_K_01, K_K_03, K_K_08, K_K_09	C1-3	Ćw.1-14	1, 2	F, P
EU2	K_W_03, K_W_13, K_U_02, K_U_06, K_U_07, K_K_01, K_K_03, K_K_08, K_K_09	C1-3	Ćw.1-14	1, 2	F, P
EU3	K_W_03, K_W_13, K_U_02, K_U_06, K_U_07, K_K_01, K_K_03, K_K_08, K_K_09	C1-3	Ćw.1-14	1, 2	F, P
EU4	K_K_01, K_K_03, K_K_08, K_K_09	C1-3	Ćw.1-14	1, 2	F, P
XII. Zasady weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się					
W celu pełnej orientacji studenta, co do stawianych mu wymagań oraz zakresu sprawdzania opanowanych przez					

niego wiadomości i umiejętności, na pierwszych zajęciach przedstawiane są przez prowadzącego zajęcia szczegółowe informacje precyzujące, jaką ocenę można otrzymać w zależności od stopnia opanowania danego efektu.

Przedmiot kończy się zaliczeniem w formie pisemnej (test mieszany; maksymalna ilość punktów 40)

Kryteria zaliczenia ćwiczeń:

- obecność na zajęciach
- przygotowanie prezentacji multimedialnej/referatu
- sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć
- test końcowy mieszany podsumowujący tematykę ćwiczeń wraz z kryteriami

Kryteria oceny:

bardzo dobry	38-40 pkt.
plus dobry	35-37 pkt.
dobry	32-34 pkt.
plus dostateczny	28-31 pkt.
dostateczny	21-27 pkt.
niedostateczny	poniżej 21 pkt.

XIII. Dodatkowe informacje o przedmiocie

1. Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć - zgodnie z planem zajęć
2. Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) - zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.
3. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce)

Nazwa przedmiotu/modułu:		Diety niekonwencjonalne			
Nazwa angielska:		Unconventional Diets			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		Praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I Formy zajęć, liczba godzin					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	-	15	-	15	2
Razem:					2
II. Cel przedmiot					
C 1	Zapoznanie studenta z dietami niekonwencjonalnymi, ich założeniami, wadami i zaletami.				
C 2	Rozwijanie umiejętności i postaw służących zdrowiu.				
C3	Przygotowanie studenta do samodzielnego wdrażania działań dietetycznych				
III. Wymagania wstępne w kategoriach wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:					
Znajomość podstawowych metod i technik kulinarnych.					
Znajomość towaroznawcza produktów żywnościowych.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
Ćwiczenia					
EU1	Student zna i potrafi zaplanować żywienie dostosowane do określonych etapów rozwoju człowieka.				
EU2	Studenta zna, potrafi wprowadzić zasady zdrowego żywienia oraz prawidłowego stylu życia , zna czynniki i następstwa nieprawidłowego odżywiania.				
EU3	Student stosuje prawidłowy dobór surowców i produktów, oraz odpowiednie techniki do sporządzania potraw wykorzystywanych w dietoterapii.				
EU4	Student oblicza wartość odżywczą i energetyczną potraw z indywidualnym zapotrzebowaniem				
EU5	Student oblicza wartość odżywczą i energetyczną diet.				
EU6	Student systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności				
V Treści programowe:					
Forma zajęć: ćwiczenia					Liczba godzin
Ćwicz. 1	Planowanie żywienia w niekonwencjonalnych dietach odchudzających – dieta ryżowa, dieta ziemniaczana, dieta makaronowa.				2

Ćwicz.2	Planowanie żywienia w niekonwencjonalnych dietach odchudzających – dieta jogurtowa, dieta mleczna, dieta chronometryczna, dieta kapuściana	2
Ćwicz.3	Planowanie żywienia w niekonwencjonalnych dietach odchudzających – dieta Diamondów, dieta dr Haya, dieta Montignac, dieta makrobiotyczna	3
Ćwicz.4	Planowanie żywienia w niekonwencjonalnych dietach związanych ze zmianą stylu przyrządzania pokarmów – dieta 5 przemian, dieta RAW i inne diety włączające surowe pokarmy	2
Ćwicz.5	Analiza jadłospisów różnych diet niekonwencjonalnych : dieta szwedzka, dieta hollywoodzka, dieta francuska, dieta hinduska, dieta księżycowa	3
Ćwicz.6	Analiza jadłospisów diet niskowęglanowych – dieta Dukana , Cykliczna Dieta Katogeniczna, dieta dr Lutza, dieta dr Ellisa	3
Suma godzin		15
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Komputer	
2.	Rzutnik multimedialny	
3.	Tablice wartości odżywczych produktów i potraw	
4.	Program komputerowy Dietetyk	
5.	Kalkulatory	
6.	Plansze	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Ćwiczenie przedmiotowe praktyczne	
2.	Opis przypadku	
3.	Samodzielne dochodzenie do wiedzy	
4.	Analiza literatury	
5.	Dyskusja dydaktyczna	
6.	Formy pracy : praca indywidualna, w parach, w grupach	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
P1	Test wielokrotnego wyboru, test uzupełniania odpowiedzi, test P/F	
P2	Projekt	
F1	Ocena aktywności studenta na ćwiczeniach – prezentacje multimedialne	
F2	Zaliczenie każdego ćwiczenia	
F3	Wejściówki na ćwiczeniach	
F4	Obserwacja pracy na ćwiczeniach	
F5	Ocena przygotowania do ćwiczeń	
F6	Dyskusja w czasie ćwiczeń	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		15
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		15
Przygotowanie się do zajęć, opracowanie indywidualnego projektu		30
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Dąbrowska: Dieta owocowo-warzywna dr Ewy Dąbrowskiej, WAM, 2017		
2. Rodriguez J. C., Najsłynniejsze diety. Imprint 2008.		
3. Dukan P., Metoda doktora Dukana. Wydawnictwo Otwarte 2009.		
4. McGovern S. G. 20 sposobów na odchudzanie. Wyd. Rea, 2007.		

Literatura uzupełniająca:

1. Książczyńska D., Lubczyńska – Kowalska W.: Krytyczny przegląd najpopularniejszych diet niekonwencjonalnych. Polska Medycyna Rodzinna, 2003, 5, 1, 9 – 16.
2. Czerwionka – Szaflarska M., Adamska I., Rytarowska A.: Diety wegetariańskie – korzyści i zagrożenia. Pediatria Polska, 2005, 80, 5, 418 – 421.
3. Kardasz M., Pawłowska D.: Dieta ketogeniczna jako terapia w lekoopornej dziecięcej epilepsji. Nowa Pediatria, 2009, 3, 79-89.
4. Jakimowicz-Kliein B.: Dieta odpornościowa. Wydawnictwo ASTRUM, Wrocław 2004.
5. Jarosz M., Respondek W.: Nadciśnienie tętnicze. Porady lekarzy i dietetyków. PZWL, Warszawa 2006.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K_W_09, K_W_10 K_W_15, K_U_01, K_U_07, K_U_08	C1, C2, C3	Ćwiczenie 1-6	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	P1
EU2	K_W_09, K_W_10, K_W_15, K_U_01, K_U_07, K_U_19,	C1, C2, C3	Ćwiczenie 1-6	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	P2, F1
EU3	K_W_03, K_W_04, K_U_02, K_U_03, K_U_10, K_U_16, K_U_20	C1, C2, C3	Ćwiczenie 1-6	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	F2, F4,F5
EU4	K_U_01, K_U_07, K_U_08, K_K_02	C1, C2, C3	Ćwiczenie 1-6	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	P1, F2, F4
EU5	K_U_01, K_U_07, K_U_08, K_K_02, K_K_04	C1, C2, C3	Ćwiczenie 1-6	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	P1, F2, F4
EU 6	K_K_02, K_K_06	C1,C 3	Ćwiczenia 1-6	1,2,3,4,5,6	1,2,3,4,5,6	F4

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
Kryteria zaliczenia z ćwiczeń

-obecność na zajęciach

- testy /sprawdziany ustne z tematyki ćwiczeń sprawdzające przygotowanie do zajęć

Kolokwium pisemne

Bardzo dobry – 100 – 90 %.

Dobry plus – 89 - 80 %.

Dobry – 79 - 70 %

Dostateczny plus – 69 - 60%.

Dostateczny – 59 - 51%.

Niedostateczny – 50 % i poniżej

- aktywność w czasie zajęć

- sprawozdania z zajęć

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Zajęcia odbywają się zgodnie z zapisami w planie zajęć

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT.

Nazwa przedmiotu/modułu:		Organizacja żywienia zbiorowego			
Nazwa angielska:		Organization of Group Feeding Programmes			
Kierunek studiów:		Dietetyka			
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia			
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne/I-go stopnia – licencjackie			
Profil studiów		praktyczny			
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych			
Prowadzący przedmiot:					
Status przedmiotu:		obowiązkowy			
I. Formy zajęć, liczba godzin z planu nauczania					
Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Laboratoria	Łącznie	ECTS
5	9	-	-	9	1
II. Cel przedmiotu					
C1: Zapoznanie studentów z elementami organizacji żywienia zbiorowego. C2: Zapoznanie studentów z zasadami planowania produkcji w zakładach żywienia zbiorowego. C3: Doskonalenie wiadomości dotyczących zasad higieny w zakładach gastronomicznych. C4: Opanowanie umiejętności planowania i oceny żywienia zbiorowego przeznaczonego dla różnych grup wiekowych ludności z uwzględnieniem oczekiwań i potrzeb (jednostki chorobowe) konsumentów zakładów żywienia zbiorowego. C5: Wpajanie zasad pracy i roli dietetyka w zakładach żywienia zbiorowego.					
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji					
Znajomość zagadnień z zakresu żywienia człowieka, technologii gastronomicznej, klinicznego zarysu schorzeń (z zakresu żywienia człowieka zdrowego i chorego). Umiejętności uzyskane z zakresu w/w przedmiotów.					
IV. Oczekiwane efekty uczenia się					
<u>W zakresie wiedzy:</u> EU1 – Student zna różnego rodzaju typy zakładów żywienia zbiorowego. EU2 – Student zna zasady racjonalnego żywienia dla różnych grup wiekowych <u>W zakresie umiejętności:</u> EU3 – Student stosuje zasady planowania i układania jadłospisów w zakładach żywienia zbiorowego <u>W zakresie kompetencji społecznych:</u> EU4 – Student jest świadomy odpowiedzialności w pracy dietetyka.					
V. Treści programowe					
Forma zajęć: WYKŁADY					Liczba godzin
W.1	Żywnienie zbiorowe- podstawowe pojęcia. Podział ludności na grupy. Zasady racjonalnego odżywiania				1
W.2	Formy żywienia zbiorowego. Podział i charakterystyka zakładów żywienia zbiorowego.				1

W.3	Charakterystyka i rozwiązania funkcjonalne działów zakładów żywienia zbiorowego.	1
W.4	Organizacja stanowisk pracy w gastronomii. Zasady planowania żywienia w zakładach gastronomicznych typu zamkniętego. Plan produkcji w zakładach żywienia zbiorowego.	2
W.5	Polskie i europejskie prawo żywnościowe.	1
W.6	Rola i znaczenie systemu HACCP w żywieniu zbiorowym .	1
W.7	Zasady układania jadłospisów dla przedstawicieli różnych grup wiekowych. Zasady planowania, układania i oceny jadłospisów w placówkach żywienia zbiorowego.	1
W.8	Rola dietetyka w zakładzie żywienia zbiorowego	1
Suma godzin		9
VI. Narzędzia dydaktyczne		
1.	Komputer	
2.	Rzutnik multimedialny \ tablica interaktywna	
3.	Schematy blokowe	
4.	Przykładowa dokumentacja GMP, GHP, HACCP	
VII. Metody dydaktyczne		
1.	Wykład (wykład informacyjny, prelekcje, wyjaśnienie zagadnień teoretycznych)	
2.	Dyskusja dydaktyczna	
3.	Prezentacja multimedialna	
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
P1	Test wielokrotnego wyboru, test uzupełniania odpowiedzi, test P/F	
F1	Dyskusja w czasie wykładu	
F2	Ocena aktywności studenta w czasie zajęć	
F3	Zaliczenie częściowe.	
IX. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		9
Projekt: Zaplanowanie wyżywienia określonej grupy ludności w zakładzie żywienia zbiorowego		5
Przygotowanie do zajęć		5
Przygotowanie do zaliczenia		11
SUMA GODZIN		30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		1
X. Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Turlejska H, Pelzner U, Szponar L, Konecka-Matyjek E. Zasady racjonalnego żywienia. Zalecane racje pokarmowe dla wybranych grup ludności w zakładach żywienia zbiorowego. ODDK, Gdańsk 2006.		
2. Konarzewska M.: Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem. Część 1, Wydawnictwo WSiP, Warszawa 2014		
3. Konarzewska M.: Technologia gastronomiczna z towaroznawstwem. Część 2 Wydawnictwo WSiP, Warszawa 2014		
Literatura uzupełniająca:		
1. Koziorowska B. Projektowanie technologiczne zakładów gastronomicznych. SGGW, Warszawa 1998.		
2. Neryng A. Wyposażenie zakładów gastronomicznych z elementami techniki i projektowania. SGGW, Warszawa 1999.		
3. Turlejska H, Pelzner U, Konecka-Matyjek E, Wiśniewska K. Przewodnik do wdrażania zasad GMP/GHP i systemu HACCP w zakładach żywienia zbiorowego. FAPA, Warszawa 2003.		
4. Szponar L, Kazalska U, Nowicka L, Ners A. Żywnienie zbiorowe. Żywnienie, higiena, technologia. Cz. 1. IŻŻ, Warszawa 1993.		
5. Szponar L, Kazalska U, Nowicka L, Ners A. Żywnienie zbiorowe. Żywnienie, higiena, technologia. Cz. 2. IŻŻ,		

Warszawa 1993						
XI. Tablica powiązań efektów przedmiotowych i kierunkowych z celami przedmiotu w odniesieniu do metod ich weryfikacji						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	K_W_14, K_W_17	C1, C2, C3	Wykład 1, Wykład 2	1,2	1,2,3	P1,F1, F2
EU2	K_W_04, K_W_10, K_W_14, K_K_05,	C2, C3	Wykład 3-6	1,2,3	1,2,3	P1,F1, F2
EU3	K_W_09, K_W_14, K_W_15, K_U_07, K_U_08, K_U_13, K_U_14,	C4	Wykład 7	1,2,3,4	1,2,3	P1,F1, F2, F3
EU4	K_W_12, K_U_13, K_K_01, K_K_04, K_K_09, K_K_10	C5	Wykład 8	1,2	1,2	P1,F1, F2
XII. Zasady weryfikacji oczekiwanych efektów uczenia się						
<u>Kryteria zaliczenia wykładów</u> -obecność na zajęciach -kolokwium pisemne Bardzo dobry – 100 – 90 %. Dobry plus – 89 - 80 %. Dobry – 79 - 70 % Dostateczny plus – 69 - 60%. Dostateczny – 59 - 51%. Niedostateczny – 50 % i poniżej - aktywność w czasie zajęć - projekt zaliczeniowy						
XIII. Dodatkowe informacje o przedmiocie						
Informacje na temat miejsca odbywania się zajęć – zgodnie z planem zajęć Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce)						

V. Moduł praktyk zawodowych

55		KARTA PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu/modułu:		Praktyka wstępna: w kuchni ogólnej i dziale żywienia – praktyka zawodowa	
Nazwa angielska:		Beginning Practice – Kitchen very general and department of nutrition	
Kierunek studiów:		Dietetyka	
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji	
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie	
Profil studiów		Praktyczny	
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych	
Prowadzący przedmiot:		Opiekun praktyki zawodowej	
Status przedmiotu:		obowiązkowy	
I Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
2	120	120	4
II Cel przedmiotu:			
C1. Zapoznanie studenta z organizacją i funkcjonowaniem bloku żywienia w placówce oraz z zadaniami dietetyka uczestniczącego w realizacji prawidłowego żywienia pacjentów.			
C2. Pogłębienie i utrwalenie umiejętności intelektualnych i praktycznych dotyczących żywienia człowieka w warunkach rzeczywistych.			
C3. Zapoznanie się z zasadami i realizacją żywienia zbiorowego w placówce, kształtowanie etycznej postawy zawodowej			
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:			
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka kliniczna, organizacja pracy na stanowisku dietetyka, pracownia żywienia i dietetyki (cz.1).			
IV. Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy:			
EU 1. Student zna organizację i strukturę działu żywienia, kompetencje personelu oraz podstawową dokumentację działu żywienia.			
EU 2. Student zna zasady oceny żywienia w placówce, potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne, sporządza i wypełnia dokumentację zgodnie z wymaganą kolejnością i obiegiem zna zasady dystrybucji posiłków.			
W zakresie umiejętności:			
EU 3. Student posiada umiejętność w zakresie kalkulacji kosztów w dziale żywienia, planowania jadłospisów zgodnie z aktualną stawką żywieniową, umie dokonać oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz omówić prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.			
W zakresie kompetencji:			
EU 4. Student ma świadomość sumiennego, aktywnego u udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie potrzebę doksztalcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanej praktyki.			
V Treści programowe:			
Forma zajęć: praktyka zawodowa			Liczba godzin

PZ	Struktura organizacyjna i zasady funkcjonowania kuchni ogólnej i działu żywienia - zapoznanie się z przepisami BHP, regulaminem.						120
	Podstawy prawne funkcjonowania oraz elementy jawnej dokumentacji regulującej działalność danej placówki						
	Wypożyczenie techniczne zakładu oraz poszczególne etapy produkcji posiłków						
	Organizacja żywienia zbiorowego w placówce. Zapoznanie ze stawką finansową, normami żywienia i wyżywienia obowiązującymi w placówce.						
	Zapoznanie z organizacją i kontrolą jakości produkcji (system HACCP)						
	Zapoznanie z planowaniem zaopatrzenia w produkty spożywcze potrzebne do realizacji opracowanych jadłospisów.						
	Pomoc w przygotowywaniu posiłków. Wykonywanie, wykańczanie oraz ocena sensoryczna potraw dietetycznych.						
	Pobieranie, opisywanie i zabezpieczanie próbek pokarmowych.						
Porcjowanie i ekspediowanie posiłków zgodnie z rozdzielnikiem diet.							
Suma godzin						120	
VI Narzędzia dydaktyczne:							
1.	Dokumentacja jawna placówki						
2.	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu działu						
3.	Obowiązujące standardy i procedury żywieniowe						
VII Metody dydaktyczne:							
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie						
2	Instruktaż, pokaz						
3	Dyskusja dydaktyczna						
4	Metoda przypadków						
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)							
F1.	Przedłużona obserwacja przez opiekuna praktyki czynności wykonywanych przez studenta (organizacja stanowiska pracy, przestrzeganie procedur, samodzielność, biegłość i sprawność w wykonywaniu zadań, inicjatywa studenta) i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego.						
F2.	Obsługa aparatury zgodnie z zasadami BHP.						
P1.	Ocena indywidualnej dokumentacji (prowadzenie Dzienniczka Praktyki Zawodowej), wiedzy, umiejętności praktycznych i postawy. Ustalenie oceny końcowej na podstawie ocen cząstkowych w efektach kształcenia						
IX Obciążenie pracą studenta							
Forma aktywności				Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności			
Praktyka zawodowa				120			
SUMA				120			
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU				4			
X Literatura podstawowa i uzupełniająca							
Literatura podstawowa:							
1. Przygoda B., Kunachowicz H., Nadolna I., Iwanow K.: Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw. PZWL, Warszawa 2019.							
2. Wieczorek-Chelmińska Z.: Nowoczesna dietetyczna książka kucharska. PZWL, Warszawa 2019.							
Literatura uzupełniająca:							
1. Jarosz M.: Normy żywienia dla populacji Polski, IŻŻ, Warszawa 2017.							
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.							
XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI							
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny	
EU 1	K.W16, K.W14	C1, C3	PZ	1,2,3	1,2,3,4	F1, F2	

EU 2	K.W09, K.W10	C2, C3		1,2,3	1,2,3,4	F1, F2
EU3	K.U02, K.U10, K.U20	C2, C3		1,2,3	1,2,3,4	F1, F2, P1
EU 4	K.K01, K.K02, K.K07	C1-C3		1,2,3	1,2,3,4	F1, F2, P1

XII. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY

Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Nie zna organizacji, struktury działu żywienia, kompetencji personelu. Pomimo ukierunkowań popełnia błędy w prowadzeniu dokumentacji. Zagubiony, nie przejawia chęci współpracy z zespołem.	Zna organizację i strukturę działu żywienia, kompetencje personelu, oraz dokumentację działu żywienia, wymaga ukierunkowań organizacyjnych. Ma trudności w organizacji pracy własnej. Prowadząc dokumentację wymaga ukierunkowań. Przejawia mało inicjatywy do współpracy z personelem.	Zna organizację i strukturę działu żywienia, kompetencje personelu, oraz dokumentację działu żywienia, wymaga ukierunkowań organizacyjnych. Ma trudności w organizacji pracy własnej. Prowadząc dokumentację wymaga niewielkich ukierunkowań. Przejawia inicjatywę do współpracy z personelem.	Zna w stopniu dobrym organizację i strukturę działu żywienia, kompetencje personelu, oraz dokumentację działu żywienia, ale niekiedy wymaga niewielkich ukierunkowań organizacyjnych. Dokumentację wypełnia rzeczowo i estetycznie. Dobrze współpracuje z personelem współtworząc właściwą atmosferę pracy.	Dobrze zna organizację i strukturę działu żywienia, kompetencje personelu, oraz dokumentację działu żywienia. Przejawia inicjatywę i aktywność we współpracy z personelem współtworząc właściwą atmosferę pracy.	Doskonale zna organizację i strukturę działu żywienia, kompetencje personelu, oraz dokumentację działu żywienia. Przejawia inicjatywę i szczególną aktywność we współpracy z personelem współtworząc właściwą atmosferę pracy.
EU 2	Nie zna zasad oceny żywienia w szpitalu. Po ukierunkowaniu nie potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne. Dokumentację prowadzi chaotycznie i z błędami pomimo ukierunkowań. Nie zna zasad dystrybucji posiłków.	Zna zasady oceny żywienia w szpitalu. Po ukierunkowaniu potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne. Dokumentację wypełnia zgodnie z wymaganą kolejnością i obiegiem po ukierunkowaniu. Zna ogólne zasady dystrybucji posiłków, ale niekiedy wymaga ukierunkowań.	Zna większość zasad oceny żywienia w szpitalu. Po niewielkim ukierunkowaniu potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne. Dokumentację wypełnia zgodnie z wymaganą kolejnością i obiegiem po niewielkim ukierunkowaniu. Zna zasady dystrybucji posiłków, ale niekiedy wymaga	Zna zasady oceny żywienia w szpitalu. Potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne. Dokumentację wypełnia rzeczowo i estetycznie, zgodnie z wymaganą kolejnością i obiegiem. Zna zasady dystrybucji posiłków, ale niekiedy wymaga niewielkich ukierunkowań. Przestrzega procedur, reżimu	W pełni zna zasady oceny żywienia w szpitalu. W sposób samodzielny potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne. Dokumentację wypełnia rzeczowo i estetycznie, zgodnie z wymaganą kolejnością i obiegiem. Zna zasady dystrybucji posiłków. Zawsze przestrzega	Doskonale zna zasady oceny żywienia w szpitalu. W sposób samodzielny i bezbłędny potrafi dokonać dekadowej oceny jadłospisów i zaplanować żywienie zbiorowe i indywidualne. Dokumentację wypełnia rzeczowo i estetycznie, zgodnie z wymaganą kolejnością i obiegiem. Doskonale zna zasady dystrybucji

		Przestrzega procedur, reżimu sanitarnego i przepisów bhp obowiązujących w miejscu pracy.	niewielkich ukierunkowań. Przestrzega procedur, reżimu sanitarnego i przepisów bhp obowiązujących w miejscu pracy.	sanitarnego i przepisów bhp obowiązujących w miejscu pracy.	procedur, reżimu sanitarnego i przepisów bhp obowiązujących w miejscu pracy.	posiłków. Zawsze przestrzega procedur, reżimu sanitarnego i przepisów bhp obowiązujących w miejscu pracy.
EU 3	Pomimo ukierunkowań nie zna ogólnych zasady kalkulacji kosztów w dziale żywienia. Nie potrafi prawidłowo planować jadłospisy zgodnie z aktualną stawką żywieniową, Błędnie dokonuje oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu Nie zna prawnych wymagań systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.	Zna większość zasad kalkulacji kosztów w dziale żywienia. Po ukierunkowaniu potrafi prawidłowo planować jadłospisy zgodnie z aktualną stawką żywieniową, Po ukierunkowaniu dokonuje oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu. Omawia prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.	Zna ogólne zasady kalkulacji kosztów w dziale żywienia. Po niewielkim ukierunkowaniu potrafi prawidłowo planować jadłospisy zgodnie z aktualną stawką żywieniową, Po ukierunkowaniu dokonuje oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu W sposób prawidłowy omawia prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności	Zna zasady kalkulacji kosztów w dziale żywienia. Po niewielkim ukierunkowaniu potrafi planować jadłospisy zgodnie z aktualną stawką żywieniową, Bezbłędnie dokonuje oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu W sposób prawidłowy omawia prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.	Dobrze na zasady kalkulacji kosztów w dziale żywienia. Samodzielnie potrafi planować jadłospisy zgodnie z aktualną stawką żywieniową, Bezbłędnie dokonuje oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu. W sposób samodzielny omawia prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.	Doskonale zna zasady kalkulacji kosztów w dziale żywienia. Samodzielnie i bezbłędnie potrafi planować jadłospisy zgodnie z aktualną stawką żywieniową, Bezbłędnie dokonuje oceny stanu sanitarno-higienicznego obiektu W sposób samodzielny omawia prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.
EU 4	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych. Pomimo ukierunkowań ma problemy w organizacji pracy własnej i nie przestrzega zasad pracy. Jest nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma niepełną podstawową wiedzę, nie	Realizując powierzone zadania wymaga ukierunkowania. Komunikuje się z grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Ma trudności w organizacji pracy własnej i nie przestrzega wszystkich zasad pracy. Wiedza oraz umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu na poziomie podstawowym.	Realizując powierzone zadania wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie	Realizując powierzone zadania wykazuje się często samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy. Docenia znaczenie samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz	Realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z komunikuje się z grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy. Wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu	Realizując powierzone zadania w pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się z grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy. Permanentnie wzbogaca i aktualizuje

uzupełnia jej i nie doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	Nie potrafi dokonać samooceny.	potrafi dokonać samooceny.	doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	realizowanego przedmiotu.	wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.
---	--------------------------------	----------------------------	---	---------------------------	--

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. żywienia realizowana jest w semestrze 2 po zakończeniu zajęć dydaktycznych (wakacyjna) , w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 120 (15 dni x 8 godzin dydaktycznych (tj. 45 min)).
2. kuchnia i dział żywienia w: szpitalu, ośrodkach sanatoryjnych, hospicjach, domach spokojnej starości, domach pomocy społecznej, domach wczasowych prowadzących dietoterapię, zakładach opiekuńczo leczniczych.
3. **Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.**

Nazwa przedmiotu/modułu:		Praktyka w domu opieki społecznej – praktyka zawodowa	
Nazwa angielska:		Practice in the social nursing home	
Kierunek studiów:		Dietetyka	
w zakresie:		Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji	
Tryb/Poziom studiów:		Niestacjonarne I-go stopnia – licencjackie	
Profil studiów		Praktyczny	
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych	
Prowadzący przedmiot:		Opiekun praktyki zawodowej	
Status przedmiotu:		obowiązkowy	
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	120	120	4
Cel przedmiotu:			
C1. Zapoznanie studenta z praktyczną realizacją żywienia pensjonariuszy w placówce. C2. Kształtowanie i doskonalenie umiejętności samodzielnej oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia ludzi dorosłych, planowana i prowadzenia edukacji zdrowotnej, bilansowania jadłospisów całodobowych. C3. Doskonalenie umiejętności komunikowania się z chorym i jego rodziną, poczucie odpowiedzialności za wykonywane zadania.			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:			
Wiedza w zakresie zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, kliniczny zarys schorzeń, edukacja żywieniowa.			
Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy: EU1. Zna organizację, zasady pracy i prowadzenia dokumentacji żywieniowej w placówce oraz aktywnie współpracuje z zespołem terapeutycznym przejawiając postawę zdyscyplinowania, precyzji działania i empatii. EU2. Zna zasady i praktyczne wskazania właściwego żywienia pensjonariuszy. Posiada wiedzę z zakresu oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia człowieka. Zna podstawy teoretyczne planowania ilościowych i jakościowych jadłospisów w zdrowiu i chorobie. W zakresie umiejętności: EU3. Potrafi szanować prawa pensjonariuszy, w tym prawo do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń. W zakresie kompetencji: EU4. Student ma świadomość sumiennego, aktywnego u udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie potrzebę dokształcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanej praktyki. Sprawnie komunikuje się z pensjunariuszami domu pomocy społecznej.			
Treści programowe:			
Forma zajęć: praktyka zawodowa			Liczba godzin
SEMESTR 3			

PZ	Poznanie topografii placówki. Zapoznanie z podstawami prawnymi i zasadami funkcjonowania oraz elementami jawnej dokumentacji regulującej działalność danej placówki. Poznanie zasad BHP obowiązujących w danej placówce. Rola dietetyka w zespole interdyscyplinarnym; przestrzeganie norm i zasad w placówce, odpowiedzialność dietetyka za podejmowane decyzje. Udział dietetyka w zapobieganiu zakażeniom. Nawiązanie kontaktu z pensjonariuszami.	120
	Dokumentacja działu żywienia Planowanie zaopatrzenia Rozdzielanie, dystrybucja posiłków i pomoc w żywieniu pacjentów (pensionariuszy), którzy wymagają karmienia przez drugą osobę.	
	Prowadzenie oceny stanu odżywienia pensjonariuszy (przeprowadzanie wywiadu żywieniowego, oceny parametrów antropometrycznych, zapoznanie z dokumentacją pacjenta) Ustalanie dziennych i okresowych jadłospisów dostosowanych do możliwości finansowych DPS. Układanie tygodniowego jadłospisu z uwzględnieniem zapotrzebowania na składniki odżywcze i energię dla osoby w starszym wieku. Układanie tygodniowego jadłospisu indywidualnego z uwzględnieniem zapotrzebowania na składniki odżywcze i energię dla pensjonariuszy z uwzględnieniem jednostek chorobowych pensjonariuszy.	
	Suma godzin	
Narzędzia dydaktyczne:		120
1	Dokumentacja żywieniowa placówki i pensjonariusza	
2	Sprzęt będący na wyposażeniu kuchni	
3	Standardy i procedury obowiązujące w placówce	
4	Materiały dydaktyczne, broszury będące na wyposażeniu oddziału i własne pomoce do edukacji zdrowotnej	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Obserwacja czynności wykonywanych przez studenta / organizacja pracy, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego	
F2	Obsługa sprzętu będącego na wyposażeniu placówki.	
F3	Projekty jadłospisów.	
P1	Zaprojektowanie jadłospisu, edukacji żywieniowej i poradnictwa żywieniowego dla wybranego pensjonariusza	
P2	Ocena indywidualnej dokumentacji, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie dziennika praktyki zawodowej.	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		120
SUMA		120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		4
Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Contento I.R: Edukacja żywieniowa. PWN, Warszawa 2018.		
2. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.		
2. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN, Warszawa 2017.		
3. Gawęcki J., Roszkowski W.: Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. PWN, Warszawa 2009.		
TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI		

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K.W07, K.W17	C1	PZ	1,2,3	F1, F2, P2
EU 2	K.W09, K.W10, K.W11	C2	PZ	3,4	F3, P1
EU 3	K.U03, K.U04, K.U13,	C1, C3	PZ	1,2,3,4	F1, F2, P2
EU 4	K.K01, K.K04, K.K06, K.K10	C3	PZ	1,4	F1, P1, P2

II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY

Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU1	Nie zna organizacji, zasad pracy i prowadzenia dokumentacji w placówce . Często wykazuje brak aktywności we współpracy z zespołem terapeutycznym Rzadko przejawia postawę zdyscyplinowania, precyzji działania i empatii.	Nie zna w pełni organizacji, zasad pracy i prowadzenia dokumentacji w placówce. Mało aktywnie współpracuje z zespołem terapeutycznym. Nie zawsze przejawia postawę zdyscyplinowania, precyzji działania i empatii.	Zna organizację, zasady pracy i prowadzenie dokumentacji w placówce w stopniu podstawowym. Wykazuje chęć współpracy z zespołem terapeutycznym . Nie zawsze przejawia postawę zdyscyplinowania, precyzji działania i empatii.	Prawidłowo przedstawia organizację, zasady pracy i prowadzenie dokumentacji w placówce oraz aktywnie współpracuje z zespołem terapeutycznym. Jest zdyscyplinowany i empatyczny w działaniu.	Prawidłowo i samodzielnie przedstawia organizację, zasady pracy i prowadzenie dokumentacji w placówce , aktywnie i z zaangażowaniem współpracuje z zespołem terapeutycznym. Jest zdyscyplinowany i empatyczny w działaniu	Szczegółowo zna organizację, zasady pracy i prowadzenie dokumentacji w placówce oraz aktywnie i z zaangażowaniem współpracuje z zespołem terapeutycznym przejawiając postawę zdyscyplinowania, precyzji działania i empatii.
EU2	Nie zna podstawowych zasad i praktycznych wskazań właściwego żywienia ludzi dorosłych. Oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia dokonuje z licznymi błędami. Nie umie samodzielnie zaplanować ilościowego i	Zna niektóre zasady i praktyczne wskazania właściwego żywienia ludzi dorosłych, Oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia dokonuje po ukierunkowaniu. Popołnia błędy przy planowaniu ilościowego i jakościowego	Zna niektóre zasady i praktyczne wskazania właściwego żywienia ludzi dorosłych, Oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia dokonuje po niewielkim ukierunkowaniu. Popołnia niewielkie	Zna większość zasad i praktycznych wskazań właściwego żywienia ludzi dorosłych. Poprawnie dokonuje oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia. Umie zaplanować ilościowy i jakościowy jadłospis w	Zna większość zasad i praktycznych wskazań właściwego żywienia ludzi dorosłych. Prawidłowo dokonuje oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia. Umie bezbłędnie zaplanować ilościowy i jakościowy	Zna wszystkie zasady i praktyczne wskazania właściwego żywienia ludzi dorosłych. Bezbłędnie i samodzielnie dokonuje oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia.

	jakościowego jadłospisu w zdrowiu i chorobie.	jadłospisu w zdrowiu i chorobie.	błędy przy planowaniu ilościowego i jakościowego jadłospisu w zdrowiu i chorobie.	zdrowiu i chorobie.	jadłospis w zdrowiu i chorobie.	Bez błędnie umie zaplanować ilościowy i jakościowy jadłospis w zdrowiu i chorobie.
EU3	Nie przestrzega praw pensjonariuszy, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń.	Nie zawsze przestrzega praw pensjonariuszy, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń.	Przeważnie przestrzega praw pensjonariuszy, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń	Przestrzega praw pensjonariuszy, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń. Wykazuje postawę empatyczną.	Zawsze przestrzega praw pensjonariuszy, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń. Wykazuje postawę empatyczną	Każdorazowo przestrzega praw pensjonariuszy, w tym prawa do informacji dotyczącej proponowanego postępowania dietetycznego oraz jego możliwych następstw i ograniczeń. Wykazuje postawę pełną empatii i zrozumienia .
EU4	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje szacunku wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych nie dba o dobro pacjenta. Pomimo ukierunkowań ma problemy w organizacji pracy własnej i nie przestrzega zasad pracy. Jest	Realizując powierzone zadania wymaga ukierunkowania. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych dba o dobro pacjenta.. Ma trudności w organizacji pracy własnej i nie przestrzega wszystkich zasad pracy. Wiedza	Realizując powierzone zadania wymaga niewielkiego ukierunkowania . Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro . Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych ch. Wykazuje odpowiedzialność w pracy dba o dobro pacjenta. Zna	Realizując powierzone zadania wykazuje się często samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro . Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych . Wykazuje odpowiedzialność , sumienność i uczciwość w pracy ze szczególnym	Realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych . Wykazuje dużą odpowiedzialność , sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym	Realizując powierzone zadania w pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w w zakresie związanym z pracą dietetyka Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro.

	nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma niepełną podstawową wiedzę, nie uzupełnia jej i nie doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	oraz umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu na poziomie podstawowym. Nie potrafi dokonać samooceny.	znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta. Docenia znaczenie samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta Wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta. Permanentnie wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu
--	---	--	--	--	---	---

III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Praktyka w Domu Opieki Społecznej realizowana jest formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 120 (15 dni x 8 godzin dydaktycznych (tj. 45 min.).
2. Praktyka powinna być realizowana po zakończeniu zajęć dydaktycznych w semestrze 3.
3. Miejsce realizacji praktyki zawodowej: DPS, ośrodki dziennego pobytu dla osób starszych prowadzące żywienie zbiorowe.
4. **Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka w poradni lub oddziale chorób układu pokarmowego/chorób metabolicznych
Nazwa angielska:	Practice in the clinic or ward digestive system diseases and metabolic diseases
Kierunek studiów:	Dietetyka
Specjalność:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej
Status przedmiotu:	obowiązkowy

Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
4	60	60	2

Cel przedmiotu:

C1. Opanowanie wiedzy z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni dietetycznej, poradni chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych/oddziału chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych oraz umiejętność przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjentów poradni/oddziału.

C2. Kształtowanie umiejętności dokonywania oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych w celu zaplanowania postępowania dietetycznego.

C3 – Kształtowanie i doskonalenie umiejętności planowania i bilansowania jadłospisów dla pacjentów z chorobami przewodu pokarmowego/chorobami metabolicznymi oraz prowadzenia edukacji żywieniowej wśród pacjentów poradni/oddziału.

C4. Przygotowanie do współpracy w zespole terapeutycznym.

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Wiadomości z zakresu żywienia człowieka, klinicznego zarysu schorzeń, higieny, toksykologii i bezpieczeństwa żywności, dietetyki klinicznej, edukacji żywieniowej.

Oczekiwane efekty uczenia się:

W zakresie wiedzy:

EU 1 - Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni dietetycznej, poradni chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych/oddziału chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych, zna podstawy teoretyczne przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego oraz zapoznawania się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.

W zakresie umiejętności:

EU 2 - Student posiada umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI) a także zaplanowania postępowania dietetycznego.

EU 3 - Student posiada umiejętność zaplanowania tygodniowego jadłospisu z doбором odpowiednich produktów spożywczych wraz z wyliczeniem wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej.

EU 4 - Student posiada umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.

W zakresie kompetencji:

EU 5 - Student ma świadomość sumiennego, aktywnego udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz

grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie potrzebę doksztalcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanej praktyki.

Treści programowe:		
Forma zajęć: praktyka zawodowa		Liczba godzin
SEMESTR 4 (cz.1)		
PZ	Zapoznanie z organizacją pracy i regulaminem placówki.	60
	Przeprowadzanie wywiadu żywieniowego u chorych kierowanych do poradni / oddziału	
	Przeprowadzanie wywiadu chorobowego i zapoznanie się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.	
	Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta. Przeprowadzanie podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI) w celu zaplanowania postępowania dietetycznego.	
	Zaplanowanie tygodniowego jadłospisu z doбором odpowiednich produktów spożywczych oraz z wyliczeniem wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej.	
	Przeprowadzanie edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.	
Suma godzin		60
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Dokumentacja jawna pacjenta i poradni/ oddziału	
2.	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu poradni/oddziału, tablice składu i wartości odżywczej żywności, tabele kalorii, waga lekarska, makieta piramidy żywienia.	
3.	Standardy i procedury obowiązujące w poradni/ oddziale	
4.	Materiały dydaktyczne, broszury będące na wyposażeniu poradni/oddziału, własne pomoce do edukacji zdrowotnej	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów	
4	Metoda przypadków	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Obserwacja czynności wykonywanych przez studenta / organizacja, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego	
F2.	Obsługa aparatury diagnostyczno - terapeutycznej w poradni/oddziale	
P1.	Ocena indywidualnej dokumentacji, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie dziennika praktyki zawodowej.	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		60
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.		
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.		
2. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.		
3. Ostrowska L., Orywał K., Stefańska E.: Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. PZWL. Warszawa 2018.		
TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI		

PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny	
EU 1	KW08, K.W11, K.W17	C1	PZ	1, 2,3	F	
EU 2	K.U01, K.U03, K.U13, K.U15	C2, C4		1, 2,3,4	F	
EU 3	K.U07, K.U08, K.U09, K.U19	C3, C4		1, 2 ,3,4	F	
EU 4	K.U11, K.U21, K.U22	C2, C3,C4		1, 2,3,3	F, P	
EU 5	K.K01, K.K02, K.K06, K.K08	C1, C2,C3,C4		1, 2,3,3	P	
II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY						
Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Nie posiada wiedzy z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Wykazuje braki w umiejętnościach przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjenta. Nie zna w pełni podstawowej dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby, co uniemożliwia opracowanie właściwej diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.	Potrafi częściowo przedstawić organizację pracy i regulamin poradni/oddziału., wymaga ukierunkowania podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjenta. Ma podstawowe wiadomości z zakresu dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Potrafi prawidłowo przedstawić organizację pracy i regulamin poradni/oddziału., wymaga niewielkiego ukierunkowania podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjenta. Ma podstawowe wiadomości z zakresu dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Posiada właściwą wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Prawidłowo przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy. Zna i potrafi opowiedzieć większość dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Posiada właściwą wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Prawidłowo i samodzielnie przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy. Zna i samodzielnie potrafi opowiedzieć większość dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Posiada pełną wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Potrafi samodzielnie i bezbłędnie przeprowadzić wywiad żywieniowy i chorobowy z pacjentem. Szczegółowo zna i sumiennie prowadzi dokumentację pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby. Wykazuje się empatią w kontaktach z chorymi.

EU 2	Posiada znaczące braki w umiejętności oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI). Popełnia istotne błędy w planowaniu postępowania dietetycznego.	Posiada podstawowe umiejętności oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta.	Posiada podstawowe umiejętności oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga niewielkiego ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta	Potrafi prawidłowo ocenić sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta oraz przeprowadzi podstawowe badania antropometryczne (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga niewielkiego ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta.	Potrafi prawidłowo i samodzielnie ocenić sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta oraz przeprowadzi podstawowe badania antropometryczne (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga niewielkiego ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta	Potrafi samodzielnie i bezbłędnie dokonać oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta, profesjonalnie przeprowadza podstawowe badania antropometryczne (masa ciała, wzrost, BMI). Bezbłędnie i z zaangażowaniem planuje postępowanie dietetyczne dla danego pacjenta.
EU 3	Popełnia znaczące błędy w planowaniu tygodniowego jadłospisu dla pacjenta. Niewłaściwie dobiera produkty spożywcze oraz błędnie wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej.	W stopniu podstawowym opanował planowanie tygodniowego jadłospisu dla pacjenta. Dobór produktów spożywczych oraz wyliczanie wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej wymaga ukierunkowania.	W stopniu dobrym opanował planowanie tygodniowego jadłospisu dla pacjenta. Dobór produktów spożywczych oraz wyliczanie wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej wymaga ukierunkowania.	Prawidłowo planuje tygodniowy jadłospis dla pacjenta. Zna większość produktów spożywczych oraz właściwie wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej.	Prawidłowo i samodzielnie planuje tygodniowy jadłospis dla pacjenta. Zna większość produktów spożywczych oraz właściwie wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej.	Bezbłędnie i samodzielnie planuje tygodniowy jadłospis dla wybranego pacjenta. Zna wszystkie wskazane i przeciwwskazane produkty spożywcze oraz szczegółowo wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej. Wykazuje chęć poszerzenia swojej wiedzy.
EU 4	W sposób	W stopniu	W stopniu dobrym	Prawidłowo	Prawidłowo i	Bezbłędnie i

	nieumiejętny przeprowadza edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału	podstawowym opanował umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału	opanował umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału	przeprowadza edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.	samodzielnie przeprowadza edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.	samodzielnie potrafi zaplanować i przeprowadzić edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.
EU 5	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje szacunku wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych nie dba o dobro pacjenta. Pomimo ukierunkowań ma problemy w organizacji pracy własnej i nie	Realizując powierzone zadania wymaga ukierunkowania. a. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy dba o dobro pacjenta. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy dba o dobro pacjenta. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wykazuje się często samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta.	Realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z komunikuje się pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania	Realizując powierzone zadania w pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania

przestrzega zasad pracy. Jest nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma niepełną podstawową wiedzę, nie uzupełnia jej i nie doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.			Docenia znaczenie samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.		a godności pacjenta Permanentnie wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.
---	--	--	---	--	---

III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1.	Praktyka w poradni lub poradni chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych. / oddziale chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych realizowana jest w semestrze 4 po zakończeniu zajęć dydaktycznych (wakacyjna), w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna–45 minut). Liczba godzin wynosi 60.
2.	Miejsce realizacji praktyki zawodowej: poradnie/oddziały gastrologiczne, gastroenterologiczne, diabetologiczne, chorób metabolicznych, chorób układu pokarmowego, sanatoria prowadzące leczenie dietetyczne, poradnia dietetyczna, oddział chirurgii przewodu pokarmowego, oddziały chorób wewnętrznych z pododdziałami gastroenterologicznymi, diabetologicznymi.
3.	Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentację określa regulamin praktyk zawodowych.

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka w oddziale chorób wewnętrznych		
Nazwa angielska:	Practical Placement in Internal Diseases Ward		
Kierunek studiów:	Dietetyka		
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji		
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie		
Profil studiów	Praktyczny		
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych		
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej		
Status przedmiotu:	obowiązkowy		
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
4	120	120	4
Cel przedmiotu:			
C1 – Zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną oddziału, dokumentacją szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale oraz metodami przeprowadzania wywiadu żywieniowego, C2 - Wyposażenie studentów w umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz planowania jadłospisu tygodniowego w wybranych jednostkach chorobowych. C3 – Zapoznanie studenta z zasadami wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych. C4 - Przygotowanie do samodzielnego prowadzenia edukacji żywieniowej pacjentów hospitalizowanych w oddziale. C5 – Doskonalenie umiejętności komunikowania się z osobami dorosłymi, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za wykonywane zadania.			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:			
Wiadomości z zakresu żywienia człowieka, klinicznego zarysu schorzeń, higieny, toksykologii i bezpieczeństwa żywności, dietetyki klinicznej, edukacji żywieniowej, technologii gastronomicznej z towaroznawstwem.			
Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy: EU1 - Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy oddziału, posiada umiejętność przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego oraz zapoznawania się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą. EU2 – Student zna zasady wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych.			
W zakresie umiejętności: EU3 -Student posiada umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta w celu zakwalifikowania chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony, nadwaga lub otyłość, potrafi planować postępowanie dietetyczne z doбором odpowiednich produktów spożywczych wraz z wyliczeniem wartości odżywczej i energetycznej właściwej dla danej jednostki chorobowej.			
W zakresie kompetencji: EU4 - Student potrafi przeprowadzić samodzielnie edukację żywieniową dotyczącą leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału. EU5 - Student ma świadomość sumiennego, aktywnego u udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie potrzebę			

doksztalcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejetnosci z zakresu realizowanej praktyki.		
Treści programowe:		
Forma zajęć: praktyka zawodowa		Liczba godzin
SEMESTR 4 (cz.2)		
PZ	Poznanie struktury organizacyjnej i zasad funkcjonowania oraz charakteru działalności oddziału - zapoznanie się z organizacją żywienia na terenie jednostki	120
	Zajęcia przy łóżku chorego: zbieranie wywiadu, ocena stanu odżywienia, badania antropometryczne, badania dodatkowe biochemiczne (zapoznanie się z dokumentacją pacjenta), analiza dotychczasowej diety pacjenta, opracowanie zaleceń dietetycznych dla pacjenta z doбором odpowiednich produktów spożywczych oraz z wyliczeniem wartości odżywczej i energetycznej dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.	
	Poznanie składu i wartości odżywczej żywności stosowanych u osób niedożywionych. Zapoznanie się z preparatami stosowanym w żywieniu jelitowym, pozajelitowym. Poznanie zasad żywienia parenteralnego.	
	Zapoznanie się z rodzajem diet szpitalnych stosowanych w zależności od stanu zdrowia pacjenta, zgodnie z zaleceniami lekarza. Udział w wydawaniu posiłków dla chorych hospitalizowanych w oddziale.	
	Pomoc w żywieniu pacjentów ciężko chorych wymagających karmienia przez drugą osobę. Prowadzenie dobowego bilansu płynów wybranych pacjentów.	
	Przeprowadzanie edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów hospitalizowanych w oddziale.	
Suma godzin		120
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Dokumentacja jawna pacjenta i oddziału	
2.	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego.	
3.	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale	
4.	Materiały dydaktyczne, broszury będące na wyposażeniu oddziału i własne pomoce do edukacji zdrowotnej	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna	
4	Metoda przypadków	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Obserwacja czynności wykonywanych przez studenta / organizacja, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego.	
F2.	Obsługa aparatury diagnostyczno - terapeutycznej w oddziale.	
P1.	Ocena indywidualnej dokumentacji, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie Dziennika praktyki zawodowej.	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		120
SUMA		120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		4
Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.		
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017		
Literatura uzupełniająca:		
1. Contento I.R: Edukacja żywieniowa. PWN, Warszawa 2018.		

2. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN, Warszawa 2017.
3. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.
4. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.

TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K.W08, K.W11	C1	PZ	1,3,4	F1, F2
EU 2	K.W04	C3	PZ	1,2,3,4,5	F1, F2
EU 3	K.U01, K.U13, K.U15	C2, C4	PZ	1,2,3,4,5	F1, F2
EU4	K.U13, K.U22	C4, C5	PZ	1,2,3,4,5	F1, F2, P
EU 5	K.K01, K.K07, K.K10	C1, C2, C3, C4, C5	PZ	1,2,3,4,5	P

II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY

Efe kt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Student nie posiada wiedzy z zakresu organizacji pracy oddziału, popełnia istotne błędy podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego. Podczas zapoznawania się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą wymaga stałego ukierunkowania.	Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy oddziału w stopniu podstawowym, podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego popełnia błędy, podczas zapoznawania się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą- wymaga ukierunkowania.	Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy oddziału w stopniu podstawowym, podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego popełnia niewielkie błędy, podczas zapoznawania się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą- częściowo	Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy oddziału w stopniu dobrym, umiejętnie przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy, prawidłowo zapoznaje się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.	Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy oddziału w stopniu dobrym, umiejętnie przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy, prawidłowo i samodzielnie zapoznaje się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą	Student posiada pełną wiedzę z zakresu organizacji pracy oddziału, samodzielnie i bezbłędnie przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy oraz wykazuje inicjatywę w poznawaniu dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.

			wymaga ukierunkowa nia.			
EU 2	Nie zna zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowa nych.	Potrafi przedstawić część zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowan ych.	Potrafi samodzielnie przedstawić część zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowa nych	Zna większość zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowan ych.	Zna i potrafi omówić większość zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowan ych.	Zna wszystkie zasady wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowa nych. Wykazuje się postawą rzetelności i odpowiedzialn ości w opiece nad chorym.
EU 3	Podczas oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta popelnia istotne błędy w celu zakwalifikowa nia chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony, nadwaga lub otyłość, a także zaplanowania postępowania dietetycznego. Nie potrafi samodzielnie dobrać odpowiednich produktów spożywczych oraz obliczyć wartości odżywczej i energetycznej właściwej dla danej jednostki chorobowej.	Posiada umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta w stopniu podstawowym w celu zakwalifikowa nia chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony, nadwaga lub otyłość, a także zaplanowania postępowania dietetycznego- wymaga ukierunkowani a. Ma problem z samodzielnym doborem odpowiednich produktów spożywczych oraz obliczaniem wartości odżywczej i energetycznej właściwej dla danej jednostki chorobowej.	Posiada umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta w stopniu podstawowy m w celu zakwalifikow ania chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony , nadwaga lub otyłość, a także zaplanowania postępowania dietetycznego - wymaga niewielkiego ukierunkowan ia. Stara się samodzielnie dobierać odpowiednie produkty spożywcze oraz obliczać wartości odżywcze i energetyczne właściwe dla danej jednostki chorobowej.	Prawidłowo ocenia sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta w celu zakwalifikowa nia chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony, nadwaga lub otyłość, a także zaplanowania postępowania dietetycznego. Prawidłowo dobiera odpowiednie produkty spożywcze, popelnia niewielkie błędy w wyliczaniu wartości odżywczej i energetycznej właściwej dla danej jednostki chorobowej.	Prawidłowo i samodzielnie ocenia sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta w celu zakwalifikowa nia chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony, nadwaga lub otyłość, a także zaplanowania postępowania dietetycznego. Prawidłowo i samodzielnie dobiera odpowiednie produkty spożywcze, popelnia niewielkie błędy w wyliczaniu wartości odżywczej i energetycznej właściwej dla danej jednostki chorobowej.	Bez błędnie i samodzielnie potrafi ocenić sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta w celu zakwalifikowa nia chorego do jednej z grup: prawidłowo odżywiony, niedożywiony, nadwaga lub otyłość, a także zaplanowania postępowania dietetycznego. Rzetelnie dobiera odpowiednie produkty spożywcze, bezbłędnie wylicza wartość odżywczą i energetyczną właściwą dla danej jednostki chorobowej.
EU 4	Posiada	Posiada	Posiada	Prawidłowo	Prawidłowo	Wykazuje się

	ewidentne braki w umiejętności przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału. Pełnia błędy mimo ukierunkowania.	umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału w stopniu podstawowym. Wymaga ukierunkowania w działaniu.	umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału w stopniu podstawowym. Wymaga niewielkiego ukierunkowania w działaniu.	przeprowadza edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału.	przeprowadza edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału. Samodzielnie poszukuje nowych informacji.	szeroką wiedzę oraz samodzielnie i bezbłędnie przeprowadza edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów oddziału.
EU 5	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje szacunku wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych nie dba o dobro pacjenta. Pomimo ukierunkowania ma problemy w organizacji pracy własnej i nie przestrzega zasad pracy. Jest nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma	Realizując powierzone zadania wymaga ukierunkowania a. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych dba o dobro pacjenta.. Ma trudności w organizacji pracy własnej i nie przestrzega wszystkich zasad pracy. Wiedza oraz umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu na poziomie podstawowym. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy dba o dobro pacjenta. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać	Realizując powierzone zadania wykazuje się często samodzielnością a w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta. Docenia znaczenie	Realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta Wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz	Realizując powierzone zadania w pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności

niepełną podstawową wiedzę, nie uzupełnia jej i nie doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.		samooceny.	samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	pacjenta Permanentnie wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.
III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE					
1.	Praktyka w oddziale chorób wewnętrznych realizowana jest w semestrze 4 po zakończeniu zajęć dydaktycznych (wakacyjna), w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Liczba godzin wynosi 120 (15 dni x 8 godzin dydaktycznych (tj. 45 min.).				
2.	praktyki zawodowej: oddział chorób wewnętrznych.			Miejsce	realizacji
3.	praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.			Warunki	zaliczenia

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka z zakresu technologii potraw – praktyka zawodowa		
Nazwa angielska:	Practice in the field of food technology		
Kierunek studiów:	Dietetyka		
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetykaw rekreacji		
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne /I-go stopnia – licencjackie		
Profil studiów	Praktyczny		
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych		
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej		
Status przedmiotu:	obowiązkowy		
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
4	90	90	3
Cel przedmiotu:			
C1. Zapoznanie studenta ze środowiskiem i warunkami pracy w zakładzie oraz z przepisami sanitarno-higienicznymi i BHP. C2. Zapoznanie studenta z wiedzą w zakresie różnorodnej technologii produkcji żywności w zakładzie oraz wyposażenie w umiejętność przygotowywania posiłków zgodnie z zasadami prawidłowego żywienia. C3. Kształtowanie umiejętności oceny zmian wartości odżywczej żywności zachodzących podczas przechowywania i przetwarzania, charakteryzowania przebiegu procesów technologicznych stosowanych w technologii potraw, a także kształtowanie umiejętności sumiennego i rzetelnego wypełniania procedur, zgodnie z zapisami GMP, GHP oraz HACCP.			
Wiadomości z zakresu żywienia człowieka, klinicznego zarysu schorzeń, wyposażenia technicznego, higieny, toksykologii i bezpieczeństwa żywności, dietetyki klinicznej, technologii gastronomicznej z towaroznawstwem.			
Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy: EU 1 – Student posiada wiedzę z zakresu struktury organizacyjnej jednostki, przepisów BHP, organizacji żywienia na terenie jednostki oraz zna zasady zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych, ich zabezpieczenie oraz przechowywanie zgodnie z obowiązującymi normami. EU 2– Student zna zasady ustalania diet dla osób z wybranymi chorobami, w różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej, posiada umiejętność projektowania jadłospisów oraz przygotowywanie potraw zgodnych z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami dobierając odpowiedni sprzęt oraz wyposażenie kuchenne. W zakresie umiejętności: EU 3- Student potrafi omówić zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych, pozytywne i negatywne skutki procesów technologicznych stosowanych w technologii potraw, a także systemy dotyczące bezpieczeństwa żywności: GMP, GHP oraz HACCP W zakresie kompetencji: EU 4 - Student ma świadomość sumiennego, aktywnego u udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie			

potrzebę doksztalcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanej praktyki.		
Treści programowe:		
Forma zajęć: praktyka zawodowa		Liczba godzin
SEMESTR 4		
PZ	Struktura organizacyjna jednostki, przepisy BHP, organizacja żywienia na terenie jednostki.	90
	Zaopatrzenie w produkty spożywcze do celów produkcyjnych, ich zabezpieczenie oraz przechowywanie zgodnie z obowiązującymi zasadami.	
	Sporządzanie dziennych rachunków, rozliczanie środków finansowych według poniesionych kosztów oraz sporządzanie zbiorczych zestawień faktur.	
	Ustalanie diety dla osób z wybranymi chorobami, w różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej – projektowanie jadłospisów.	
	Przygotowywanie potraw zgodnych z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami.	
	Sporządzanie potraw dietetycznych, dobór sprzętu i wyposażenia kuchennego oraz sposobu wykańczania potraw.	
	Zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych, pozytywne i negatywne skutki procesów technologicznych stosowanych w technologii potraw.	
	Zapewnienie bezpieczeństwa żywności, funkcjonowania zakładowych systemów GMP, GHP oraz HACCP.	
Suma godzin		90
Narzędzia dydaktyczne:		
1	Dokumentacja jednostki, w której odbywana jest praktyka. Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu kuchni.	
2	Przykładowe jadłospisy, zalecenia żywieniowe dla pacjentów.	
3	Standardy i procedury obowiązujące w miejscu odbywania praktyki.	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna	
4	Metoda przypadków	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Obserwacja czynności dietetycznych wykonywanych przez studenta / organizacja, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy	
P1	Ocena indywidualnej dokumentacji studenta, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie Dziennika Praktyki Zawodowej	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		90
SUMA		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Adamczak M., Bednarski W., Fiedurek J.: Podstawy biotechnologii przemysłowej. PWN, Warszawa 2019.		
2. Kowalczyk S: Bezpieczeństwo i jakość żywności. PWN, Warszawa 2016.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Wiśniewska M.Z.: Kultura bezpieczeństwa żywności. CeDeWu, Warszawa 2018.		
2. Lewicki P: Inżynieria procesowa i aparatura przemysłu spożywczego. PWN, Warszawa 2018.		
3. Kunachowicz H., Przygoda B., Nadolna I., Iwanow K.: Tabele składu i wartości odżywczej żywności. PZWL 2019.		
4. Sikorski Z.: Chemia żywności. Tom1, Tom2, Tom3. WNT, Warszawa 2009.		

TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI						
Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)		Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K.W04, K.W05, K.W13, K.W14		C1	PZ	1, 3	F1, F2
EU 2	K.W04, K.W14		C2	PZ	1,2	F1, F2
EU 3	K.U10, K.U14, K.U16, K.U18, K.U20		C3	PZ	1,3	F2, P1
EU 4	K.K01, K.K04, K.K07, K.K11		C1, C2,C3	PZ	1,2,3	P1
II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ						
III. FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY						
Efe kt	Na ocenę 2.0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Posiada niewielką wiedzę w zakresie, struktury organizacyjnej jednostki, przepisów BHP, organizacji żywienia na terenie jednostki, wykazuje znaczące braki w znajomości zasad zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych , ich zabezpieczenia oraz przechowywania zgodnie z obowiązującymi normami.	Ma podstawową wiedzę w zakresie struktury organizacyjnej jednostki, nie zna wszystkich przepisów BHP oraz zasad organizacji żywienia na terenie jednostki, wymaga ukierunkowania omawiając zasady zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych h, ich zabezpieczenia oraz przechowywania zgodnie z obowiązującymi normami.	Ma podstawową wiedzę w zakresie struktury organizacyjnej jednostki, nie zna wszystkich przepisów BHP oraz zasad organizacji żywienia na terenie jednostki, wymaga niewielkiego ukierunkowania omawiając zasady zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych h, ich zabezpieczenia oraz przechowywania zgodnie z obowiązującymi normami.	Prawidłowo omawia strukturę organizacyjną jednostki, zna większość przepisów BHP oraz zasad organizacji żywienia na terenie jednostki. Poprawnie omawia zasady zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych h, ich zabezpieczenia oraz przechowywania zgodnie z obowiązującymi normami.	Prawidłowo i samodzielnie omawia strukturę organizacyjną jednostki, zna większość przepisów BHP oraz zasad organizacji żywienia na terenie jednostki. Prawidłowo omawia zasady zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych , ich zabezpieczenia oraz przechowywania zgodnie z obowiązującymi normami.	Posiada pełną wiedzę z zakresu struktury organizacyjnej jednostki, zna wszystkie przepisy BHP oraz zasady organizacji żywienia na terenie jednostki. Bezbłędnie i samodzielnie omawia zasady zaopatrzenia w produkty spożywcze do celów produkcyjnych h, ich zabezpieczenia oraz przechowywania zgodnie z obowiązującymi normami.
EU 2	Nie zna zasad ustalania diet dla osób z wybranymi chorobami, w różnym wieku	Ma podstawowe wiadomości dotyczące zasad opracowywania	Ma podstawowe wiadomości dotyczące zasad opracowywania	Zna większość zasad opracowywania diet dla osób z wybranymi chorobami, w	Zna wszystkie zasady opracowywania diet dla osób z wybranymi chorobami, w	Wykazuje pełny zasób wiedzy dotyczącej zasad opracowywania

	i o różnej aktywności fizycznej, nie posiada umiejętności właściwego projektowania jadłospisów oraz przygotowuje potrawy zgodnych z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami. Realizując zadania ma problemy z doбором odpowiedniego sprzętu oraz wyposażenia kuchennego.	a diet dla osób z wybranymi chorobami, w różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej. Wymaga ukierunkowania podczas projektowania jadłospisów oraz przygotowuje potrawy zgodnych z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami. Poprawnie dobiera sprzęt oraz wyposażenie kuchenne realizując powierzone zadania.	a diet dla osób z wybranymi chorobami, w różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej. Wymaga częściowego ukierunkowania podczas projektowania jadłospisów oraz przygotowuje potrawy zgodnych z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami. Odpowiednio dobiera sprzęt oraz wyposażenie kuchenne realizując powierzone zadania.	różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej. Prawidłowo projektuje jadłospisy oraz przygotowuje potrawy zgodnie z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami. Właściwie dobiera sprzęt oraz wyposażenie kuchenne realizując powierzone zadania.	różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej. Bezbłędnie projektuje jadłospisy oraz przygotowuje potrawy zgodnie z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami. Właściwie dobiera sprzęt oraz wyposażenie kuchenne realizując powierzone zadania.	a diet dla osób z wybranymi chorobami, w różnym wieku i o różnej aktywności fizycznej. Dokładnie i samodzielnie projektuje jadłospisy oraz przygotowuje potrawy zgodnie z zasadami dotyczącymi diety łatwostrawnej i podstawowej z ich modyfikacjami. Bezbłędnie dobiera sprzęt oraz wyposażenie kuchenne realizując powierzone zadania.
EU 3	Nie potrafi omówić zmian wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych, popełnia znaczące błędy omawiając pozytywne i negatywne skutki procesów technologicznych stosowanych w technologii potraw. Wykazuje braki w wiadomościach z zakresu	Poprawnie omawia zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych. Ma podstawowe wiadomości dotyczące przebiegu procesów technologicznych i ich wpływu na wartość odżywczą potraw. Częściowo potrafi omówić systemy	Prawidłowo omawia zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych. Ma podstawowe wiadomości dotyczące przebiegu procesów technologicznych i ich wpływu na wartość odżywczą potraw. Częściowo potrafi omówić systemy	Właściwie przedstawia zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych. Prawidłowo omawia przebieg procesów technologicznych i ich wpływ na wartość odżywczą potraw. Zna i potrafi scharakteryzować systemy dotyczące bezpieczeństwa żywności:	Prawidłowo i samodzielnie przedstawia zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych. Prawidłowo omawia przebieg procesów technologicznych i ich wpływ na wartość odżywczą potraw. Zna i samodzielnie potrafi scharakteryzować systemy dotyczące bezpieczeństwa	Potrafi samodzielnie i szczegółowo opisać zmiany wartości odżywczej podczas przechowywania i przetwarzania produktów żywnościowych. Wyczerpująco omawia przebieg procesów technologicznych i ich wpływ na wartość odżywczą potraw. Wykazuje pełny zasób wiedzy z zakresu

	systemów dotyczących bezpieczeństwa żywności: GMP, GHP oraz HACCP.	dotyczące bezpieczeństwa żywności: GMP, GHP oraz HACCP.	dotyczące bezpieczeństwa żywności: GMP, GHP oraz HACCP	GMP, GHP oraz HACCP.	a żywności: GMP, GHP oraz HACCP	systemów dotyczących bezpieczeństwa żywności: GMP, GHP oraz HACCP.
EU 4	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych. Pomimo ukierunkowań ma problemy w organizacji pracy własnej i nie przestrzega zasad pracy. Jest nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma niepełną podstawową wiedzę, nie uzupełnia jej i nie doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wymaga ukierunkowania. Komunikuje się z grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Ma trudności w organizacji pracy własnej i nie przestrzega wszystkich zasad pracy. Wiedza oraz umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu na poziomie podstawowym. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wykazuje się często samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy. Docenia znaczenie samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	Realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z komunikuje się grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy. Wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	Realizując powierzone zadania w pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy. Permanentnie wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonali umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.
III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1. Praktyka w z zakresu technologii potraw realizowana jest w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 90. 2. Praktyka wakacyjna sem. 4. 3. Miejsce realizacji praktyki zawodowej: kuchnie w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego, catering dietetyczny 4. Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.						

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka z zakresu żywienia dzieci w placówkach ochrony zdrowia– praktyka zawodowa		
Nazwa angielska:	Traineeship in Child Nutrition in Medical Institutions - practical placement		
Kierunek studiów:	Dietetyka		
Specjalność:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji		
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie		
Profil studiów	Praktyczny		
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych		
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej		
Status przedmiotu:	obowiązkowy		
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
5	60	60	2
Cel przedmiotu:			
C1 – Doskonalenie umiejętności współpracy z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie organizacji pracy oraz postępowania dietetycznego w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem. C2 – Utrwalenie wiedzy i doskonalenie nabytych umiejętności koniecznych do samodzielnego rozpoznawania, rozwiązywania i dokumentowania problemów żywieniowych oraz dokonywania samooceny podejmowanych działań wobec dziecka C3 – Utrwalenie wiedzy i doskonalenie nabytych umiejętności koniecznych do samodzielnego prowadzenia edukacji żywieniowej i poradnictwa żywieniowego.			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:			
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka pediatryczna, kliniczny zarys schorzeń, dietetyka kliniczna, edukacja żywieniowa.			
Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy: EU 1 – Zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Wie, jak bez naruszenia zasad obowiązujących w placówce zorganizować swoje miejsce pracy celem jak najlepszego wypełniania zadań dietetyka. W zakresie umiejętności: EU 2 – Potrafi identyfikować problemy żywieniowe podopiecznych w placówce wychowawczej, projektuje jadłospisy i dokumentuje żywienie. Umie korzystać ze źródeł wiedzy naukowej dążąc do doskonalenia kompetencji zawodowych. EU 3 Potrafi zaplanować i zrealizować działania w zakresie edukacji zdrowotnej z dziećmi, dobierając odpowiednie metody i formy popularyzacji wiedzy żywieniowej. W zakresie kompetencji społecznych: EU 4 – Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w zakresie rozwiązywania problemów żywieniowych podopiecznych dzieci, przejawia postawę zdyscyplinowania, rzetelności i empatii wobec dziecka, jego bliskich i wszystkich członków zespołu terapeutycznego. EU 5 - Wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i otoczenia, przestrzega zasad bezpieczeństwa i			

higieny pracy oraz organizuje miejsce pracy zgodnie z zasadami ergonomii.		
Treści programowe:		
Forma zajęć: praktyka zawodowa		Liczba godzin
PZ	Zapoznanie studenta ze specyfiką funkcjonowania, dokumentacją oraz procedurami i standardami postępowania w placówce medycznej sprawującej opiekę nad dzieckiem, rolą dietetyka w zespole interdyscyplinarnym oraz jego odpowiedzialnością za podejmowane decyzje. Poznanie struktury organizacyjnej i specyfiki produkcji posiłków serwowanych w oddziałach dziecięcych lub schematu przygotowywania żywienia przez firmę zewnętrzną pracującą na zlecenie szpitala. Poznanie zasad i warunków transportu wewnętrznego żywności z kuchni centralnej na oddziały.	60
	Poznanie zasad żywienia dzieci chorych, rodzajów stosowanych diet oraz ocena ich wartości odżywczej. Udział w ocenie sposobu żywienia dzieci małych, określanie zapotrzebowania na poszczególne składniki odżywcze. Opracowywanie zaleceń żywieniowych oraz przykładowych jadłospisów do stosowania dla dzieci po okresie hospitalizacji.	
	Zasady przeprowadzania z pacjentem i/lub jego opiekunem prawnym wywiadów żywieniowych, pogadarek oraz prelekcji na temat racjonalnego sposobu żywienia oraz leczenia żywieniowego wybranych schorzeń.	
	Ocena stanu odżywienia dziecka na podstawie badań antropometrycznych, dodatkowych badań biochemicznych (po zapoznaniu się z dokumentacją pacjenta) z uwzględnieniem specyfiki wieku rozwojowego, zbieranie wywiadu (przedmiotowego, podmiotowego, żywieniowy). Projektowanie i wdrażanie adekwatnych diet dla konkretnego pacjenta.	
	Samodzielne gromadzenie informacji i rozpoznawanie problemów żywieniowych podopiecznych, planowanie, realizowanie żywienia i ocena efektów działań.	
Suma godzin		60
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Dokumentacja żywieniowa pacjenta i placówki.	
2.	Standardy i procedury postępowania obowiązujące w placówce	
3.	Sprzęt będący na wyposażeniu kuchni.	
4.	Materiały dydaktyczne, broszury będące na wyposażeniu placówki i własne pomoce do edukacji żywieniowej.	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów	
4	Metoda przypadków	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Obserwacja czynności wykonywanych przez studenta / organizacja pracy, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego.	
F2	Obsługa sprzętu będącego na wyposażeniu placówki.	
F3	Projekty jadłospisów.	
P1	Zaprojektowanie jadłospisu, edukacji żywieniowej i poradnictwa żywieniowego dla wybranego dziecka (grupy wiekowej) .	
P2	Ocena indywidualnej dokumentacji, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie dziennika praktyki zawodowej.	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		60
SUMA		60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		2
Literatura podstawowa i uzupełniająca		

Literatura podstawowa:

1. Szajewska H. Horvath Andrea: Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017.
2. Grzymisławski M.: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.
3. Książyk J.: Standardy leczenia żywieniowego w pediatrii. PZWL, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.
2. Eugster G: Żywnienie dzieci. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.
3. Krawczyński M.: Żywnienie dzieci w zdrowiu i chorobie. Help-Med. Kraków 2015.
4. Jeszka J.: Algorytmy żywienia dzieci. Urban&Partner. Wrocław 2013.
5. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. PZWL. Warszawa 2012.

**TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z
CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI**

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K.W.12, K.W.16, K.W.17	C1	PZ	1,2,3,4	F1, P2
EU 2	K.U.03, K.U.04, K.U.07, K.U.08	C2	PZ	1,2,3	F3, P1
EU 3	K.U.11, K.U.22	C3	PZ	4	F1, P1
EU 4	K. K.01, K.K05, K.K07, K.K10	C1	PZ	1,2,3,4	F1, F2, P2
EU 5	K.K05, K.K06, K08	C1	PZ	1,2,3	F1, F2, P2

II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY

Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Nie zna organizacji, dokumentacji i zasad pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Nie jest w stanie samodzielnie wykonywać zleconych obowiązków z zakresu czynności zawodowych dietetyka.	Zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej w stopniu podstawowym, wymaga ukierunkowania opiekuna w celu poprawnego wykonania podstawowych czynności zawodowych dietetyka	Zna organizację, dokumentację i zasady pracy w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem w stopniu podstawowym, wymaga niewielkiego ukierunkowania opiekuna w celu poprawnego wykonania czynności zawodowych dietetyka	Zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Wykazuje samodzielność w zakresie realizacji czynności zawodowych dietetyka.	Bezbłędnie przedstawia organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem. Samodzielnie i prawidłowo wykonuje czynności zawodowe dietetyka	Bardzo dobrze zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Jest w stanie samodzielnie bez pomocy opiekuna wykonywać czynności zawodowe dietetyka.
EU 2	Błędnie identyfikuje problemy żywieniowe, nie wykazuje	Identyfikując problemy żywieniowe, projektując jadłospisy i dokumentując	Identyfikując problemy żywieniowe, projektując jadłospisy i dokumentując	Potrafi prawidłowo identyfikować problemy żywieniowe, projektować	Potrafi prawidłowo i samodzielnie identyfikować problemy żywieniowe,	Potrafi bezbłędnie identyfikować problemy żywieniowe, projektować

	samodzieln ości w projektowa niu jadłospisów i dokumento waniu żywienia podopieczn ych dzieci. W działaniach praktyczn ych wymaga stałego ukierunkow ania, niedokładni e wykonuje powierzone obowiązki. Przestrzega praw dziecka, poszanowa nia godności jednak nie wzbogaca swojej wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności.	żywienie podopiecznych dzieci popełnia błędy. W działaniach praktycznych wymaga ukierunkowania, powierzone obowiązki wykonuje w stopniu podstawowym. Przestrzega praw dziecka, poszanowania godności. Nie wykazuje inicjatywy do wzbogacania swojej wiedzy zawodowej.	żywienie podopiecznych dzieci popełnia niewielkie błędy. W działaniach praktycznych częściowo wymaga ukierunkowani a ,powierzone obowiązki wykonuje w stopniu podstawowym. Przestrzega praw dziecka, poszanowania godności oraz zachowuje tajemnicę zawodową. Stara się wykazywać inicjatywę do wzbogacania swojej wiedzy zawodowej.	jadłospisy i dokumentować żywienie podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych stosuje standardy, poprawnie wykonuje powierzone obowiązki, przestrzega praw dziecka, poszanowania godności Wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności.	projektować jadłospisy i dokumentować żywienie podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych stosuje standardy, prawidłowo wykonuje powierzone obowiązki, przestrzega praw dziecka, poszanowania godności oraz zachowuje tajemnicę zawodową. Wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności.	jadłospisy i dokumentować żywienie podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych stosuje standardy, rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki, przestrzega praw dziecka, poszanowania godności. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu.
EU 3	Nie potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić działań edukacyjnych z zakresu prawidłowe go żywienia dzieci. W działaniach praktyczn ych wymaga stałego ukierunkow ania, nie przykłada się do sumienneg o wykonywa nia powierzony ch obowiązkó	Zna zasady planowania i przygotowywani a działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci na poziomie podstawowym. W działaniach praktycznych wymaga ukierunkowania, powierzone obowiązki wykonuje w stopniu podstawowym.	Zna zasady planowania i przygotowywa nia działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci na poziomie podstawowym. W działaniach praktycznych wymaga niewielkiego ukierunkowani a, powierzone obowiązki wykonuje poprawnie w stopniu podstawowym.	Zna zasady planowania i przygotowywani a działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. Potrafi samodzielnie zaplanować tematykę edukacji żywieniowej oraz z niewielką pomocą opiekuna przeprowadzić poradnictwo żywieniowe. Powierzone obowiązki wykonuje poprawnie, wykazując się sumiennością.	Dobrze zna zasady planowania i przygotowywan ia działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. Potrafi samodzielnie i poprawnie zaplanować tematykę edukacji żywieniowej oraz po konsultacji z opiekunem poprawnie przeprowadzić poradnictwo żywieniowe. Powierzone obowiązki wykonuje starannie, wykazując się sumiennością.	Bardzo dobrze zna zasady planowania i przygotowywani a działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. Potrafi samodzielnie i bezbłędnie zaplanować tematykę edukacji żywieniowej oraz bez udziału opiekuna przeprowadzić realizację poradnictwa żywieniowego. Powierzone obowiązki wykonuje sumiennie, profesjonalnie, z pełnym zaangażowanie

	w.					m.
EU 4	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w jedynie w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje empatii wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych. Nie dostrzega potrzeby współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wymaga ukierunkowania opiekuna. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych dba o dobro pacjenta. Nie dostrzega potrzeby współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wykazuje się samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Chętnie komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Sumiennie wywiązuje się z powierzonych zadań, wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Chętnie komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje wysoką kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
EU 5	Nie dba o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki nie przestrzega obowiązujących zasad BHP, nie potrafi samodzielnie zorganizować stanowiska pracy zgodnego z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych kierując się podpowiedziami opiekuna praktyk. Przebywając na terenie placówki wymaga ukierunkowania umożliwiającego realizację zasad BHP oraz organizacji stanowiska pracy zgodnego z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki wymaga niewielkiego ukierunkowania umożliwiającego realizację zasad BHP oraz organizacji stanowiska pracy zgodnego z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki stara się samodzielnie pracować zgodnie z zasadami BHP oraz organizować stanowisko pracy zgodnie z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki pracuje z zachowaniem zasad BHP oraz prawidłowo organizuje stanowisko pracy kierując się zasadami ergonomii.	Samodzielnie dba o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki sumiennie przestrzega wszystkich zasad BHP, wykazuje pełną samodzielność w organizowaniu stanowiska pracy kierując się zasadami ergonomii.
III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						

1. Praktyka z zakresu Żywienia dzieci realizowana jest w semestrze 5 po zakończeniu zajęć dydaktycznych, w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 60 (7,5 dni x 8 godzin dydaktycznych (tj. 45 min.).
2. Praktyka zawodowa może być realizowana: w szpitalnym oddziale pediatrycznym, oddziale chirurgii dziecięcej lub w sanatorium/uzdrowisku dziecięcym (60 godzin)
3. **Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka z zakresu żywienia dzieci w placówce oświatowo-wychowawczej– praktyka zawodowa		
Nazwa angielska:	Traineeship in Child Nutrition in Care-Educational Institutions - practical placement		
Kierunek studiów:	Dietetyka		
Specjalność:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji		
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie		
Profil studiów	Praktyczny		
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych		
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej		
Status przedmiotu:	obowiązkowy		
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
5	90	90	3
Cel przedmiotu:			
C1. Doskonalenie umiejętności współpracy z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie organizacji pracy oraz postępowania dietetycznego w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem. C2. Utrwalenie wiedzy i doskonalenie nabytych umiejętności koniecznych do samodzielnego rozpoznawania, rozwiązywania i dokumentowania problemów żywieniowych oraz dokonywania samooceny podejmowanych działań wobec dziecka C3. Utrwalenie wiedzy i doskonalenie nabytych umiejętności koniecznych do samodzielnego prowadzenia edukacji żywieniowej i poradnictwa żywieniowego			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:			
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, dietetyka pediatryczna, edukacja żywieniowa, kliniczny zarys chorób.			
Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy: EU 1. Zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Posiada wiedzę w zakresie zasad żywienia oraz sposobu przeprowadzania oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia dzieci. W zakresie umiejętności: EU 2. Potrafi identyfikować problemy żywieniowe podopiecznych w placówce wychowawczej, projektuje jadłospisy i dokumentuje żywienie. Zna i korzysta ze źródeł wiedzy naukowej dążąc do doskonalenia kompetencji zawodowych. EU 3. Potrafi zaplanować i przeprowadzać edukację żywieniową z dziećmi. W zakresie kompetencji: EU 4. Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w zakresie rozwiązywania problemów żywieniowych podopiecznych dzieci, przejawia postawę zdyscyplinowania, rzetelności i empatii wobec dziecka, jego bliskich i wszystkich członków zespołu terapeutycznego. EU 5 - Wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i otoczenia, przestrzega zasad bezpieczeństwa i			

higieny pracy oraz organizuje miejsce pracy zgodnie z zasadami ergonomii.		
Treści programowe:		
Forma zajęć: praktyka zawodowa		Liczba godzin
PZ	Zapoznanie studenta ze specyfiką funkcjonowania kuchni w placówce wychowawczej-procedury i standardy postępowania. Rola dietetyka w zespole, przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w placówce, odpowiedzialność dietetyka za podejmowane decyzje. Udział dietetyka w zapobieganiu zakażeniom. Nawiązanie kontaktu z personelem, podopiecznymi i ich bliskimi.	90
	Zbieranie danych na temat nawyków żywieniowych rodziny, świadomości rozkładu posiłków, doboru składników odżywczych.	
	Projektowanie i wdrażanie posiłków dla dzieci. Projektowanie jadłospisu dekadowego. Prowadzenie dokumentacji żywieniowej	
	Projektowanie i przeprowadzanie edukacji żywieniowej w śród dzieci na temat racjonalnego sposobu żywienia. Edukacja wśród prawnych opiekunów dziecka w zakresie prawidłowego zaspakajania potrzeby odżywiania u dzieci.	
Suma godzin		90
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Dokumentacja żywieniowa pacjenta i placówki.	
2.	Standardy i procedury postępowania obowiązujące w placówce	
3.	Sprzęt będący na wyposażeniu kuchni.	
4.	Materiały dydaktyczne, broszury będące na wyposażeniu placówki i własne pomoce do edukacji żywieniowej.	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów	
4	Metoda przypadków	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Obserwacja czynności wykonywanych przez studenta / organizacja pracy, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego.	
F2	Obsługa sprzętu będącego na wyposażeniu placówki.	
F3	Projekty jadłospisów.	
P1	Zaprojektowanie jadłospisu, edukacji żywieniowej i poradnictwa żywieniowego dla wybranego dziecka (grupy wiekowej) .	
P2	Ocena indywidualnej dokumentacji, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie dziennika praktyki zawodowej.	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		90
SUMA		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
Literatura podstawowa i uzupełniająca		
Literatura podstawowa:		
1. Szajewska H. Horvath Andrea: Żywnienie i leczenie żywieniowe dzieci i młodzieży. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017.		
2. Grzymisławski M.:Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.		
3. Książyk J.: Standardy leczenia żywieniowego w pediatrii. PZWL, Warszawa 2017.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.		
2. Eugster G: Żywnienie dzieci. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.		

3. Krawczyński M.: Żywnienie dzieci w zdrowiu i chorobie. Help-Med. Kraków 2015.
4. Jeszka J.: Algorytmy żywienia dzieci. Urban&Partner. Wrocław 2013.
5. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. PZWL. Warszawa 2012.

**TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z
CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI**

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K.W.09, K.W.10, K.W.12, K.W.16, K.W.17	C1	PZ	1,2,3,4	F1, P2
EU 2	K.U.03, K.U.04, K.U.07, K.U.08	C2	PZ	1,2,3	F3, P1
EU 3	K.U.11, K.U.22	C3	PZ	4	F1, P1
EU 4	K. K.01, K.K05, K.K07, K.K10	C1	PZ	1,2,3,4	F1, F2, P2
EU 5	K.K05, K.K06, K08	C1	PZ	1,2,3	F1,F2, P2

II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY

Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Nie zna organizacji, dokumentacji i zasad pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Nie zna podstawowych zasad żywienia dzieci, nie potrafi samodzielnie przeprowadzić oceny sposobu żywienia ani stanu odżywienia dziecka.	Zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej w stopniu podstawowym, wymaga ukierunkowania opiekuna w zakresie przestrzegania podstawowych zasad pracy obowiązujących w placówce. Posiada elementarną wiedzę w zakresie zasad żywienia dzieci, do przeprowadzenia oceny stanu odżywienia i sposobu żywienia dziecka wymaga ukierunkowania opiekuna.	Zna organizację, dokumentację i zasady pracy w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem w stopniu podstawowym, wymaga niewielkiego ukierunkowania opiekuna w zakresie prawidłowego przestrzegania zasad obowiązujących w placówce. Posiada podstawową wiedzę w zakresie zasad żywienia dzieci, wymaga ukierunkowania opiekuna przy dokonywaniu oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia dziecka.	Zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Posiada usystematyzowaną wiedzę z zakresu żywienia dzieci, wymaga niewielkiego ukierunkowania opiekuna celem poprawnego przeprowadzenia oceny sposobu żywienia oraz stanu odżywienia młodego organizmu.	Bezbłędnie przedstawia organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce sprawującej opiekę nad dzieckiem. Posiada dobrze usystematyzowaną wiedzę z zakresu żywienia dzieci, potrafi samodzielnie dokonać oceny sposobu żywienia oraz stanu odżywienia młodego organizmu. Nie wymaga ukierunkowania do prawidłowej interpretacji wyników.	Bardzo dobrze zna organizację, dokumentację i zasady pracy dietetyka w placówce wychowawczej. Posiada pełną i bardzo dobrze usystematyzowaną wiedzę z zakresu zasad żywienia dzieci, potrafi samodzielnie dokonać oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia młodego organizmu. Nie wymaga ukierunkowania do prawidłowej interpretacji wyników.

EU 2	Błędnie identyfikuje problemy żywieniowe, nie wykazuje samodzielności w projektowaniu jadłospisów i dokumentowaniu żywienia podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych wymaga stałego ukierunkowania, niedokładnie wykonuje powierzone obowiązki. Przestrzega praw dziecka, poszanowania godności jednak nie wzbogaca swojej wiedzy zawodowej i nie kształtuje umiejętności	Identyfikując problemy żywieniowe, projektując jadłospisy i dokumentując żywienie podopiecznych dzieci popełnia błędy. W działaniach praktycznych wymaga ukierunkowania, powierzone obowiązki wykonuje w stopniu podstawowym. Przestrzega praw dziecka, poszanowania godności. Nie wykazuje inicjatywy do wzbogacania swojej wiedzy zawodowej.	Identyfikując problemy żywieniowe, projektując jadłospisy i dokumentując żywienie podopiecznych dzieci popełnia niewielkie błędy. W działaniach praktycznych częściowo wymaga ukierunkowania, powierzone obowiązki wykonuje w stopniu podstawowym. Przestrzega praw dziecka, poszanowania godności oraz zachowuje tajemnicę zawodową. Stara się wykazywać inicjatywę do wzbogacania swojej wiedzy zawodowej.	Potrafi prawidłowo identyfikować problemy żywieniowe, projektować jadłospisy i dokumentować żywienie podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych stosuje standardy, poprawnie wykonuje powierzone obowiązki, przestrzega praw dziecka, poszanowania godności. Wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności.	Potrafi prawidłowo i samodzielnie identyfikować problemy żywieniowe, projektować jadłospisy i dokumentować żywienie podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych stosuje standardy, prawidłowo wykonuje powierzone obowiązki, przestrzega praw dziecka, poszanowania godności oraz zachowuje tajemnicę zawodową. Wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności.	Potrafi bezbłędnie identyfikować problemy żywieniowe, projektować jadłospisy i dokumentować żywienie podopiecznych dzieci. W działaniach praktycznych stosuje standardy, rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki, przestrzega praw dziecka, poszanowania godności. Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności dążąc do profesjonalizmu.
EU 3	Nie potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. W działaniach praktycznych wymaga stałego ukierunkowania, nie przykłada się do sumiennego wykonywania	Zna zasady planowania i przygotowywania działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci na poziomie podstawowym. W działaniach praktycznych wymaga ukierunkowania, powierzone obowiązki wykonuje w stopniu podstawowym.	Zna zasady planowania i przygotowywania działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci na poziomie podstawowym. W działaniach praktycznych wymaga niewielkiego ukierunkowania, powierzone obowiązki wykonuje poprawnie w stopniu podstawowym.	Zna zasady planowania i przygotowywania działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. Potrafi samodzielnie zaplanować tematykę edukacji żywieniowej oraz z niewielką pomocą opiekuna przeprowadzić poradnictwo żywieniowe. Powierzone obowiązki wykonuje	Dobrze zna zasady planowania i przygotowywania działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. Potrafi samodzielnie i poprawnie zaplanować tematykę edukacji żywieniowej oraz po konsultacji z opiekunem poprawnie przeprowadzić poradnictwo	Bardzo dobrze zna zasady planowania i przygotowywania działań edukacyjnych z zakresu prawidłowego żywienia dzieci. Potrafi samodzielnie i bezbłędnie zaplanować tematykę edukacji żywieniowej oraz bez udziału opiekuna przeprowadzić realizację poradnictwa żywieniowego. Powierzone

	powierzonych obowiązków.			poprawnie, wykazując się sumiennością.	żywieniowe. Powierzone obowiązki wykonuje starannie, wykazując się sumiennością.	obowiązki wykonuje sumiennie, profesjonalnie, z pełnym zaangażowaniem.
EU 4	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w jedynie w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje empatii wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych. Nie dostrzega potrzeby współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wymaga ukierunkowania opiekuna. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych dba o dobro pacjenta. Nie dostrzega potrzeby współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wykazuje się samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Wywiązuje się z powierzonych zadań, wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Chętnie komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.	Sumiennie wywiązuje się z powierzonych zadań, wykazuje się dużą samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Chętnie komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje empatię wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje wysoką kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Dostrzega potrzebę współpracy w zespole interdyscyplinarnym.
EU 5	Nie dba o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki nie przestrzega obowiązujących zasad BHP, nie potrafi samodzielnie zorganizować stanowiska pracy zgodnego z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych kierując się podpowiedziami opiekuna praktyk. Przebywając na terenie placówki wymaga ukierunkowania umożliwiającego realizację zasad BHP oraz organizacji stanowiska pracy zgodnego z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki wymaga niewielkiego ukierunkowania umożliwiającego realizację zasad BHP oraz organizacji stanowiska pracy zgodnego z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki stara się samodzielnie pracować zgodnie z zasadami BHP oraz organizować stanowisko pracy zgodnie z zasadami ergonomii.	Dbą o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki pracuje z zachowaniem zasad BHP oraz prawidłowo organizuje stanowisko pracy kierując się zasadami ergonomii.	Samodzielnie dba o bezpieczeństwo własne, współpracowników i podopiecznych. Przebywając na terenie placówki sumiennie przestrzega wszystkich zasad BHP, wykazuje pełną samodzielność w organizowaniu stanowiska pracy kierując się zasadami ergonomii.

III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Praktyka z zakresu Żywienia dzieci w placówce oświatowo-wychowawczej realizowana jest w semestrze 5 po zakończeniu zajęć dydaktycznych, w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 90.
2. Praktyka zawodowa realizowana jest: w placówce oświatowo-wychowawczej (żłobki, przedszkola, domy małego dziecka, domy dziecka) posiadającej w swojej strukturze organizacyjnej kuchnię (80 godzin).
3. **Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.**

Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka w szpitalu dla dorosłych – praktyka zawodowa		
Nazwa angielska:	Practice in the hospital for adults		
Kierunek studiów:	Dietetyka		
w zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia/Dietetyka w rekreacji		
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie		
Profil studiów	Praktyczny		
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych		
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej		
Status przedmiotu:	obowiązkowy		
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
6	180	180	6
Cel przedmiotu:			
C1. Zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną szpitala, oddziału, organizacją żywienia na terenie jednostki, a także z metodami oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta oraz z zasadami opracowywania diet dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych. C2. Zapoznanie studenta z dokumentacją szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale oraz metodami przeprowadzania wywiadu żywieniowego oraz zasadami wydawania i karmienia chorych hospitalizowanych. C3. Kształtowanie i doskonalenie umiejętności planowania leczenia żywieniowego, bilansowania jadłospisów w wybranych jednostkach chorobowych dietozależnych oraz kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej z pacjentami oraz członkami zespołu terapeutycznego.			
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:			
Wiadomości z zakresu żywienia człowieka, klinicznego zarysu schorzeń, edukacji żywieniowej, dietetyki klinicznej, farmakologii i farmakoterapii żywieniowej oraz interakcji leków z żywnością.			
Oczekiwane efekty uczenia się:			
W zakresie wiedzy: EU 1 – Student posiada wiedzę w zakresie struktury organizacyjnej placówki, organizacji żywienia na terenie jednostki oraz metod oceny stanu odżywienia pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych. EU2 – Zna klasyfikację i charakterystykę diet leczniczych, ma wiedzę z zakresu metod i sposobów prowadzenia wywiadu żywieniowego, zna podstawy teoretyczne planowania leczenia dietetycznego oraz bilansowania jadłospisów w wybranych chorobach dietozależnych. W zakresie umiejętności: EU3 – Student potrafi zaplanować i przeprowadzić edukację żywieniową wśród pacjentów hospitalizowanych w oddziale. W zakresie kompetencji: EU4 - Student ma świadomość sumiennego, aktywnego u udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie potrzeby dokształcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanej			

praktyki.		
Treści programowe:		
Forma zajęć: praktyka zawodowa		Liczba godzin
SEMESTR 6		
PZ	Struktura organizacyjna szpitala, oddziału, organizacja żywienia na terenie jednostki.	10
	Metody oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych.	
	Poznanie zasad opracowywania diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych.	170
	Dokumentacja szpitalna dotycząca żywienia chorych na oddziale. Przeprowadzanie wywiadu żywieniowego oraz ocena stanu odżywienia.	
	Uczestnictwo w wizytach lekarskich oraz innych aktywnościach zespołu leczącego (w odprawach pielęgniarskich, wizytach przy łóżku chorego, ustalaniu zaleceń terapeutycznych).	
	Udział w wydawaniu posiłków dla chorych hospitalizowanych. Pomoc w żywieniu pacjentów, którzy wymagają karmienia przez drugą osobę.	
	Współuczestniczenie w edukowaniu żywieniowym pacjentów oraz propagowanie zasad racjonalnego żywienia.	
	Udział w szkoleniach dietetycznych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi prowadzonymi w warunkach hospitalizacji oraz w warunkach ambulatoryjnych.	
	Ocena żywienia w szpitalu, ocena dekadowa jadłospisów, planowanie żywienia zbiorowego i indywidualnego.	
	Ocena stanu sanitarno-higienicznego obiektu. Prawne wymagania systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności.	
Suma godzin		180
Narzędzia dydaktyczne:		
1.	Dokumentacja oddziału szpitalnego, kuchni i oraz dokumentacja pacjenta. Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego.	
2.	Materiały dydaktyczne, broszury, ulotki będące na wyposażeniu oddziału i własne pomoce studenta wykorzystywane do edukacji zdrowotnej (przykładowe jadłospisy, zalecenia żywieniowe dla pacjentów).	
3.	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale.	
Metody dydaktyczne:		
1	Opis, objaśnienie i wyjaśnienie	
2	Instruktaż, pokaz	
3	Dyskusja dydaktyczna	
4	Metoda przypadków	
Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Obserwacja czynności dietetycznych wykonywanych przez studenta / organizacja, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego.	
F2	Realizacja zleceń lekarskich dotyczących karmienia chorych, w oparciu o obowiązujące w oddziale standardy postępowania.	
P1	Objęcie całościową opieką wybranego pacjenta.	
P2	Ocena indywidualnej dokumentacji studenta, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie Dziennika Praktyki Zawodowej.	
Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa		180
SUMA		180
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		4
Literatura podstawowa i uzupełniająca		

Literatura podstawowa:

1. Grzymisławski M.: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Chojnacki J.(red.): Dietetyka i żywienie kliniczne. Edra Urban&Partner. Wrocław 2017.
2. Poniewierka E.: Dietetyka Kliniczna. UM Wrocław 2016.
3. Ostrowska L., Orywał K., Stefańska E.: Diagnostyka laboratoryjna w dietetyce. PZWL. Warszawa 2018.

**TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z
CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI**

Efekty kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PRK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K.W09, K.W10	C1	PZ	1, 3	F1
EU 2	K.W08, K.W09, K.W12	C2, C3	PZ	1,2,3	F1, F2
EU 3	K.U05, K.U13, K.U21, K.U22	C2, C3	PZ	1, 2,3	F1, F2, F3 P1, P2
EU 4	K.K03, K.K04, K.K05, K.K08, K.K10	C1, C2, C3	PZ	1,2,3	P2

II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY

Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Posiada niewielką wiedzę w zakresie struktury organizacyjnej placówki, nie zna organizacji żywienia na terenie jednostki, popełnia istotne błędy dokonując oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych.	Ma podstawową wiedzę w zakresie struktury organizacyjnej placówki, wymaga ukierunkowania omawiając organizację żywienia na terenie jednostki, częściowo dokonuje oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych.	Ma podstawową wiedzę w zakresie struktury organizacyjnej placówki, wymaga ukierunkowania omawiając organizację żywienia na terenie jednostki, poprawnie dokonuje oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych.	Prawidłowo omawia strukturę organizacyjną placówki, wymaga ukierunkowania omawiając organizację żywienia na terenie jednostki. Prawidłowo dokonuje oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych.	Prawidłowo omawia strukturę organizacyjną placówki, wymaga niewielkiego ukierunkowania omawiając organizację żywienia na terenie jednostki. Prawidłowo i samodzielnie dokonuje oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych	Posiada pełną wiedzę z zakresu struktury organizacyjnej placówki, Bezbłędnie i samodzielnie omawia organizację żywienia na terenie jednostki. Szczegółowo dokonuje oceny stanu zdrowia oraz stanu odżywienia pacjenta hospitalizowanego w oddziałach szpitalnych.
EU 2	Posiada elementarne braki w	Ma podstawowe wiadomości	Ma podstawowe wiadomości	Zna większość zasad opracowywania	Zna wszystkie zasady	Wykazuje pełny zasób wiedzy

	wiadomościach dotyczących zasad opracowywania diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych, nie zna dokumentacji i szpitalnej żywienia chorych na oddziale oraz metod przeprowadzania wywiadu żywieniowego	dotyczące zasad opracowywania diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych, potrafi częściowo wymienić i omówić dokumentację szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale. Wymienia niektóre metody przeprowadzania wywiadu żywieniowego	dotyczące zasad opracowywania diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych, wymienia i omawia dokumentację szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale. Nie zna wszystkich metod przeprowadzania wywiadu żywieniowego	diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych, prawidłowo wymienia i omawia dokumentację szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale. Właściwie opisuje metody przeprowadzania wywiadu żywieniowego	opracowywania diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych, prawidłowo wymienia i omawia dokumentację szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale. Właściwie i samodzielnie opisuje metody przeprowadzania wywiadu żywieniowego	dotyczącej zasad opracowywania diet i ustalania leczenia dietetycznego dla pacjentów hospitalizowanych w oddziałach szpitalnych. Wyczerpująco wymienia i omawia dokumentację szpitalną dotyczącą żywienia chorych na oddziale. Dokładnie i samodzielnie opisuje metody przeprowadzania wywiadu żywieniowego
EU 3	Nie zna zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych, nieumiejętnie prowadzi edukację żywieniową chorych, wykazuje błędy w omawianiu zasad racjonalnego żywienia.	Ma podstawowe wiadomości z zakresu zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych, wymaga pomocy podczas prowadzenia edukacji żywieniowej chorych, wykazuje błędy w omawianiu zasad racjonalnego żywienia.	Ma podstawowe wiadomości z zakresu zasad wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych, wymaga niewielkiej pomocy podczas prowadzenia edukacji żywieniowej chorych, wykazuje niewielkie błędy w omawianiu zasad racjonalnego żywienia	Właściwie przedstawia zasady wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych. Prawidłowo prowadzi edukację żywieniową chorych, zna większość zasad racjonalnego żywienia.	Właściwie i samodzielnie przedstawia zasady wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych. Prawidłowo i z zaangażowaniem prowadzi edukację żywieniową chorych, zna większość zasad racjonalnego żywienia	Szczegółowo opisuje zasady wydawania posiłków i karmienia chorych hospitalizowanych. Samodzielnie i z zaangażowaniem prowadzi edukację żywieniową chorych, zna szczegółowo zasady racjonalnego żywienia. Wykazuje empatię w kontakcie z pacjentem.
EU 4	Nie wywiązuje się z	Realizując powierzone zadania	Realizując powierzone zadania	Realizując powierzone zadania wykazuje	Realizując powierzone zadania	Realizując powierzone zadania w

powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje szacunku wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych nie dba o dobro pacjenta. Pomimo ukierunkowania ma problemy w organizacji pracy własnej i nie przestrzega zasad pracy. Jest nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma niepełną podstawową wiedzę, nie uzupełnia jej i nie doskonalą umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	wymaga ukierunkowania. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych dba o dobro pacjenta.. Ma trudności w organizacji pracy własnej i nie przestrzega wszystkich zasad pracy. Wiedza oraz umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu na poziomie podstawowym. Nie potrafi dokonać samooceny.	wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy dba o dobro pacjenta. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	się często samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta. Docenia znaczenie samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta Wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonalą umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.	pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności pacjenta Permanentnie wzbogaca i aktualizuje wiedzę oraz doskonalą umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.
--	---	---	---	---	--

III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Praktyka w szpitalu dla dorosłych realizowana jest w semestrze 6 po zakończeniu zajęć dydaktycznych, w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 180.
2. Miejsce realizacji

praktyki zawodowej: oddziały szpitalne dla dorosłych, zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady opiekuńcze.	Warunki zaliczenia
3. <u>praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych.</u>	

63		KARTA PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu/modułu:	Praktyka z zakresu edukacji i poradnictwa żywieniowego – praktyka zawodowa		
Nazwa angielska:	Traineeship in Education and Nutrition Counselling - practical placement		
Kierunek studiów:	Dietetyka		
W zakresie:	Dietoprofilaktyka i dietoterapia		
Tryb/Poziom studiów:	Niestacjonarne / I-go stopnia – licencjackie		
Profil studiów	Praktyczny		
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych		
Prowadzący przedmiot:	Opiekun praktyki zawodowej		
Status przedmiotu:	obowiązkowy		
Formy zajęć, liczba godzin			
Semestr	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
6	120	120	4
II. Cel przedmiotu			
C1. Opanowanie wiedzy z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni dietetycznej, poradni chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych/oddziału chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych oraz umiejętność przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjentów poradni/oddziału.			
C2. Kształtowanie umiejętności dokonywania oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych w celu zaplanowania postępowania dietetycznego.			
C3 – Kształtowanie i doskonalenie umiejętności planowania i bilansowania jadłospisów dla pacjentów z chorobami przewodu pokarmowego/chorobami metabolicznymi oraz prowadzenia edukacji żywieniowej wśród pacjentów poradni/oddziału.			
C4. Przygotowanie do współpracy w zespole terapeutycznym			
III. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji			
Wiedza z zakresu zrealizowanych przedmiotów: żywienie człowieka, edukacja żywieniowa, dietetyka pediatryczna, dietetyka kliniczna, kliniczny zarys chorób.			
IV. Oczekiwane efekty uczenia się			
W zakresie wiedzy:			
EU 1 - Student posiada wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni dietetycznej, poradni chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych/oddziału chorób układu pokarmowego lub chorób metabolicznych, posiada umiejętność przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego oraz zapoznawania się z podstawową dokumentacją pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby, w celu opracowania diety dostosowanej do zaburzeń wywołanych chorobą.			
W zakresie umiejętności:			
EU 2 -Student posiada umiejętność oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI) a także zaplanowania postępowania dietetycznego.			

EU 3 - Student posiada umiejętność zaplanowania tygodniowego jadłospisu z doбором odpowiednich produktów spożywczych wraz z wyliczeniem wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej.	
EU 4 - Student posiada umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.	
W zakresie kompetencji:	
EU 5 - Student ma świadomość sumiennego, aktywnego udziału i zdyscyplinowania w pracy indywidualnej oraz grupowej wykazując odpowiednie współdziałanie zarówno jako członek jak i lider zespołu. Rozumie potrzebę doksztalcania i aktualizowania swojej wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanej praktyki.	
Treści programowe:	
Forma zajęć: praktyka zawodowa	Liczba godzin
SEMESTR 6	
PZ	Zapoznanie z organizacją pracy i regulaminem poradni/placówki. Przeprowadzanie wywiadu żywieniowego z pacjentami z poradni/placówki, planowanie indywidualnych interwencji żywieniowych, analiza dokumentacji medycznej. Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjentów poradni/placówki. Przeprowadzanie podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI) w celu zaplanowania postępowania dietetycznego. Zaplanowanie leczenia żywieniowego dla pacjentów poradni/oddziału. Konstruowanie jadłospisów w wybranych chorobach dietozależnych. Opracowywanie zaleceń żywieniowych. Przeprowadzanie edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dietozależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.
Suma godzin	
120	
VI. Narzędzia dydaktyczne	
1.	Dokumentacja jednostki, w której odbywana jest praktyka. Sprzęt i aparatura będące na wyposażeniu ośrodka.
2.	Przykładowe jadłospisy, zalecenia żywieniowe dla pacjentów.
3.	Standardy i procedury obowiązujące w miejscu odbywania praktyki.
VII. Metody dydaktyczne	
1.	Opis, objaśnienie, wyjaśnienie.
2.	Instruktaż, pokaz.
3.	Dyskusja dydaktyczna, burza mózgów.
4.	Metoda przypadków .
VIII. Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)	
F1	Obserwacja czynności wykonywanych przez studenta / organizacja, przestrzeganie procedur, inicjatywa studenta/ i postawy studenta w roli członka grupy i zespołu terapeutycznego
P1	Obsługa aparatury diagnostyczno - terapeutycznej w poradni/oddziale
P2	Ocena indywidualnej dokumentacji, umiejętności praktycznych i postawy. Prowadzenie dziennika praktyki zawodowej.
Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Praktyka zawodowa	120
SUMA	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4
Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
1. Contento I.R: Edukacja żywieniowa. PWN, Warszawa 2018.	
2. Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. PWN, Warszawa 2017.	
Literatura uzupełniająca:	

1. Grzymisławski M: Dietetyka kliniczna. PZWL, Warszawa 2019.
2. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. Wyd. Lek. PZWL. Warszawa 2017.
3. Gawęcki J., Roszkowski W.: Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. PWN, Warszawa 2009.

**TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z
CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD WERYFIKACJI**

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Sposób oceny
EU1	KW08, K.W11, K.W17	C1	PZ	1,2,3	F
EU2	K.U01, K.U03, K.U13, K.U15	C2, C4	PZ	1,2,3,4	F
EU3	K.U07, K.U08, K.U09, K.U19	C3, C4	PZ	1,2,3,4	F
EU4	K.U11, K.U21, K.U22	C2, C4	PZ	1,2,3,4	F, P
EU5	K.K01, K.K02, K.K06, K.K08	C1, C2, C3, C4	PZ	1,2,3,4	F, P

II. ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

FORMY OCENY -SZCZEGÓŁY

Efekt	Na ocenę 2,0	Na ocenę 3,0	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4,0	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5,0
EU 1	Nie posiada wiedzy z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Wykazuje braki w umiejętnościach przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjenta. Nie zna w pełni podstawowej dokumentacji i pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby, co uniemożliwia opracowanie właściwej diety dostosowane	Potrafi częściowo przedstawić organizację pracy i regulamin poradni/oddziału., wymaga ukierunkowania a podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjenta. Ma podstawowe wiadomości z zakresu dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Potrafi prawidłowo przedstawić organizację pracy i regulamin poradni/oddziału., wymaga niewielkiego ukierunkowania podczas przeprowadzania wywiadu żywieniowego i chorobowego u pacjenta. Ma podstawowe wiadomości z zakresu dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Posiada właściwą wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Prawidłowo przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy . Zna i potrafi omówić większość dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Posiada właściwą wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Prawidłowo i samodzielnie przeprowadza wywiad żywieniowy i chorobowy. Zna i samodzielnie potrafi omówić większość dokumentacji pacjenta dotyczącej leczenia i przebiegu choroby.	Posiada pełną wiedzę z zakresu organizacji pracy i regulaminu poradni / oddziału. Potrafi samodzielnie i bezbłędnie przeprowadzić wywiad żywieniowy i chorobowy z pacjentem. Szczegółowo zna i sumiennie prowadzi dokumentację pacjenta dotyczącą leczenia i przebiegu choroby. Wykazuje się empatią w kontaktach z chorymi.

	j do zaburzeń wywołanych chorobą.					
EU 2	Posiada znaczące braki w umiejętności oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI). Popołnia istotne błędy w planowaniu postępowania dietetycznego.	Posiada podstawowe umiejętności oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta	Posiada podstawowe umiejętności oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta oraz przeprowadzania podstawowych badań antropometrycznych (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga niewielkiego ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta	Potrafi prawidłowo ocenić sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta oraz przeprowadzić podstawowe badania antropometryczne (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga niewielkiego ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta.	Potrafi prawidłowo i samodzielnie ocenić sposób żywienia i stan odżywienia pacjenta oraz przeprowadzić podstawowe badania antropometryczne (masa ciała, wzrost, BMI). Wymaga niewielkiego ukierunkowania w planowaniu postępowania dietetycznego u pacjenta	Potrafi samodzielnie i bezbłędnie dokonać oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia pacjenta, profesjonalnie przeprowadza podstawowe badania antropometryczne (masa ciała, wzrost, BMI). Bezbłędnie i z zaangażowaniem planuje postępowanie dietetyczne dla danego pacjenta.
EU 3	Popołnia znaczące błędy w planowaniu tygodniowego jadłospisu dla pacjenta. Niewłaściwie dobiera produkty spożywcze oraz błędnie wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej.	W stopniu podstawowym opanował planowanie tygodniowego jadłospisu dla pacjenta. Dobór produktów spożywczych oraz wyliczanie wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej wymaga ukierunkowania.	W stopniu dobrym opanował planowanie tygodniowego jadłospisu dla pacjenta. Dobór produktów spożywczych oraz wyliczanie wartości odżywczej i energetycznej dla wskazanej jednostki chorobowej wymaga ukierunkowania.	Prawidłowo planuje tygodniowy jadłospis dla pacjenta. Zna większość produktów spożywczych oraz właściwie wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej.	Prawidłowo i samodzielnie planuje tygodniowy jadłospis dla pacjenta. Zna większość produktów spożywczych oraz właściwie wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej.	Bezbłędnie i samodzielnie planuje tygodniowy jadłospis dla wybranego pacjenta. Zna wszystkie wskazane i przeciwwskazane produkty spożywcze oraz szczegółowo wylicza wartość odżywczą i energetyczną dla wskazanej jednostki chorobowej. Wykazuje chęć poszerzenia swojej wiedzy
EU 4	W sposób nieumiejętny przeprowadz	W stopniu podstawowym opanował	W stopniu dobrym opanował	Prawidłowo przeprowadza	Prawidłowo i samodzielnie przeprowadza	Bezbłędnie i samodzielnie potrafi

	a edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału	umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału	umiejętność przeprowadzania edukacji żywieniowej dotyczącej profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału	dzia edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.	edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.	zaplanować i przeprowadzić edukację żywieniową dotyczącą profilaktyki i leczenia chorób dieto zależnych wśród pacjentów kierowanych do poradni / oddziału.
EU 5	Nie wywiązuje się z powierzonych zadań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Nie okazuje szacunku wobec pacjenta oraz troski o jego dobro. Jest niedbały w kontaktach interpersonalnych nie dba o dobro pacjenta. Pomimo ukierunkowań ma problemy w organizacji pracy własnej i nie przestrzega zasad pracy. Jest nieodpowiedzialny i niesumienny w pracy. Ma niepełną	Realizując powierzone zadania wymaga ukierunkowania. a. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w w podstawowym zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych dba o dobro pacjenta.. Ma trudności w organizacji pracy własnej i nie przestrzega wszystkich zasad pracy. Wiedza oraz umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu na poziomie podstawowym . Nie potrafi dokonać	Realizując powierzone zadania wymaga niewielkiego ukierunkowania. Potrafi komunikować się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro . Jest kulturalny w stosunkach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność w pracy dba o dobro pacjenta. Zna znaczenie wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	Realizując powierzone zadania wykazuje się często samodzielnością w poszukiwaniu rozwiązań. Komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro . Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy ze szczególnym uwzględnieniem	Realizując powierzone zadania samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka. Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem	Realizując powierzone zadania w pełni samodzielnie poszukuje rozwiązań. Chętnie i z zaangażowaniem komunikuje się z pacjentem oraz grupą pracowników w zakresie związanym z pracą dietetyka Okazuje szacunek wobec pacjenta oraz troskę o jego dobro. Wykazuje dużą kulturę osobistą w relacjach interpersonalnych. Wykazuje dużą odpowiedzialność, sumienność i uczciwość w pracy, ze szczególnym uwzględnieniem

	podstawową wiedzę, nie uzupełnia jej i nie doskonalili umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu. Nie potrafi dokonać samooceny.	samooceny.		poszanowania godności pacjenta. Docenia znaczenie samodzielnego wzbogacania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności z zakresu realizowanego przedmiotu.		przedmiotu.
III. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE						
1.	Praktyka z zakresu edukacji i poradnictwa żywieniowego realizowana jest w semestrze 6 po zakończeniu zajęć dydaktycznych, w formie ciągłej, w wymiarze 8 godzin dziennie (godzina dydaktyczna – 45 minut). Łączna liczba godzin wynosi 120 (15 dni x 8 godzin dydaktycznych (tj. 45 min.).					
2.	Miejsce realizacji praktyki zawodowej: poradnie dietetyczne, gabinety poradnictwa żywieniowego, sanatoria i uzdrowiska, poradnie diabetologiczne, poradnie chorób metabolicznych.					
3.	Warunki zaliczenia praktyki oraz dokumentacje określa regulamin praktyk zawodowych					